

Že tretji teden smetarske afere

Vranovičani tretji teden stojijo pred odlagališčem odpadkov in ne dovolijo dovoza smeti - Bojazen pred epidemijami iz prepolnih smetnjakov - Pozivi na sodišče

ČRNOMELJ, VRANOVIČI - Črnomaljsko odlagališče komunalnih odpadkov pri Vranovičih je zaprto že tretji teden. V ponedeljek, ko so nastajale te vrstice, so prebivalci Vranovičev še vedno stali pred vhodom na deponijo in niso dovolili, da bi Komunala tja še dovažala smeti. Kot je zatrdil predstojnik oddelka za lokalni razvoj Dušan Kočevar, bodo morali v dnevu ali dveh zadevo rešiti, kajti zaradi kupov smeti postajajo razmere v občini že alarmantne.

Razen tega, da so kupi smeti iz dneva v dan večji, se, odkar smo nazadnje pisali, ni zgodilo nič posebej novega. Vranovičani namreč še vedno pričakujejo odgovore z republike in se do takrat ne želijo pogovarjati s predstavniki občine. Prav tako pa se ni nihče od najvišjih državnih organov in posameznikov odzval in ne ukrepal na obvestila o zapori deponije, ki so prišla iz občinske skupščine. Zato je občinski

bila zajeta v ceni odvoza komunalnih odpadkov, od 5 do 10 odst. od sredstev, ki bi jih zbrali z odvozom smeti. Sicer pa so zaradi motenja posesti na sodišču vložili tožbe zoper vse kraje, ki varujejo dohod na deponijo.

Izvršni svet je sprejel tudi sklep, da kraje seznaniti z nastalimi stroški, ki jih bodo morali vrniti. Ti znašajo po ocenah že okrog 3,5 milijona tolarjev in sedaj bremenijo Komunalo in občinski proračun, posredno pa davkoplačevalce. Ker naj bi hkrati iskali v občini lokacijo za novo deponijo, je izvršni svet naročil oddelku za lokalni razvoj, naj skliče projektni svet za ravnanje z odpadki ter pripravi program za ureditev nove deponije z roki in nosilci.

M. BEZEK-JAKŠE

ANTON PRAŠIČEK SE JE IZKAZAL - Pri cerkvi sv. Antona v Šentjoštu je bilo v ponedeljek spet živo. Maši je sledila že tradicionalna licitacija klobas, salam, krac in drugih suhomesnih dobrot, ki so jih prinesli farani. Slavko Kozoglav, ki licitacijo vodi že 30 let, pred njim pa je to počel tudi njegov oče, s prodajo ni imel težav. Vse je šlo za med. Stopiški župnik Edi Evber je kupce, ki so dobrote preplačali in na ta način prispevali za podružnično cerkev, "požegnal" še z domačim žganjem. (Foto: M. Vesel)

Gozdarji so zdaj za stečaj Žage

Skupščina sevniske Žage je le potrdila odločitev zbora delavcev Žage za stečaj podjetja - Ribarjenje v kalnem ali le nerazumljiv sklep zapisnika?

SEVNICA - Kritične razmere na sevniski Žagi, potem ko so njeni delavci deložirali gozdarje iz njihovih pisarn, da bi, kot so izjavili, zaščitili družbeno premoženje, dobivajo nenavaden epilog. Namreč skupščina Žage, v kateri imajo gozdarji večino, je zatem ko se je seznanila z zahtevo zbora delavcev Žage, da gre podjetje v stečaj, pridružila tej zahtevi, in sicer zaradi plačilne nesposobnosti in zadolženosti Žage.

To popolno soglasje delegatov GG TOK-a gozdarstvo Sevnica - Ludvika Grilca, predsednika skupščine Žage, Jožeta Guština, direktorja TOK-a, Branka Podpadca, ter delegatov Žage Marine Božič in Jožeta Lisca na izredni seji skupščine Žage, na kateri so sodelovali tudi v. d. glavnega direktorja GG Brežice Niko Rainer, njegov namestnik Petar Huiš, direktor Žage Slavko Zakšek, predsednik upravnega odbora Žage Dušan Perko in vodja splošno-kadrovske službe Jožica Penič - je nenavadno, ker so gozdarji TOK-a še 6. januarja letos, ko je zbor delavcev Žage sklenil predlagati uvedbo stečajnega postopka za Žago, da bi si na ta način zagotovili socialno varnost vsaj za 2 leti od dr-

• Direktor Slavko Zakšek je izdelal analizo poslovanja Žage od ustanovitve podjetja 30. aprila 1991, v kateri razgrinja vzroke za izgubo in njeno povečevanje v letu 1993, program in organizacijo dela ter sanacijo stanja. 26 delavcev naj bi v eni izmenici razrezalo 18.000 m3 hlodovine na polnojarmeniku in širokolistni tračni žagi. Po njegovem bi Žaga imela stvarno možnost obstoja in vračila vseh dolgov, najpozneje v dveh letih. Za v. d. direktorja GG Brežice Nika Rainerja bo Zakšek izdelal tudi potek razmer na Žagi od ustanovitve podjetja. Zakšek nam je povedal, da je bil zaradi stečaja že večkrat na občini in sodišču, pričakuje pa, da bo stečaj razglašen najpozneje v 3 ali 4 tednih. Delavci Žage bodo ta čas porabili za uslužnostni razrez lesa in urejanje podobe Žage, da bo primeren pričakala stečajnega upravitelja.

žave (zavoda za zaposlovanje), izjavljali, da so se ves čas bali ravno takšnega razpeta oz. scenarija. Skrb gozdarjev je bila razumljiva, saj so v us-

Obmejna šola pomeni več kot dve vojašnici

Odpri nove šolske prostore v Fari

FARA - V Fari v KS Kostel v kočevski občini so v ponedeljek, 17. januarja, odprli nove šolske prostore. Sodelovala sta tudi predstavnik ministrstva za šolstvo in šport, državna sekretarka Tea Valenčič in Niko Žibert, ter mnogi drugi.

Ravnateljica šole Vera Cimprich je v nagovoru ob otvoritvi ponovila misel ministra za šolstvo in šport dr. Slavka Gabra, da ena nova šola ob meji pomeni več kot dve vojašnici, nato je dodala, da gre za otvoritev prve faze gradnje te šole, ki je bila dokončana z dvomesečno zamudo (zaradi izredno slabega vremena), druga faza gradnje pa se bo začela že spomadi, denar zanj pa je zagotovljen. Otvoritev bo predvidoma že jeseni.

V prvi fazi je urejenih okoli 600 kv.m prostorov, to je učilnice, prostor za malo šolo, zbornica, pisarne, sanitarije in še nekateri prostori, v drugi fazi pa bo pozidanih še za okoli dvakrat toliko prostorov (športna dvorana, kuhinja, specialne učilnice, tehnična delavnica, računalniška učilnica itd.).

Nova šola je priključena na novo čistilno napravo, kjer pa zdaj dela le mehanski del čiščenja, medtem ko bo biološki del deloval, ko bo nanjo priključen še kanal iz smeri naselja Vas, ki bo odvajal odplake iz najpomembnejših objektov Vasi. To bo predvidoma dokončano to pomlad, ko bo vreme omogočalo dela.

J. P.

Po "počitnicah" februarja spet delo v Adrii

Začeli delati nov model prikolice - Jutri plača

NOVO MESTO - Pred božičem se je proizvodnja v novomeški Adrii Caravan, katere večinski lastnik je republiški Sklad za razvoj, ustavila in delavci so ostali doma na podaljšanih prisilnih zimskih počitnicah. Vendar so v nekaterih službah kljub temu delali, na primer v konstrukciji.

V Adrii pripravljajo nov model prikolice in njegova proizvodnja naj bi stekla v začetku februarja. Tako je že steklo tudi delo v proizvodnji, in sicer na prvi liniji, kjer so začeli delati v ponedeljek, 17. januarja, tem delavcem se bodo pridružili novi v ponedeljek, 24. januarja, celotna proizvodnja z vsemi službami pa naj bi stekla 1. februarja.

Jutri, v petek, naj bi po zagotovitvi direktorja Danila Plesničarja sindikatu dobili decembrsko plačo.

A. B.

RDEČI KRIŽ PRI OSKRBOVANCIH

ČRNOMELJ - Aktivistke občinskega odbora Rdečega križa Črnomelj so pretekli teden obiskale vse oskrbovance v tukajšnjem domu starejših občanov. Čestitale so jim ob novem letu in jim prinesle skromna darila.

PODVOJENA BREZPOSELNOST

RIBNICA - Konec minulega leta je bilo v ribniški občini 1.480 brezposelnih, kar pomeni, da je znašala brezposelnost kar 32 odst. Med brezposelnimi je 450 žensk in 115 iskalcev prve zaposlitve. Zaradi stečaja Rika in Kofnkte se je število brezposelnih povečalo za 475, trajno presežnih delavcev iz vseh firm pa je 577. V enem letu se je tako brezposelnost v ribniški občini podvojila in je med najvišjimi v Sloveniji. Bila pa bi še večja, če se okoli 400 ljudi ne bi lani samozaposlilo. Urad za delo skuša brezposelnost ublažiti tudi tako, da organizira prekvalifikacijsko izobraževanje, ki ga obiskuje okoli 100 lesarjev in 50 tekstilnih delav.

HALO — ALO PIZZA!

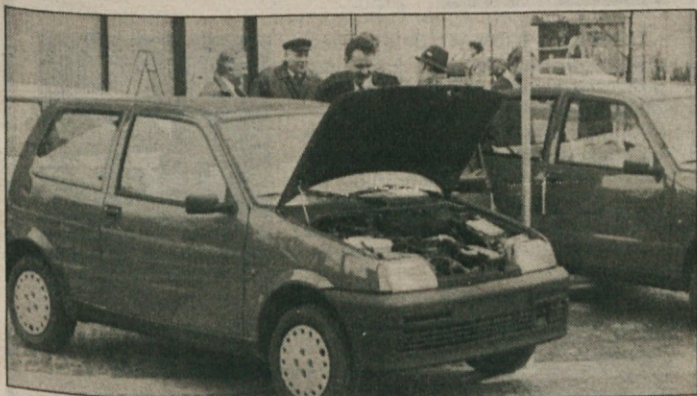
(068) 24-415
ZARADI VAS

Ford Pač

PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax: 0608/61-450

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
- Delavci so zdaj za stečaj Žage
- na 3. strani:
- Krompir po sramotni ceni
- na 5. strani:
- Strnitev vrst desno od centra
- na 7. strani:
- Podarjenega ni težko razprodati
- na 9. strani:
- Vrlja oproščen treh kaznivih dejanj
- na 11. strani:
- Belokranjci niso kost za »oglabanje«
- na 12. strani:
- Jadranski biser z bolečino
- na 15. strani:
- Sprenevedanje pomembnega organa banke

FIATOV MALČEK PRI NOVOTEHNI - V Novotehninem salonu avtomobilov Fiat-Lancia na Novem trgu v Novem mestu so v torek začeli prodajati tudi novi Fiatov model cinquecento. Gre za najmanjši avto te italijanske tovarne; le tri metre in četr dolgi ter slab meter in pol širok; vendar presenetljivo udoben avtomobilček, je res nadvse primeren za mestne vožnje. Model, ki ga prodajajo v Novotehni, lani je podvojila prodajo avtomobilov ima močnejši, 900-kubični motor z močjo 30 kW (41 KM) pri 5500 o/min; menjalnik je petstopenjski, vbrzganje goriva električno; poraba 4,7 l na 100 km pri konstantni hitrosti 90 km/h, pri 120 km/h 6,3 l in pri mestni vožnji 6,6 l na 100 km. prostornost in udobna. In še cena: 1.028.00 tolarjev, z metalno barvo pa 1.046.000 tolarjev. (Foto: A. B.)

VREME

Po poslabšanju sredi tedna bo v soboto suho vreme, v nedeljo pa meteorologi znova pričakujejo padavine.

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA

- ogrevanje • izolacije • elektromaterial • vodovod • kanalizacija
- ogledi na objektu • plinske instalacije • popolna avtomatizacija
- kotlovnice in celotnega ogrevalnega sistema

Tel.: 068/322-550, 23-903, 23-933
Mačkovec 12, Novo mesto

Nagrajenec tega tedna je 054215 HOČEVAR MIRAN, GLAVNI TRG 13, 68000 NOVO MESTO

Še je prvi zakon moči

Ker je dolg Hrvaške do krške jedrske elektrarne še vedno znašal čez 40 milijonov mark, jo je Slovenija obvestila, da ji ne bo več pošiljala elektrike iz Krškega. Hrvaška se je znašla po svoje. Enostavno je iz sistema vzela toliko elektrike, kolikor misli, da ji pripada, ker je lastnik polovice elektrarne. Pri tem se je sklicevala na pravo, pogodbe in mednarodne listine, medtem ko so slovenski mediji dejanje označili za krajo.

Dr. Janez Šmidovnik daje Hrvaški v svojem pismu sobotnemu Delu povsem prav in šiba slovensko intelektualno revščino ter nepoznavanje prava, ki nas smešita pred svetom. Z njegovim poznavanjem prava se ne moremo bosti, zato prepuščamo strokovnjakom, da rečejo svoje o tem, ali pravno Hrvaški res pripada polovica elektrike samo zato, ker je lastnik polovice elektrarne, pa čeprav je ne plačuje in pozablja tudi na nekatere druge obveznosti. Pri vsem moramo upoštevati tudi to, da jedrska elektrarna le ni povsem navadna lastnina, saj lahko ob pomanjkanju sredstev za obratovanje kaj hitro postane nevarna za širšo okolico. Ko tehtamo dejanje, ne smemo pozabiti, da se Hrvaška rada sklicuje na dogovore le takrat, ko njej to ustreza, pa tudi na to ne, kolikokrat smo se Slovenci jezili na svojo državo, ker preveč popušča in se drži predpisov. Končno se lahko tudi vprašamo, ali svet res tako ceni intelektualno obnašanje in spoštuje pravne norme. Odgovorov nam ni treba iskati kje daleč v mednarodni politiki. Dogodki na Balkanu so dovolj zgovorna priča, da se žal še vedno upošteva predvsem moč: vojaška, politična, gospodarska.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

Obeta se Sklad za dekomisijo NEK

V februarju obravnava v državnem zboru? - Oba kupca naj bi z višjo ceno pri kWh elektrike iz Krškega vsako leto zagotovila okrog 30 milijonov mark v poseben sklad

KRŠKO - Na pobudo krškega poslanca v državnem zboru Branka Janca je skupina poslancev pripravila predlog zakona o skladu za dekomisijo Nuklearne elektrarne Krško. Odzivov na predlog še ni, vendar predlagatelji ne pričakuje večjih zapletov okrog njega, čeprav ga vlagajo poslanci in ne vlada, ki bi to morala storiti.

"Vztrajal bom, da bo sedež sklada v Posavju, ker je ta regija najbolj zainteresirana za dobro dekomisijo. Najslabše za Posavje bi bilo, če bi elektrarno zaprli brez postopkov dekomisije. Okrog tega je bilo že veliko politične demagogije, ki je zagovarjala zapiranje brez predvidenih sredstev," pravi poslanec Janc.

Osnovni namen sklada je, da pravočasno zbere sredstva za zagotovitev zapiranja in razgradnje NEK, shranjevanje srednje in nizko radioaktivnih odpadkov ter iztrošenega goriva. S sistemskim urejanjem tega področja naj bi preprečil, da bi breme dekomisije padlo samo na ramena Slovenije. Ministrstvo za okolje je namreč želelo zbirati sredstva v okviru ekološko-razvojnega sklada,

ŽE ZANIMANJE ZA JAVNA DELA

RIBNICA - V ribniški občini bodo prek javnih del zaposlili okoli 40 ljudi, pri čemer ni upoštevan program vzdrževanja cest. Še pred letom dni zanimanja za zaposlitev prek javnih del sploh ni bilo. Gre za javna dela, kot je vzdrževanje in urejanje športnih igrišč, pomoč otrokom z motnjami v učnem procesu, prevozi solarjev, pomoč in nega na domu, delavce pa potrebujejo tudi kmetje, ki za nove kmetije krčijo zaraščena zemljišča.

DOLENJSKA ŽELEZNICA V PRIČAKOVANJU STOLETNIČE - Slovenski železničarji, še posebej Vozlišče v Novem mestu, se pripravljajo na slavo ob stoti obletnici prihoda "železne kače" na Dolenjsko. Slavje naj bi bilo junija, prvo besedo pa bo imel muzejski vlak. Na sliki: tudi slovenske železnice se počasi približujejo evropskim. V lanskem letu so po vsej Sloveniji zamenjali kar 188 kretnic, med katerimi so bile nekatere še iz časov cesarja Franca Jožefa. Eno od teh so menjali tudi na postaji v Brsljinu. Za 35 progovnih delavcev je bil ta dan naporen in še moker po vrhu. (Foto: J. Pavlin)

Mariborsko pismo

Kdo bo "hranil" Ljubljano, če propade Maribor?

Negospodarstvo ne more brez gospodarstva

MARIBOR - Tudi na začetku letošnjega leta teče v Mariboru vse po starem: delavci opozarjajo, da imajo premajhne plače in da z njimi ne morejo več preživeti, menedžerji pa pojasnjujejo, da višjih plač ne morejo zagotoviti, ker denarja preprosto nimajo od kod vzeti. Zato, da bi dokazali, kako težke so socialne razmere v Mariboru in celotni regiji, je območni svet Svobodnih sindikatov v Podravju pripravil primerjalno analizo o gibanju plač v gospodarstvu v večjih slovenskih mestih.

In kaj je pokazala analiza? V lanskem letu so se do konca oktobra neto plače v gospodarstvu najbolj povečale v Novem mestu, in sicer kar za 27 odst. V Ljubljani so se v istem obdobju plače povečale za 23 odst., v Kranju za 21 odst., v Celju za 20 odst., v Mariboru za 19 odst. in v Murski Soboti celo samo za 16 odst.

Oktobra so imeli najvišje plače v gospodarstvu Ljubljancani. Povprečen Ljubljancan je prejel nekaj več kot 54 tisoč tolarjev neto plače,

povprečen Koprčan 53 tisoč tolarjev, Kranjčan 51 tisoč tolarjev, Novomeščan 48 tisoč tolarjev, Celjan 46 tisoč tolarjev, Murskosobočan 46 tisoč tolarjev in povprečen Mariborčan samo 43 tisoč tolarjev. V občinah okoli Maribora pa so bile plače še nižje.

Razlike so torej očitne. Pa ne samo pri plačah, pač pa tudi v stopnji brezposelnosti. V Novem mestu je bilo oktobra lani glede na število zaposlenih 14 odst. brezposelnih, v Ljubljani 16 odst., v Celju 17 odst., v Kranju in Murski Soboti 21 odst., v Mariboru pa kar 27 odst. Mariborčani vztrajno dokazujejo, da je dosedanja gospodarska politika najhujše prizadela stara industrijska središča ter tovarne strojne in investicijske opreme, ki so povsod osnova narodnega gospodarstva in ki jim povsod po svetu tudi pomagajo z ugodnimi krediti spremljati proizvodnjo in prodajo banke in tudi država. Le kdo bo denimo za gotovino kupil v Metalni ogromna dvigala in moderno investicijsko opremo za kakšno luko ali tovarno, če lahko dobi od japonskih in nemških proizvajalcev vse na kredit.

Samo še ena številka za primerjavo. V Mariboru, ki je po številu zaposlenih še vedno največji industrijski bazen v Sloveniji, dela v gospodarstvu 49 tisoč ljudi, od tega v industriji nekaj čez 20 tisoč. V Ljubljani pa dela v negospodarstvu okoli 46 tisoč ljudi. Zlasti ob zadnji številki se pojavlja med Mariborčani zaskrbljenost tudi za Ljubljancane in pravzaprav za vso Slovenijo. Le kdo bo "prehranil" armado ljudi v negospodarstvu v Ljubljani, če bodo propadla stara industrijska središča?

TOMAŽ KŠELA

DVORNIK IN ČADONICEVA V BELI KRAJINI

METLIKA, ČRNOMELJ - Minuli petek sta Belo krajino obiskala državni sekretar za ceste Marjan Dvornik in poslanka v državnem zboru dr. Vida Čadonič-Špelič. Pogovarjala sta se z vodstvom metliške in črnomaljske občine ter se udeležila javne tribune v Dobilčah. Belokranjci so od g. Dvornika zvedeli, da lahko v letošnjem letu pričakujejo predvsem ureditev križišča Vinogradniške ceste s Cesto bratstva in enotnosti v Metliki, adaptacijo ceste od Vahte proti Jugorju, asfaltiranje ceste od Dobilčkega ovinka do Griča in v Bistrici ter rekonstrukcijo in asfaltiranje obkolpske ceste od Vinice do Sinjega Vrha. Čadoničeva pa je na javni tribuni govorila predvsem o strategiji razvoja kmetijstva in pokojninah.

ralo 0,004 ekuja za kilovatno uro v NEK proizvedene električne energije. Na ta način bi se letno zbralo približno 30 milijonov mark. Predlagani znesek dviga cene kilovata znaša okrog 2 odst. prodajne cene električne energije.

Sedež sklada naj bi bil po predlogu zakona v Krškem, upravljal bi ga petčlanski upravni odbor (tri člane

● **Brežiški Zavod za prostorsko načrtovanje** je predsedniku državnega zbora Hermanu Rigelniku v prvih dneh januarja poslal amandna na predlog zakona. Predlaga, naj se v zakonu zapiše, da je sklad neodvisen od vpliva NEK in njenih investitorjev, poleg tega pa še, da bi bil sedež sklada v Brežicah. Branko Janc opozarja, da bo sklad finančno tako oblikovan, da ne bodo možne finančne mahinacije, poleg tega pa poleg direktorja in strokovnega delavca ne bo zaposloval drugih delavcev. Zato je zanj predvsem pomembno, da je sedež sklada v Posavju.

imenuje vlada, enega Banka Slovenije in predsednika državni zbor). Poslovanje sklada bi vodil direktor, ki ga imenuje vlada. Zakon bi sklad omejil pri vlaganjih in mu dovolil le naložbe v prvorazredne državne vrednostne papirje in depozite.

B. D.-G.

BORCI O SVOJEM POLOŽAJU

KOČEVJE - Minuli petek so s predstavniki borčevskih krajevnih združenj obravnavali gradivo o zakonih vojnih veteranov, žrtvah vojne nasilja in vojnih invalidih. Izoblikovali so svoje predloge, ki jih bodo posredovali Izvršnemu odboru skupščine Zveze združenj borcev in udeležencev NOB Slovenije v Ljubljani. Seznaili so se tudi s spomenico o stališčih in pogledih vodstva slovenske borčevske organizacije v zvezi s predvideno obravnavo nekaterih odprtih vprašanj iz novejših zgodovine v Državnem zboru Republike Slovenije. Pogovorili so se o izdaji novih članskih izkaznic in pregledu eviden- ce o vojnih ujetnikih.

V. D.

Krajsinske zasnove Gorjancev

Na razpis 5 ponudb - Stroka predlaga Acer

NOVO MESTO - Ko je bila pred časom na seji skupščine občine Novo mesto sprejeta pobuda za razglasitev Gorjancev za krajinski park, je novomeški izvršni svet konec lanskega oktobra objavil javni razpis za izbiro najugodnejšega ponudnika za izdelavo krajinskih zasnov Gorjancev, ki so temelj za razglasitev za krajinski park. Na razpis se je prijavilo 5 ponudnikov: ljubljanski Biro nizke gradnje, republiški Geodetski zavod, Komunalno podjetje Ljubljana ter novomeški podjetji Acer, d.o.o., ter Pionirjev Projektivni biro.

Na Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje so opravili primerjavo med ponudniki, in sicer glede na cene pa tudi na nekatere formalnosti, kot so registracija, sestava delovne skupine itd. V kasnejšem podrobnem pregledu in analizi so največ pozornosti namenili sestavi delovne skupine, referencam in podrobnejšim dispozicijam za izdelavo naloge. Iz dispozicij je namreč razvidno, kako ponudniki poznajo ta prostor in problematiko. Po opravljeni analizi so na Zavodu ugotovili, da edino Acer, d.o.o., v celoti izpolnjuje razpisne pogoje, zato predlagajo, da ga določijo za izdelovalca krajinskih zasnov Gorjancev.

A. B.

KRVODAJALSKA AKCIJA

ČRNOMELJ - Občinski odbor Rdečega križa Črnomelj organizira redno republiško krvodajalsko akcijo v črnomaljski občini. V torek, 25. januarja, bo akcija potekala od 7. do 13. ure v srednji šoli v Črnomlju, v sredo, 26. januarja, pa od 7. do 12. ure na zdravstveni postaji v Semiču. RK prosi vse krvodajalce, da se akciji udeležijo.

ALUFINAL

PETERKOVIČ - KURIRSKA POT 4 - 68270 KRŠKO - SLOVENIJA
Telefon/fax: 0608/52-616

VABI K SODELOVANJU SPOSOBNE IN USTVARJALNE SODELAVCE ZA ZASEDBO DELOVNIH MEST:

1. KONSTRUKTER ALU KONSTRUKCIJ:

- od kandidata pričakujemo:
- VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe strojne ali gradbene smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- znanje enega svetovnega jezika
- znanje računalništva

2. VODJA PROIZVODNJE:

- od kandidata pričakujemo:
- V. ali IV. stopnjo izobrazbe
- 5 let delovnih izkušenj
- organizacijske sposobnosti vodenja proizvodnje

3. VODJA RAČUNOVODSKO KNJIGOVODSKIH DEL:

- od kandidata pričakujemo:
- VI. ali V. stopnjo strokovne izobrazbe
- delovne izkušnje
- znanje enega svetovnega jezika (prednost ITALIJANŠČINA)

Poskusno delo za vse kandidate traja 6 mesecev. Svojeručno napisane ponudbe pošljite na naslov:

ALUFINAL
Kurirska pot 4
68270 KRŠKO
v roku 8 dni po objavi.

Adriatic

zavarovalna družba d.d.

assicurazioni s.p.a.

vabi k sodelovanju

komunikativne, dinamične sodelavce, ki jih ve- seli delo s strankami, za posredovanje naših zavarovanj na območju poslovne enote Novo mesto, ki obsega:

občine Novo mesto, Trebnje, Sevnica, Krško, Brežice, Metlika in Črnomelj.

Ponujamo vam možnost redne zaposlitve ali dela po pogodbi v naših pooblaščenih agencijah. Pisne ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh na naslov:

Adriatic Zavarovalna družba, d.d., Koper
Poslovna enota Novo mesto
Kettejev drevored 37
68000 NOVO MESTO

naša anketa

Politika in imuniteta

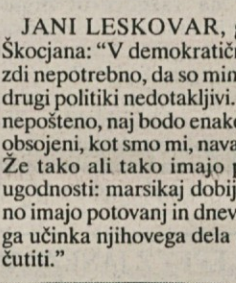
Takrat, ko v Sloveniji še ni bil v sedanjih meri ob veljavo politični sistem socialističnega samoupravljanja, je nekako veljalo, da je politična kultura tostran Karavank, a severno od Kolpe, pomanjkljiva. Šlo naj bi za to, da o kakih dvomljivih zadevah javnega pomena Slovenec temeljito govori šele tedaj, ko zadeva pride na dan kot razpita afera. Politična kultura, pripisana takratnim samoupravljalcem in torej pomanjkljiva, še vedno deluje, kajti aferaferi se še vedno slovenska stalnica. Ob vsaki od številnih afer post-socialistična Slovenija dobi v temeljito množično in strokovno obdelavo kaj novega iz teorije in prakse politike. V silnih javnih polemikah, katerih namen je tudi preusmeriti srd besnih Slovencev na področja, kjer postane nenevaren, se je znašla tudi imuniteta članov državnega parlamenta. Sprva je pri tem šlo sicer za vsakomur razumljivo željo po sodni poti raziskati, ali sedijo v državnem zboru, zlasti pa v svetu, ljudje, ki so kako v opreki z zakonom. Potem so stopili na prizorišče utemeljitelji obstoječe slovenske zakonodaje in ljudstvu nadrobili toliko teoretičnih drobtin o imuniteti, da je ljudska modrost bila prisiljena ostati nekje spodaj. Kljub temu ljudje razmišljajo na to temo.

ANTON WEISS, iz Črnomlja, zastopnik zavarovalnice Triglav: "Če sodimo imuniteto po odločitvi državnega sveta, potem se spet vrnemo v obdobje pravne neenakosti državljanov pred zakonom. Z odločitvijo o tem, da sodišče nima osnove, da bi Kovačiču poklicalo na zaslišanje, se je državni svet postavil nad sodišče, hkrati pa Kovačiču odvzel možnost, da bi se pred sodiščem sam zagovarjal in dokazal svojo nedolžnost. Zdaj o njej lahko samo ugibamo."

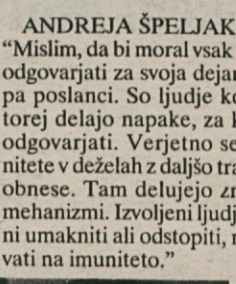
MARIJA MERHAR, računovodska delavka v OŠ dr. Franceta Prešerna v Ribnici: "Poslanska imuniteta je nujna za poštene poslance, da jih ne bi vsakdo klical pred sodišče zaradi raznih malenkosti ali celo zato, če se zavzemajo za korist naroda. Za tiste, ki so upravičeno osumljeni, da kradejo, odnašajo denar v tujino, goljufajo in sploh delajo v škodo našega naroda in države, ne bi smelo biti poslanske imunitete."

JANI LESKOVAR, gostilničar iz Škocjana: "V demokratični družbi se mi zdi nepotrebno, da so ministri in različni drugi politiki nedotakljivi. Če bodo živeli nepošteno, naj bodo enako preganjani in obsojeni, kot smo mi, navadni državljani. Že tako ali tako imajo preveč drugih ugodnosti: marsikaj dobijo zastoj, polno imajo potovanja in dnevnice. Prevelikega učinka njihovega dela pa zaenkrat ni čutiti."

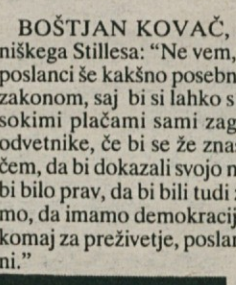
IRENA LAVRIČ-BAMBIČ, psihologinja v OŠ Ob Rinži v Kočevju: "Poslanska imuniteta je lahko dvorezen meč. Če se nekdo nanjo sklicuje le zato, da bi prikril svoje grehe in se izognil preiskavi, bi mu morali imuniteto odvzeti. Pri nas je toliko raznih afer, da mi gre že na bruhanje, in nočem o njih več niti slišati. Poslancem ne verjamem več, saj so nas že pogosto zavedli. Za tistim, kar ponujajo, je vedno neka igra, nekaj zreziranega."

ANDREJA ŠPELJAK z Bizelskega: "Mislim, da bi moral vsak pred zakonom odgovarjati za svoja dejanja, še posebej pa poslanci. So ljudje kot vsi drugi in torej delajo napake, za katere morajo odgovarjati. Verjetno se institut imunitete v deželah z daljšo tradicijo drugače obnese. Tam delujejo zraven še drugi mehanizmi. Izvoljeni ljudje so se prisiljeni umakniti ali odstopiti, ne pa se sklicevati na imuniteto."

BOŽA VENEK, vodja izpostave RUJP v Krškem: "Imuniteta obstaja tudi zunaj, ne vem pa, če so jo imeli že ob uvajanju demokracije, kot je to pri nas. Menim, da je v mladi demokraciji veliko možnosti in da obstaja stalna nevarnost za izrabljanje te pravice po balkansko, za zaščito osebnih koristi. Pravica torej obstaja, lahko pa bi se vpraševali, za koga naj velja in ali je ne bi morda morali zožiti."

BOŠTJAN KOVAČ, delavec sevniskega Stillea: "Ne vem, kakaj bi imeli poslanci še kakšno posebno zaščito pred zakonom, saj bi si lahko s svojimi previsokimi plačami sami zagotovili dobre odvetnike, če bi se že znašli pred sodiščem, da bi dokazali svojo nedolžnost. Ne bi bilo prav, da bi bili tudi zdaj, ko pravimo, da imamo demokracijo, nekateri pa komaj za preživetje, poslanci privilegirani."

JOŽE GRABNAR, kmet s Cikave v občini Trebnje: "Poslanci zaradi narave svojega dela morajo imeti imuniteto, saj bi bilo v nasprotnem primeru delo našega parlamenta lahko oteženo. Ne bi pa smeli biti poslanci preveč zaščiteni, na primer tako, da ne bi odgovarjali niti za morebitna domnevna kazniva dejanja ob raznih naših aferah, ki bi jih morebiti odkrili, če bi se vendarle pojavili na sodišču."

Krompir po sramotni ceni

Odpiranje v Evropo koplje grob domači pridelavi - Cena padla na 16 tolarjev, neprodanih na tisoče ton

Tako hudo krizo v pridelovanju krompirja, kakršna vlada ta čas pri nas, komajda kdo pomni. Cena je s staljša pridelovalca nedopustno, celo sramotno nizka, odkup ni organiziran, prodaja zastaja, težave so s semenskim krompirjem, vendar vse to razen kmetov pretirano nikogar ne skrbi. Pač, iniciativni odbor za krompir pri Slovenski kmetijski zvezi (kjer je podpredsednik poslanec SLSD inž. Lojze Metelko, dolgoletni pospeševalec za krompir v KZ Trebnje) je te dni sklenil, da bo "začel vse aktivnosti za čim boljše trženje krompirja". Ali iz tega res kaj bo, je težko reči.

Kaj se pravzaprav dogaja s to poljščino, ki je v minulih desetletjih

Z NOVOMESKE TRZNICE

Tudi ta začetek januarskega tedna je minil v znamenju pomladanskih vitaminov. Merica regrata in motovilca je veljala 80 tolarjev, šopke teloha pa je kar nekaj branjevk ponujalo po 80 tolarjev. Izpisali smo še naslednje cene v tolarjih za kilogram: ocvirki 500, krvavice 400, prekakana slanina 600, jajca 7 do 15, jabolka od 40 do 70, česen 320, lešniki in orehi 800, smetana 500, črna redkev in kolera 100 in med 350 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile mandarine 115, orehi 1.000, grenivke 130, hruške 100, solata 120, hren 305, radič 170, kislota 120, paradižnik 270, kislota zelje 95, cvetača 189, ohrovt 115, orehi v lupini 350 in jabolka 35 tolarjev. Pri Dželandiniji so bile banane 95, mandarine 100 do 140, pomaranče 80, kivi 150, hruške 150, suhe marelice 1.000, mango 400, avokada 400, ananas 390, granadila 240, malancane 350, paprika 390, paradižnik 300, dinje 250, solata 100, zelje (rdeče) 100, zelje 80 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejmu so prodajalci pripeljali 190 do tri mesece starih priščev in 80 starejših. Prvih so prodali 130 po 200 tolarjev, drugih pa 60 po 180 do 210 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Rešiteljica sudanska trava

Upajmo, da bo novo leto prijaznejše od lanskega in predlanskega ter da kmetijstva ne bo pestila suša, četudi gre po pogovoru v tretje rado. Vsekakor pa je dobro sušo pričakati pripravljen. Eno od možnosti ponuja lanska izkušnja s sejanjem sudanske trave v Prekmurju, ki podučno dopolnjuje na tej strani že objavljene rezultate poskusov v sevniški občini.

Kot že ime napoveduje, prihaja sudanska trava iz Sudana, sušnega in vročega predela Afrike, kjer morejo uspevati samo najbolj odporne rastline. Sudanska trava je zato mnogo bolj kot druge vrste trav in poljščin odporna proti suši (ima štirikrat manjši transpiracijski koeficient). To se je pokazalo tudi pri nas, natančneje na območju Goričk, kjer so lani izvedli setev v strnišče po ozimnem ječmenu.

Sudansko travo so sejali med 25. junijem in 20. julijem, gosteji sklop za zeleno krmo in redkejša za silažo. V prvem primeru so uporabili 18, v drugem pa 12 kg semena na hektar. Sejali so z žitno sejnalnico becker, posevke pa povaljali, da so zanesljivo je kalili. Kot primerjalno kmetijsko rastlino so v povsem enakih rastišnih razmerah sejali še mnogocvetno lujljo, da bi ugotovili, katera krma se bo bolje obnesla.

Kot se še spominjamo, je v juliju in avgustu pritisnila katastrofalna suša, ki je zadala hud udarec živinoreji. Na strnišče sejana mnogocvetna lujlja sploh ni vzklila, sudanska trava pa je dala v prvem odskusu do 30 ton krme na hektar, v drugem pa še do 20 ton. Njena prednost se je izkazala za nesporno, dobre pa so tudi njene krmne lastnosti. Edina nevarnost je, da se ob prevelikih krmnih obrokih lahko pojavi zastrupitev živali z alkoholoidom durinom, ki ga vsebuje sudanska trava; vendar pri preizkušanju v praksi ni bilo nobenega takega primera.

Ce bi bilo mogoče sušo napovedati vnaprej, bi bila stvar kaj preprosta. Svetovali bi setev sudanske trave, ki v hudi suši in na prodnatih tleh daje boljše pridelke kot druge krmne rastline in kormuza. Prav poskus na Goričkem pa je pokazal, da je mogoče ustrezno ukrepati še sredi poletja, ko se suša še nakazuje in je setev drugih krmnih doškov neprimerno bolj tvegana kot setev sudanske trave.

Inž. M. L.

Agroservis s stroji in rastlinami

Poslovna enota Mercatorjeve Kmetijske zadruge Krka išče na trgu nove možnosti - Pridih ekologije - Tu svetuje o kemikalijah agronom - Rabljena in najnovejše

NOVO MESTO - Tukajšnji Agroservis, ki je poslovna enota novomeške Mercatorjeve Kmetijske zadruge Krka, pomeni še vedno servisno delavnico za popravilo kmetijske mehanizacije in tovornih vozil ter trgovino. "Na Dolenjskem imajo kmetje traktorje verjetno skoraj vseh tipov. V Agroservisu se trudimo zagotavljati rezervne dele za te tako različne delovne stroje. To nam ob pomoči razvejene nabavne službe in kooperantov v glavnem tudi uspeva." Tako zatrjuje Tomaž Smolič, direktor Agroservisa.

V Agroservisu je tudi vulkanizatorstvo. Na vozilih, tudi osebnih, mehaniki v Agroservisu brezplačno zamenjajo olje, ne glede na to, kje je bilo kupljeno. "Onesnaženja z odpadnimi olji bo manj tudi na ta način, če poteka menjava olja na ustrezno

urejenem mestu. In želimo prispevati k čistejšemu okolju," pojasnjuje odločitev Smolič.

Pravilen pristop so imeli v Agroservisu v mislih tudi, ko so zaposlili diplomiranega agronoma. Slednji svetuje glede nabave različnih kmetijskih zaščitnih kemikalij in se je pripravljen pogovoriti s posameznim kupcem, le najaviti se je potrebno prej. Tema za pogovor s strokovnjakom sta lahko tudi sadjarstvo in vinogradništvo, s katerima se Agroservis ukvarja posebej: dobavlja sadne sadike na brezvirusni podlagi in trte.

Agroservis seže z dejavnostjo vsaj še na dve področji. Organizira komisijsko prodajo rabljenih kmetijskih strojev in priključkov in vsako zadnjo nedeljo v mesecu kmetijske sejme, na katerih sodelujejo tudi strokovnjaki s posameznih področij kmetijstva. Poleg omenjenega prometa z rabljenim blagom so Agroservisu blizu tudi novitete. Tako je pred časom odkril na trgu in dobavil nekemu kupcu

posebne klinaste jermene, ki so plod najnovejše inovativne dejavnosti, sicer ne Agroservisove. Omenjene strojne dele Agroservis trenutno preizkuša v sodelovanju z neko firmo v Novem mestu.

L. M

30 KMETOV ODDA OPOREČNO MLEKO

TREBNJE - Kot je znano, kmetje, ki oddajo mleko ekstra kakovosti, ki ima do 50.000 mikroorganizmov, dobijo še 10 odst. pribitka k odkupni ceni, za mleko v drugem kakovostnem razredu s 400.000 do 800.000 mikroorganizmi izgubijo pri ceni 5 odst. odkupne cene, za mleko med 800.000 in 3 milijoni mikroorganizmov že kar 30 odst. denarja, pri mleku z nad 3 milijoni mikroorganizmov pa se lahko za plačilo obrišejo pod nos. Takih primerov je v trebanjski občini vsak mesec od 20 do 30, gre pa predvsem za manjše rejce, ki si ne morejo privoščiti hladilnih naprav ali pa so prizadeji tudi zaradi svoje malomarnosti. Največ oddajo trebanjski rejci mleka v prvem kakovostnem razredu, ko ima mleko do 100.000 mikroorganizmov in dobijo zanj 5-odstotni pribitek, ter mleka v drugem kakovostnem razredu.

V TRGOVINI - "Že nekaj let skušamo ponuditi vse za kmetijo. Kmetija pa je dandanes že zelo širok pojem, zato širimo dejavnost," pravi Tomaž Smolič, direktor Agroservisa. Meni, da je pri njih v trgovini in delavnicah že na voljo, kar potrebuje najstarejši in najmlajši član kmetijske družine. (Foto: L. M.)

S trdne kmetije svetovalka živinorejcem

Ana Moder, tajnica živinorejskega društva

TREBNJE, DOBRNIČ - "Ne likati se pa ne dam," se 25-letna diplomirana inženirka živinoreje Ana Moder izmika fotografskemu objektivu ob koncu krajšega pogovora. Ana je šele nekaj mesecev zaposlena kot splošna svetovalka pri kmetijski svetovalni službi v Trebnjem, pred tem pa je bila pripravnica na tukajšnji kmetijski zadrugi.

Predno je lani septembra na matičnem uradu dahnila usodni da svojemu izvoljencu, se je pisala Žnidaršič. Njeni domači so Suhokrajinci, brat Gusti pa z družino doma v Dobrniču uspešno kmetuje na okrog 20 hektarih zemlje. Polovico zemlje imajo Žnidaršičevi obdelovalne, približno toliko pa še v najemu, tako da je zadosti krme za 28 krav. Ker imajo radi živali in naposled od njihove prireje tudi živijo, se ne pritožujejo nad trdim delom. Če bi bilo drugače, se verjetno Ana ne bi odločila za študij živinoreje.

V službi ima Modrova kot svetovalka na skrbi Trebnje, Veliko Loko in Mirno. Poleti je več na terenu, v zimskih mesecih pa organizirajo predavanja za kmete. "Pri tem sodeluje predlani ustanovljeno govedorejsko društvo, ki mu predseduje kmet Alfons Jaki iz Brinja pri Šentrupertu. V društvu je okrog 60 članov. Dogovarjamo se o selekciji, nakupu krmnih materialov itd. Žal moram priznati, da še ni pravega zanimanja rejcev. Jeseni bomo pripravili razstavo plemenskih krav in telic. Upam, da bo odziv dober," je povedala Ana Moder, ki je pri govedorejskem društvu tajnica.

P. P.

● VINO JE MED PIJAČAMI NAJKORISTNEJŠE, MED ZDRAVILI NAJOKUSNEJŠE IN MED HRANO NAJPRIJETNEJŠE. (Plutarh)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Zaznavanje kakovosti vina

Odnos do vina se razveseljuje izboljšuje, ljudje vse bolj zahtevajo kakovost, in lahko že rečemo, da je pokušanje zmogalo nad lokanjem. Pokušanje vina ne opijani, naredi pa nam svet lepši. Glava ostane sveža, sposobna za nove ideje in več optimizma. Zmerno uživanje, ki se ga navadimo ob pokušanju, je preizkušena metoda za preprečevanje alkoholizma. Lepo je videti v družinah, ki kaj dajo na kulturno obnašanje, prave vinske kozarce. Mnogo vinogradnikov na svojem domu ali v zidanih hišah ponudi vino v kozarcu s pečljem. Opazujemo spoštljiv odnos vinogradnikov družine do vina! Kdor z ljubeznijo in veseljem opravlja težka dela v vinogradu, vino spoštuje. Prav pa je, da vinogradniki pokažejo svoje spoštovanje do žlahtne kapljice, ki so jo samo pridelali.

V Sloveniji že imamo izbran slovenski vinski kozarec. Toda če ga ni na voljo, izberimo kozarec z dovolj visokim pečljem, ki drži vsaj 1,5 dcl, po možnosti pa 2 dcl. Biti mora iz prozornega, tankega stekla, da v njem lahko opazujemo barvo vina, ki je prvi užitek za oko. Količina vina, ki jo ponudimo v pokušnjo, ne sme presegati polovice prostornine čaše. Večja količina v kozarcu onemogoča vonjanje vina, pri podajanju gostom pa bi se lahko z vinom polili po obleki. Kozarec, ki je zgoraj rahlo zožen, za drži aromatične snovi, kar nam omogoča uživanje vinske cvetice z nosom.

Prav tako ni vseeno, kako držimo kozarec v rokah. Peclj kozarca je namenjen našim prstom in če držimo zanj, ne segrevamo

vina, ne zakrivamo lepe barve in ne puščamo prstnih odtisov na čaši.

Kozarec ohranja vonjave po vinu tudi, ko je prazen. Enako se navzame kozarec vonja po pralnem prašku ali po kuhinjski omari, kjer ga hranimo. Pred pokušanjem je treba preveriti vonj praznega kozarca in ga po potrebi temeljito oplahniti ali oviniti.

Za razna vina so glede na barvo, starost ali celo poreklo in sorto primerni kozarci različnih oblik. Tudi naša steklarska industrija jih izdeluje. Lahko si jih privoščimo, če sežemo malo globlje v žep. Vsekakor je najbolj opazna razlika med kozarci za mirna in za peneca vina. Tudi za peneca vina obstajajo različni kozarci, so pa praviloma ozki in visoki, da drobni mehurčki čim lepše in čim daleč oblikujejo lepe zračne verižice, kar je paša za oči in tudi znak kakovosti penecnega vina. Čim bolj drobni so mehurčki, boljša je kakovost penecnega vina. Peneca vina, ki zelo dolgo oddajajo mehurčke, so boljša. Na žalost je včasih kozarec kriv, da se mehurčki iz penecnega vina sproščajo neustrezno.

Tudi za mirna vina so na izbiri kozarci raznih oblik. Razlika med kozarcem za mlado rdeče vino in zrelo ali starano rdeče vino je tudi strokovno določena. Čaša za mlado vino ima ostre kote, ki vino ob vrtenju v kozarcu prisilijo, da se hitreje odpre in predstavi našim čutilom. Peclj kozarca za mlado rdeče vino je krajši, da temperatura roke pospešuje sproščanje vina. Čaša za arhivska rdeča vina morajo biti blagih oblik, da ne uničijo žlahtnih vonjav, ki so nastali ob pravilnem zorenju.

(Se nadaljuje.)

DR. JULIJ NEMANIČ

M-KZ »KRKA« NOVO MESTO

PE AGROSERVIS

Pot na Gorjance 8
Telefon: (068) 324-480

NUDIMO VAM TRSNE CEPLJENKE IN SADIKE JABLAN!

Pridite na naš in vaš že tradicionalni sejem, ki bo v nedeljo, 30. 1. 94; možen bo posvet s strokovnjakom. Svetoval vam bo, kakšna trsna cepljenka oz. sadika jablane bi bila primerna za vaš vinograd oz. sadovnjak. VABLJENI!

O ČEBELARJENJU V TRIETAŽNEM PANJU

KRŠKO - Posavski čebelarji imajo pozimi več časa za izobraževanje, zato te dni vabijo medse ugledne strokovnjake. V nedeljo, 23. januarja, ob 9. uri bo v Delavsko-kulturnem domu v Krškem dr. Janez Poklukar s Kmetijskega inštituta Slovenije predaval o čebelarjenju v trietažnem panju, spregovoril pa bo tudi o svetovnem kongresu čebelarjev Apimondia, na katerem so slovenske čebelarje sprejeli v svetovno čebelarsko organizacijo.

TEČAJ ZA DELO S TRAKTORJI

ČRNOMELJ - AMD Bela krajina organizira v sodelovanju z Zavarovalnico Triglav in svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu tečaj za varno delo s traktorji in traktorskimi priključki. Začetek tečaja bo v ponedeljek, 24. januarja, ob 16. uri na AMD Bela krajina v Črnomlju. S potrdilom o opravljenem tečaju ter opravljenem izpitu B kategorije bodo tečajniki dobili voziško dovoljenje za traktor. Prijave in informacije na AMD Bela krajina, tel 51-066.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Jed z belušem in koromačem

Beluš ali špargelj in koromač dobro uspevata v krajih s toplejšim podnebjem, lahko pa jih uspešno gojimo v topli gredi. Beluše ali šparglje so za prehrano gojili že Egipčani, posebno pa so jih cenili Rimljani, saj so veljali za aristokratsko jed. Užiten del rastline so poganjki podzemnega stebela, ki ga zagrmje z zemljo, da ostane bel.

Uveljavlja se tudi gojenje zelenega šparglja brez zagrinjanja. V naravi najdemo t.i. grm divjega šparglja z užitnimi mladimi poganjki zelene barve. Beluše pripravimo v solati in zabeljene ter z različnimi dodatki, kot sta parmezan in kisla smetana.

ZA BELUŠE V SOLATI potrebujemo 500 g belušev, 4 žlice olivnega olja, 1 limono, sol in sesekljane peteršilj. Beluše previdno olupimo in pri tem pazimo, da jim ne polumimo vršičkov. Nato jih skuhamo v slani in malo okisani vodi. Posoda za kuhanje naj bo podolgovata. Kuhane odlijemo, narežemo

in prelijemo s prelivom ter potresemo s peteršiljem.

Zimsko enoličnost pa lahko popostrimo tudi s koromačem ali sladkim janežem. V Primorju mu pravijo tudi fenkel in spada med gomoljnice. Predvsem dobro uspeva v toplih gredah in ima prijeten okus po sladkem janežu. Ima veliko vitamina A in C, kalcija in magnezija. Izrazito aromo ima od eteričnih olj, ta pa zdravilno vplivajo na prebavo, delovanje notranjih organov, pospešujejo izločanje seča in sluzi iz dihal ter ugodno vplivajo na rodila. Gomolj uživamo surov, kuhan, dušen ali pečen. Zelo dobro se poda k perutnini.

ZA OCVRT KOROMAČ potrebujemo 4 gomolje, 2 jajci, 50 g moke, 100 g drobtin, masčobo in sol. Gomolje skuhamo v slanim krompirju. Ohlajene narežemo na centimeter debele rezine, povaljamo v moki, razvržljanih jajcih in drobtinah ter ocvremo. Bolj zdravi so obliki solate.

Preveč hrupna Koštialova ulica

Onesnaženost in vibracije pa v mejah dopustnega

NOVO MESTO - Ker se prebivalci Koštialove ulice v Novem mestu pogosto pritožujejo zaradi hrupa, vibracij in onesnaženosti zraka, kar vse povzroča gost promet po bližnji Cesti herojev, ki je v bistvu magistralna cesta, je novomeški izvršni svet pred časom na Zavodu za zdravstveno varstvo naročil meritve, ki jih je ta zavod opravljal na več mestih na Koštialovi, trajale pa so dva meseca. Kot rečeno, so merili hrup, vibracije, pri onesnaženosti zraka pa so ugotavljali vsebnost žveplovega dioksida, dima, svinca, ogljikovega monoksida in dušikovega dioksida.

Analize meritev so pokazale, da so bile koncentracije teh snovi v zraku v mejah dopustnega, prav tako koncentracija svinca v prašnih usedlinah. Meritve hrupa pa so pokazale, da so prebivalci Koštialove ulice izpostavljeni hrupu, ki marsikdaj presega dopustno mejo. Vibracije pa spet niso take, da bi to slabo vplivalo na prebivalce te novomeške ulice.

• Tako je torej Koštialova ulica še en del Novega mesta, ki je obremenjen s prekomernim hrupom. Za te ljudi gotovo ne more biti tolažba, da so nekateri še bolj občutljivi mestni predeli izpostavljeni še hujši obremenitvi s hrupom, na primer skoraj vse šole in celoten bolnišnični kompleks. Še več, to pomeni kvečjemu, da bodo pri reševanju tega resnega problema prišli na vrsto šole za temi.

Sicer pa jih na novomeški občini tolažijo, da bo večina hrupnih problemov mesta rešena s severno obvoznico. Kdaj bo to, si pa najbrž ne upa nihče napovedati. Trenutno je severna obvoznica, kot se reče, "v fazi idejnega projekta". A. B.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC, Zagrebška od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmilhel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brunske od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Senteptu od 8. do 18. ure: Urška, Urška sela
- Šentlence: od 7. do 17. ure: Mercator, Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
- Straža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

V nedeljo, 23. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Dolenjska, Samopostrežba, Glavni trg od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmilhel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brunske

V Soteski še vlada upravni odbor

Delavci Žage mu odrekajo legitimnost - Novi v. d. direktorja Stane Šobar

SOTESKA - O zagatnem stanju v Žagi Soteska smo pisali pred kratkim. Pred dvema letoma so v tem Novoslovem naredili tako, da je skupščina kot najvišji organ ukinila samo sebe, vajeti pa je v svoje roke prevzel izključno upravni odbor, ki je pač sestavljen tako, da ima krovnno podjetje vso besedo. V Soteski temu upravnemu odboru oporekajo legitimnost, imenujejo ga nezakonitega in si prizadevajo, da bi spet sklicali in vzpostavili skupščino družbe, ki naj bi veljavno odločala o za podjetje pomembnih stvareh. Pri tem prizadevanju jim stojita ob strani tudi sindikat in družbeni pravobranilec, ki je skupščino sklical za 4. februar.

Medtem pa ta upravni odbor, se pritožujejo delavci Žage Soteska, dela naprej in pod vodstvom Boruta Pretnarja sprejema po prepričanju delavcev nezakonite sklepe, ki pa imajo lahko daljnosežne posledice. Tako so na zadnji seji upravnega odbora družbe Žaga Soteska - bila je 13. januarja v Straži - z dvotretjinsko večino (dva glasova za, en vzdržan)

PLANINCI NA BOHOR

NOVO MESTO - Planinska skupina Trim kluba Krka vabi na planinski izlet na Bohor. Obiskali bodo 1023 m visoki Veliki Javornik, zabukovje in starodavni Ajdovski Gradec. Odhod avtobusa bo v nedeljo, 23. januarja, ob 7. uri iz pred Krke v Ločni.

O LOKALNI SAMOUPRAVI

NOVO MESTO - Občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov Novo mesto organizira danes ob 18. uri v vijolični dvorani občine Novo mesto na Novem trgu 6 pogovor s strokovnjaki, ki so pisali zakon o lokalni samoupravi. V pogovoru se bodo dotaknili zakonov o lokalni samoupravi in lokalnih volitvah ter financiranja novih občin.

razrešili dosedanjega direktorja Žage Soteska Jožeta Pirca in za vršilca dolžnosti za pol leta imenovali Stane Šobarja, dosedanjega komercialista v Soteski. Predstavnica delavcev Žage Soteska je upravnemu odboru predložila zapisnik seje sveta delavcev - bil je 7. januarja - iz katerega je razvidno, da svet delavcev Žage Soteska odreka legitimnost upravnemu odboru in da delavci nasprotujejo predloženemu aktu o reorganizaciji.

A. B.

PREDAVANJE O BIOENERGIJI

NOVO MESTO - Prihodnji četrtek, 27. januarja, bo naš znani bioterapevt Marjan Knez iz Sevnice predaval o bioenergiji, radiesteziji in psihoenergoterapiji. Predavanje bo ob 17. uri v prostorih Zavarovalnice Tilia. Vsi, ki jih zanimajo ta področja paranzanosti, lepo vabljeni!

SMETIŠČE PRI OREHOVCU - Na začetku Orehovca, vasi nad Kostanjevico, pozdravi obiskovalca tik ob cesti pravo vaško smetišče. Na tem kraju pod kapelico je moč videti vso kramo, ki se z leti nabere pri in okoli hiše, od zverženih avtomobilskih ostankov do prerjavelih sodov, polivinila in televizorjev. Slednje so vrli Orehovčani morda zmetali na smetišče v znak protesta nad televizijskim programom ali pa morda zato, da ne bi po televiziji videli te nemarnosti. (Foto: A. B.)

DARILA - Tako kot plašče in podobne menjajo ljudje, jih tudi dedek Mraz. V Novem mestu se je za novo leto dedek Mraz izjemno uspešno maskiral v osebo, ki je bila povsem podobna direktorju banke Franciju Borsanu. Prijazni dedek Mraz v banki ni delil delnic, pač pa je možakarjem dajal kravate, nežnejšemu spolu pa med drugim tudi zlate prstane. O poreklu zlatnine ni niti črhnil, toda na škaticah s prstani je pisalo tako, kot je ime Borsanovi elitni trgovini v Novem mestu.

NOVI TRG - Čeprav je Pionir s svojimi proizvodnimi oddelki dober gradbenec in inštalater, mogoče pomanjkljivo obvlada matematiko. Lahko se tudi reče, da jo morebiti obvlada dobro. Dejstvo je, da se pri prodaji lokalov na Novem trgu včasih krepko vsteje v škodo kupcev.

BLATO - V Bučni vasi je bila cesta še pred dnevi podobna sveže zornji nji. Cesta je bila namreč polna blata, ki pada s koles tovarnjakov, ki vozijo material z bližnjega gradbišča. Policistom seveda to blato na tako prometni cesti ni bilo mar, saj je vendar z gradbišča policijske postaje.

HOKEJ - V Dolenjskih Toplicah želijo sestaviti hokejsko moštvo. Pravijo, da bi že začeli graditi tudi dvorano za vadbo te ekipe, pa se tamkajšnji Jelinčičevi fantje bojijo, da bi hodil trenirati v Toplice tudi Kučan, komunist, sicer pa navdušen prvrženec hokeja na travi.

Ena gospa je rekla, da je med najbolj obiskanimi novomeškimi lokali prodajalna listov za loto in srečk. Že v zgodnjih jutranjih urah tam ljudje stojijo v vrsti za srečke kot v Srbiji za kruh.

SOBOTNI PLESI

V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - Nadaljujejo s tradicionalnimi sobotnimi plesi v zdraviliški restavraciji. Za prijetno vzdušje z glasbo skrbi ansambel Petra Finka s pevko Jožico Mavsar. Vsako soboto so na voljo tudi vse dobrote priznane topljske kuhinje. Vsi, ki bodo ob nedeljah kosili v restavraciji Rog v Dol. Toplicah, bodo sodelovali tudi v nagradnem žrebanju na plesu v soboto, 26. februarja. Prva nagrada bo vikend paket v Dol. Toplicah.

V ZAPORU JE ZAKURIL

NOVO MESTO - 28-letni A. B. iz Križ, ki je trenutno v preiskovalnem zaporu v Novem mestu, je 12. januarja v celici zažgal papir, ogenj pa se je potem razširil na karniso in obe okenski krili. V času požara je razbijal in uničeval inventar. Požar so pogasili tam zaposleni delavci. A. B. je v zaporu povzročil za okoli 35.000 tolarjev škode.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 5. do 12. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Bernarda Prešeren iz Brezovice - Suzano, Nada Babič Iyaniš iz Črnomlja - Mateja, Danica Zonta iz Klada - Klemenca, Tatjana Gregorič iz Svibnika - Geo, Tatjana Mišica iz Čudnega sela - Blaža, Vilma Marolt s Studenca - Barbaro, Zvonka Videtič iz Bereče vasi - Veroniko, Anica Kovarič iz Velike Loke - Andraža, Brigita Fabijan iz Gor. Kamenc - Anjo, Frančiška Stepič z Vrhtrebnega - Mateja, Andreja Koncilja iz Srednjega Lipovca - Simona, Marinka Janež iz Črnomlja - Roka, Katica Selak s Pahe - Aljaža, Nataša Vranešič iz Tribuč - Ziga, Marija Breznikar iz Gor. Dobrave - Dejana, Terezija Znidaršič iz Jezera pri Trebnju - Blaža, Danica Karahodžič iz Gor. Medvedjega sela - Nino, Anica Mačecol iz Sadinje vasi - Aleša, Melita Kukar s Cerovca - Valentino, Anica Adlešič iz Kapljišče - deklico.

Iz Novega mesta: Cirila Muhič s Ceste komandanta Staneta 15 - Andrejo, Veronika Župevec iz Ulice Danila Bučarja 10 - Tjašo, Nataša Kastelec iz Cegelnice - Elo, Irena Jevšek iz Adamičeve 4 - deklico. Čestitamo!

• Ker hočem biti objektivni, priznam, da je socializem prinesel tudi mnogo dobrega, in morda prav zaradi tega, ker je kapitalizem prebrutalen, tako težko slovo. (J. Kolenc)

VI NAM — MI VAM

NAJCENEJŠE NASTANITVENE KAPACITETE V

Če rešujete svoj stanovanjski problem, vam ponujamo kar najugodnejšo rešitev. Nudimo vam bivanje v garsonjerah in opremljenih sobah nastanitvenega centra Novo mesto in Krško po izredno nizkih cenah — vključno s pripravo kompletne prehrane. Možnost začasnega bivanja za študente, kooperante, športnike..., skratka za vse, ki to potrebujete. Kot posebno ponudbo nudimo nastanitev sezonskih delavcev v Novem mestu in Krškem že od 350 SIT na dan.

Naša ponudba — vaš prihranek. Se priporočamo.

Informacije:
PIONIR STANDARD d.d. Novo mesto
tel. 068/321-712, 321-986;
v Krškem 0608/21-786

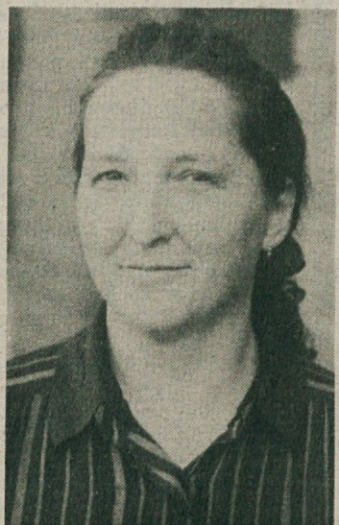
Čiračara in skoraj pravi tehniki

Kako v novomeški vzgojno-varstveni organizaciji spodbujajo ustvarjalnost svojih varovancev - Potrebe po novih strokovnih delavcih - Preurejajo kuhinjo

NOVO MESTO - V novomeški vzgojno-varstveni organizaciji menijo, da otroke že nekaj časa vzgajajo na sodoben način, ki ga strokovnjaki sicer še niso predpisali, ampak o njem šele razpravljajo. "Prisluhnili smo potrebam otroka in samoiniciativno izvajamo novo koncepcijo predšolske vzgoje. To počnemo v mnogo slabših razmerah, kot se nam obetajo s sprejetjem nove zamisli," pravi Metoda Turk, ravnateljica VVO Novo mesto.

Kot primer za vzgojno-varstveno organizacijo, v kateri "nam že nekaj let ne zadošča več predpisani vzgojni program", Turkova omenja novomeški vrtec Labod z 230 otroki v 11 oddelkih in s 17 pedagoškimi delavci. Ker je bilo v tem vrtcu v prepolnih igralnicah težko delati in ker je obstoječa oprema nudila premalo možnosti za ustvarjalnost, so temeljito preuredili notranjost in pridobili precej novih koticov za posebne dejavnosti. Tako so vzgojiteljice s pomočjo mizarjev in drugih mojstrov pričarale vilo Čiračara ter naredile "ambulanto", kuhinjo, na katero so posebej ponosne, knjižnico in še druge koticke. Vzgojno osebje opaža, da vsak otrok najde v omenjenih posebnih prostorčkih nekaj zase, za dobro osebno počutje in osebno rast.

"Otrok pridobiva samozaupanje, to pa je največ, kar lahko dosežemo v predšolskem obdobju, in je bistvenega pomena za otrokov vsestranski nadaljnji razvoj," je prepričana ravnateljica Turkova. Z interesnimi dejavnostmi otrok v vrtcu je povezano tudi naslednje: eden od posebnih

Metoda Turk

dosegajo tudi priznanja.

Ob tem, ko vodstvo VVO Novo mesto išče odgovore, kako najbolje vzgajati predšolske otroke, misli tudi na naložbe v strokovnjake in opremo. Za potrebe male šole, ki tudi poteka v okviru predšolske vzgoje v vrtcu, bo VVO verjetno zaposlila vzgojiteljico z višješolsko izobrazbo. Po dodatni strokovni moči kličejo tudi že omenjene vrtečve interesne dejavnosti. Ker tudi vzgoja v vrtcu nekako gre skozi želodec, VVO prav zdaj izboljšuje kuhinjo v Pedenjedu na Drski. Ob vseh teh večjih naložbah pa ves čas potekajo posamezna notranja preurejanja v vrtcih, ker želi vzgojno osebje obstoječi prostor narediti privlačnejši za otroke, kot že rečeno.

L. M.

ŠE NEKAJ PROSILCEV ZA VRTEC

NOVO MESTO - Vzgojno-varstvena organizacija, ki vključuje okrog 1.900 od enega do šest let starih otrok, ima v svojih 85 oddelkih zasedena vsa mesta. Trenutno ima sicer kakšnih 40 vlog za sprejem v vrtec, ki jim ne more ugoditi, a računa, da bo sčasoma našla prostor. Uprava vrtca, ob tem ko dobiva prošnje za sprejem, namreč tudi beleži mesečno kakih 8 izpisov otrok iz vrtca.

"Japonci" pod toplarjem

Avtomobilski salon pod kozolcem - Bo Vidrihov topolar prišel v Nissanov prospekt?

OTOČEC - Mojster Janez Vidrih ima na Otočcu mehanično delavnico že četrto stoletje, pred dvema letoma pa je svojo dejavnost razširil še na prodajo novih avtomobilov in rezervnih delov. Leta 1991 je namreč takratni Nissavto (danesnji Nissan Adria), uradni zastopnik znanega japonskega proizvajalca avtomobilov Nissan, objavil razpis, s katerim je želel razširiti mrežo pooblaščenih servisov in prodajalcev Nissanovih vozil in rezervnih delov. Medtem ko so še pred nekaj leti šli našim mehanikom kar lasje pokonci že ob misli na japonski avto, saj so ob vsakem popravilu morali iskati rezervne dele v tujini, so se razmere s časom močno spremenile. Danes, pravi Janez, ima Nissan Evropa, katerega sestavni del je tudi Nissan Adria, na starem kontinentu in tudi v Sloveniji široko mrežo pooblaščenih servisov in prodajalcev z rezervnimi deli. Stalno skrbijo, da so njihove usluge na visoki kakovostni ravni, in prav to dejstvo je bilo odločilno, da je Janez Vidrih pred dobrima dvema

letoma podpisal pogodbo, s katero se je pridružil veliki Nissanovi družini.

Ko so predstavniki Nissana med svojim prvim obiskom pri Vidrihovih na dvorišču zraven mehanične delavnice zagledali več kot 100 let star topolar, se je rodila zamisel, da bi pod njem našel svoje mesto tudi njihov salon. V obnovi kozolca, ki ga je leta 1888 postavil neznan tesarski mojster, je našla svojevrsten izziv ljubljanska arhitektka Dalija Tanšek, ki je želela čim bolj ohraniti zgodovinsko in etnološko vrednost kozolca ter ga z novo funkcijo - lojtrski voz, plug, brane in seno so pod streho topolarja zamenjali Nissanovi modeli mikra, suny in terano - iztrgati zobu časa, ki ga je že močno načel. Rekonstrukcija ji je uspela, zadovoljni mojster Janez pa je prepričan, da bo njegov topolar nekoč predstavljen tudi v Nissanovem prospektu, s katerim Japonci ponujajo svoja vozila kupcem po vsem svetu.

I. V.

AVTOMOBILSKI SALON POD KOZOLCEM - Vidrihov topolar kaže novo podobo. Pod njegovo streho se kupcem ponujajo najnovejši modeli japonskih avtomobilov znamke Nissan. Namesto da bi kozolec kot mnogo drugih žalostno propadal, opravlja novo nalogo - kmečko orodje je zamenjala bleščeča pločevina. (Foto: I. V.)

SMRAD - Ob nedavnem obisku predstavnikov SKD v Črnomlju si Črnomaljši niso mogli kaj, da ne bi pred gosti nekoliko pograjali lastne občine. Predvsem so jim šle v nos - in to zares, ne le v prenesenem pomenu - vonjave, ki vse bolj zaudarjajo iz smetnjakov, saj letos komunalci še niso izpraznili niti ene kante. Toda Črnomaljšem očitno vsega tega smrada še ni dovolj, saj je eden izmed njih dejal, da upa, da bo zasmrdelo še kje drugje.

VRANOVIČANI - Po drugi strani pa postajajo Vranovičani, ki ne dovolijo več dovažati smeti na bližnje odlagališče komunalnih odpadkov in to preprečujejo kar s svojimi telesi, vse bolj atraktivni. Mimo njih se vozijo ljudje z različnimi avtomobili in še bolj pestrimi registrskimi tablicami, in to z očitnim namenom, da si ogledajo to belokranjsko čudo. Vranovičani bi od tega čudnega safarija lahko kaj iztržili. Če drugega ne, bi lahko začeli pobirati vsaj turistično takso, ki je sicer v Črnomaljsko občino priteče bolj malo.

ZAPOSLENA BREZPOSELNI - V Črnomlju tarnajo nad več kot tisoč prepozelnimi in nad tem, da se najde le malokdo, ki zaposluje na novo. Pa je poleti nekdo hotel zaposliti snažilko. Po treh razpisih in treh mesecih čakanja je bil še vedno brez nje. Nedavno je poskusil znova. Na zavodu za zaposlovanje je dobil okrog deset naslovov takih, ki bi bile primerne za to delo, a so ga vse zavrnile. Sedaj ne ve, ali je čakajočim na zavodu za zaposlovanje tako lepo, da nikakor ne želijo zgubiti tega statusa, ali je donosnejše biti uradno brez dela, sicer pa delati na črno, ali, ali, ali... Tarnanje o tem, kako ni dela, pa se nadaljuje.

Sprehod po Metliki

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA METLIKA prosi krajanje, da se v čim večjem številu udeležijo krvodajalske akcije, ki bo v petek, 21. januarja, od 7. do 13. ure v zdravstvenem domu Metlika. Prošnja je toliko resnejša, ker je zadnji čas opaziti upadanje števila krvodajalcev, pri Rdečem križu pa so končno uredili sezname prostovoljcev, zato se ni bati, da bi bili v bodoče pozabljeni tisti, ki se zavedajo, kako potrebna je kri.

KAR PRECEJ JE NAMIGO-VANJ, natolecevanj in obrekovanj, kako dragi medicinski aparati, podarjeni metliškemu zdravstvenemu domu, brez haska samujejo menda v kletnih prostorih. Še bolj "poučeni" razširjavalci atraktivnih izmišljotin vedo povedati, da je delo z instrumenti dovoljeno in na voljo samo izbrancem, "nepoklicani" jih baje ne smejo niti pogledati. Vsekakor v zdravstvenem domu poznajo take in podobne "novice", zato bi bilo prav, da z resnico zavežejo jezike nesramnežu in škodljivcem ali pa da učilne trače potrdijo in se odločijo, da v bodoče ne bo več tako. Molk odgovornih samo še bolj buri domišljijo.

ZE VEČKRAT JE BILO OBLJUBLJENO, da bo končno asfaltirano tudi parkirišče za blokom v ulici Kidričevo naselje 3. O asfaltu ni ne sluha ne duha. Še več: kar z nekaj strani je bilo že slišati, da zadeva ni postorjena tudi zato, ker smo o njej kar nekajkrat pisali v tej rubriki. Predpostavka: gre za načrtno trmoglavljenje. Dvom: to ne more biti res. Sklep: tudi nemogoče je mogoče.

Trebanjske iveri

IZSILJEVANJE - Starši, ki imajo otroke še v osnovnih šolah, se dostikrat vse premalo zanimajo, kaj se dogaja z njihovimi nadobudneži. Zavedajo se pomanjkljive družinske vzgoje, pa tudi na šolah niso postorili marsičesa, se dogajajo čudne reči. Celotni hrami učenosti so vse večkrat okoli, kjer se poraja nasilje. Zadnji primer petnajstletnika z Roj pri Trebelnem, ki je trinajstletnika z Belega Griča na stranišču osnovne šole premikastil, ker mu ta ni takoj prinesel 15 tisočakov. Policisti domnevajo, da je takšnih primerov kaznivih dejanj izsiljevanja še precej več, le da zanje ne zvedo.

POMOČNICA - Kmetijska svetovalna služba v Trebnjem se lahko ponaša, da ima edino gospodinjstvo svetovalko oz. pomočnico v Sloveniji, ki ni neželjena spola. Inž. Janko Širec to delo opravlja vsaj tako zagnano kot kakšna njegova kolegica v drugi občini, zato mu je lahko toplo pri srcu prej zavoljo družbeno koristnega dela, kot pa zaradi razmišljanja o redkosti poklica.

ZVEZE - Suhokranjecem ne bi mogli posplošeno očitati, da so nehvaležni, čeprav morda nekateri celo mislijo, da bi morali biti kar lepo tihi, češ da so v zadnjih letih toliko dobili, bodisi s programom FAO ali kako drugače. Suhokranjci pač niso več tako bogaboječji, da si ne bi upali javno izraziti tudi nezadovoljstvo, če pri poštarjih odpovedo zveze, bodisi telefonske ali pismene.

Vse več šoferjev "na cesti"

Na občnem zboru ZŠAM Črnomelj-Metlika opozarjali na vse več brezposelnih voznikov

ČRNomeLJ, METLIKA - Nova lokalna samouprava ne bo pustila neprizadetih niti stanovskih organizacij, kakršna je sedanja Zveza šoferjev in avtomobanikov Črnomelj-Metlika, katere ime po predvideni delitvi črnomaljske občine na tri dele ne bo več ustrezalo resnici. Res bi bilo smotrno ime organizacije že sedaj spremeniti v ZŠAM Bele krajine, vendar številni člani, zbrani zadnjo soboto na 23. občnem zboru, niso bili mnenja, da je primerno prehiteti zadeve, zato o novem imenu niso glasovali.

Imajo namreč opraviti s pomembnejšimi stvarmi, zlasti po uspešnem lanskem delovanju, ko so, po besedah predsednika Cirila Kuzme, naredili več, kot jim bo verjetno uspelo v letošnjem letu. Združenje, ki šteje nekaj čez dvesto članov, je bilo v slovenskem merilu namreč opaženo, zlasti na državnem prvenstvu v Novem mestu, ki se ga je kot eno redkih udeležilo kar z dvema ekipama. Na tem tekmovanju je B ekipa v 2. kategoriji dosegla pri testiranju prvo mesto, kar jim je gotovo vilo samozavest za naprej. Do sedaj so tekmovali le šoferji, poslej pa bodo tudi avtomobaniki in avtoelektričarji, torej bo več možnosti, da pokažejo svoje znanje.

Združenje ima nalogo skrbeti za dodatno usposabljanje svojih članov ter skrbeti za njihovo rekreacijo in družabno življenje, kjer naj bi se med seboj spoznavali in izmenjali izkušnje, ima pa tudi nalogo, da opozarja na njihovo socialno stanje. Prav to se je zadnja leta precej poslabšalo, saj je čedalje več nezaposlenih, spričo manj prevoženih kilometrov pa imajo tudi tisti, ki delo še imajo, slabše dohodke. Pri tem je treba omeniti tudi slabše delovne pogoje, ki jim botrujejo med drugim zastarel vozi park, neurejena cestišča in slaba organizacija dela, za tveganje in za povečano težavnost dela pa šoferji ne dobijo ustreznega nadomestila. Sem je treba vsekakor pristi tudi zmanjšano cestnoprometno varnost, h kateri pa poklicni vozniki, člani ZŠAM, ne prispevajo, saj se je po podatkih policije na primer v metliški občini zgodila le ena težja prometna nesreča, v katero

NAGRADE IN PRIZNANJA - Na občnem zboru ZŠAM Črnomelj-Metlika so za priznanja za častnega člana sprejeli Franca Enziglerja iz Črnomlja, za 25 let članstva je prejelo nagrade, ki jih je pripravila Zavarovalnica Triglav, 13 članov, za 30 let 3 člani in za 35 let 7 članov. Podeljenih je bilo tudi 5 posebnih priznanj za vzornega voznika. Pri podeljevanju tega priznanja vidimo (od leve proti desni) predsednika komisije Alojza Ileniča, predsednika združenja Cirila Kuzma in predstavnik Zavarovalnice Triglav Antona Weissa. (Foto: T. Jakše)

je bil vpleten član ZŠAM, vendar tudi v tem primeru ne kot pov-

● Letna članarina v ZŠAM Črnomelj-Metlika bo letos znašala 2000 tolarjev, od tega bo šlo 1200 tolarjev republiški organizaciji, ostalo pa naj bi ostalo za dejavnost doma. Letos bodo člani združenja, če bo dovolj prijav, potovali na srečanje evropskega stanovskega združenja v Innsbrucku, kjer so Slovenci zaradi svojih elegantnih uniform še posebej popularni. Za udeležbo bodo zbirali prijave do konca februarja.

zročitelj. Je bil pa po istih podatkih kar pri 47 odst. nesreč prisoten alkohol. Po mnenju članov združenja bi moral bolj odločno vlogo pri odpravi nepravilnosti tako glede varnosti cestišča in prometne signalizacije igrati Svet za vzgojo in varnost v prometu. T. JAKŠE

telovadnici viniške osnovne šole. Gostje na tribuni bodo dr. Ciril Ribičič, poslanec v državnem svetu in predsednik parlamentarne komisije za lokalno samoupravo, dr. Dušan Plut, svetnik v državnem svetu in predsednik komisije za regionalni razvoj, ter Branko Matkovič, svetnik v državnem svetu iz Bele krajine in predstavnik skupine lokalnih interesov v državnem svetu.

JAVNA TRIBUNA O LOKALNI SAMOUPRAVI

VINICA - Turistično društvo Sinji Vrh, krajevna skupnost Vinica in skupščina občine Črnomelj vabijo prebivalce Bele krajine na veliko javno tribuno o lokalni samoupravi, ki bo v soboto, 22. januarja, ob 16. uri v

Trebanjski Praktis tudi za ZDA

Trebanjsko podjetje Barlog se naglo razvija - Izvoz v 17 držav - Navkljub zelenim ziamam vendarle uspešno prodor tudi s plašči Praktis - Patent že zaščiteno v ZDA

TREBNJE - Na znanem avstrijskem smučišču se je lani direktor velike slovenske trdnice sprva že kar malce jezil, ker je bilo vsakokrat, ko se je vračal po smučarjih k svojemu jeklenemu konjčku okoli njegovega avta vse polno zijal. Bil je ponosen, ko je lahko povedal, da so plašči Praktis narejeni v Sloveniji in da so pred dvema letoma dobili najvišje svetovno priznanje za inovatorje v Bruslju.

Približno takšno zgodbo nam je povedal direktor in večinski lastnik trebanjskega podjetja Barlog, ustanovljenega leta 1989, Darko Bartolj, ki je s svojim sodelavcem Cirilom Logarjem najbolj zaslužen, da so na prvi Eureka, kjer je sodelovala Slovenija že kot samostojna država, tako dostojno zastopali slovensko pamet.

Bartolj upa le, da bo še kaj zime, podobne lani decembra, ko so v enem tednu prodali okrog 4.000 plaščev Praktis, lahko pa bi jih vsaj še enkrat toliko, če bi jih imeli na zalogi. A zalog si ne morejo privoščiti, ker je bančni denar zelo drag, težko dostopen, da bi si lahko dovolili tvegano nabavo večje količine surovin na zalogo. Sicer pa naj o Praktisu, d.o.o., ki je od leta 1992 samostojno podjetje, raje kaj pove njegov direktor Miha

Blažič, je predlagal Bartolj in nadaljeval: "Izdelujemo okrog 600 različnih izdelkov iz gume, pretežno za

● Direktor Praktis, d.o.o., Miha Blažič ocenjuje, da je s tem, ko je njihov patent plaščev Praktis zaščiteno v ZDA, doseženo pomembno priznanje in dobra osnova za trženje. Kot zanimivost naj omenimo, da so Praktisove plašče za svoja službena vozila že poprej naročili na ameriški ambasadi v Zagrebu, zanje se zanimajo Južni Korejci itd.

avtomobilsko in kemično industrijo, v tujino, predvsem v Nemčijo pa prodamo že okrog 80 odst. proizvodnje. Ob proizvodnji smo razvili tudi trgovino, v zadnjem času pa se uveljavljamo tudi kot generalni zastopniki za Slovenijo za tovarno traktorjev Tor-

Strnitev vrst desno od centra

Črnomaljski krščanski in narodni demokrati podpisali dogovor o sodelovanju - O volitvah in novi lokalni samoupravi - Še vedno odprta vrata za pogovore s SLS

ČRNomeLJ - Pred tednom dni sta predsednika tukajšnjega občinskega odbora slovenskih krščanskih demokratov Franc Stariha in občinskega zbora narodnih demokratov Miroslav Šujica slovesno podpisala dogovor o povezovanju in medsebojnem sodelovanju. Stariha je ob tem dejal, da bo odslej sodelovanje med krščanskimi in narodnimi demokrati še tesnejše in da bodo tudi rezultati vidni. Šujica pa je pristavil, da upa, da bo v letu dni k dogovoru pristopil še tretji podpisnik.

Ob tej priložnosti so bili gostje v Črnomlju tudi glavni tajnik SKD Edvard Stanič, organizacijski tajnik SKD Branko Nimac ter predsednik krila ND pri SKD dr. Andrej Umek. Precej pozornosti so namenili novi lokalni samoupravi. Po Staničevih besedah je prav podpis omenjene pogodbe pomemben korak pri strnitvi vrst desno od centra. Skupaj bodo tako na lokalnih volitvah nastopili z močno kadrovsko zasedbo. Zanikali pa so trditve, češ da nove občine ne bodo imele nobenih pristojnosti in denarja.

Gostje so odprli tudi vprašanje združitve SKD s Slovensko ljudsko stranko. Na vprašanje, ali so zato, da se pustijo odprta vrata za pogovore in da s SLS skupaj oblikujejo novo stranko, ki bi bila najmočnejša na slovenskih tleh, so Črnomaljši odgovorili z aplavzom. Zanimalo pa jih je, zakaj se stranki še nista združili. Stanič je pojasnil, da v tem ne vidi posebne krivde SKD razen očitkov SLS, ker so šli krščanski demokrati v vlado, čeprav je bil vstop ponujen tudi SLS.

Črnomaljši je zanimalo tudi, zakaj v občinski upravi ni članov SKD, čeprav je na zadnjih volitvah stranka dobila kar nekaj glasov. Franc Stariha je pojasnil, da je vlogo krščanskih demokratov dobro čutiti v občinski

skupščini, medtem ko je šlo v izvršnem svetu za kompromis, saj je najpomembnejše, da se občina z 62. mesta po narodnem dohodku premakne višje. "Pri tem ni tako pomembno, ali je funkcionar 'naš'. Predvsem pa nismo revanšisti, ampak smo kooperativni, morda celo preveč. Ni važno, ali je referent v občinski upravi krščanski demokrat, ampak da se zavzema za koristi vseh občanov," je dejal Stariha.

M. BEZEK-JAKŠE

ZA ŠE BOLJŠE SODELOVANJE - Predsednik črnomaljskega občinskega odbora SKD Franc Stariha (levo) in predsednik občinskega zbora NDS Miroslav Šujica pri podpisu dogovora o povezovanju in medsebojnem sodelovanju med strankama. Na republiški ravni sta stranki dogovor podpisali že lani. (Foto: M.B.-J.)

Večje socialne stiske, več pomoči

V metliški občini prejema socialne pomoči 95 ljudi - Največje pomoči romskim družinam - Tisti, ki so odklonili delo, do pomoči niso upravičeni

METLIKA - Po novem zakonu o socialnem varstvu je v metliški občini pet ljudi, ki prejemajo socialno pomoč kot edini vir preživljanja. To so občani, starejši od 60 let, brez premoževja in brez ljudi, ki bi jih bili dolžni ali sposobni preživljati. 90 občanov pa prejema denarni dodatek, ki je dopolnilni vir preživljanja.

Kot je povedala direktorica metliškega Centra za socialno delo Nada Krašovec, je bilo takoj po sprejetju novega zakona v metliški občini okrog 110 vlog za denarni dodatek. Ker pa daje zakon možnost centrom, da omogočijo prošilec dodatno zaslužek na primer preko javnih del na komunalnem področju, je center nekaterim ta dela tudi ponudil. Toda tisti, ki so jih odklonili, niso bili upravičeni do denarnega dodatka.

Medjemniki denarnega dodatka je največ takih, ki iščejo prvo zaposlitev, in takih nad 60 let starosti,

POJASNILO

Podpisani Pavel Perc pojasnjevajo, da v zvezi s pisanjem o Žalostni gori ni bila podana podlaga za kakršenkoli sum, da bi podjetje Betonol, d.o.o., iz Trebnjega kdaj koli odložilo radioaktivne ali kakršnekolj druge odpadke v kamolom na Žalostni gori.

ki ne izpolnjujejo pogojev za edini vir preživljanja. Med tistimi, ki imajo družine, pa je največ prejemnikov denarnega dodatka v družinah v dvema otrokoma, sledijo družine z enim otrokom in potem s tremi. Sicer pa prevladujejo družine, kjer eden od staršev ni zaposlen in ne prejema pomoči z zavoda za zaposlovanje. Sledijo pa jim družine, kjer sta oba starša nezaposlena in ne prejemata nadomestila na zavodu za zaposlovanje. Pri slednjih gre predvsem za romske družine.

Medtem ko znaša edini vir preživljanja 15 tisočakov, so denarni dodatki različno veliki. Najmanjši je

2.250 tolarjev, povprečni pa 11.765 tolarjev. Najvišje pomoči dobijo romske družine, in sicer okrog 30 tisočakov na mesec. Po besedah Krašovecve število upravičencev do socialnih pomoči počasi narašča. Socialne stiske so vse večje, predvsem pri mladih, ki opravijo pripravništvo, pa ne dobijo zaposlitev. "Dobro sodelujemo z zavodom za zaposlovanje in poskušamo najti zaposlitev, a možnosti ni ravno veliko. Gotovo je tudi še kje kakšen upravičenec, ki pa ne ve, da lahko prosi za pomoč ali pa mu tega ne dopušča ponos. Na srečo v metliški občini ni množičnega odpuščanja delavcev, stečajev, a tudi kmečkega prebivalstva je veliko, tako da si mnogi kljub stiski še vedno lahko pomagajo sami," pravi Nada Krašovec.

M. BEZEK-JAKŠE

Gluhi suhokranjski telefoni

Krušni Vrh in Roženpelj dobila asfalt - Kdaj bo denar za vrtino v Luški dolini?

KNEŽJA VAS - "Eden največjih uspehov naše majhne krajeve skupnosti, ki premore le okrog 300 volilcev, je, da smo lani jeseni še pred nenadejano obilnim snegom asfaltirali ceste skozi vasi Krušni Vrh in Roženpelj oz. iz Selc proti Roženplju. Tega sami ne bi zmogli, če nam ne bi izdatno pomagala trebanjska občina, zahvaliti pa se moram tudi županu Cirilu Pungartniku, ki je bil res mož beseda," pravi predsednik krajeve skupnosti Knežja vas Franc Tomažič z Roženpelja.

Še bolj kot njihov predsednik, ki že ima, podobno kot še 50 krajanov, telefon doma, si vsaj še 25 krajanov želi, da bi prišli do telefonskega priključka. Tomažič je to ugotovil pred pol leta, ko je opravil nekakšno anketo med ljudmi. S to željo, za marsikoga pravzaprav že bolj nujo in potrebo, je lani poleti Tomažič seznanil tudi PTT Novo mesto, a knežjevaški predsednik Tomažič ni dobil na svoj dopis od pošte do danes še nikakršnega odgovora. Krajanji so bili sicer veseli in hvaležni kakršnekoli pridobitve, bodisi da so jim govorili, da je to prispeval program FAO, ali so si mislili, da je to dar koga drugega. A ker so zveze obupno slabe in očitno telefonska centrala v Do-

brniču ne dopušča več kakšne večje širitve priključkov, upravičeno domnevajo, da so jim jo odrinili iz Žužemberka, ker je pač svoje že odslužila.

V suhokranjski krajevni skupnosti Knežja vas se, kar zadeva morebitne spremembe v lokalni samoupravi, ljudje še najbolj ogrevajo za ohranitev sedanje teritorialne, gospodarske in politično-upravne vpetosti v občino Trebnje. Suhokranjinci se pač zavedajo, da so premajhni, da bi se kdo pretirano tepel za njihovo ozemlje in revščino. Še tistih nekaj močnih kmetij pa še toliko bolj prizadevajo pogoste suše. Zato se bodo, družno z občinarji, na vse kriplje borili, da bi se uresničila beseda izvedencev, da bi lahko z vrtino v Luški dolini z namakanjem uspešno preganjali sušo. Ta boj pa pomeni vztrajno preprečevanje "republikancev", da odvežejo možnjo za drago(ceno) vrtino.

Ker nimajo na območju krajeve skupnosti Knežja vas nobene trgovine niti gostilne, upajo, da bo zasebna pobuda naredila kaj iz bivše šole, saj stavba, ki je last občine Trebnje, nezadržno propada. V nedkanji šoli naj bi si svoje prostore uredila še krajevna skupnost.

P. PERC

Hvala italijanskim pokroviteljem

Pogodba o beguncih je podaljšana do avgusta - Obiski in odbaritve za praznike - V begunskem centru delata tudi vrtec in šola - V Ribnici osrednje skladišče

RIBNICA - Bredo Oražem, ki začasno vodi begunski center v Ribnici, smo zaprosili za razgovor o tem centru, beguncih, italijanskih pokroviteljih centra, šolanju beguncev, morebitnih nevšečnostih in drugem.

Pokrovitelj našega begunskega centra in onega v Ljubljani na Roški cesti, pravi Oražem, je organizacija "Ambulanca 5" iz Bologne v Italiji. Njeni predstavniki nas obiščejo najmanj enkrat na mesec. Takrat pripeljejo s sabo hrano, oblačila, higien-ske in šolske potrebščine ter drugo za begunce.

Bolj uraden obisk smo imeli pred božičem, to je pred potekom pogodbe o njihovem vzdrževanju našega centra in onega v Ljubljani za leto 1993. Takrat so z Uradom za begunce podpisali tudi novo pogodbo, ki velja do avgusta letos, nato pa je bila v našem centru tudi večja svečanost, ki so se je udeležili župan pro-

• Z zaostrovanjem odnosov med Hrvati in Srbi v Bosni so se zaostri-li tudi odnosi v našem centru in smo pri odhodih iz centra to upoštevali tako, da smo po možnosti dali be-gunce iste narodnosti v isto sobo, se pravi, da smo izvedli nekakšno "et-nično čiščenje". Sicer pa odhajajo begunci iz našega centra v glavnem le v zahodne države, običajno k so-rodnikom. Pri njih družinski vezi veliko bolj spoštujejo, kot jih mi, in jim pomagajo tudi sorodniki v zelo oddaljenih kolenih. Na vzhod, se pravi na Hrvaško in v Bosno, nočejo, saj so tam še boji. Največ naših be-guncev je namreč iz Mostarja, Teš-nja, Zavidovičev, Srebrenice, Dobo-ja in nekaterih okoliških krajev.

vince Bologna, veleposlanika Italije in Bosne v Sloveniji, najvišji pred-stavniki ribniške občine in še mnogi italijanski gostje. Begunski otroci so izvedli krajši kulturni program, Itali-

• Bolj kot se zaklinjamo na stoletne sanje, bolj moreča je stvarnost. (M. Logar)

• Prah si in v prah se povmeš, so de-lali pešcu, ki so ga povozili na ma-kadamski cesti.

Gospodinjstva pomoč na domu

Splošno prepričanje o nujnosti tovrstne pomoči ostarelim in bolnim naj bi potrdila tudi raziskava

SEVNICA - Tukajšnji center za socialno delo je že septembra 1992 vse krajevne skupnosti in krajevne organizacije Rdečega križa sez-nanil s pomenom javnih del gos-podinjstva pomoči na domu in hkrati naslovniko zaprosil, naj mu sporočijo seznam občanov, ki bi jim bila takšna pomoč dobrodošla in bi bili pripravljeni sprejeti. Delavci centra bi kasneje obiskali zainteresirane, se z njimi pogovo-rili in prek javnih del zaposlili po-trebno število ljudi, ki bi opravljali gospodinjstvo pomoči. Žal pa je bil odziv na dopis centra, kot pravi njegov direktor Franc Kos, izred-no slab, saj razen sevnškega društva upokojencev ter boštanske in loške krajevne organizacije Rde-čega križa ni odgovoril nihče drug. Zato so delavci centra v sodelova-nju s patronažno službo sevnškega zdravstvenega doma sami ugotav-ljali, kdo tako pomoč potrebuje.

Delavci Centra za socialno delo Sevnica menijo, da bi bilo potreb-no to nalogo ponovno opraviti. Lotiti pa se je nameravajo načrtno, in sicer z raziskovalno nalogo o ugotavljanju potreb po javnih de-lah gospodinjstva pomoči na domu v občini Sevnica. Raziskovalno na-logo naj bi v okviru javnih del op-ravil socialni delavec, sociolog ali kakšen drug strokovni delavec, ki lahko opravlja socialnovarstvene storitve v sodelovanju s centrom za socialno delo.

Zaposleni pri teh javnih delih naj bi v devetih mesecih obiskal vse krajevne organizacije Rdečega križa v občini in pri njih pridobil podatke o občanah, ki bi jim bila pomoč potrebna. Povezal bi se s patronažno službo zdravstvenega doma in z njo obiskal občane, za katere bi ta služba menila, da so

jani pa so vse begunce tudi obdarili.

Italijanski pokrovitelji so v zadnjih dveh letih primerno uredili in opre-mili prostore centra v bivši vojašnici, ki je bila po odhodu nekdanje JLA precej poškodovana. Plačujejo tudi zdravnico, ki dela v centru po 4 ure na dan, medicinska sestra-begunka pa je stalno v centru. Skupno je za-poslenih prek javnih del v centru 10 in še dve sva po pogodbi. V našem centru je bilo doslej najmanj 320, naj-več pa 425 beguncev, medtem ko jih je zdaj 344. Med njimi je velika ve-čina otrok in žena.

J. PRIMC

Očitki o "ropanju" in dolg

Med razpravo o proračunu največ besed o Itasu, Agen-ciji za sanacijo bank in občinskem dolgu

KOČEVJE - Četrtekova seja zborov občinske skupščine Kočevje je bila sklepna in razgibana. Za prvo gre zasluga dejstvu, da so bili delegati pred uradnim začetkom seje povab-ljeni k "nazdravitvi novemu letu", za drugo pa, da se je seje udeležil tudi

Mag. Vinko Pintar

mag. Vinko Pintar, ki je spet razgibal razpravo o raznih točkah, za nameček pa je župana dr. Mihaela Petroviča primerjal s Churchillom.

Zanesljivo je že, da sedanja ob-čin-ska skupščina ne bo imela več sekre-tarja oz. sekretarke, saj je nova kan-didatka za to dolžnost Tatjana Brinc dobila le 27 glasov, medtem ko bi jih morala dobiti najmanj 38, se pravi nad polovico glasov vseh delegatov in ne le prisotnih na seji.

Odlok o finansiranju javne porabe v prvem četrtletju letos je bil sprejet, a so delegati prej vprašali, kaj je z blokiranjem občinskega proračuna za četrtno letnih prihodkov (3 mili-jone DEM) na račun dolgov Agen-ciji za sanacijo bank. Gre za dolg biv-šega sklada skupnih rezerv občine za posojilo, najeto (po nepreverjenih podatkih, kot je dejal predsednik ob-činskega izvršnega sveta Alojz Petek) za plače v Itasu, ki je zdaj v stečajnem postopku. Odgovor je bil, da je ob-čina vložila ugovor za to plačilo in da so pisali republiškim organom, naj oni zagotovijo denar za poravnavo te obveznosti ali pa naj Agencija nas-topi kot upnik v stečajnem postopku Itasa. Zdaj nastopa občina v stečaj-nem postopku kot upnik Itasa in je po višini zahtevka takoj za banko oz. Agencijo. Mag. Pintar je ob tem pri-sotne spomnil, da je vlada trdila, da se nima kaj vmešavati v gospodar-stvo, da so nekateri vedeli, da bo prišlo do te izvršbe in da bo občina slej-koprej to "pokasirala", kar se je zdaj res zgodilo. Menil je, da stečajni up-ravitelji in razni managerji ropajo Kočevsko, nekateri razpravljalci pa so še podrobneje govorili o tem.

Na vprašanje o "nelinearni reno-minaciji občinskega proračuna" je bil odgovor, da so bila pri tem upošteva-na republiška merila za dodeljevan-je sredstev, ki pa niso enaka, kot so bila dosedanja kočevska.

J. PRIMC

Kaj zmore podjetniški center?

Sevniško podjetje KIN Poslovne storitve je v mreži BIG - slovenskih podjetniških centrov - Projekt za prestrukturiranje kovinskopredelovalne industrije

SEVNICA - Kovinskopredelovalna industrija v Posavju se je podobno kot drugod po Sloveniji znašla v hudih škripcih. Kot domine so se sesuvali ali le še vegetirajo Kovinarska, Sop v Krškem, tovarna prikolic Adria v Brežicah, Tehnološki sistemi Sevnica, krmeljska Metalna itd. Ali pomeni luč na koncu temnega tunela brezperspektivnosti projekt prestrukturiranja kovin-ske-predelovalne industrije v Posavju, ki so ga pripravili v sevniškem podjetniškem centru KIN?

Direktor KIN PIC, d.o.o., Kamil Krošelj, hkrati podjetniški svetovalec v KIN, Poslovne storitve, d.o.o., kjer je direktorica njegova žena Milena, meni, da so v posavskih kolektivih kovinskopredelovalne industrije še notranje rezerve in možnosti za pre-živetje. Celo nova delovna mesta naj bi našli z novimi programi. Toda za-enkrat je ta projekt prestrukturira-nja šele na začetku, bolj posnetek sta-nja. Krošelj vidi rešitev za naše kovin-arje v povezavi s podjetji, ki so že uveljavljena v Evropi, za katere bi bili zanimivi zavoljo solidnega tehnološ-kega znanja. Krošelj je tudi stečajni upravitelj Sopovih - Storitve in eden izmed okrog 90 podjetniških sve-tovalcev v Sloveniji. Te dni zaključuje še usposabljanje, po katerem bo pri-

"Nam gre le za napredek doline"

Tako pravi akademski kipar Stane Jarm

KOČEVJE, OSILNICA - Staneta Jarma, akademskega ki-parja iz Kočevja, rojenega v Osi-lnici, člana pred kratkim usta-novljenega Civilnega gibanja za razvoj osilniške doline, smo za-prosili za izjavo o načrtih in pri-zadevanjih tega gibanja. Dejal je:

"Osnovna stvar nas vseh je: prizadevanje za napredek osil-niške doline. To pa bo možno uresničiti šele, ko bo Osilnica prek Borovca in Kočevske Reke s cesto povezana s Slovenijo. Ta cesta bo za 20 km približala Osi-lnico Kočevju in bo pripomogla, da se mladi ne bodo več izse-ljevali, ampak se bodo vračali.

Med vojnima je bila Osilnica pripojena hrvaškemu Čabru in bila z njim povezana s cesto, ni pa bilo ceste do Kočevja. Čabar se je povezal s kraji na svojem območju tako, da so gradili ceste po nekdanjih pešpoteh in ko-lovovih. Take potrebe pa ni bilo za cesto proti Kočevju. Po vojni zaradi zaprtega območja Kočev-ske Reke spet ni bilo možno gra-diti ceste iz te smeri do Osilnice. Tudi danes, ko je meja na Kolpi in Čabranki, cestne povezave s Slovenijo ni, in se prav lahko zgodi, da bo ta lepi del Sloveni-je ostal slepo črevo oz. bo od-mrl za Slovenijo.

Nimamo tudi nič proti cesti ob Kolpi, menimo pa, da je tisto dolžna zgraditi država zaradi varovanja meje itd. Za nas tista cesta ni toliko pomembna, ker Osilnice ne bo približala Slove-niji, povežala bo pa s svetom že mrtvo vas Srobotnik. Pomem-bnejša je cesta do Bezgovice, ki vodi kar do 13 vasi.

V našem programu pa je še raziskovanje naše kulturne, zgo-dovinske, etnografske in jeziko-vne dediščine, ki je kar bogata. Organizirali bi lahko srečanja in simpozije o tem."

J. P.

ČEBELARJI ZBIRAJO PRISPEVKE

SEVNICA - Upravni odbor tukaj-snjega čebelarkega društva poziva vse čebelarje, naj se včlanijo v društvo. Člani imajo precej ugodnosti, med drugim regresirano nabavo slad-korja iz blagovnih rezerv, regresirano zdravljenje čebel, brezplačno objavo v Slovenskem čebelarju in brezpla-čno nabavo medovitih rastlin. Vse nove člane prosijo, da do 1. marca prispevajo 1.000 tolarjev za zlati že-bliček na društvenem praporu, s čimer bodo finančno podprli tudi pri-reditve ob 60-letnici društva, ki bodo 23. aprila. Prispevke zbirata tajnik društva Viktor Kladnik in blagajni-čarka Jelka Kolar.

Brž ko bo vreme

O ribniških javnih delih in načrtih govori predsed-nik IS J. Henigman

RIBNICA - Gradnja kanalizacije v Sodražici je praktično zaključena, v Ribnici pa je dograditev onemogočil sneg in se bo nadaljevala, ko bo do-puščalo vreme. Gre za priključevanje še preostalega dela Ribnice na kana-lizacijo, ki vodi do čistilne naprave, je povedal predsednik ribniškega iz-vršnega sveta Janez Henigman.

Na cesti Gorica vas-Otavice je po-ložen asfalt. Nadgradnjo mostu pri Zadolju pa je zavrla zima. Na cesti Lipovčica-Sodražica, ki je lokalna, so se dela začela. Na območju Sle-men se bo nadaljevalo urejanje in as-faltriranje cest, ko bo to dopuščalo vreme. Tudi odsek ceste od Zlebiča do Malega Zapotoka bo letos urejen, že lani pa je bilo za dela zagotovljenih 40 milijonov tolarjev, a je spet naga-jalo tudi vreme. Kje se bo ta cesta na-daljevala naprej proti Sodražici, pa še ni znano. Razpisano bo natečaj za pro-jekt, skušali bomo odkupiti zemljišča. Zaradi slabih izkušenj pri redkih po-sameznikih o pridobivanju zemljišč za splošne koristi, na primer ceste, so na zadnji seji zborov občinske skup-ščine delegati predlagali, naj bi po-seben predpis določal, da se mora tudi posameznik ali nekaj posamez-nikov ukloniti volji večine in odpro-dati zemljo za razne gradnje, ki so v korist veliki večini krajanov.

Hydrovod je zgradil čistilno napra-vo za vodovod v Loškem potoku. Po-vezal je tudi vrtine vodnih virov na območju Sodražice in je že oz. bo uredil računalniško vodenje črpanja te vode. V Ribnici pa bomo usposo-bili še dvorano bivšega doma JLA, ki je zdaj precej poškodovana in neuporabna.

Za ureditev teh in drugih zadev bo-mo skušali pridobiti tudi republiška sredstva, je povedal predsednik He-nigman.

J. P.

AVTOPRALNICA V SEVNICI

SEVNICA - Od novega leta delu-je v okviru sevnške avtošole Orion na Cesti na grad tudi avtopralnica. S pranjem avtomobilov, kot postransko dejavnostjo se je poprej nekaj časa ukvarjal Jože Praznik. Zdaj v AS Ori-on od ponedeljka do petka perejo jeklene konjičke med 8. in 18. uro, ob sobotah pa med 8. in 12. uro.

OBČNI ZBOR KMETIC NA ŠMARČNI

ŠMARČNA - Predsednica sevnš-ke zveze kmetič Darinka Starič skli-čuje v soboto, 22. januarja, ob 16. uri v gasilskem domu na Šmarčni zbor te zveze. Na zboru bodo pregledali delo društev in zveze kmetič v minulem letu in se pogovorili o letošnjem pro-gramu dela. Po zboru bo Franc Avsec iz Zadružne zveze Slovenije predaval na splošno o dedovanju in še posebej v kmetijstvu, zatem pa bodo kmetice s Šmarčne poskrbele za prijetno dru-žabno srečanje.

Drobne iz Kočevja

V ŠKORCU JE ZABAVNO - V lokalu Škore (bivša gostilna Rog), ki naj bi bil nekakšen mladinski klub, je posebno živahno ob vikendih, in to vse do polnoči in čez, nato pa zabav-ni mladi "kratkočasijo" še speče kra-jane v okolici.

NA KONCERT ALI K ZDRAV-NIKU? - Na nedavnem koncertu v Šeškovem domu sta bila izvajalca deležna velikega aplavza. Nekoliko manj aplavza pa so poželi tisti po-slušalci, ki so med koncertom sklašli, kihali in smrkali ter sodili bolj v zdravstveni dom kot na koncert.

NACE PODRL JABLANO - Predsednik Zveze borcev Nace Kar-ničnik je oni dan podrl jablano pri hiši in bil deležen veliko očitkov, da je naredil ogromno škodo, saj bi vsa-ko leto lahko pridelal na njej najmanj 10 gajb jabolk za ozimnico, naprešal hektoliter mošta, nasušil na desetine kilogramov krhljev itd. Nace pa pravi, da v vseh letih z jablane ni dobil niti za gajb jabolk.

DOBRO JE POKALO - Za pravo-slavni božič je več dni pokalo po Kočevju, in to precej bolj, kot za novo leto. Naj se ve, kdo so tisti, ki so bolj borben, bolj vojaški rod in pravi os-voboditelji!

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Kaj praviš na škripanje vhodnih vrat v dvorani Šeškovega doma?

- Če je šlo toliko milijončkov za ob-novo doma, naj bi kupili še tistih ne-kaj kapljic olja, da cviljenje vrat ne bi motilo koncertov.

Ribniški zobotrebc

ŠTRAJKA NISO ČUTILI - Rib-ničane smo pobarali, kako je bilo med nedavno stavko zdravnikov, ki se je začela v začetku minulega ted-na. Povedali so, da stavke praktično niso čutili, čeprav je takrat še obiska-la Ribnico tudi gripa, ki se je lotila celo župana. Menili so, da se njihovi zdravniki zavedajo Hipokratove pri-sege.

PRAVNA POMOČ - V Ribnici deluje ob delovnih sredah v dvorani občinske skupščine pravna pomoč, in sicer od 13. do 16. ure.

UNIČENA MAGISTRALKA - Magistralna cesta od Jasnice do Rib-nice in naprej je močno poškodova-na. Nujno je potrebna popravila. Na občini pa pravijo, da bodo zahtevali od Republiške cestne uprave, naj magistralko uredi tako, da bo ust-rezala standardom.

NOVA BENCINSKA ČRPAL-KA - Gradnjo bencinske črpalke na-črtujejo v Gorici vasi. Kdaj bo stala, pa se še ne ve.

SREČEN DOGODEK - Novinar-ka Dolenjskega lista Mojca Leskov-šek-Svete je v petek, 7. januarja, rodi-la dvojčici. Čestitamo!

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj tvoja medvedka ne kupuje več v "Kmetovalcu"?

- Dokler so okoli trgovin in bliž-njega gostišča le lulali, je hodila tja, zdaj, ko so začeli streljati, pa ne gre več.

Sevniški paberki

DIREKTOR - V sevniškem Stil-lesu so se, vsaj v enem delu nekda-j enovite delovne organizacije, že pred časom precej hvalili z uspešnimi pos-lovnimi rezultati. To smo obedodani-li tudi v našem časopisu. Do tod vse lepo in prav. Pred kratkim pa je mož iz drugega dela Stilleasa zapoznelo in užaljeno protestiral, saj naj bi nek stavek pomenil, da večji del Stilleasa nima prave prihonosti. Cas sicer celi rane, vsi grehi pa le ne gredo v po-zabo. Zaradi teh naj ne bi prišlo v Stillešu do prednovoletnih vročih obračunavanj, ko so bili na pomoč poklicali celo policijo. Takrat naj bi pretepu botrovala le prevelika kol-picina alkoholnih hlapov v glavah znanih veseljakov. Zakaj je moral tik pred novim letom odstopiti bivši glav-ni direktor Stilleasa Lojze Rataj iz Trebnjega oz. ga je republiki sklad za razvoj zamenjal z nam neznanim Milanom Grudnom, pa je še skriv-nost.

PODJETNIK - Glavni "bos" pri majhnem podjetju s številnimi stroji in z (lani) izjemno akumulacijo si je po eni iniači lahko privoščil popo-tovanje v Avstralijo, po drugi verziji pa je veliki šef odpotoval le v ZDA. Kakorkoli že, tisti, ki podjetniku oči-tajo razne mahinacije ali mu zavida-jo, ker velja za najbogatejšega v sev-niški občini, bi gotovo raje videli tega gospoda na petem kontinentu, po možnosti v bližini Sidneya, kjer so se nedavno razplameli katastrofalni požari.

KINO - V sevniškem kinu so le teden za Ljubljancani vrteli ameriško grozljivko Vzhajajoče sonce, prihaja-jo pa nove grozljivke in komedije, ki gredo očitno najbolj v promet. Ces-titamo za repertoarno politiko!

POSILANSKI VIC - Pogovarjali so se Amerikanec, Rus in Branko Janc. Pa pravi Rus: "Pri nas žaga odreže delavcu nogo, naši kirurgi pa mu jo prišijejo nazaj na en dva tri. Kot da ni imel nesreče. Gre na olimpijske igre in zmaga v teku!" Amerikanec se mu ne da: "V Ameriki lahko človeku roke potrga in zmelje, pa vse prišijemo in uredimo nazaj. Tak človek ima vse možnosti in z lahkoto postane prvak v telovadbi na orodju." "Ah, kaj to," pravi Janc, "pri nas lahko tramvaj povozi celo množico ljudi, jim pomečka glave. Mi jim prišijemo lesene in so lahko še vedno poslanci, ne da bi kdo to opazil."

VPLIVI - Mladi par iz Novega mesta je kupil stanovanje v Krškem. Zanj je odšel točno polovico manj, kot bi za enako stanovanje moral plačati v rodnem mestu. V Krškem je to že kar vsakdanji pojav, saj bližina nuklearne in stagnirane občine znatno vplivajo na cene nepremičnin. Nekateri vedo tudi povedati, da se za nepremičnine na območju, od koder je videti jedrski objekt, zanimajo zgolj domačini (ti so na vplive že imuni). Ker Krčani zaenkrat nimajo drugih dokazov o negativnem vplivu nuklearne na okolje, saj država vztrajno zavrača sistematično spremljanje vplivov, jim lahko take informacije služijo vsaj za začetek. Čeprav Novomeščani niti niso tako zgovoren primer kot Ljubljanci, ki v Krško ne bi šli niti zastopati.

Novo v Brežicah

MALIOGLAS - Pri ukinitvi obrata Adrie v Brežicah so se izgubila delovna mesta (tako pravijo odgovorniki). Prosimo vsakega, ki bi karkoli vedel o pogrešanih delovnih mestih ali bi po sreči celo katerega od njih videl, da obvesti o tem dvatisočglavo četo brežiških brezposelnih oseb.

PARDON - Oprostite, Sklad za razvoj pa že ni lastnik objekta. Kako morete pomisliti kaj takega! Oni so samo lastniki stoddotnega deleža IMV, ta je lastnik Adrie, v čigar lasti je sporni objekt. Pa naj razume tako lastnino in odgovornost do nje, kdor more.

POJASNILO - "Logika našega podjetja je enaka logiki zakona o lastninjenju," je vsem zgoraj omenjenim, ki ne dojemajo, pojasnil predstavnik Sklada za razvoj. Ker delavci logiko lastninjenja vsak dan bolj čutijo na svoji koži, jim je zdaj bolj razumljivo tudi obnašanje Sklada.

SMOLA - Vodstvo brežiške občine se je že večkrat pohvalilo, da zglede sodeluje z ministrstvom za obrambo, medtem ko z večino drugih ministrstev nimajo ravno tesnih stikov oziroma sploh ne pridejo blizu. Bolje nekaj kot nič. Smola je le v tem, da je ministrstvo za obrambo sprto z drugimi ministri, pa zato Brežičanom tesno prijateljstvo (nastalo sicer po sili razmer) prej škodi kot koristi. Slovenska vas kot potencialna obmejna gospodarska cona je tako živa samo za ministrstvo za obrambo. Enako je z letališčem v Cerkljah.

IZJAVA - "Pomembna je dinamika, s katero si bodo sledili dogodki," je izjavil brežiški sekretar za gospodarske zadeve. Pri tem se je nekoliko preveč nagnil proti bližnji novinarki in zamajal se mu je stolček. Z zadnjimi močmi se je še obdržal na njem. Pri vsej zadevi gre za enostavno stvar: namestiti bi bilo treba izgubljeni kolesček na enem izmed stolov v sejni sobi. Tega ne stori nihče. Očitno je nekaterim kar všeč, ko sedijo na seji z globoko zavestjo v sebi: "Saj nisem edini, ki mu manjka kak kolesček."

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 5. do 15. januarja so v brežiški porodnišnici rodile: Elica Verstovšek iz Piščenbrega - Roka, Mojca Budna iz Sevnice - Katarino in Manco, Danijela Žarn iz Kostanjevice - Mašo, Martina Kuhar iz Mrtvice - Anjo, Helena Zemljak iz Pavlove vasi - Kajo, Marinka Mrgele s Studenca - deklico in Zojnija Hudorvac iz Gorice - dečka. Čestitamo!

NENADNA SMRT

BREŽICE - Marko T. je imel 14. januarja prost izhod iz KPD Dob in odšel v Brežice. Najprej se je oglašil pri materi na Slomškovi ulici, večer pa je preživel neznan kje. Okoli ene ure ponoči je prišel v brežiški zdravstveni dom in prosil za narkotike, ki pa jih seveda ni dobil. Od tam je Marko odšel k sestri in se odpravil spat. Ob 8. uri zjutraj, ko je vstal, mu je postalo slabo, zato se je ulegel nazaj v posteljo, kjer ga je okoli 11. ure našla sestra. Takoj je poklicala zdravnika, ta pa ni več zaznal utripa srca. Marka so prepeljali v bolnico, vendar ga niso mogli oživiti.

IZ NAŠIH OBCIN

Kakšne so nove pravice družin?

V krškem Centru za socialno delo opozarjajo na nekaj novosti pri uveljavljanju pravic do nadomestil in pomoči za starše in otroke - Razlaga Martina Lepšina

KRŠKO - Center za socialno delo iz Krškega obvešča naše bralce o nekaterih novostih v družinski zakonodaji in o novih pravicah družine. Določa jih zakon o družinskih prejemkih, ki je stopil v veljavo 18. decembra lani. Opozarjajo predvsem na novosti pri denarnem nadomestilu za čas porodniškega dopusta, pri starševskem dodatku, pomoči za opremo novorojenca in univerzalnem otroškem dodatku.

Denarno nadomestilo za čas porodniškega dopusta je še doslej uveljavljalo pri delodajalcih, po novem pa bo treba za to pravico oddati vlogo pri Centru za socialno delo, ki je krajevno pristojen glede na stalno bivališče prosilke ali prosilca.

Pri tem socialna delavka krškega centra Martina Lepšina opozarja na dve novosti. Bodoča mati mora biti zavarovana za pravico do nadomestila za čas zadržanosti z dela še pred dnevom obveznega porodniškega dopusta, kar pomeni prej kot 28 dni pred porodom. Druga novost na tem področju je, da so do denarnega nadomestila za čas porodniškega dopusta upravičene tudi matere, ki jim je delovno razmerje prenehalo med nosečnostjo ali v času porodniškega dopusta brez njihove volje ali krivde, razen če je bilo delovno razmerje sklenjeno za določen čas.

Nekaj novega je tudi pri starševskem dodatku, do katerega so upravičene vse matere s stalnim bivališčem v Sloveniji in s slovenskim državljanstvom, ki ne morejo uveljavljati nadomestila za čas porodniškega

• **Pravico do univerzalnega otroškega dodatka** bo mogoče uveljavljati šele s 1. januarjem 1996. Do 1. maja 1994 bodo upravičenci prejeli družbeno pomoč otrokom tako kot doslej, po tem datumu pa se bo zvišal vstopni cenaz za pridobitev te pravice. Višina dodeljene pomoči otrokom bo odvisna od uvrstitve v enega o šestih možnih razredov glede na mesečni dohodek na člana družine in bo v razponu od 7 do 22 odst. zajamčene plače. Vloge za družbeno pomoč otrokom je potrebno tudi v letošnjem letu vložiti pri Centru za socialno delo na isti način kot doslej, in sicer do 20. marca.

dopusta. Po novem traja ta pravica 365 dni, uveljavljajo pa jo lahko tudi matere, katerih otrok še ni dopolnil 337 dni starosti in ne prejemajo kakšne druge oblike denarnega nadomestila v ta namen. Tudi starševski

dodatek se uveljavlja pri pristojnem Centru za socialno delo v občini stal-

nega bivališča.

Vse matere s stalnim bivališčem v Sloveniji so upravičene tudi do pomoči za opremo za svojega novorojenca. Odločijo se lahko za pomoč v obliki zavitka z opremo za novorojenčka ali za denar v vrednosti zavitka.

B. D.-G.

OPTIMIZEM PRED VOLITVAMI - Krški odbor Liberalnodemokratske stranke računa, da bo z dobrim programom uspešen na volitvah. Novinarjem so o tem spregovorili: sekretar odbora Robert Kerin in podpredsednik občinskega IS (prvi z desne), predsednik odbora mag. Drago Fabijan in podpredsednik Branko Janc, sicer poslanec v državnem zboru. (Foto: B. D.-G.)

LDS je za povezovanje

Tokrat želijo odločno poseči v lokalno dogajanje

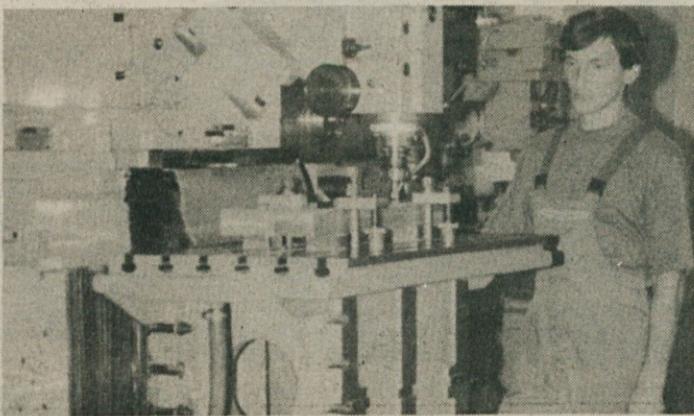
KRŠKO - Tudi v Posavju se vse bolj čuti, da se približujejo lokalne volitve, saj stranke novinarje vse pogostejše vabijo na tiskovne konference, okrogle mize, razgovore in javne tribune. V Krškem je prejšnji teden svoje programske usmeritve predstavil odbor Liberalno-demokratske stranke, ki je tretji najmočnejši občinski center te stranke, saj šteje s Sivimi panterji in Mladimi liberalnimi demokrati okrog 750 članov.

Kot je povedal predsednik odbora mag. Drago Fabijan, želijo se okrepiti stranko v okviru občine in tudi regije ter bolj odločno poseči v lokalno dogajanje. V povezavi s kolegi iz sosednjih občin nameravajo oblikovati tudi regijski odbor stranke, s čimer naj bi pokazali ostalim, kako priti do enotnega Posavja. Stanka bi rada umirila

politično sredino in dosegla strankarsko združevanje.

Menijo, da je treba vse kadre in materialne možnosti uporabiti za doseg gospodarske rasti, ker se da le tako rešiti socialne probleme. Podpirajo ekonomsko učinkovito in družbeno sprejemljivo lastninjenje ter ohranjanje kapitala v domačih rokah. Krški odbor LDS se bo zavzemal za oblikovanje jasne strategije razvoja energetike in vloge Posavja v njej. Prizadevajo si za trajno rešitev vprašanja NE Krško, vendar menijo, da je to v prvi vrsti strokovno vprašanje. Liberalni demokrati menijo, da je premalo posavskih ljudi vključenih v delo najvišjih državnih organov, kar bi bilo treba korenito spremeniti.

Krški odbor LDS ne priporoča drobitev sedanje občine, dokler ne bo dokazov, da bo nova lokalna zakonodaja boljša od sedanje. Prehitra drobitev bi po njihovem mnenju prinesla neobvladljive gospodarske, kadrovske in organizacijske posledice. V odboru pa se bojijo podaljšanja mandatov občinskih funkcionarjev do konca leta, saj menijo, da bi to pomenilo, da bodo bodoče občine začele s proračunskim minusom.

OD OBRTI DO PODJETJA - Medtem ko so podjetja za trgovino in storitve zrastle čez noč, so nekateri v svoje podjetje vložili dolga leta trdega obrtniškega dela. Tako je nastalo tudi podjetje Form-tehnik v Slovenski vasi, katerega lastnik je Stanko Sinko. Podjetje je med redkimi zasebnimi podjetji, ki večino svoje proizvodnje izvozi na zahtevno evropsko tržišče. (Foto: B. D.-G.)

Stopite na topla tla... trgovina talnih oblog

PCP PUREBER d.o.o.

Ljubljanska 27, (Javna skladišča)
Tel: 068/322-337 * int. 220

vam nudi pestro izbiro:

- * itisonov
- * toplih podov
- * vseh vrst plute
- * preprog
- * parketov
- * lakov za parket
- * lepil
- * izravnalnih mas

IZ NAŠIH OBCIN

Adria Caravan pozabila na prezaposlovanje

Lahko bi dobila denar od Zavoda za zaposlovanje

BREŽICE - V procesu lastninske preobrazbe naših podjetij nenadoma ni več pomembno, kdo in kako je lastnino ustvaril. Tako se dogaja tudi v primeru ukinjenega obrata Adrie Caravan v Brežicah, kjer matično podjetje delavcem noče izplačati okrog milijon nemških mark dolga, kaj šele, da bi jim v last prepustilo ali vsaj po ugodni ceni prodalo prazno proizvodno dvorano.

Na cesti je ostalo 163 delavcev, od katerih so le redki našli novo zaposlitev. Invalidi so morali po sodni poti doseči, da so jih sprejeli nazaj v delovno razmerje. Za podjetje se zadeva zaključila z izplačilom odpravnin, saj so predstavniki Svobodnih sindikatov kar naravnost povedali, da zavestno kršijo zakon in da naj se delavci obrnejo na sodišče.

Vodstvo Adrie prelaga odgovornost na Sklad za razvoj, ki je lastnik podjetja. Tam trdijo, da nimajo nič z delavci, saj niso neposredni lastnik bivšega obrata. So pa lastniki 100 odst. deleža družbe IMV, ki je lastnik Adrie Caravan. Zanimaja jih le čim hitrejša in čim boljša prodaja objekta, zato kaže, da bodo morali delavci po pravico res na sodišče.

Čeprav v Adrii trdijo, da so poskrbeli za presežne delavce, pa iz ministrstva za delo prihaja opozorilo, da je Adria edina od Skladovih firm, ki se ni aktivno lotila prezaposlovanja odvečnih delavcev. Predstavniki ministrstva je v Brežicah dobesečno ponujal sredstva za programe prezaposlovanja Adriinih delavcev.

Vsekakor imajo delavci zelo malo možnosti, da bi se spet zaposlili v "svoji" tovarni. V odboru, ki si bo prizadeval, da bi brežiška občina odkupila bivšo halo, bo tudi predstavnik sindikata, ki naj bi zaščitil interese delavcev. Po enem izmed predlogov naj bi tudi oni postali solastniki bodoče družbe, v katero bi vložili svoje neizterjane pravice od Adrie.

B. D.-G.

KAJ BO V OPUSTELI TOVARNI? - Sredi polja je v časih samoupravljanja zrastle proizvodna dvorana in v njej tozd novomeškega IMV.

Podarjenega ni težko razprodati

Sklad za razvoj prodaja prazen objekt v Brežicah, da bi lažje saniral Adrio Caravan iz Novega mesta - Brežice so "oropane", pa ga kljub temu želijo odkupiti halo

BREŽICE - Opuščena proizvodna dvorana Adrie Caravan v Brežicah je značilen primer lastnine, ki so jo gradili z odkrekanjem delavcev in s pomočjo domačega gospodarstva, potem pa se je prenesla v last matične firme in nato posredno še v last državnega Sklada za razvoj. Obrat, iz katerega so po protestih delavcev z ukano odpeljali prav vso opremo, zdaj čaka na prodajo.

"Osnovni namen Sklada je objekt prodati in denar odnesti iz Brežic ter tako osiromašiti domače gospodarstvo. To nazorno kaže, kako se obnaša lastnik, ki je premoženje dobil zastopni," je menil Ciril Kolešnik na posebnem sestanku o usodi objekta, ki so se ga udeležili tudi predstavniki sindikata, Adrie Caravan, Sklada za razvoj, ministrstva za gospodarstvo, regijske enote zavoda za zaposlovanje in ministrstva za delo.

Tudi Roman Androjna, ki je v Skladu zadolžen za Adrio, je jasno povedal, da bo izkupiček od prodaje namenjen sanaciji Adrie Caravan. Z dosedanjim sanacijo namreč niso zadovoljni, saj kot njen edini pozitivni učinek navajajo ukinitve brežiškega obrata. In da bo ironija še večja: če bo proizvodne prostore kupilo brežiško podjetje, jih bo po vsem dosedanem siromašenju gospodarstvo v občini torej še enkrat plačalo, denar pa bo ponovno odtekel drugam.

Sklad čaka na ustreznega kupca večinskega paketa delnic Adrie Ca-

ravan. Do danes takega še ni dobil, kljub vsemu pa naj bi v naslednjih dveh mesecih le postalo znano, ali bo kdo kupil podjetje v celoti ali pa ga bodo prisiljeni prodajati po delih. V slednjem primeru bi prišla v prodajo najprej brežiška dvorana, pa grmški grad v Novem mestu in nato še nekatere hčere Adrie.

Brežiška občina se po dveh uspešnih sejmskih prireditvah zelo zanima za odkup. Dvorana naj bi postala prodajno-razstavni prostor domačega gospodarstva. Zdej nameravajo oblikovati posebno delovno telo, ki se bo v tej smeri dogovarjalo s Skladom za razvoj, istočasno pa naj bi zainteresirana podjetja s področja turizma, trgovine in drugih panog domačega gospodarstva začela ustanavljati posebno delniško družbo, ki bi vodila dejavnost v objektu. Pripravljenost, da bi naložilo kapital v tako družbo, je razrazilo menda tudi Gospodarsko razstavišče Ljubljana.

Iz Adrie prihaja informacija, da je celotna vrednost povsem izpraznjene

Po desetletnem čakanju končno do telefonov

Konec tedna bo pošta priključila novo centralo

BIZELJSKO - Poslovna enota PTT Novo mesto obvešča telefonske naročnike, da bo to soboto in nedeljo prihajalo do motenj in prekinitev zvez, saj bodo priključevali novo telefonsko centralo na Bizeljskem. Dosedanji naročniki bodo dobili nove telefonske številke, o katerih so bili že pisмено obveščeni.

Telefonska centrala je polelektronska in daje možnost priključitve 576 naročnikov na območju krajevnih skupnosti Pišce in Bizeljsko. Vključitev nove centrale v teh krajih je pošta načrtovala že več let, vendar je načrte zaradi "objektivnih okoliščin" uresničila šele letos.

Centrala bo z vozliščno centralo v Brežicah povezana z optičnim kablom in sicer s 30-kanalnim digitalnim sistemom. Kot pravijo na novomeški pošti, je to prvi optični kabel za povezavo vozliščne in končne telefonske centrale na območju njihove poslovne enote. Optični kabel bo omogočil dobre zveze naročnikom na Bizeljskem in v Pišecah, pozneje pa tudi v Globokem, saj je zgrajen z ustrezniimi rezervami za poznejšo priključitev vseh central na območju severno od Brežic.

Za dokončanje naložbe v telekomunikacijske naprave na Bizeljskem je bilo potrebno pripraviti tudi ustrezne prostore, zgraditi kabelsko kanalizacijo med prvotno predvideno in novo lokacijo centrale, podaljšati optični kabel in položiti kable za preusmeritev krajevnega telefonskega omrežja.

Vrednost opravljenih del, optičnega kabla, digitalnega prenosnega sistema in telefonske centrale znaša okrog 50 milijonov tolarjev. Ta sredstva so bila, kot pravijo na novomeški pošti, zagotovljena v več zadnjih letih v njihovi enoti. Poleg tega sta krajevni skupnosti Bizeljsko in Pišce že pred leti zaključili izgradnjo krajevnega telefonskega omrežja, ki bi po današnjih cenah stalo preko 100 milijonov tolarjev.

Po vključitvi telefonske centrale bo opravljen tehnični pregled vseh zgrajenih objektov, šele potem bodo začeli tudi z vključevanjem novih naročnikov v sistem. Predvidevajo, da bo to trajalo kaka dva meseca.

KAJ BO V OPUSTELI TOVARNI? - Sredi polja je v časih samoupravljanja zrastle proizvodna dvorana in v njej tozd novomeškega IMV.

Podarjenega ni težko razprodati

Sklad za razvoj prodaja prazen objekt v Brežicah, da bi lažje saniral Adrio Caravan iz Novega mesta - Brežice so "oropane", pa ga kljub temu želijo odkupiti halo

proizvodne dvorane 7,5 milijona mark. Pri tem se zavedajo, da je po tej ceni ne bodo mogli prodati, v isti sapi pa tudi govorijo, da je za milijon ali dva ne bodo dali. Ponašajo se z ugodno lokacijo, zaradi katere zanimanje za objekt narašča, in s komunalno opremljenim zemljiščem. Brežičani dobro poznajo vrednost objekta z 8.500 kvadratnimi metri pokritih in s 5 ha skupnih površin, vendar vedo tudi to, da je v Posavju obilo praznih proizvodnih prostorov in da se nekaj

• Brežiška občina je že zahtevala, da se ji prizna 30-odstotna lastnina omenjenega objekta, poleg tega pa bo vložila zahtevo državnemu zboru in vladi, da se kupnina od objekta vloži v brežiško gospodarstvo. Ciril Kolešnik je tudi že predlagal, kako bi to lahko storili. Država naj bi kupnino kot svoj kapitalski vložek priložila novemu lastniku.

manjši prostori od tega prodajajo že izpod pol milijona mark. V Slovenski vasi je še vedno za proizvodno dejavnost na razpolago 2,5 ha pokritih površin bivšega Tehnično-remontnega zavoda.

B. DUŠIČ-GORNIK

Podvojeno praznovanje

NOVO MESTO - Novomeščani bodo imeli ob letošnjem kulturnem prazniku res možnost dobrota naučiti se kulture. Na predvečer praznika, 7. februarja, ob 18. uri bo v dvorani osnovne šole Grm dobrodelen koncert, na katerem bo igral vse bolj priljubljeni novomeški simfonični orkester, ki prav zdaj tam snema tudi svojo prvo samostojno CD ploščo. Dohodek od prodanih vstopnic - da bo kaj ostalo neprodanih se skoraj ni bati - bo šel za dograditev šole. Naslednji dan, kot že tradicija veleva, prav na večer kulturnega praznika, bo v Domu kulture ob 19.30 osrednja proslava, na kateri bo slavnostni govornik dr. Matjaž Kmecl, katerega monolog "Andrej Smole, znani Slovenec", bo v nadaljevanju kulturnega programa izvedel igralec Tone Gogala. Delo govori o položaju umetnika v Prešernovem času in v družbi nasploh. Na prireditvi bodo podeljena tudi odličja in priznanja ZKO za leto 1993.

Nad ponudbo za kulturni praznik ne bi nihče vihal nos, če ne bi poznal ozadja, ki bi bilo za številne člane novomeškega simfoničnega orkestra lahko tudi boleče, saj bi skoraj ostali brez že tradicionalnega javnega nastopa ob kulturnem prazniku. Koncert v osnovni šoli je izhod v sili, da bi bila z njim rešena morala orkestra, ki sicer vadi v zelo tesnih prostorih dvorane glasbene šole in je za trud še kako potreben javne spodbude. Rešitev, ki jo je ponudila osnovna šola Grm, je pravzaprav Kolumbovo jajce in je prišla prav šele potem, ko je v zakulisju postalo jasno, da se je predsedstvo ZKO odločilo na slavnostno proslavo povabiti goste iz Ljubljane, ne pa že tradicionalnih simfonikov. Z njo bodo zadovoljni vsi: člani orkestra, šola, ki bo imela nekaj izkupička od prireditve, člani predsedstva, ki jim ne bo treba požirati oči, da ne podpirajo domače ustvarjalnosti, in javnost, ki bo imela namesto ene na voljo dve nedvomno zanimivi kulturni prireditvi. Novomeški kulturni javnosti in vsem nastopajočim pa želimo, da bi bila prihodnje leto prireditev ob kulturnem prazniku že v novem Kulturnem centru (obnovljenem bivšem domu JLA). S tem bodo tudi razlogi za diskusije o neprimernem prostoru za nastop domačega orkestra odpadle.

T. JAKŠE

Govorica Zorkove poezije v kamnu

Kiparska razstava dolenjskega rojaka iz Pariza v Dolenjskem muzeju vzbudila veliko zanimanja - O umetniku kritik Andrej Bassin in generalni direktor Revoza g. Bernard Coursat

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek je napolnil trenutek, ko so se novomeški ljubitelji umetnosti spet srečali z Janezom Zorkom, slovenskim umetnikom, dolenjskim rojakom, ki že dolga desetletja kot priznan umetnik živi in ustvarja v Parizu. To je bilo tretje srečanje z njim, saj je kot slikar začetnik s skupino Klas leta 1958 že razstavljal v bivšem Domu JLA, leta 1974 pa se je že kot priznan kipar udeležil Forme vive v Kostanjevici.

Pregledna razstava, ki so jo v Dolenjsko galerijo preselili iz Mestne galerije Ljubljana, je kljub trdim materialom, iz katerih kipar oblikuje svoje skulpture, mehka in svetla poezija, ki se človeka blago dotakne, ga osvoji in mu zapusti nepozaben občutek, zato upamo, da bodo priložnost za ogled, ki se ponuja še do 13. februarja, Dolenjci v velikem številu izkoristili. Prav tako je bilo prijetno srečanje z umetnikom samim, ki je kljub dolgotrajnemu bivanju v "velikem svetu" ostal skromen in priazen. "Kako in zakaj je pristal v Parizu, je dolga življenjska zgodba o upornem in delovnem duhu, ki si je na ostankih nekdanj romantičnega pariškega Montparnassa izbral in izbral svoj košček sreče, delovnega okolja, bivališča in s tem odprl tudi svoj dialog s časom," je o umetniku

Svoje spomine na prvo srečanje z Zorkom v pariškem Renaultu je obudil tudi generalni direktor Bernard Coursat, ki je v imenu pokrovitelja odprl razstavo ter izrazil zadovoljstvo, da po tolikih letih lahko pozdravi umetnika tudi na domačem terenu, kar si takrat pač nikakor ne bi mogel predstavljati.

Spomine na svojo umetniško rast pa je v razgovoru za Dolenjski list obudil tudi umetnik sam: "Ko sem pred desetletji, še predno sem odšel k vojakom, s skupino Klas prvič razstavljal v Novem mestu, se mi je zdelo, da sem že naredil velik korak. Šele pozneje sem se zavedel, da je za rast potrebno večje število manjših korakov. Včasih pa se človek lahko tudi malo spota. Ko sem prišel na Montparnasse, se nikoli nisem počutil zdomca. Počutil sem se, kot

človek čuti, od kod izhajajo njegove korenine, ne sme pa ostati zakoreninjen."

T. JAKŠE

DO JUTRI MORAM ZNATI

ČRNOMELJ - Tudi črnomaljska knjižnica se je odzvala na odločitev generalne skupščine Organizacije združenih narodov, s katero je letošnje leto proglasila za leto družine. V knjižnici so pripravili razstavo z naslovom "Do jutri moram znati". Razstava je namenjena staršem, razstavljeni dela pa prinašajo spodbude za lažje in uspešnejše učenje in vse o tem, kako lahko starši pomagajo svojim otrokom. Razstavljeni priročniki so na ogled pa tudi na izposojajo.

AKVARELI V VRHNIŠKI VOJAŠNICI

VRHNIKA - Starši in drugi sorodniki, ki se bodo odpravili na obisk k fantom v vrhniško vojašnico, si bodo mimogrede lahko ogledali tudi razstavo akvarelov slikarja Braneta Praznika v Galeriji vojašnice Ivan Cankar, ki bo odprta od 21. do 15. februarja. Brane Praznik se je ukvarjal z novinarstvom, med agresijo na Slovenijo je aktivno sodeloval v njeni obrambi, potem pa se je zaposlil v Ministrstvu za obrambo. S slikanjem se ukvarja že več kot dve desetletji.

SPET V DOMOVINI - Generalni direktor Revoza gospod Bernard Coursat (levo) na otvoritvi pregledne razstave kiparskih del Janeza Zorke pripoveduje spomine na prvo srečanje z umetnikom. Poleg njega kipar Janez Zorko, naprej proti desni pa likovni kritik Aleksander Bassin in direktor Dolenjskega muzeja Bojan Božič. (Foto: Tone Jakše)

med drugim povedal umetnostni kritik Aleksander Bassin in na koncu navrgel, da bi bil končno že čas, da se je Zorko vsaj za dobra dva meseca preselil v okolje, iz katerega je izšel.

FOLKLORISTI IZ SIBIRIJE GOSTUJEJO

ČRNOMELJ - S predstavitvijo pesmi in plesov iz Sibirije in Rusije bo v soboto, 22. januarja, ob 19. uri v Kulturnem domu v Črnomlju gostovala folklorna skupina Metelica iz Krasnojarska v Sibiriji.

da sem prišel na kraj, ki je last nas vseh. Tja sem prišel kot so prišli Picasso, Chagale in vsi drugi v dolgi listi tako imenovane pariške šole. Jas sem prišel skoraj zadnji v to skupino, saj so nekateri že odšli ali umrli. Odločil sem se, da bom tu ostal in uspel. To pa ni bil vzpon, ki bi trajal nekaj dni, ampak pot, ki je trajala več desetletij."

Pravi, da je vesel, da lahko razstavlja v Sloveniji, kar mu je v veliki meri omogočil Renault z gospodom Coursatom na čelu, saj tu še vedno čuti svoje korenine. Vendar ima o koreninah svoje mnenje: "Prav je, da

nekoč grajeni za 2500 prebivalcev, danes pa jih na izrazito demografsko ogroženem področju živi le še 547. V cervi v Dragi trenutno urejajo električno zvonjenje, cerkev na Travi je v ruševinah, v izredno slabem stanju pa je tudi cerkev sv. Roka v Starem Kotu, kjer živi kakih šestdeset, pretežno ostarelih ljudi, zato za obnovu cerkve potrebujejo zunanjo pomoč. Preteklo leto jim je z velikimi težavami s pomočjo KS Draga v cerkev uspelo napeljati elektriko. Sicer pa g. Vidmar mašuje tudi v Podplanini in na Travi, kjer ob slabem vremenu mašuje kar v gasilnem domu.

Uresničitev vseh teh načrtov bo velik zalogaj za našo šupnjo, vendar upam, da bodo krajinai obeh župnij razumeli, da so cerkve naše, so del nas, verska in kulturna dediščina naših dedov in burne preteklosti. Lepe cerkve, zlasti farne, bodo vsem v čast in ponos," pravi potoški župnik. Iz vsega naštetega, naštevani pa bi lahko še, je razvidno, da je župnik poleg redne službe zaposlen od jutra do večera in ne pozna oddiha. Kljub temu dobre volje načrtuje in pričakuje, da ga bodo farani obeh far polnoštevilno podprli na verskem, duhovnem in gospodarskem področju.

A. KOŠMERL

Škrabec za 8. februar

Odbor za proslavitev 150. obletnice

RIBNICA - V Ribnici že dela odbor za proslavitev 150-letnice rojstva velikega rojaka, jezikoslovca in slovenista Stanislava Škrabca. V odboru, ki ga bo na prihodnji seji potrdila še občinska skupščina, so Janez Debeljak, Bernarda Kogovšek, Alojz Marolt, Stane Kljun, Vesna Postrak, Franc Mihelič, Maks Ipavec in Vili Pustoslavšek.

Član odbora prof. Janez De-

beljak je povedal, da predsednika odbora še niso izvolili, predvidoma pa bo odbor še dopolnila občinska skupščina na bližnji seji. Doslej je v načelu že sprejet sklep, da bi trg pri cerkvi poimenovali po Stanislavu Škrabcu. Ta bo na tem trgu dobil tudi spominsko obeležje, medtem ko njegov spomenik še stoji v Parku kulturnikov v ribniškem gradu.

Na kulturni dan bo v Ribnici priložnostna slovesnost, posvečena patru in jezikoslovcu Stanislavu Škrabcu, v Miklovi hiši pa bo razstava dokumentov in del, ki bodo osvetljevala Škrabčevo jezikovno pot od mladosti do smrti. To razstavo so 7. januarja odprli v frančiškanskem samostanu na Kostanjevici pri Novi Gorici, kjer je Stanislav Škrabec preživel kar 42 let in kjer je tudi največ ustvarjal, ob tej priložnosti pa jo bodo prenesli v Ribnico. V okviru svečanosti bo tudi predavanje dr. Jožeta Toporišča, jezikoslovca in poznavalca Škrabčevega dela.

Odbor je sklenil, da bo iskal pokrovitelja za ponatis celotnega Škrabčevega jezikovnega dela. Gre predvsem za 1200 strani njegovih jezikoslovnih spisov, ki so izhajali na platnicah frančiškanske revije "Cvetje z vrto-
v sv. Frančiška".

J. P.

Spomenik Stanislavu Škrabcu v Parku kulturnikov v ribniškem gradu.

"Grajski večeri" na gradu Otočec

Glasbena prireditev, s katero so pričeli lani pomladi, prerašča v zanimiv celotedenski program - Dopolnjena je z enomesečnim "Večerom dobre glasbe" in "Večerom šansonov"

OTOČEC - Kultura se je na gradovih dogajala že nekdanj in v tujini so nekateri gradovi prav znani po tem, da v njih pripravljajo zanimive umetniške večere. Tudi pri nas je zamisel o tem ponekod vzniknila že kmalu po prvi odjugi, ki je sledila ledenemu povojnemu času. Tudi grad Otočec je kot gostitelj nekaterih kulturnih prireditev pomagal k otoplitvi kulturnega ozračja na Dolenjskem, s sedanjimi Grajskimi večeri pa kaže, da se je kulturni veter že kar ustalil.

Kulturna prireditev Grajski večeri bo spomladi stara že eno leto. Aprila lani so se večeri začeli in vsak teden dvakrat, ob torkih in četrtek, so v glavni grajski restavraciji, če pa je bilo vreme lepo in toplo, tudi na terasi nastopili pevc in glasbeniki, en mesec eni, drugi mesec drugi. Lili Šeruga, strokovna sodelavka v prodajni službi na gradu Otočec in hkrati

daljevali pa s citrami, pianistko, skupino Copacabana itd. Program smo menjali vsak mesec. Sedaj imamo glasbeni program vsak delavnik v tednu od 20. do 23. ure. Nastopajo predvsem manjše zasedbe, ki jih angažiramo predvsem preko agencij, za boljše in plodnejše sodelovanje pa se dogovarjamo tudi z novomeško ZKO, preko katere bi angažirali

domače talente. Možnost za sodelovanje vidimo tudi pri organizaciji Novomeških poletnih večerov, zlasti letos, ko se obeta grafični biennale, ki se je tu začel in še nosi ime po Otočcu. Ob večerih, ko nastopajo glasbeniki, ni posebne vstopnine in tudi cene so povsem normalne. Naš namen je le, da bi se gostje pri nas dobro počutili in se mimogrede, ko nas s sorodniki, prijatelji ali poslovnimi partnerji obiščejo, nevsiljivo

● K dobri glasbi spada tudi dobra hrana. To vedo v latinskih deželah, zlasti v Italiji in Franciji kjer je kulinarika del kulture. Tega pa se zavedajo tudi na Otočcu, kjer bodo te dni organizirali tečaj italijanske in francoske kuhinje, ki jih bo vodil mojster italijanske kuhinje gospod Antonio Forcella iz Brescie. Prav ponudba francoske kuhinje bo vključena tudi v prvi večer šansonov, ki jih bo pela Katja Levstik.

naužili tudi nekaj kulture."

Do konca januarja bo nastopal še pianist Tomaž Kmetič, ki poleg klasi-ke igra tudi evergrine, pojavila pa se je že tudi novost, ki pomeni širitev kulturne ponudbe na gradu Otočec. Novost nosi zaenkrat delovni naslov "Večer dobre glasbe", ki pride na vrsto vsak prvi petek v mesecu. Do junija naj bi na teh večerih nastopala skupina Greentown jazz band. Zadnji petek v mesecu pa bo "Večer šansonov", na katerem bodo nastopali različni izvajalci, ki jih slovenska glasbena scena premore kar lepo število. Tako bo na prvem "Večeru šansonov" na Otočcu, ki bo 28. januarja, nastopila Katja Levstik.

T. JAKŠE

KAJ JE ZA FASADO - Zimska fasada gradu Otočec je na prvi pogled morda nekoliko dolgočasna, a "Grajski večeri", ki so se po enem letu že udomacili, so za debele zidove prinesli sveže vzdušje. Še lepše je poleti, ko glasbeniki nastopajo na grajskem vrtu. (Foto: T. Jakše)

kulturna animatorka, o dosedanjih večerih in o načrtih za naprej pravi: "Že lani smo startali na dokaj visokem kvalitetskem nivoju z mariborskim duom violine in pianina, na-

MEDIA TEKSTIL V HRANILNICI IN POSOJILNICI

KOČEVJE - Razstava Galerija v gosteh, ki je doslej gostovala v kočevskem Likovnem salonu, se je preselila v prostore Hranilnice in posojilnice v Kočevju, kjer bo odprta do konca januarja. Razstavo organizira skupina Media tekstil iz Novega mesta, v kateri so združeni v glavnem slikarji iz Hrvaške. Prodajna razstava je dokaj fleksibilna, kar pomeni, da na razstavi v Hranilnici in posojilnici niso razstavljeni ista dela, kot so bila prej v Likovnem salonu, razstavlja pa tudi en slikar manj. Skupina misli razstavljeti tudi drugod po Dolenjskem in v Sloveniji. Likovna delavnica, ki so jo organizirali v Srednji šoli Kočevje, je bila uspešna in bo postala stalna praksa. Vodi jo akademski slikar in likovni pedagog Djordje Petrovič, ki je tudi najbolj agilen in skupini.

A. JERNEJČIČ

"GAL MED LUTKAMI"

NOVO MESTO - Danes popoldne ob 16.30 bo v novomeškem Domu kulture gostovala Lutkovno gledališče Ljubljana z igrico Svetlane Makarovič "Gal med lutkami". Otroci bodo spet srečali priljubljenega Gala, ki se mu življenje v galeriji zazdi dolgočasno in se spusti v svet lutk, kjer prevladuje celo vrsto lutk, ki jih otroci prav tako že dobro poznajo iz drugih lutkovnih iger avtorice Svetlane Makarovič. Galov prihod povzroči vrsto zapletov, ki bodo gotovo razvedrili mlade gledalce.

ULICE NOVEGA MESTA

NOVO MESTO - V mali dvorani Dolenjskega muzeja bo jutri, 21. januarja, ob 18. uri odprta razstava, ki bo gotovo zanimiva za vse prebivalce Novega mesta in okolice, saj nosi naslov Ulice Novega mesta. Na otvoritvi bo predstavljena tudi publikacija Novomeške ulice. Razstava, katere ogled bo možen vsak dan od 10. do 17. ure, ob nedeljah pa od 9. do 12. ure, bo odprta do 6. marca.

Kako ohraniti kulturno dediščino?

Župniku v Loškem potoku to z delavnostjo in iznajdljivostjo uspeva - Tudi upravitelj fare v Dragi - Demografsko ogroženim krajem bi morali pri obnovi pomagati

LOŠKI POTOK - Težaška preteklost potoškega šloveka je zapustila kaj malo pravih kulturnih spomenikov. Spomeniško varstvo skuša ohraniti nekatera vaška jedra, zlasti pa bdi nad sakralnimi objekti. Žal pa nima vsa kulturna dediščina, vključno s cerkvami, prave umetniške vrednosti, zato je skrb zanje, zlasti finančna, prepuščena upraviteljem in dobri volji krajanov.

V Loškem potoku so predniki zgradili tri cerkve, nekaj kapelic in znamenj. Vsi službojoči duhovniki so po svojih močeh skrbeli, da so objekte zaščitili pred vremenskimi vplivi, notranjščine pa so pretežno takšne, kot so nastale ali so po raznih, včasih tudi nestrokovnih posegih postale mešanica trenutnih želja in okusa. Svoje je medtem seveda opravil tudi čas.

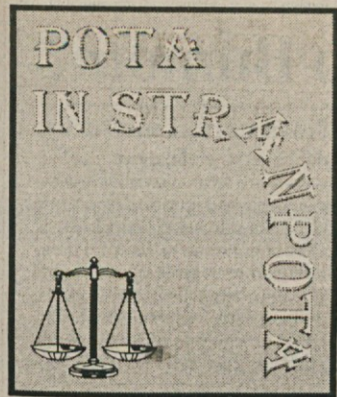
Farna cerkev sv. Lenarta na Taboru je baročna stavba, zgrajena v prvi polovici 18. stoletja, njen zvonik pa je mnogo starejši, po legendi zgrajen kot opazovalni stolp zoper pretečo turško nevarnost. Predhodniki sedanjega župnika Franca Vidmarja so cerkev prekrili, uredili električno zvonjenje in zgradili sodobno župnišče, g. Vidmar pa je vse moči in ideje preusmeril v obnovo notranjosti. Tako bodo še letos vgradili nova okna, za katera bo stekla posilakla Marta Kunaver. V cerkvi je v celoti prenovljena električna napeljava, načrtujejo prenovo talnih tlakov in še posebej prenovo celotnega prezbiterja. Pred dnevi so za-

goreli žarometi, ki osvetljujejo zunanost cerkve.

Potoški župnik pa opravlja tudi izredno zahtevno in naporno poklicno delo kot upravitelj fare Draga v kočevski občini. Velik problem sta že sama farna cerkev in župnišče v Dragi. Tudi v tej fari je stanje sakralnih objektov porazno. Ti objekti so bili

AKCIJA BEREMO KUPAJ

ČRNOMELJ - V črnomaljski knjižnici se lahko udeležite nagradne akcije s tem naslovom, ki jo organizira uredništvo Cicibana. Namenjena je najmlajšim bralcem in poteka od 1. januarja do 1. marca. V tem času mora otrok v spremstvu odraslega vsaj dvakrat obiskati knjižnico in si ob vsakem obisku ipsisoditi vsaj tri knjige in jih potem ob pomoči starejših tudi prebrati. Knjižničarka bo udeležencem akcije potrdila kuponček, ki ga je moč dobiti v knjižnici ali v 1. številki Cicibana. Izpolnjen kuponček je treba poslati najkasneje do 15. marca na uredništvo Cicibana.

dežurni poročajo

OB BLAUPUNKT - 11. januarja je neznan storilec v trgovini KZ Krka na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu ukradel avtoradiokasetofon znamke Blaupunkt in s tem trgovino oškodoval za 24.394 tolarjev.

IZPRED HIŠE ODNESEL DESKE - V času od 18. decembra do 12. januarja je neznanec v Šegovi ulici v Novem mestu izpred stanovanjske hiše odnesel smrekove deske ter s tem dejanjem lastnico R. P. iz Novega mesta oškodoval za 20.000 tolarjev.

POSEKAL ČESNJO - V času od 25. decembra do 4. januarja je nepridiprav v Bereči vasi posekal česnje; veje je odpeljal neznan kam, steblo pa pustil. Lastnika J. P. iz Novega mesta je oškodoval za 20.000 tolarjev.

NA MIRNO GORO PO ZABOJ PIVA - V času od 20. decembra do 14. januarja je neznanec vlomil v Planinski dom na Mirni gori in iz kleti odnesel zaboj piva. Planinsko društvo Črnomelj je oškodoval za 20.000 tolarjev.

POSKUŠAL VLOMITI V VIKEND - V času od 1. novembra do 14. januarja je neznan storilec v Rodinah poskušal vlomiti v vikend, vendar mu to ni uspelo, lastnici M. J. iz Ljubljane pa je vseeno povzročil za 20.000 tolarjev škode.

MED PRETEPOM GA JE VEČKRAT UDARIL - A. C. iz Rebrji je osumljen kaznivga dejanja hude telesne poškodbe, ker je 10. januarja med prepriom večkrat udaril A. Š., prav tako iz Rebrji, in ga poškodoval.

UKRADEL REFLEKTORJE - V noči na 15. januar je neznan storilec v Dobravi pri Škocjanu ukradel z gradbišča podjetja Gradiš iz Ljubljane tri reflektorje, ki so bili montirani na gradbišču, kjer omenjeno podjetje gradi most, in električni kabel. Storilec je podjetje oškodoval za 20 tisočakov.

V FIČKA PO RADIO - V noči na 15. januar je nepridiprav na parkirnem prostoru pred stanovanjskim blokom na Železničarski ulici v Črnomlju vlomil v fičko, last A. V., in iz njega odnesel avtoradio, vreden okrog 9 tisočakov.

ZA OGLEDALO SE JE ZAVZEL SAM DRŽAVNI SEKRETAR

DOLGA VAS PRI KOČEVJU - Postavitev prometnih ogledal ni nič posebnega. Za ogledalo, ki so ga pred kratkim postavili na križišču vaške poti in magistralne ceste v Dolgi vasi pri Kočevju, pa to ne velja. Že od začetka leta se je za njegovo postavitev zavzel sam državni sekretar za promet in zveze Marjan Dvornik. Bolj in manj odgovorni občani zdaj to zavzemanje in postavitev različno komentirajo. Nekateri pravijo, da je gotovo to letošnja najpomembnejša prometna investicija na področju prometa v kočevski občini, saj se je zanj zavzel sam državni sekretar. Tolikšnega zavzemanja najodgovornejših v državi pa ni bilo za druge ceste v občini in za cestno povezavo Zgornje Kolpske doline s Slovenijo. Spet drugi pa pravijo, da je lepo, prav in tudi povsem človeško, če se veliki ljudje ukvarjajo tudi z majhnimi težavami ljudi. Škoda je le, če zaradi dreves ne vidijo gozda.

P-c

Vrlja oproščen treh kaznivih dejanj

Obtožnica ga je bremenila štirih izsiljevanj - Po treh dneh zasliševanja prič mu je sodišče izreklo kazen le za izsiljevanje Gramca in Beševiča, in sicer leto in pol zavora - Odpravljen pripor

NOVO MESTO - Prejšnji teden je na novomeškem temeljnem sodišču tri dni potekalo sojenje 36-letnemu Miru Vrlji, gostincu, zasebnemu obrtniku iz Brezice oz. Krškega, kjer je začasno prijavljen, zaradi izsiljevanja. Kljub temu da ga je obtožnica bremenila štirih kaznivih dejanj izsiljevanja, mu je senat po dolgotrajnem zasliševanju številnih prič prisodil kazen le za eno kaznivo dejanje. S petkom, 14. januarja, je bil zanj odpravljen pripor, v katerem je bil od 7. oktobra lani. Sodba še ni pravomočna.

V sodnem postopku je bilo Miru Vrlji dokazano le izsiljevanje zoper Dušana Beševiča in Borisa Gramca; to je na zaključku obravnave na nek način priznal tudi sam obtoženi in dejal, da se pri izterjavi denarja, ki naj bi ga bila Beševič in Gramc dolžna Sušteriču, ne bi smel vmešavati, ven-

dar je to storil, ker je Sušterič njemu dolgoval denar in bi ga mu moral vrniti. Cvetka in Boris Gramc ter Dušan Beševič so na sodišču pripovedovali, kako zelo jih je Vrlja prestrašil, saj so se Gramci za nekaj dni preselili k Beševičem, čeprav z Vrljo prej niso imeli nobenih opravkov in ga do takrat niso poznali.

Gramc in Beševič sta vozila pri zasebniku Stanku Švajgerju. Ob neki priložnosti jima je Jože Sušterič svetoval, naj gresta na svoje, naj si najdeta kamion, on pa bo dal zanj denar. Leta 1990 jima je kupil prvi kamion, ki je bil na njegovo željo vpisan na Gramca, čez kako leto pa še enega, ki je bil vpisan na Beševiča. Za prvega naj bi Sušterič dal 80.000 nemških mark, za drugega 50.000 mark. Nekaj denarja je dal tudi za popravilo. Potem so se dogovorili, kako bodo denar vračali. Beševič in Gramc sta mu vračala po svojih zmognostih, ker pa je zahteval vedno več, sta februarja 1993 kamiona vrnila. Naredili so kupoprodajni pogodbi in se dogovorili, da sta mu do konca maja dolžna vrniti še vsak po 12.000 mark. Do februarja pa sta mu vrnila: Gramc okrog 24.000 in Beševič okoli 20.000 mark. Ker mu do maja nista mogla vrniti dogovorjenega denarja, sta mu predlagala, da bosta vzela kredit in mu kupila cilo. Sušterič se je takrat s tem strinjal.

Proti koncu lanskega septembra je neki večer prišel Sušterič h Gramcu ves prestrašen, še pred tem je bil pri Beševiču, in od Borisa zahteval, da mu posodi bmw, ker mora takoj zbrati 50.000 mark. Ves zmeden je govoril o mafiji, potem da so mu vzeli mercedes in da so za njim na vrsti oni. Vendar mu Gramc nista hotela posoditi bemeweja, ampak sta mu posodila katrco, ki jo je če nekaj dni pripeljal nazaj.

Nekaj dni kasneje je Miro Vrlja na domu iskal Dušana Beševiča, vendar ga ni dobil doma; njegovi družici Marjani Ostir je dejal, da so veliko dolžni in da bo treba denar vrniti, če ne, bo hudo. Naslednji dan sta šla Gramc in Beševič v Vrljin lokal, kjer jima je Vrlja kazal list, na katerem je bil zapisan njun dolg Sušteriču. Rekel je še, da je Sušterič predal zadevo Hrvatom, ki prihajajo z bojišča in so sposobni za 500 mark narediti maršikaj. Dejal je še, da so imeli namen Beševiča stlačiti v prtlačnik in odpeljati v Zagreb v sobo s telefonom in da

UKRADEL KOVČEK IN DOKUMENTE

VELIKA BUČNA VAS - V noči na 15. januar je neznan storilec pred lokalom Valentina v Veliki Bučni vasi vlomil v osebni avtomobil S. J. iz Dolenjih Kamenc in mu ukradel poslovni kovček, v katerem je imel dokumente, dva manjša računalnika ter dobavnice in naročilnice podjetja. Storilec je lastnika oškodoval za okrog 40 tisočakov.

OGOLJUFAL OBRTRNICO PRAŽARNE KAVE

NOVO MESTO - 29-letni E. B. iz Kranja je osumljen goljufije, ker je meseca avgusta z lažnim prikazovanjem, da je komercialist podjetja Cronos, d.o.o., iz Ljubljane, spraval v zmoto obrtnico pražarne kave, da mu je dobavila 300 kilogramov kave, ki pa je ni plačal. Lastnico D. H. iz Novega mesta je oškodoval za 100 tisočakov.

EDEN DRŽAL MOŽAKARJA, OSTALA DVA KRADLA

NOVA GORA - 13. januarja zvečer so neznanci izven naselja Nova Gora prišli do stanovanjske hiše 63-letnega A. K. in vlomili v hišo. Odšli so v spalnico, kjer je lastnik že spal. Eden od storilcev ga je zbudil, ga zagrabil za vrat in držal, da ni mogel iz postelje, ostala dva pa sta iskala denar. Pokradli so mu 4.500 tolarjev in več kosov suhega mesa. Po dejanju so možakarja zvezali, nato pa pobegnili. Policisti storila še iščejo.

toliko časa ne bi šel nikamor, dokler ne bi zbral denarja; za Gramca pa so imeli drugačen načrt, vendar da Vrlja na njuno srečo vso zadevo zavira. Dopovedovala sta mu, da Sušteriču nista toliko dolžna, vendar Vrlja o tem ni hotel ničesar slišati in je še naprej vztrajal, da mu morata vrniti: Gramc 130 tisoč in Beševič 140 tisoč mark. Pripovedoval jima je tudi, kaj se v Zagrebu dogaja z dolžniki. Še istega dne so se ob 12. uri dobili pri Sušteriču, kamor sta prišla tudi Miro Vrlja in Božo Markl. Vrlja je zahteval, da mora Gramc podpisati pogodbo, da za 10.000 mark proda avto Marklu, če ne, se bo zadeva zvečer reševala na drug način. Poleg tega morata zbrati 40.000 mark in jih prnesti v Vrljin bife do petka zvečer. Opozoril ju je, da bodo, če bosta stvar predala policiji, nastali še večji problemi. Beševič in Gramci so začeli mrzlično iskati denar, vendar v tako kratkem času niso mogli spraviti skupaj tolikšne vsote. Povsem obupani so povprašali za nasvet, kaj naj storijo, še odvetnika Vidmarja. Svetoval jim je, naj zadevo prijavijo.

Miro Vrlja je bil obtožen, da je izsiljeval tudi Jožeta Sušteriča, naj vrne denar Sušuliču. 26. septembra lani naj bi Sušteriča v kletnih prostorih hotela Sremič v Krškem štirje možakarji v spremstvu Vrlje udarili po glavi in mu vzeli zlato verižico, ga nato odpeljali k Sušuliču, kjer je moral pod grožnjo izročiti okoli 40.000 mark vreden mercedes za 20.000 mark. Sušterič je to na sodišču zaničal. Še istega dne pa je moral na sodišču podpisati Sušuliču zadolžnico za 107.000 mark.

Izsiljeval naj bi tudi mizarja Draga Mezeta, ki je spomladi leta 1991 z Vrljo podpisal pogodbo, da bo opravil mizarska dela v lokalu Palermo v Krškem za 10.000 mark, material pa da bo dal Vrlja. Pred začet-

● Senat je Miru Vrlji prisodil za izsiljevanje Beševiča in Gramca leto in pol zavora, v kazen se mu šteje že prestani pripor od 7. oktobra lani, dolžan pa je plačati tudi sodne stroške in 50.000 tolarjev poprečnine. Oprostilo pa ga je obtožbe izsiljevanja Sušteriča, Mezeta in Žajberja zaradi pomanjkanja dokazov. Za kaznivo dejanje izsiljevanja je zagrožena kazen do 5 let zavora; pri Vrlji je sodišče upoštevalo olajševalne okoliščine: delno priznanje ter skrb za tri otroke. Glede premoženjskopравnih zahtevkov je sodišče oškodovane napotilo na civilno pravdo.

kom del mu je Vrlja dal 5.000. Po končanih delih mu Vrlja ni hotel dati še ostalih 5.000 in 3.000 za dodatni material, ki naj bi ga dal Meze. Meze naj bi ga nekajkrat še spraševal, kdaj mu bo dal denar, tako da mu je enkrat v lokalu Vrlja zabrusil, da je dobil, kar je dobil, in naj zgine, če ne, jih

Obljubil golfa, pobral le denar

Stanislav Luzar nasadel obljubam Samija Sejdičaja in mu izročil 6.700 nemških mark - Več kot eno leto čakal na obljubljeni avtomobil - Povratnik

NOVO MESTO - 26-letni Albanec Sami Sejdičaja, ki začasno prebiva v Sloveniji, se je pred kratkim zagovarjal na novomeškem temeljnem sodišču, ker je Stanislava Luzarja iz Birčne vasi ogoljufal za več kot 3.800 mark. Sejdičaja mu je več kot eno leto obljubljal, da mu bo pripeljal golfa, v tem času mu je Luzar dal 6.700 mark, vendar golfa ni dobil.

Stanislav Luzar iz Birčne vasi je po poklicu policist, tako je bil službeno večkrat na Otočcu in tam v lokalu spoznal Samija. Enkrat je v pogovoru omenil, da bi rad zamenjal avtomobil in da si želi golfa. Sami se mu je ponudil, da mu lahko priskrbi golfa, ki je karamboliran in ima peterso vrat za 7.000 mark. "Čez nekaj dni sem ga vprašal, če misli z avtomobilom resno, pritril mi je in dejal, da mi ga bo priskrbel v tednu dni. Najprej sem mu dal 2.000 mark, nato je hotel še 4.000, prodal sem svoj avtomobil," je pripovedoval Luzar. Potem je bil cele dneve na Otočcu in čakal, kdaj mu bo pripeljal golfa. To je trajalo celo zimo. Hčerko, ki še ni bila stara 1 leto, so morali voziti v vrtec z avtobusom. Ko je Samija le dobil, mu je ta rekel, naj mu da še 1.000 mark in bo avto zagotovo pripeljal. Dal mu je še 700 mark, vendar avta tudi po tem ni bilo. "Začel se je izmikati in mi dejal, da bom denar dobil od njegovega brata ali strica."

Po letnem dopustu so se dobili in

bo dobil po nosu. Vrlja in njegova žena Bojana trdita, da Meze ni naredil vsega tako, kot so se dogovorili.

Izsiljeval pa naj bi tudi pokojnega Marjana Žajberja. V letih 1990 in 1991, ko sta sodelovala v skupnih poslih, preprodaji avtomobilov, naj bi nastal dolg 50.000 mark, ki naj bi ga Vrlja dolgoval Žajberju. Marca 1992 naj bi Vrlja Žajberja pretepel, ker je o njegovem dolgu povedal policiji, in mu zabil, da od tega dne Vrlja ni več dolžan Žajberju, ampak Žajber njemu, in sicer okrog 100.000 mark, in da bo ubil njega in otroke, če bo prijavil, saj ima mafijske zveze. Za pokojnega Žajberja je pričala njegova žena Friderika, vendar je sodišče menilo, da o dolgu Vrlje Žajbarju ni zanesljivih podatkov.

J. DORNIŽ

MLADOLETNIK IZSILJEVAL VRSTNIKA

MOKRONOG - 15-letni mladoletnik z Roj pri Trebelnem je osumljen izsiljevanja, ker je v začetku decembra od 13-letnega fanta z Belega Griča zahteval 15.000 tolarjev. Osumljenec se je na hodniku mokronoške osnovne šole zaletel v fanta in mu rekel, da si je zaradi tega strgal verižico in da mu mora naslednji dan prnesti 15 tisočakov. Učenec mu denarja ni prinesel, zato ga je izsiljevalec naslednji dan v stranišču pretepel in mu zagrozil, naj o temu nikomur ne pove, in naj mu prinese denar. Fant se je prestrašil, zato je doma ukradel denar in mu ga prinesel. Uprava za notranje zadeve Novo mesto prosi starše, ki bi zaznali tako izsiljevanje pri svojem otroku, da o tem takoj obvestijo policijo.

BO DENAR ZA ODPRAVO POSLEDIC PRI PLAZU PRI ČRNEM POTOKU? - Sekretar občinskega sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora Jože Kolar nam je povedal, da sta s predsednico sevnške občinske skupščine Bredo Mijovič po številnih obiskih in stikih z najodgovornejšimi na Ministrstvu za promet in zveze ter v Republiški upravi za ceste poslala napoved v Ljubljano na sedem naslovov v republiki še pismo, v katerem opozarjata na nujnost usklajenega reševanja zemeljskega plazu pri Črnem potoku. Kolar se boji, da bo kvečjemu okrog 70 milijonov tolarjev zadoščalo za sanacijo plazu, ki je v širini 100 m načel in odnesel lokalno cesto Sevnica - Breg, ogroža magistralno železniško progo Zidani most - Sevnica ter posestvo in domačijo Pačnikovih na Ledini 92. Franc Pačnik (na posnetku pri plazu) upa, da na republiki ne bodo gluhi za prošnje za pomoč. (Foto: P. Perc)

Kočevske stranpoti

STREL V ČELO - Z mesarsko pištolo se je 11. januarja okoli 16.35 ustreli v čelo B. F. iz Strug. Hudo poškodovanega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Vsaj del krivde za nesrečni primer ima na vesti tudi alkohol.

ZA NJIM JE HODIL Z NOZEM - B. M. iz Kočevja je 12. januarja prišel na policijsko postajo in povedal, da mu z nožem sledi po mestu T. S., dr-zav-ljan ZRJ, s katerim sta se že prej večkrat sprla. T. S. so nato policisti prišli, vendar je prej odvrnil nož. Ugotovili so, da je bil tudi pod vplivom alkohola. Sodnik za prekrške ga je kaznoval s 15 dnevi zavora. Po prestani kazni pa se bo moral zagovarjati še pred sodiščem.

POŽAR V KRALJIH - Z večednevno zamudo je domačin iz Kraljev v Poljanski dolini policistom prijavil, da mu je med kuhanjem žganja 11. januarja izbruhnil požar v drvarnici. Zgorelo mu je nekaj poda in uničen je kotel za kuhanje žganja.

VLOM V "SLAMČO" - Policisti so ugotovili, da je bil mladoletni V. E. tisti, ki je zagrešil vlom v lokal Slamca v Kočevju. Vlom so prijavili 11. januarja, policisti pa so storila, ki je pobral denar in še ključa za igralne avtomate, odkrili zaradi sledov, ki jih je pustil za seboj.

TABLICE ZGUBLJAJO - Samo od 5. pa do 16. januarja je osem avtomobilistov iz kočevske občine prijavilo izgubo avtomobilskih tablic. Gre za tablice, ki so pritrjene na raznih okvirjih, ki so jih avtomobilistom podarile zavarovalnice, prodajalci avtomobilov itd. Kriva je torej slaba kakovost podarjenega.

POGREŠANE SE NISO NAŠLI - Pred kratkim smo poročali o pogrešani ženski iz Kočevja. Zdaj smo zvedeli, da je še niso našli. Neka vedeževalka je dejala, da jo bodo našli, ko bo izginil sneg.

KRONIKA NESREČ

V OVINEK Z NEPRIMERNO HITROSTJO - 14. januarja ob 6.40 je 30-letni Polje Ivec iz Malin pri Štrekljcu peljal golfa od Metlike proti Novemu mestu. Ko je pri Vahti pripeljal po klancu navzdol v desni nepregledni ovinek z neprimerno hitrostjo, ga je zaneslo v ograjo, nato pa odbilo nazaj na levi prometni pas, kjer je treil v osebni avto, ki ga je vozil 40-letni Husein Halkić, začasno prijavljen v Avstriji. V nezgodi se je Ivec huje poškodoval, hude poškodbe je utrpel tudi Halkićev sopotnik, 50-letni Ahmed Mehčić iz BiH, medtem ko je Halkić bil le lažje poškodovan. Odpeljali so jih v novomeško bolnišnico. Na vozilih je po nestrokov-

ni ocenili za okrog 700.000 tolarjev škode.

POD TEŽO TRAKTORJA SE JE NASIP UDRL - 13. januarja ob 13.30 je 26-letni Jože Avguštin iz Stopič peljal traktor s prikolico po lokalni cesti od Štrekljevca proti Gurgorju. Ko se je pripeljal nekaj metrov naprej od odcepa za Maline, je s traktorjem zapeljal na občestni nasip in bankino, ki se je pod težo traktorja udrila. Traktor se je prevrnil na bok. V nezgodi se je hudo poškodovala sopotnica 59-letna Marija Avguštin iz Stopič in so jo odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Na traktorju je za okrog 50.000 tolarjev škode.

Marjan Šonc tretji na Soriški planini

Marjan Šonc presenetil v slalomu - Smola Jazbinškove

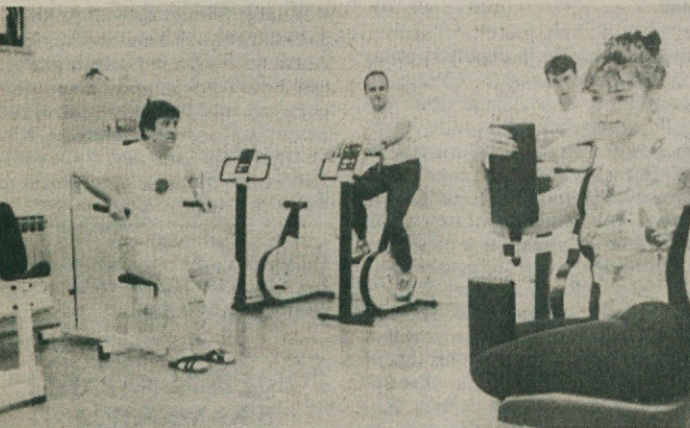
NOVO MESTO - Po seriji veleslalomskih tekem so se mladi tekmovalci smučarskega društva Rog minuli konec tedna udeležili dveh slalomov na Soriški planini, na katerih pa so imeli nekoliko manj sreče. Jana Jazbinšek je namreč v soboto na tekmi centralne regije morala odstopiti, na nedeljski državni tekmi pa so jo po doseženem petem mestu naknadno diskvalificirali. Med starejšimi dečki je presenetil Marjan Šonc, ki je lani v slalomih pogosto odstopal, tokrat pa sta mu imenitno uspeli obe tekmi. V soboto je bil odličen tretji, na drugi progi je dosegel najboljši čas, v nedeljo pa se je med 80 smučarji iz vse Slovenije uvrstil na solidno 18. mesto. Med mlajšimi dečki so bili v soboto Nace Kušer 8., Andrej Plaznik 12. in Žiga 14.; v nedeljo pa je bil od Novomeščanov najboljši (19. mesto) Sašo Šonc, ki je na prvi tekmi odstopil, Nace Kušer je bil 24. in Žiga Golob 35. Cicihani so nastopili na veleslalomski tekmi na Krvavcu. Ponovno se je izkazal Tadej Pucelj, ki je osvojil 3. mesto in je v letniku 84 dosegel najboljši čas. Gregor Brezovar je bil 18., vsi ostali pa so odstopili.

KDO BO UPRAVLJAL ŠPORTNE OBJEKTE?

KOČEVJE - Predlog sklepa, da se gospodarjenje s premoženjem in nepremičninami, s katerimi upravlja Zveza telesnokulturnih organizacij Kočevje, prenese na Krajevno skupnost Kočevje-mesto so delegati na zadnji seji zborov občinske skupščine zavrnili in sklenili, da je o tem treba organizirati javno razpravo oz. okroglo mizo, kjer naj se mnenja o tej zadevi izkristalizirajo. Na seji sta se namreč spopadli dve struji. Ena je zagovarjala prenos upravljanja na KS, druga pa, naj ostane tako, kot je sedaj.

POGODBA S TELEVIZIJO - Prejšnji četrtek sta v prostorih Krke v Ljubljani predsednik organizacijskega odbora dirke po Sloveniji Ivo Bizjak in odgovorni urednik športne redakcije Televizije Slovenija Marjan Lah podpisali pogodbo za televizijsko spremljanje največje kolesarske dirke pri nas. Organizatorji dirke, na kateri bodo med 22 nacionalnimi ekipami nastopile tudi najmočnejša amaterska moštva Italije, ZDA, Švice, Češke, Kazahstana in Belorusije, je kolesarsko društvo Krka iz Novega mesta, najmočnejši pokrovitelj pa bodo Krka, Petrol in Avtoimpex, s katerimi bodo podpisali pogodbe še ta mesec. O pripravi na dirko bodo šele poročali. (Foto: I. V.)

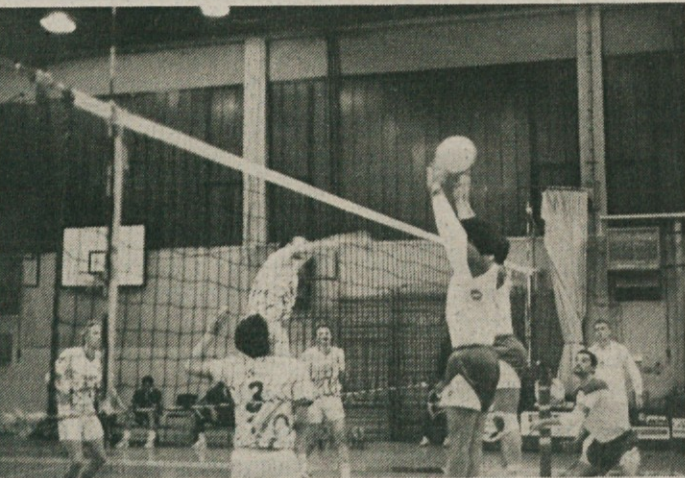
FITNES V DOLENJSKIH TOPLICAH - V zdravilišču Dolenjske Toplice bodo danes popoldne tudi uradno odprli fitness center, s katerim dopolnjujejo bogato izvenpenzijsko ponudbo zdravilišča, namenjeno zahtevnejšim gostom. Fitness bo dopolnila služil potrebam fizioterapevtov, ki si zdravljenja lokomotorne aparata po poškodbah brez sodobnih naprav za krepitev sklepov in mišic ne morejo več predstavljati, ob popoldnevih ter za konec tedna pa bo fitness center s telovadnico na voljo tudi zunanjim gostom. Ob torkih, četrkih in sobotah bo vadba potekala pod strokovnim vodstvom profesorjev športne vzgoje, rekreativcem pa bo na voljo tudi zdravnik specialista. (Foto: I. V.)

Bleda igra odbojkarjev Pionirja

Slaba igra Pionirja proti slabemu nasprotniku - Kočevke kljub boleznim zlahka premagale HP Branik - Novomeščanke proti Cimosu ni so imele nobenih možnosti

NOVO MESTO, KOČEVJE, KOPER - Odbojkarji Pionirja so kljub veliki kakovostni razliki izgubili niz proti blejski Minolti ter z bledo predstavo razočarali novomeško občinstvo. Kočevke je razredčila gripa, mlade igralke pa kljub temu niso dovolile presenečenja in so s 3:0 premagale Mariborčanke. Novomeščanke so po pričakovanju doživele hud poraz v Kopru.

Medtem ko so novomeški ljubitelji odbojke prejšnji teden kljub porazu domačega moštva proti vodeči Olimpiji zadovoljni zapuščali tribuno, saj so

PODCENJEVANJE ŠKODI - Težko je razumeti, da novomeški odbojkarji na srečanjih s slabšimi nasprotniki po nepotrebnem izgubljajo točke. Od Blejcev, ki so v soboto zagrizeno branili svoj del igrišča, bi se lahko Novomeščanci marsičesa naučili. Na sliki: Udarac Banika preko blejskega bloka spremlja jo Petkovič, Goleš in Simonenko. (Foto: I. V.)

Gutman je državni prvak

Mladi igralci Hrasta so uspešno nastopili na prvem mladinskem državnem prvenstvu v squashu

LJUBLJANA - Šestnajstletni novomeški gimnazijec Klemen Gutman, član squash kluba Hrast iz Novega mesta, je v soboto postal prvi slovenski mladinski prvak v squashu. V finalu - prvo državno prvenstvo so izvedli v dvorani ljubljanskega Squashlanda - je s 3:1 premagal reprezentančnega tovariša Aleša Ložarja. Poleg Klemena so na prvenstvu uspešno nastopili še štiri Hrastovi pionirji, ki so se začeli ukvarjati s squashem šele lani po končani letni šoli squasha v dvorani Mihe Legana na Metestnih njivah, kjer Novomeščani tudi sicer trenirajo in igrajo tekme.

Kljub temu da so fantje v povprečju pet do šest let mlajši od nasprotnikov, so se dobro držali in dokazali, da se za prihodnost novomeškega squasha ni bati. 11-letni Jaka Plut je zasedel 7. mesto, njegov vrstnik Jaka Pečar je bil deveti, letno dni mlajša Luka Wachter

in Luka Legan pa 11. oziroma 12. mesto.

Klemen Gutman je stalni član mladinske državne reprezentance in bo letos že drugi nastopil na evropskem mladinskem prvenstvu, ki bo aprila v Bolzanu. Do takrat pa bi moral nastopiti na večjih mednarodnih turnirjih, saj pri nas v svoji kategoriji pač nima enakovrednih tekmecev. Žal pa njegova udeležba na turnirjih v tujini visi v zraku, saj imajo v Hrastu težave s pokrovitelji, ki bi bili pripravljeni financirati nastope obetavnega reprezentanta.

Klemen Gutman

Dan namiznega tenisa

Tekmovanje šolarjev, rekreativcev in veteranov v namiznem tenisu

NOVO MESTO - Namiznoteniški klub Novotehna - njihova prva ekipa nastopa v prvi slovenski ligi, mladinci pa so drugi v državi - poleg tekmovalnega športa skrbno neguje tudi športno rekreacijo tako za odrasle kot tudi za najmlajše, saj v skoraj vsaki osnovni šoli imajo namiznoteniški krožek, kar je edina možnost, da odkrijejo mlade talente, ki se kasneje priključijo tekmovalni skupini. Da bi se povečali zanimanje za namizni tenis in k vadbi privabili čim večje število mladih in tudi starejših igralcev, so se v klubu odločili, da pripravijo dan namiznega tenisa, ki bo v soboto, 21. januarja, v športni dvorani Marof.

Dan namiznega tenisa bodo odprli pionirji ob 8. uri, rekreativci pa bodo začeli pol ure kasneje. V športno dvorano vabijo vse, ki so kdaj vhiteli pink ponk lopar, prijavite pa se lahko pred začetkom tekmovanja. Da bo igra bolj izenačena, so rekreativce razdelili v kategorije: do 35 let, do 45 let, do 55 let in nad 55 let. Niso pa pozabili niti na veterane, igralce, ki so se v preteklosti aktivno ukvarjali z namiznim tenišom, oz. bivše članke ekip njihovih klubov. Veterani in veteranke bodo začeli ob 9. uri. Organizatorji pričakujejo udeležbo prek 100 ljubiteljev namiznega tenisa.

se jim pionirjevci predstavili v najlepši luči, so minulo soboto ostali hladni, čeprav so Novomeščani tokrat zlahka premagali Blejce. Po začetnem vodstvu s 3:0 so novomeški odbojkarji v prvem nizu močno popustili, ob koncu sicer izenačili, a le izgubil prvi del igre s 15:12. Blejci so jim ponovno dokazali, da se kljub očitni razliki v kakovosti ne kaže šaliti z moštvom, ki slovi po skoraj fanatični igri v obrambi in reši že povsem izgubljene žoge. Vodstvo Minolte z 1:0 je le streznilo Novomeščane, da so v drugem nizu s 15:5 na hitro obračunali z nasprotnikom. Tudi v tretjem nizu so Novomeščani dobro nadaljevali in že vodili s 13:4, nato pa so močno popustili in končali niz s 15:10, v četrtem nizu pa so Blejci dokončno popustili in Pionir je ponovil izid drugega niza. S šesto zmago v sezoni so Novomeščani trenutno na petem mestu lestvice prve državne lige. V soboto bodo gostovali pri Granitu.

Trener Kočevk Krkovič je imel pred tekmo z mariborskimi HP Branik hude težave z izbiro ekipe, saj mu jo je gripa močno razredčila. V ogenj je moral poslati mlajše igralke, ki pa so odlično opravile svojo nalogo in premagale Mariborčanke s 3:0 (1, 7, 8). Še posebej se je izkazala nadarjena Letnerjeva. Kočevke se z osmimi zmagami nahajajo na četrtem mestu prvenstvene lestvice, za drugouvrščenimi Blejkami pa zaostajajo le dve točki. Naslednjo tekmo bodo igrali z Mislinjo, ki je trenutno z eno samo zmago na predzadnjem mestu.

Odbojkarice Novega mesta od tekme s prvouvršeno ekipo Cimos v Kopru niso mogle pričakovati kaj več kot častni poraz. Odlične Primorke, ki so v tej sezoni na 11 tekмах izgubile le dva niza, so z Novomeščankami opravile v 45 minutah, izidi nizov pa so bili: 15:3, 15:5 in 15:3. Najboljša igralka v ekipi Novega mesta je bila reprezentantka Jana Vernig. V soboto bodo Novomeščanke prvič v drugem delu sezone igrale doma. V goste jim pride novogoriška ekipa HIT Casino, ki je trenutno na petem mestu prvenstvene lestvice - le za eno mesto pred Novim mestom.

I. V.

Kaj bo z Avto Bumom?

Pokrovitelj pred stečajem - Nova uprava mrtzlično išče denar - Nogometiški bežijo iz kluba

KOČEVJE - Danes zvečer bo jasno, ali bo nogometni klub Avto Bum tudi v nadaljevanju prvenstva igral pod istim imenom ali pa si bodo jesenski prvaki druge lige nadeli novo ime, obstaja pa možnost, da bo klub razpadel. Do danes naj bi se namreč izvršni odbor kluba skušal sestati z dosedanjim predsednikom (vsi dosedanjí poskusi so se izjalovili), ki sicer neuradno obljublja, da bo v klubu ostal, vendar konkretnih dogovorov med njim in upravo še ni. Na izredni skupščini kluba so prejšnji torek razrešili vse stare organe kluba in imenovali nov izvršni odbor, disciplinsko komisijo in nadzorni odbor. Člane nove uprave kluba čaka v prihodnjih dneh težko delo, saj morajo v izredno kratkem času zbrati denar, ki bi jim omogočil nadaljevanje tekmovanja v drugi ligi. Najprej morajo izplačati plače vsaj tistim igralcem Avto Buma, ki ta čas živijo samo od nogometa. Na seji smo slišali, da so nekateri potencialni pokrovitelji iz kočevske občine sicer pripravljeni pomagati, vendar zahtevajo takojšnjo zamenjavo imena kluba.

Precej zmede je v vrstah jesenskega prvaka druge lige povzročila tudi "zaspanost" stare uprave oziroma direktorja kluba Predraga Simeunoviča, ki ni pravočasno opozoril, da je njegovo podjetje v resnih denarnih

težavah in da nima sredstev, s katerimi bi lahko še naprej podpiral kočevsko nogometno moštvo. Če bi na pomanjkanje denarja opozoril vsaj ob koncu jesenskega dela prvenstva, bi imela klubska uprava na razpolago precej več časa, da med odmorom do nadaljevanja ligaskega bojeva uredi razmere v klubu in predvsem, da najde novega pokrovitelja.

Za ureditev razmer v klubu si močno prizadevajo nekateri, predvsem domači igralci, in prav iz njihovih vrst je prišla na skupščini pobuda, naj z ukrepi počakajo vsaj do danes, ko naj bi se nova uprava sestala z vsemi igralci. Med tem časom so nekateri igralci že zapustili klub. Novak, Bošnjak in Čosić so odšli z izpisnic. Šalja in Pejkovič sta pobegnila nazaj v Olimpijo brez nje, z odhodom v Krko Novoterm pa sta zagrozila Jolič in Struna, vendar bodo morali slednji štirje nogometiški počakati na sestanek arbitražne komisije Nogometne zveze Slovenije, ki se bo sestala šele 10. februarja. V primeru, da bo Avto Bum "bankrotiral" in razpadel, bodo vsi igralci prosti in bodo lahko odšli v druge klube, če pa bo upravi le uspelo zbrati potreben denar, bodo vsi igralci, ki hočejo zapustiti potaplajočo se ladjo Avto Buma ostali člani kočevskega moštva, kar si v Kočevju močno želijo.

M. GLAVONJIČ

ŠAHOVSKE NOVICE

SEVNICA - Na drugem ekipnem prvenstvu regionalnih šahovskih zvez v Sevnici je zmagala šahovska zveza Ljubljana nad Pomurjem in Gorenjsko. Šahovska zveza Dolenjske je zasedla 5. mesto, šahovska zveza Posavja pa 6. mesto med šestimi 10-članskimi regijskimi reprezentancami.

Šahovski klub Milan Majcen je pripravil občinsko prvenstvo za osnovnošolce. Zmagali so: v kategoriji do 10. leta Anja Režun (Savo Kladnik Sevnica) in Alojz Lončar (Blanca), do 12. leta Alenka Radej (Blanca) in Aleš

Povh (S. Kladnik), do 14. leta Mojca Grile (S. Kladnik) in Mitja Strojček (Blanca) ter do 16. leta Irena Povh in Matej Imperl (oba S. Kladnik).

VEBROVA ZA LAS OB FINALE

CELJE - Na polfinalnem kegljaškem turnirju za TOP 16 je Milena Veber s 411 podrtimi kelji le za las zgrešile finalni nastop, tekmovalje pa je bilo zanjo dobra preizkušnja pred državnim prvenstvom posameznikov, ki bo v Krškem 22. in 23. januarja.

Bokalovi velika nagrada Krke

Namesto na Gačah velika nagrada Krke v Kranjski Gori - Bokalova po prvem teku šele tretja - Smučarskemu društvu Rog zaupali organizacijo še dveh FIS veleslalomov

KRANJSKA GORA - Nataša Bokal, ki še vedno ni povsem okrevala po lanskem hudi poškodbi kolena, je bila junakinja nedeljskega mednarodnega FIS veleslaloma za veliko nagrado Krke, ki ga je novomeško smučarsko društvo Rog pripravilo na poligonu v Kranjski Gori. Nastopilo je 38 smučark iz Slovenije, Češke, Avstrije, Slovaške in Bosne.

Ko so novomeški smučarski delavci pred tremi leti prvič pripravili ženski FIS veleslalom za veliko nagrado Krke, ki je bila tudi takrat zaradi pomanjkanja snega na Gačah prestavljena v Kranjsko Goro, smo komaj verjeli svojim očem, ko se je na štartu pojavila Nataša Bokal, ki je le nekaj dni pred tem osvojila medaljo na svetovnem prvenstvu. Presenečena nad odlično organizacijo in gostoljubnostjo dolenjskih smučarjev, je Nataša takrat obljubila, da na Veliki nagradi Krke tudi v prihodnje ne bo manjkala. Žal lani na Gačah zaradi hude poškodbe ni mogla nastopiti, letos pa je zaradi velike nagrade Krke izpustila tekmo svetovnega pokala v Cortini d'Ampezzo.

Če bi bila Nataša pripravljena tako kot pred leti, bi v nedeljo zlahka opravila z vsemi tekmicami, tako pa se je

● Smučarsko društvo Rog, ki je to sezono uspešno izvedlo že tri veleslalome za FIS točke (ženskega in moškega novembra na Gačah in ženskega v nedeljo v Kranjski Gori), bo v soboto in nedeljo pripravilo še dva moška FIS veleslaloma v Kranjski Gori. Pričakujejo udeležbo preko 100 tekmovalcev iz sedmih držav, nastopili pa bodo tudi člani novomeškega smučarskega društva.

moralo za ponovno zmago na veliki nagradi Krke pošteno potruditi, čeprav so ji stale nasproti le slovenske in avstrijske drugokategorijne ter Čehinja Kuefurstova. Bolečine v kolenu in izredno trda, ponekod celo ledena proga

vitranške strmine sta od šampionke zahtevale svoje. Dosegla je šele tretji najboljši čas prvega teka, po katerem je vodila Tina Kavčič pred Evo Kuefurstovo, četrta pa je bila Špela Bračun. Natašin osebni trener Jože Drobnič je že popravil njeno opremo v kombi, da bi svojo varovanko čim prej odpeljal k zdravniku po blokado kolena, ko se je

I. V.

ZMAGI NAPROTI - Velika nagrada Krke je bila tudi letos na koledarju veleslalomskih tekem mednarodne smučarske zveze FIS, ki Novomeščanom že nekaj časa obljublja tekmo evropskega pokala. Nataši Bokal je vztrajnost in kljubovanje bolečinam v poškodovanem kolenu poplačala zmaga. Bo tudi vztrajnost novomeških smučarskih delavcev polaćana s tekmo višjega ranga? (Foto: I. V.)

Šport iz Kočevja in Ribnice

Igralci namiznoteniškega kluba Melamin so še zadnje slovensko moštvo, ki je izpadlo iz evropskega klubskega tekmovanja. V Badnu pri Dunaju so s 4:0 izgubili z moštvom BTTA. Špelič, Murn in Pogorelec so dobili le en niz.

Košarkarji Snežnika iz Kočevske Reke so, kljub temu da so v Novem mestu zapravili možnost, da se borijo za uvrstitev v prvo ligo, zadovoljni s šestim mestom. Veliko so stavili na Nuranoviča, ki pa se, kot kaže, ni najbolje znašel v novem okolju, zato je vprašanje, če bo še ostal v Kočevju.

Minuli konec tedna se je končalo klubsko prvenstvo Kočevja v kegljanju. Zmagal je Roman Krže, ki je 976 podrtimi keglji za 30 točk izboljšal rekord kočevskega kegljaša.

STRELSKE NOVICE

Na 3. preglednem tekmovalnem za sestavo državne strelske reprezentance v Ljubljani je v streljanju zračno pištolo s 570 krogi zmagal Brežičan Robert Kranjc, ki tekmuje za Olimpijo. Odličen 5. je bil Brežičan Vlado Sabadoš z rekordnimi 563 krogi, ki se je tako uvrstil v širši krog kandidatov za nastop v državni reprezentanci.

MALI NOGOMET V TREBNJEM

TREBNJE - Malonogometni klub HOM Šentjurpt bo v soboto in nedeljo, 29. in 30. januarja, v trebnjski športni dvorani pripravil turnir v malem nogometu. Prijavnina za dvodnevno tekmovalje znaša 6.000 tolarjev. Prijavite se lahko najkasneje do 27. januarja, ko bo ob 19. uri v pizzeriji Črček žrebiranje. Informacije dajejo in prijave zbira po telefonu 45-600 ali 44-406.

Belokranjci niso kost za »oglabanje«

Afere v zadnjem času kar pogosto pretresajo našo mlado državo. Kaj je pri vsem skupaj res in kaj ne, je težko reči. Medtem ko se nekateri ob vsaki novi aferi le nasmehnejo in zamahnejo z roko, si drugi mislijo: "Kjer je dim, je tudi ogenj." Tretji pa pravijo: "Bo že res, kar smo slišali in prebrali." Tako je tudi z govoricami o "Srpski avtonomni oblasti" Bela krajina, ki so razburile Belokranjce.

Razumljivo je, da se sredstva javnega obveščanja, zlasti tista, ki rada obelodanijo vsako stvar, da je le videti novica bolj atraktivna, branijo, češ da jim prizadeti očitajo napihovanje zato, ker hočejo skriti svojo krivdo. In tako kot hišico iz kock gradijo zgodbo, malo zasucejo, malo posumijo, da je videti vse skupaj bolj razgibano, dodajo nekaj "okraskov" in vse skupaj pošljejo v javnost. Ljudje preberejo, se razburjajo, komentirajo, prikimavajo in odkimavajo, ugibajo in na koncu navadno ne vedo, pri čem so. Potem novice povzame drug časopis, na mestih, ki se mu zdijo nekoliko šibka, se sam kaj doda in tako naprej gradi hišico iz kock. A ta hišica ni kakor tista iz pravljice o Jelki, kajti danes se še malokdo igra z lesenimi kockami, ki se poderejo ob najmanjšem pišu in razgalijo notranjost hišice. Danes otroci - očitno pa tudi odrasli - prisegajo na lego kocke, ki so trdne, ki jih ni moč podreti kar mimogrede. In tako ni moč podreti kar mimogrede, res pa je, da trdne kot so lego hišice, so tudi zgodbe, ki dišijo po aferah. Vsak doda nekaj novih zgodbic in s tem še bolj utrdi prejšnje.

Srbska Bela krajina?

Ne mislim govoriti o kateri koli aferi, ampak imam ves čas v mislih le eno, ki je zagledala luč sveta pred skoraj dvema mesecema. Tudi ne vem, če bi bil naziv afere ravno najbolj primeren, res pa je, da je precej razburkala Belokranjce. Toda med njimi je dosegla povsem drugačen učinek, kot so morda pričakovali avtorji. Gre za prispevek v Slovenskih novicah o ustanovitvi "Srpske avtonomne oblasti Bela krajina" s sedežem v Metliki. Kje je nastalo to skrupulacijo v obliki pisma in kdo ga je poleg Slovenskih novic prejel, mi ni znano. Tudi tisti, ki so poizvedovali, ali so ga res dobili vsi, ki so omenjeni v časopisu, so lahko zvedeli le, da pisanja na njihove naslove ni bilo. Kakor koli že, v objavo v časopisu je bila vržena kost, ne da bi kdo prej preveril, kako je v resnici s tem na terenu, torej v Beli krajini. Da bi kdo vprašal, kako je s približno polovico Belokranjcev, ki naj bi bili kar naenkrat srbski, in kako se počuti metliški predsednik občine, katerega legitimnost je bila kar naenkrat postavljena pod vprašaj, saj je bil s SAO Belo krajino "izvoljen tudi novi župan srbskega mesta Metlike"? Kje pa!

Če bi kdo spraševal o tem, potem novica o SAO Beli krajini ne bi bila več atraktivna, kajti jasno bi bilo, da je Slovenske novice nekdo pošteno potegnil. Pa saj je lahko nekaj napisati, če pa drži ali ne, naj dokazujejo tisti, ki se jih tiče, v tem primeru Belokranjci. In so! Nekateri občani metliške občine, ki so bili naročeni na Slovenske novice, so jih odjavili, predsedstvo občinske skupščine s predsednikom na čelu pa z demantijem in pojasnjevanjem.

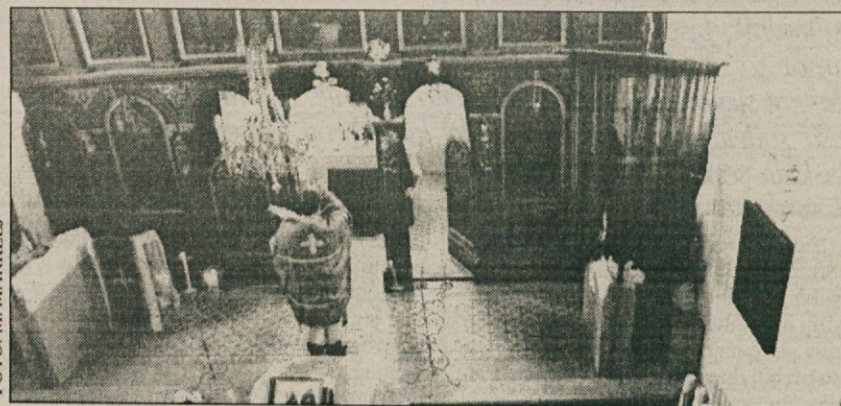
Toda tisti, ki je želel prebrati le to, da se v Beli krajini dogaja nekaj "zanimivega", ga demantiji niso več zanimali. Pač pa je želel graditi zgodbo naprej, seveda na govoricah, ki so bile povsede njegovim ušesom. Tako je hitro pridružil v Metliko poslanec Slovenske nacionalne stranke v državnem zboru Rafael Kužnik. Vendar je bil njegov obisk očitno precej anonimen, saj je javnost lahko zanj zvedela iz strankinega časopisa Prijatelj. Če bi bil obisk bolj javen, bi poslanec zagotovo slišal še kakšno drugačno resnico, ne le tistih, ki so mu jih natrosili člani njegove stranke. Toda kaj, ko potem precej opraviljivo pisanje v Prijatelju ne bi imelo več pravega čara! Je že tako, da lahko včasih resnica prav grdo pokvari resnico.

Grenak okus ostaja

In da bi bila mera polna, je potem vse skupaj povzelo in še malo dodalo glasilo 7D. In predsednik metliške občine je moral zopet prijeti v roke pisalo in sporočiti širši

slovenski javnosti, predvsem pa uredništvu 7D, da "je v Beli krajini zgledno sožitje pripadnikov različnih narodnosti. Na tej podlagi se nismo nikoli delili ali preštevali, potrudili pa se bomo, da bo tako tudi vnaprej." Belokranjci, pridni, skromni in pošteti, tisti, ki so bili vedno navajeni živeti le od svojega dela, vedo, da je res tako. In ti ob aferi o SAO Beli krajini, za katero so prepričani, da so jo ustvarili mediji, zamahnejo z roko. Toda vseeno ostaja grenak priokus. Spominjam se, da so pred leti, ko smo bili še v Jugoslaviji, srbski mediji poskušali prikazati belokranjske Bojance kot zapostavljeno in od Slovencev pozabljeno vasico, katere odrešitelj bi bili lahko

FOTO: M. MARKELJ

Belokranjci srbskega rodu iz obkoljskih vasi živijo v sožitju z ostalimi prebivalci in ohranjajo svojo kulturno dediščino, med drugim tudi pravoslavje. Na sliki: cerkveni obred v pravoslavni cerkvi sv. apostolov Petra in Pavla v Miličih.

prav Srbi. Pa so mi takrat preprosti vaščani dejali: "Ko je bil jugoslovanski kralj Srb, nismo imeli ne ceste ne vode, tolkli smo revščino, pa se država ni spomnila na nas. Sedaj imamo vse, ne po zaslugi Srbov, in naj nas puste pri miru!"

Asociacije na ta pogovor niso slučajne. Vsi najodgovornejši v Sloveniji zatrjujejo, kako bi morali pomagati krajem ob južni

meji. To je lepo slišati, toda kakšna naj bi bila ta pomoč, si Belokranjci še ne morejo prav predstavljati, ker je je bilo doslej bolj malo. A če bo v obliki publicitete o SAO Beli krajini in podobnih "izumov", potem lahko kot ponosna Belokranjca v svojem in v imenu še marsikoga drugega rečem le: "Hvala lepa za takšno pomoč."

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

naš pogovor: primož žižek

Podjetje je živ organizem, ki mora živeti z okoljem

Mladih ljudi, ki bi se odločili za študij v tujini, je pri nas malo. Primož Žižek, 21-letni Novomeščan, je eden redkih, ki so zbrali dovolj poguma in volje ter se, željni uka, odpravili v neznano. Ko je Primož z diplomom strojnega tehnika v žepu izbral življenjsko pot, se je kot jugoslovanski mladinski prvak in slovenski rekorder v metu kladiva sprva odločil za študij na fakulteti za šport. V Ljubljani pa se je v mlademu fantu nekaj premaknilo. Spoznal je, da ga zanimajo povsem druge stvari.

- Kako to, da si se odločil študij športa v Ljubljani zamenjati s študijem marketinga v Angliji?

"Že v srednji šoli sem se precej ukvarjal z glasbo. Po srečanju s Sašom Stojanovičem, ki si je v Novem mestu prizadeval oživiti kulturno dejavnost mladih, pa sem zaplaval v povsem druge vode, ki s športom niso imele veliko zveze. Pošal sem prvi predsednik Mladinskega kulturnega centra. Ob ustanovitvi smo pripravili teden mladih v Novem mestu. Sodeloval sem z Zvezo prijateljev mladine, ki je takrat pripravila nekaj odmevnih prireditev za otroke in mladino. Na novomeški televiziji smo začeli z oddajami MKC TV. Tedaj sem se odločil za študij marketinga, žal pa ustreznega programa na naših fakultetah ni bilo. Prvo leto študija v Ljubljani sem izkoristil za učenje angleščine in iskanje zvez v tujini, ki bi mi omogočile šolanje v Angliji. V široki paleti različnih šol sem se odločil za študij tržnih komunikacij na Cavendish collegeu v Londonu. Moje življenje v Londonu bi lahko označili kot tipično ameriško zgodbo - dopoldne sem obiskoval predavanja in vaje,

popoldne pekel hamburgerje, raznašal pize in čistil šipe, ponoči pa študiral. V Londonu sem nameraval ostati le eno leto, ki sem ga moral kar najbolj izkoristiti. Kmalu sem se prebil med najboljše študente na kolidžu in se vpisal še na London School of Public Relations (Londonska šola za odnose z javnostjo). Mojo željo po znanju so opazili tudi profesorji, ki so mi svetovali, naj se javim na razpis Londonskega inštituta za marketing, prvo profesionalno ustanovo za marketing na svetu, ki je izsolala že vrsto svetovno znanih strokovnjakov na tem področju. Imel sem srečo, da sem prišel iz "vzhodne Evrope", kar mi je precej pomagalo pri vpisu na inštitut."

- Študij na inštitutu je precej dražji od šolanja na kolidžu. Kako si zbral potreben denar?

"Res je. Študij na inštitutu je zelo drag, jaz pa sem bil takrat brez denarja. Živel sem tako rekoč od danes do jutri. Moral sem se vrniti domov. Hodil sem od vrat do vrat in prosil za štipendijo, kajti starši mi niso mogli pomagati. Na pomoč mi je priskočila novomeška občina in zavarovalnica Tilia.

Brez njihovega denarja bi v Londonu hitro pregorel, tako pa sem se lahko vrnil in nadaljeval šolanje."

- Šol, ki si jih obiskoval v Angliji, ne moremo primerjati z našimi fakultetami. Kakšni so programi šolanja na kolidžu oziroma na inštitutu?

"Šole, ki sem jih obiskoval v Londonu, so zelo ozko poklicno usmerjene in močno povezane s prakso. Šele z njihovo diplomijo pridobiš licenco za opravljanje določenega poklica. Doktor farmaceutskih znanosti, ki želi delati v farmacevtskem marketingu, mora imeti poleg fakultativne tudi ustrezno marketinško izobrazbo, zato je imela večina študentov, s katerimi sem hodil na predavanja, že končano vsaj visoko šolo. Med šolanjem smo se lotevali tudi nekaterih konkretnih marketinških projektov, tako da mi proti koncu ni bilo več treba pomivati oken, ampak sem si kak funt prislužil tudi s strokovnim delom. Sodeloval sem pri promociji nove londonske šole in pri promociji izbora mis Anglije. Precej so mi pomagali tudi profesorji na inštitutu, ki so se v svojih študentskih letih ubadali s podobnimi težavami kot jaz."

- Ko si se vrnil iz Anglije, so se razmere pri nas že precej spremenile. Strokovnjaki s tvojega področja so postali iskani.

"Pojmi, kot so tržne komunikacije, marketing ali odnosi z javnostjo so nam vsem dobro znani, tudi kaj pomenijo, približno vemo, če pa bi nas vprašali, ali poznamo katerega strokovnjaka s tega področja, bi se le težko spomnili njegovega imena. Zakaj? Ker jih do nedavnega pravzaprav niti nismo imeli. Naši univerzi nista poznali študija na teh ali podobnih smereh. Imeli smo strojne, gradbene in elektro inženirje, zdravnike, pravnike, profesorje, ekonomiste, sociologe in celo politologe, nismo pa imeli strokovnjakov za reklamo, odnose z javnostjo ali tržne komunikacije, saj v starem sistemu niti trga niso priznali. Danes, ko se vsi ponosno gremo tržno ekonomijo, nam še kako manjkajo ljudje, ki bi znali narediti dobro reklamo, podjetje predstaviti javnosti v pravi luči ali pa rešiti njegov ugled, ko se podjetje zaplete v afero ali škandal. Podjetij, ki si želijo popraviti slab glas v javnosti, promovirati nove izdelke ali izboljšati odnose z zaposlenimi in lokalno skupnostjo, ne manjka. Delam pri Pristopu, agenciji za odnose z javnostmi, ki jo je sodelavci ustanovil nekdanji urednik in direktor Mladine Franci Zavrl - mnogi se ga še spomnijo iz časov procesa proti četverici - po dva dni na teden pa delam v Krki v službi za odnose z javnostjo. Stvari se premikajo. Že pred osamosvojitvijo je Slovenija dobila oglaševalsko zbornico,

stroka napreduje, vse več je strokovnih člankov s področja marketinga, odnosov z javnostjo in tržnega komuniciranja, pojavljajo se strokovne revije, skorajda ne mine teden brez seminarja. Podjetja se zavedajo, da brez uspešnega oglaševanja in komuniciranja z okoljem ne bodo preživela. Žal pa se močno pozna pomanjkanje znanja in izkušenj. Ob cestah našo pozornost motijo ogromni reklamni panoji; televizija, radio in časopisi so zasičeni z reklamami. Večina reklamnih akcij pa ima slabo strategijo ali pa je sploh nima. Denar za reklamo brez natančno določenega cilja je vržen stran, kajti kupec, ki v zavojčku ne bo dobil tiste, kar mu obljublja reklama, tega izdelka ne bo kupil nikdar več, tudi če bo le-ta enkrat res dober. Če se nam reklamni slogan Rollycea Rollycea: Najglasnejša stvar v našem avtomobilu pri 180 km/h je vaša ročna ura' zdi simpatičen in ga sprejememo kot dobro domisljico, bi pri reklami za TAM-ove tovornjake isto besedilo doživelo le posmeh in norčevanje. Vendar nekateri naši oglaševalci počnejo prav to, potem pa se čudijo, če jim prodaja pada."

- Ukvarjaš se predvsem z odnosi z javnostjo. Kje smo trenutno na tem področju pri nas?

"Tudi tu se stvari zelo hitro razvijajo. Naša podjetja so imela stike z javnostjo tudi prej, vendar se nihče ni s tem posebej ukvarjal. Danes imajo že mnoga podjetja službe za odnose z javnostjo, nekatera pa v ta namen najemajo specializirane agencije. Podjetja si morajo ustvarjati pozitiven image tako pri kupcih, poslovnih partnerjih kot tudi pri zaposlenih in pri lokalni skupnosti. Pomemben je pošten odnos in iskrene informacije. Zavajanje javnosti se ponavadi slabo konča. Poglejte, koliko afer imamo! Novo mesto ima dve veliki podjetji. Krka si je vedno prizadevala za čim boljše odnose z javnostjo - krajani, zaposlenimi, poslovnimi partnerji, politiko; z donatorstvom in sponzorstvom se je že od nekdaj pogosto pojavljala v kulturi, športu, šolstvu, na dobrodelnih prireditvah. Danes služba za odnose z javnostjo v Krki le nadgrajuje, kar je bilo že zgrajenega do sedaj. Revoz kaže povsem drugačno sliko. Do krajanov, ki hočeš nočeš morajo živeti ob tovarni, se obnašajo popolnoma nepriaznito. Ne zanimajo jih stiki z okolico tovarne. Za prošnje športnikov, kulturnikov in šolnikov ostajajo gluhi. Vendar podjetje niso le zidovi in stroji za njimi. Podjetje je živ organizem, ki se mora živeti v okolje, sicer ga okolje izloči kot tujek. Podjetje se bo živelo v prostor le, če bo z njim komuniciralo iskreno in pošteno."

IGOR VIDMAR

Primož Žižek

FOTO: I. VIDMAR

Jadranski biser z bolečino

Dubrovnik, biser Jadrana, svetovno znano mesto, turistična Meka, kamor so vodile zračne, vodne in kopne poti stotisoče turistov; je zdaj kot slepo črevo in živi drugačno življenje. O tem se je prepričala naša sodelavka Ivanka Mestnik, ki je proti koncu lanskega leta obiskala sorodnike v Dubrovniku.

Nič me ni vlekljo tja dol! Še več: bala sem se srečanja z Dubrovnikom po tistih strahovitih napadih, ki sem jih gledala po televiziji in o katerih sem poslušala svoje, ko se jim je po najhujšem bombardiranju uspelo prebiti do mene. Strah me je bilo tudi dolgo in nevarne poti. Pravi jim, da spet vidim svoje, je bila močnejša. Pa sem šla: od Ljubljane do Reke z vlakom, potem do Splita z ladjo, naprej z avtobusom.

V dolgi noči na ladji klepetam z mladim dekletom poleg sebe. Na smrt je utrujena. Tri dni bo še potovala, da bo iz Beograda, kjer študira, prišla prek Slovenije v rodni Dubrovnik. Študira obramboslovje, a tega v Dubrovniku ne vedo. Pravi jim, da študira pravo. Postalo je zelo težko, najraje se ne bi vrnila. Za pot bo porabila skoraj tri očišči plače. Pokaže mi jugoslovanski denar z dolgo vrsto ničel, pa zanj ne dobiš skoraj ničesar. Povsod vrste, za vsako stvar vrste, pravi.

Na postajah med potjo z avtobusom proti Dubrovniku vstopajo in izstopajo ljudje, veliko jih je v črnini. Utrujena sem, spanec me premaguje, zunaj pa je prelep sončen zimski dan. Spet je tu "naše" sinje morje, primorsko rastlinje, duh Mediterana, moje oči pa bolj kot to zaznavajo sledove izstrelkov na fasadah, ožgane strehe, požgano rastlinje. Celi predeli osmojenih ali do tal požganih borovih površin ali cipres me pretresejo enako kot požgani zaselki in hiše ob morju. Blíže ko smo Dubrovniku, več je sledov vojne, ki je tod divjala. Moja sopotnica gleda začudeno, nejeverno. Vidim zgroženost v njenih očeh, ko zagledava ožgano okostje velike pristaniške stavbe v Gružu. Vprašujem se, kaj neki so ji v Beogradu govorili "osvoboditelji".

Bojim se stopiti v srce mesta. Na Pilah

postavim prtljago v stran in se zastrmim v ožgani hotel Imperial, v Srdž nad starim mestom, kjer so bili branilci, v Žarkovico, kjer so bili "osvoboditelji" Dubrovnik, jugovojška, ki jo Dubrovčani najpogosteje imenujejo kar "gamad" (golazen). Vodnjak pred obzidjem je še zadelan z deskami, na parkirišču stojita dva taksija. Agencija JAT in ona nasproti, kjer sem navadno kupovala avionske karte, sta zaprti, tudi bife, trgovina zraven...

S tesnobo v srcu se spustim po mostu na znameniti Stradun, ki me je vsakokrat, ko sem ga zagledala, očaral. Pisane množice so se noč in dan pretakale po njem, mešali so se turisti z vsega sveta, odmevala je pesem, smeh, mladi so posedali po njegovem obrobju, pred kavarnicami in slaščičarnami. Tu je odpadel oklep, ki si ga nosil, prežarila te je lepota kraja, veličastnost zgodovine in kulture, postal si del velikega človeškega mravljišča.

Tudi zdaj Stradun ni bil prazen. A kljub soncu ni bil svetel in me ni razžaril. Na njem ni odmeval smeh, niso se prelivala barve kože in oblek. Onofrijev vodnjak se je skrival za lesenim opažem, prav tako vhod na obzidje, v cerkev nasproti Antuninske ulice, kamor sem zavila v levo v ulico Priječko, so postavljali zidarski oder. Skoraj zbežala sem s Straduna.

Kasneje, ko sem si malo odpočila, so me vodili po mestu in mi kazali ter pripovedovali: "Z zloglasne Žarkovice so merili tu preko na dominikanski samostan... Vse naokrog je bilo razbito steklo, šrapneli, izstrelki, opeka, valil se je dim, prav blizu je gorelo..."

Nikdar ne bodo pozabili

Vnuka mi razkažeta celo zbirko različnih patronov in šrapnelov. Vsak naboj

imenujeta, vse vesta. Pokažejo mi zaklonišče. Obujajo spomine na mesece brez vode, elektrike. Celo staro mestno jedro je bilo tarča za tiste s hriba nad njim in za tiste z bojnih ladij pred mestom. Pripovedujejo, kako je gorela stara mestna luka, peljejo me v Široko, kjer so včasih stanovali. Samo ogrinja hiš, za zadelanimi vrati ruševine! Stopim v razrušeno hišo slikarja. V njenem okostju razstavlja svoje izposojene slike. Vse svoje je izgubil, mi pripoveduje. Tržnica je še na istem mestu, a vodnjak, kjer sem si tolikokrat oprala sveže kupljeno sadje, je posnet skoraj do tal. Na tleh, kamor pogledam, sledovi granat. Knežev dvor - skrit za opažem. Velika galerija - za opažem! Katedrala - zakrita z deskami! Kot da še vedno grozi nevarnost. Predolgo je trajalo, prehudo, da bi se otresli strahu. In nikoli več ne bodo verjeli, da so v mestu lahko mirni.

Ko gredo otroci spat, gledamo video posnetke, ki so jih presneli z oddaj tujih televizij. Kadar le utegnem, listam po knjigi Dubrovnik v vojni z mnogimi črno-belimi fotografijami. Zvem marsikaj, česar nisem še vedela ali pa mi takrat ni bilo mar. V tisti grozi je bilo pomembno samo eno: ostati živ. Pretresem se spoznanje, da je izginil ves okoliš, ki ga je Dubrovnik stoletja negoval, vrtovi, vile in dvorci, predeli tišine. Uničen je arboretum v Trstenem, ki je bil zasajen že v začetku 16. stol. Granate so padale po Lokrumu, ki so pljuča mesta. Pravi čudež, da ni zagorel!

"V mojem življenju ne bodo ponovno zrasla zažgana debla. Nikdar se ne bom, to je edino, v kar sem se zaklel, nikdar ne bom pozabil. Ne smemo pozabiti niti ene ciprese, ker bomo samo v njenem imenu sadili nove," pravi Božidar Viočić.

Mesto bodo obnovili, umrlih obuditi ne more nihče

Dubrovnik je bil prvič v svoji zgodovini obsojen na vegetiranje, kar se ni zgodilo niti ob katastrofalnem potresu ali ob epidemijah. Sovražnik je usmeril svoje orožje proti kulturi, kar ni samo zločin, ni samo divjaštvo, ampak tudi priznanje lastne primitivnosti. Izčrpavali so ga z žejo! Kako

je bilo lažje, čeprav je bilo domotožje veliko. Ko je bilo vojne konec, so Nemci hoteli rudarske strokovnjake odpeljati s seboj, ti pa so se pred njimi skrili v rudniški rov in počakali na prihod nove oblasti. Zdaj je za mlado slovensko družino napočil čas vrnitve. Tako vsaj so si predstavljali. Mnogi mladi strokovnjaki so jo res popihali domov. Franceta pa niso pustili. "Dok traja obnova, nema odmora!" je bilo geslo tistega časa. In nova oblast je bila lačna premoga. Služba v domovini, ki jo je Francetu priskrbel Zdenka, je čakala zaman. Leta so tekla, otroci so se vraščali v novo okolje, se šolali in odrasli.

Turobna januarskega dne se s Francetom pogovarja v Kočevju. Končno je le prišel v Slovenijo, a sedaj pomeni Slovenija zanj azil. Od tod spremlja, kaj se dogaja na jugu, zaskrbljeno sledi radijskim in televizijskim poročilom. Je mogoče, da se je vse v tako kratkem času in tako temeljito sesulo? France, ki mu je bilo vedno njegovo strokovno delo prvo in se v politiko ni spuščal, je razočaran. Kako naj z vsem, kar je doživel, uskladi današnjo stvarnost. So bile vse besede, prijateljevanja, izleti v naravo, vsa doživetja, ki bi jih bilo vredno ohraniti v spominu, le utvara? Pa je prišel gorski udar in vse se je sesulo v prah.

Tri otroke sta imela z Zdenko, ki je zdaj že pokojna in pokopana v Zenici. Ena hčerka je arhitektka, poročena v Zenici. Njen sin ima dvajset let in kaj lahko se zgodi, da ga bodo mobilizirali. Druga hči je stomatologinja, poročena v Hercegovnem. Tri otroke ima. Tudi njenega sina bi lahko že poklicali k vojakom. Bi se torej lahko zgodilo, da bi se Francetova vnuka znašla iz oči v oči v različnih vojskah? Čisto možno je. Novice, ki jih France dobiva od hčerkinih družin, so redke in skope. France je zapustil Bosno v zadnjem trenutku, ko so že bobneli topovi v Sarajevu. S skromno prtljago je prišel k sinu, ki se je že pred dolgimi leti kot agronom zaposlil v Sloveniji. Tako se je Francetova balkanska zgodba končala. Vse, kar je imel, je pustil v stanovanju, ki ga je rudniška oblast vzela nazaj. Kaj je z njegovimi stvarmi, ne ve. Ostali so mu le spomini, pa še tem se človek spriču krute sedanjosti ne upa več verjeti.

TONE JAKŠE

FOTO: M. MARKELJ

ponižujoče je bilo stati v vrstah s kanticami za vodo, ki so jo vozili s cisternami, in loviti deževnico pred očmi tistih na Žarkovici! Gledam fotografije: zadeta trdnjava sv. Ivana na Porporeli, zadetek obzidja, avioni nad mestom, nad Srdžem, zrušen velik križ na njem, gorijo avtomobili na parkirišču, staro mestno pristanišče, Gruž, kamniti prah nad mestom... Koliko dokaznega gradiva za tiste, ki trdijo, da ni bilo tako hudo, da so v Dubrovniku sami žgali gume, da se je kadilo, da so se tolkli med seboj.

"Obnovili bomo Dubrovnik, ne bojimo se," mi razlaga sosed. "A kdo mi bo vrnil sina?" vpade Mišo, ki se je postaral za deset let. In kdo bo vrnil otroški smeh? Kdo bo pregnal nočne more mnogih Dubrovčanov? Zaslutila sem, kakšne so, neko deževno noč, ko je nenadoma v cellem mestu ugasnila elektrika. Če bi bil strah

oprijemljiv, bi ga lahko zgrabila, polna soba ga je bila. In ko sem se nagnila skozi okno, se mi je zazdelo mesto kot grozljiva prikažen, ki je v strahu okamenela.

Vesela sem bila, da je deževalo ves teden in nisem srečala starih znancev, o katerih sem zvedela toliko žalostnih zgodb. Kaj naj bi jim rekla? Tako bogata in srečna sem v primeri z njihovo brezizhodnostjo. S čim naj bi jih opogumila, ko vsi vemo, da bo minilo še veliko let, predno bo Dubrovnik spet tak, kot je bil. Vse poti, zračne, vodne, cestne so vodile tja. Zdaj se le z ladjo lahko odpelješ enkrat na teden tja dol vse druge poti so povezane s prestopanjem, tveganjem. Kot v slepem črevesu je globoko na jugu "Lepe naše", sovražnik je še vedno tako blizu in prava svoboda, ki je vgrajena v same temelje tega mesta z zastavo Libertasa, še ni na trdnih nogah.

IVANKA MESTNIK

poklici: sedlar

Konjički so njegov konjiček

Sedlar in tapetnik Franc Jerman je kljub 82 letom še krepak možakar, delaven in poln načrtov. V zadnjem času se ga loteva malodušje, a ne zaradi let, pač pa zato, ker v kleti svoje hiše na Drski hrani deset lično izdelanih gugalnih konjičkov, za katere se nihče več ne zanima. Konjički na sankastem podnožju so izdelani do potankosti natančno, s komatom, sedlom, uzdami, vajetmi in vso ostalo konjsko opremo tako, da bi jih lahko mirne duše dali v muzej za razstavni predmet kot spomin na čase, ko so po prašnih cestah še vozile konjske vprege.

"Koliko veselja sem pripravil svojim vnukom, ki so se prav ob teh mojih konjičkih postavljali na noge! In še danes, po štirinajstih letih, se eden od njih kdaj pa kdaj usede v malo sedlo in se zaguga. V teh živilih je veliko ur ročnega dela. Izdelati je treba osnovni model iz lesa, izrezati krog iz telečje kože ali iz kakega drugega materiala, pripeti grivo, narediti ušesa, vstaviti oči, rep, kopita in še marsikaj. Nazadnje tako igračko opremim s sedlom in komatom in čim več okraski," pove Franc in z žalostjo v srcu doda, da je njegova obrt začela usihati, ko so konji izginili s cest.

Jerman je velik ljubitelj konj že od otroških let naprej. Konja so imeli vedno pri hiši, zato ni čudno, da je oče za enega od petih fantov izbral poklic tapetnika in sedlarja in ga dal v uk v Obrtno šolo v Novem mestu. V šoli so se učili vse drugo, pravi Jerman, le o sedlih in konjih bolj malo, zato je moral po znanje kar k obrtnikom v Ljubljano, in sicer k mojstru Zakrajšku, pa v Kranj, Slovenj Gradec, Maribor in še kam.

"Prava ljubezen do konj me je zagrabil leta 1933, ko sem služil vojsko kot konjeniški izvidnik pri težkem topništvu v Mostarju. Na te čase bi že zdavnaj pozabil, če ne bi bilo čudovitega konja Rema. Še danes me stisne pri srcu, ko pomislim na slovo. Večkrat vzamem v roke že rahlo porumenelo sliko, kjer sem slikan v sedlu, Remo pa ponosno dvignjen na zadnjih nogah. Kar veliko večšin sem ga naučil in velikokrat so nama zaploskali na dvorišču kasarne. Priznam, da mi je vojaška suknja glede sedlarskega poklica prinesla več kot šola. Imel sem veliko časa in sem preštudiral vse vrste vojaških sedel, od angleških do ruskih. Spoznal sem, da vojaški konji niso pretežke komate z vse preveč kovine in lesa. Ko sem se vrnil, sem izrisal in naredil precej lažji, a zato nič manj močan komat. Zatem jih je nastalo še nekaj. Kasneje sem se zaradi večjega povpraševanja in potreb

Franc Jerman s svojim konjičkom

raje posvetil tapetništvu," pripoveduje Jerman o časih pred 50 leti.

Pred 25 leti se je upokojil. Lotevala se ga je namreč strašna bolezen, za katero do danes še niso našli zdravlila. A ni klonil. S trdno voljo do življenja se je lotil gradnje hiše in jorkoraj v celoti sam končal. Bolezen je odšla sama po sebi, kot se je naselila v njegovo krepko telo.

V kleti si je uredil delavnico in bolj zase kot za druge "šušmaril", kot rečemo. Sem ter tja je še preoblekel prijatelju ali sosedu kavč, pogosto pa je vzel v roke dreto, kladivo in žebliček, popravljal tudi sto let stare komate, obnavljal sedla in izdeloval gugalne konjičke.

"Sedlarjev kmalu ne bo več, saj se te obrti danes nihče ne uči več. Menda sta v Šentjerneju in Šentrupertu še dva sedlarja, a se novih komatov raje ne lotita. Prišli so pač časi traktorjev in drugih strojev, konji pa so samo še za športno jahanje. Tako gredo sedlarji in kolarji počasi v pozabo," razmišlja o usodi svojega poklica Jerman. Upa, da mu bo uspelo s svojimi gugalnimi konjički osrečiti katerega od otrok. Pred dnevi se je nekdo oglašil in odnesel v Slovenj Gradec dva konjička, od Dolenjcev pa je pri Jermanovih potrkal doslej le en kipec.

"Žal mi je za vsakega konjička, ki gre od hiše, saj je vsak nekaj posebnega," za slovo pove Jerman in poboža grivo krepkega serca.

JANEZ PAVLIN

naše korenine

Čas, ki seka korenine

Slovenci, naj nas bo še tako malo, smo razkropljeni po vsem svetu, in težko bi našel družino, ki ne bi imela svojih korenin razpotegnjenih do Severne ali Južne Amerike ter celo tja do daljnje Avstralije. O teh izseljencih je bilo napisano že marsikaj, precej manj pa je slišati o naših rojakihi, ki jih je življenjska pot zanesla precej bližje, na Balkanski polotok. Blížina pa je zelo relatiiven pojem, saj je korak v balkanski svet iz slovenskega okolja lahko celo daljši kot pa tisti preko Atlantika. Zdaj, ko se veliki del Balkana stresa v vojnih krčih in ga zajema kriza, kakršne niso videli že mnoge generacije, pa postaja usoda teh rojakov, v kateremkoli kolenu že so, vse bolj aktualna, saj se ne spreminjajo samo njihove življenjske razmere, ampak je čisto ogroženo celo njihovo življenje.

Franc Strajhar dobro pozna Balkan. Kot mlad rudarski inženir se je zagrizel v bogastvo njegovih globlin in se moral na jesen svojega življenja umakniti v rodno Slovenijo. A človek sam se že nekako umakne, težje pa je s sabo vzeti vse, kar je v tem času nastalo. To pa so otroci in otroci otrok, ki so se v tem času že razkropili po Balkanu. Tako je teoretično možno, da se bodo njegovi potomci namesto v prisrčen objem, po ukazu brezobzirnih politikov morali spopasti na življenje in smrt.

Pred petinpetdesetimi leti je France končal študije na rudarski fakulteti v Ljubljani. To je bil lep dosežek za fanta iz številne delavske družine, v kateri je bilo sedem otrok, in oče, po poklicu strojevodja, je bil lahko ponosen. Vendar mladi inženir ni dolgo užival na lovorikah svoje diplome, kajti starojugoslovanski režim je hitro ugotovil, kje bi ga lahko najbolje izkoristil. Tako se je France po kratkem službovanju v Velenju z dekretom o pre-mestitvi že leta 1940 znašel v rudnikih

France Strajhar iz Kočevja

vzhodne Srbije. Okolje mu je bilo tuje, saj so se delavci zgrnili sem z vseh koncev, tako da je bila narodnostna slika zelo pisana. Precej je bilo tudi Slovencev, a med njimi ni dobil prave družbe. To so bili ljudje, ki so se selili za delom in zaslužkom in so jih najbolj zanimala materialne stvari, veliko bolj kot nacionalna identiteta. Domačini so imeli čudno govorico in običaje. To so bili Vlahi, ki jih je France srečal prvič v življenju. Kasneje se je srečal še s celo paletto narodov, ki so sopotniki na tem norem balkanskem vrtljaku.

Kako noro je, ko se ta vrtljak začne brezumno vrteti, je kmalu spoznal. Že leto po njegovem prihodu v Srbijo so tja prišle tudi okupatorske vojske. Začela se je delitev po narodnosti. Slovence in hrvaške inženirje so izgnali v Bosno. Tam jih je nova Hrvaška oblast sprejela z odprtimi rokami. Tako se je France srečal z rudniki v Zenici, ki so ravno tako nepredvidljivi, kot je Balkan sam. V njih se dogajajo gorski udari, ki jih ni moč napovedati. Nenadoma počni, podrejo se silnice znotraj stene in ogromni pritiski jo zmaličijo.

France v tujino ni odšel sam. Vseskozi ga je spremljala žena Zdenka. V dvojje jima

NAGRADA V ČRMOŠNJICE IN ŠENTPETER

Žreb je izmed reševalcev 1.nagradne križanke izbral JANEZA TOMCA iz Črmošnjic in MIMI FLORIJANČIČ iz Šentpetra. Tomcu je pripadla denarna nagrada 5.000 tolarjev, Florijančičeva pa bo prejela knjižno nagrado, Doklovo povest Uskoška princeza z avtorjevim podpisom. Nagrajencema čestitamo.

Zaradi napake, ki se je prikradla v križanko št. 2 (za eno polje je manjkal opis), križanko ponavljamo in se reševalcem opravičujemo. Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 31. januarja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 3. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 1. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 1. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: STROJEPIS, TREPONEMA, ROSA, DREN, UBOŽČEK, IGOR, IMOLA, MLAJ, ARI, ON, ATAIR, MEJNIK, RAJ, VREČAR, SICILIANA, ALK, ANELIDI, RAVEN, KENOTAF, ELITA.

prgišče misli

Pijanost, ki jo imenujejo ljubezen.

H. HESSE

Največji dar, ki človek ga užije, je, da božanske zve narave tajno: kako, kar snovno je, v duha prelaja, kako, kar duh rodi, ohranja trajno.

J. GOETHE

Še nikdo, kar nas pod soncem živi, sreče ni prave užil.

SOLON

Samo nečesa ni mogoče reči o človeški zgodovini: da je pametna.

F. DOSTOJEVSKI

NAGRADNA KRIŽANKA3

AVTOR: MARKO BOKALIČ

VELEMESTO NA FLORIDI

ORIGINALNA OBLIKA IMENA NACE

NAGROBNIK KAMEN

IZUMITELJ PARNEGA STROJA

KRATKO ZENSKO KRILO

BLAGAJEV VOLČIN

NAJVEČJI DEL VELIKE BRITANIJE

DRŽAVA NA VZHODU ZDA

KARIKATURIST VOLJEVICA

SALOMONOV UGANKAR

NEBEŠKI VLADAR

NACIONALNOST

OČE DVOJKOV EŽAVA IN JAKOBA

NAJVEČJI PRITOK VOLGE

OSNOVNA ENOTA ZA MASO

GR. JUNAK PRED TROJEM

STARO EVR. LJUDSTVO

NAJBOLJŠI IND. SAHIST

LATINSKI PESNIK

NAJID. PRITOK SAVE

MESTO V VOJVODINI

PRIMORSKO MESTO

IGOR KOGOUJ

KAČJI GLAS

KRADLJIVEC

BAVARSKO MESTO OB MEJI Z AVSTRIJO

BARJ MESTO OB SOMMI V FRANCJI

DEL SKLADBE

IZDELOVALCI GODAL IZ CREMONE

POTOMEČ

POGOSTITEV PO POGREBU

MOŠKI SPOLNI ORGANI PRI MAHOVIH

UNITED STATES

SREDNJE-SOLEC

OSNOVNA ENOTA ZA MASO

GR. JUNAK PRED TROJEM

STARO EVR. LJUDSTVO

NAJBOLJŠI IND. SAHIST

LATINSKI PESNIK

NAJID. PRITOK SAVE

MESTO V VOJVODINI

PRIMORSKO MESTO

IGOR KOGOUJ

KAČJI GLAS

KRADLJIVEC

praktični praktični praktični

KRIŽ

Dolgi plašči

Ko so lansko jesen prišli v trgovine zimski plašči, so mnoge ženske, ki so si izbirale zimsko garderobo, zavzdihale: "Le kaj bi rekli ljudje, če bi se takšne pojavile na cesti?" Bile so še pod vtisom lanske zimske mode in sedaj, ko smo že pošteno zabredli v zimo, dolgi plašči na ulici niso nikakršna posebnost, ampak le krik zadnje mode. Res pa je, da so modni ustvarjalci našli navdih za letošnji plašč kar pri domači halji. Zato je kroj tudi tako preprost: raven, se enoredno zapenja in ima našita dva velika žepa. Zanj je značilen velik šal ovratnik, ki je lahko tudi krzen, pa tudi zapetniki na rokavih naj bodo krzneni, saj je letošnja moda še posebej naklonjena krznenim dodatkom. Namesto pasu je za zavezovanje dobrodošla tudi okrasna vrvica, s katero je obrobjen plašč. Zelo pomembno je, da se v takšnem, precej ohlapnem plašču dobro počutijo tako vitke kot tudi manj vitke.

Živila brez nadležnih "gostov"

V živila se rada zaleže nadloga, kot so različni hroščki, molji, ribice, črvički, muhe in še kaj. Zato morate biti že pri nakupu živil previdni, da niso stara, da zavitki niso poškodovani in da se v njih ni morda že zaredil mrčes. Živila, ki jih nameravate imeti na zalogi dlje časa, dajte v tesno zaprte steklene, kovinske ali plastične posode, nikakor pa ne v plastične vrečke. Polic v shrambi ne oblagajte s papirjem, saj se pod njim lahko ugnezdijo škodljivci, prav tako pa shrambo pogosto čistite, kajti mrčes se rad skriva v vogalih in špranjah. Mrčes preženete tudi s pogostim zračenjem, prežračevalne line ali okno pa prekrijte z napeto gazo. Predvsem pa imejte vedno pregled nad živili in najprej porabite tista, ki so starejša.

Riževa torta z jabolki

Potrebujemo 250 g riža, sol, 1/4 litra mleka, vaniljev sladkor, 4 jajca, 8 žlic sladkorja, 1 kg jabolk, 1 žlico masla ali margarine, 2 žlici mletih orehov, lonček sladke smetane. Riž in ščepec soli kuhamo v 1/4 litra vode 5 minut. Voda naj močno vre. Potem prilijemo mleko in dodamo vanilin. Na majhnem plamenu kuhamo še 15 minut, da se riž napne. Jajca zmešamo s šestimi žlicami sladkorja, da dobimo belo, spenjeno zmes. Zamešamo jo v ohlajen mlečni riž. Jabolka olupimo, narežemo na krhle in odstranimo pečišča. Krhle narežemo na tanke rezine. V tortni model damo maslo preostali sladkor in orehe. Model postavimo v vročo pečico in počakamo, da sladkor rahlo zarumeni. Nato složimo v model jabolka. Na vrh damo riževno zmes in jo z lopatko pogladimo. Model pokrijemo s folijo. Pečemo v pečici pri 220 stopinjah 45 minut. Pečeno torto zvrnemo, narežemo in ponudimo s stepeno sladko smetano.

Sobna topla greda

Za prenekatere cvetice pa tudi zelenjavnice je pri nas rastna doba prekratka, zato je treba naravno preliščiti z majhno zvijačo, ki se imenuje topla greda. To je v bistvu kalilnica, ki z dodatnim ogrevanjem ali pa zgolj varovanjem pred mrazom omogoči kalitev semen, ki v bolj surovih naravnih razmerah še ni možna. Na trgu je mogoče kupiti lahko izdelane sobne tople gredice, v katere zgodaj spomladaj sejemo pelargonije, petunije, vrtno nageljne pa seveda tudi sadike paradižnika ali paprike, če jih potrebujemo. Za tako toplo gredico, ki ima vgrajeno gretje, je najbolje kupiti posebej pripravljen zemljo, v kateri imajo mlade rastlinice najboljše možnosti za razvoj. Tudi sicer morajo biti deležne posebne pozornosti, pravočasno razredčene in pikirane, da se bodo lahko razvile v krepke odrasle rastline. Zračenje pokritih toplih gredic je obvezno.

Zasenčene luči

Ni še dolgo od takrat, ko so vozniki po slovenskih cestah dajali nerazsvetleljene svetlobne in zvočne signale tistim soudeležencem v prometu, ki so tudi podnevi vozili naokoli s prižganimi zasenčenimi ali, kot jim navadno previmo, kratkimi lučmi. Seveda so domnevali, da jih je voznik pozabil ugasniti, in so skrbeli za "nesmotrno porabo energije ter trošenje žarnic". A se je izkazala vožnja z zasenčenimi lučmi zelo smotrna in z vidika prometne varnosti koristna. V nekaterih državah, na primer v skandinavskih, je taka vožnja že dolga leta celo uzakonjena, saj so strokovnjaki ugotovili, da je vozilo s prižganimi lučmi, zlasti za voznike, ki jih blešči sonce, veliko prej opazno, odpade pa tudi do sedaj zelo subjektivna presoja, kdaj so vozne razmere take, da je vožnja s prižganimi lučmi že nujna. Najbolj enostavno je: vožnja brez prižganih zasenčenih luči ni dovoljena. In ravno to predlaga tudi osnutek predloga zakona o varnosti v cestnem prometu, ki naj bi bil sprejet v prvi polovici prihodnjega leta.

zanimivosti iz sveta

Velika žehta Poslednje sodbe

V Sikstinski kapeli dokončujejo čiščenje slovitih Michelangelovih fresk. Stropne so očistili že pred leti, zdaj pa so nekdanji sijaj vmili še najmogočnejši freski Poslednja sodba, ki je bila najhuje prizadeta.

Izročilo pravi, da sta lepota in moč Michelangelove mojstrovine Poslednja sodba v vatikanski Sikstinski kapeli tako presunila papeža Pavla III., da je na dan odkritja slovitih fresk 31. oktobra 1541 padel na kolena in zaprosil Boga za milost, ko bo prišel dan poslednje sodbe. Papež ni edini, ki ga je žar vrhunske umetnine tako globoko ganil, navdušenje nad njo so in z njim še delijo milijoni ljudi, pa naj so mojstrovino videli v živo ali na premnogih reprodukcijah.

Toda od nastanka fresk so minila stoletja in umetnina se je pod zobom časa spremenila. To, kar so ljudje občudovali v zadnjih stoletjih, ni bila več umetnina v takem sijaju in lepoti, kot jo je ustvaril Michelangelo Buonarroti. Barve so namreč potemnele pod plastjo umazanije, prahu in saj, ki se je skozi stoletja nalagala na stene Sikstinske kapele, nekateri detajli fresk pa so celo povsem izginiti pod njo. Od vseh fresk je bila Poslednja sodba najbolj zamazana. Ostale so naslikane na stropu, Poslednja sodba pa je na steni za oltarjem, kjer so papeži maševali, dim z mnogih sveč pa je precej zasmodil dragoceno umetnino. V preteklosti so jo kar nekajkrat poskušali osvežiti, vendar pri tem niso imeli srečne roke in so umetnini naredili več škode kot koristi. Tako so, če odštejemo nesrečne posege, ko so dali dele golih teles naknadno "obleči", največ škode naredili, ko so fresko čistili z grškim vinom in posebnimi premazi. Z njimi so začasno sicer res poživili potemnele barve, vendar je bilo že čez nekaj let stanje še slabše kot prej.

Tokrat bo drugače. Za letošnjo veliko noč bo tudi Poslednja sodba kot zadnja med sikstinskimi freskami ponovno zasijala v nekdanji lepoti. Do aprila bodo namreč strokovnjaki končali nadvse zahtevno čiščenje, in velikonočna maša, ki jo bo vodil papež Janez Pavel II., bo velik praznik ne samo za vernike, ampak tudi za svetovno umetnost: Michelangelove freske bodo kot Jezus Kristus vstale v novo življenje.

Čiščenje sikstinskih fresk se je začelo že v osemdesetih letih. Do konca leta 1989 so očistili 33 stropnih fresk, zdaj pa je delu še mojstrovina nad mojstrovini, Posled-

nja sodba na zahodni steni kapele. Michelangelo jo je tako kot ostale v Sikstinski kapeli naslikal v pravi fresco tehniki, se pravi, da je barve nanašal na svež omet. Delo je tudi v obrtniškem pogledu odlično opravil in prav to skoraj pet stoletij kasneje omogoča odstranjevanje umazanije, ne da bi poškodovali umetnino.

Predno so se strokovnjaki, ki jih vodi Gianluigi Colalucci, sploh lahko lotili čiščenja, so opravili obsežna pripravljala dela, predvsem natančen pregled fresk. Eno leto so porabili za pregledovanje stropa in zahodne stene. Colalucci je pri tem uporabil nova orodja in tehnike: računalnik in sodobno elektronsko opremo. Mnogi poznavalci so v začetku s sumničenjem gledali na uvajanje računalnikov v restavracijsko delo, češ kaj bo elektronika v poslu, ki zahteva občutljivost in skoraj da umetniški odnos do dela. Toda računalnik, na katerem je tekel podoben program, kot so ga uporabili ameriški astronomi, ko so raziskovali površje Luno pri iskanju primernege mesta za pristanek, se je zelo dobro izkazal. Z njegovo pomočjo in s pomočjo naprav za ultravijolično in infrardečo fotografijo ter spektrofotometrijo so raziskali freske in ustvarili ogromno računalniško knjižnico,

Vodja restavracijskih del v Sikstinski kapeli Gianluigi Colalucci (na sliki povsem desno) čisti del Michelangelove freske Poslednja sodba z raztopino destilirane vode in amonijevega karbonata. Na nekaterih delih bo porabil še poseben kisel papir, ki bo pomagal odluščiti umazanijo in čad od sveč z mojstrovine.

v kateri je temeljito obdelana vsaka ped sikstinskih fresk. Ne samo da so v nji natančne preslikave, zabeležene so tudi prav vse razpoke in razpokice, shranjene so mojstrove skice, ki so očesu seveda skrite, ker jih je med slikanjem prekril z barvo. Za vsako fresko so tudi ugotovili, kateri njeni deli so bili poslikani v enem dnevu, kje se je slikanje prekinilo, kateri deli fresk so bili poslikani na svež omet in kateri kasneje na suh, saj tehniki zahtevata drugačno čiščenje. Oboroženi s takšno goro podatkov so se končno lahko lotili tudi samega odstranjevanja plasti nesnage, ki se je v 500 letih

nabrala na freskah in jih potemnila. Štiri leta so restavradorji za zastori, ki so jo skrivali pred javnostjo, spirali umazanijo s Poslednje sodbe z raztopino destilirane vode in amonijevega karbonata. Dolgotrajno in počasno delo pa je lepo poplačano. Tisti, ki so očiščeno Poslednjo sodbo že videli, pravijo, da umetnina žari z novo močjo, svežina barv pa je naravnost presenetljiva. Doslej smo Michelangelove freske v Sikstinski kapeli videli kot skozi zatemnjene naočnike.

MILAN MARKELJ

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Prehlad

Kot zaplet prehlada lahko pride do bakterijskega vnetja srednjega ušesa, obnosnih votlin in sapnika.

Zdravljenje prehlada je le simptomatsko. Uporabljamo sredstva proti kašlju ali vazokonstriktorje (snovi, ki ožijo žile) v kapljicah, npr. efedrin, da olajšamo odvajanje nosnega izcedka. Ta sredstva dajemo vsake 4 ure, vendar ne več kot 3 do 4 dni. Aspirin in počitek so primerni, kadar ima bolnik glavobol ali zvišano telesno temperaturo. Bolnik naj na višku bolezni počiva, takrat je tudi najbolj kužen! Zato je potrebno stalno umivanje rok, da s svojimi izločki in rokami bolnik ne okuži predmetov v svoji okolici.

Antibiotikov za zdravljenje prehlada ne uporabljamo prav

tako ne antihistaminikov!!

Za C vitamin še ni povsem jasno, ali skrajša bolezen ali ne.

Preprečevanje prehlada

Zaenkrat še nimamo na razpolago cepiva, ki bi lahko zajelo številne viruse, ki povzročajo prehlad. Lokalno ima učinek interferon, vendar pa ima tudi škodljive stranske učinke, tako da ga ne smemo uporabljati več kot en teden. Vsekakor je najboljša preventiva prekinitev prenosa virusa na druge osebe in predmete tako, da si bolnik umiva roke, uporablja robčke za enkratno uporabo. Tudi tisti, ki pridejo z bolnikom v stik, naj si umivajo roke in naj si z rokami ne dotikajo sluznice nosu ali očesnih veznic. V preventivne namene je učinkovita raztopina s protivirusnimi substancami, v katero pomakajo roke tako bolniki kot tudi osebe, ki so v stiku z bolnikom.

Ko se pojavijo znaki prehlada, ostanite doma, v topli, a ne prevroči sobi in vlažite oči. Zadoščevala bo soproja iz sklode z vrelo vodo. Pijte veliko tekočine, najboljše sadne sokove, in vzemite zvečer pred spanjem aspirin ali dva, da boste lažje spali.

K o n e c

HIŠASTA ŽARA - Žara v obliki hiše ali hišasta žara z zaključkom v obliki petelina (na sliki) je bila odkrita v 10. grobu antičnega grobišča v Zloganju pri Škocjanu. Hišaste žare kot pomanjšan posnetek arhitekture stavbe so se pojavile v različnih arheoloških obdobjih, pri nas so zelo značilne v rimskem času na razmeroma ozkem prostoru Dolenjske. Povezujemo jih s keltskim plemenom Latobikov, ki se je sredi zadnjega stoletja pr.n.š. naselilo v naših krajih. Značilne so za 1. in 2. stol. n.š. Doslej je bilo najdenih nekaj nad sto primerkov. Glavna najdišča so Novo mesto, Neviodunum - Drnovo pri Krškem, Gornja vas, Veliki Kamen in Šahovec pri Dobrniču. Uporabljali so jih izključno v grobnem kultu kot posode za shranjevanje z grmade pobranih in očiščenih ostankov sežganih kosti. Izdelane so na lončarskem vretenu. Koničen spodnji del preide med dvema horizontalnima rebroma v centralni pas, v katerem so izdelana vrata, okna, line. Tudi zgornji del je konične oblike, pogosto ornamentiran z rebri, zaključuje pa se navadno v obliki gumba, redkeje pa tako kot žara iz Zloganja s petelinom kot simbolom svetlobe, življenja. (Pripravil: dipl. arheolog Danilo Breščak)

Iz Tadinovih zapiskov

Ni se jih dotaknila mestna kuga - Prelepa, prav patriarhalna prijaznost vlada še sim ter tje po nekaterih vaseh, stoječih dalje od mestne kuge in vel. cest v kakem samotnem tihem dolu. Taka vas je n.p. Hudo. Med Hudevci ni nobenega sovraštva, nobene nevošljivosti. Vsili pridejo človeku pomagat brez plače vsi srenjčani peš in z vozom - s tako divno vzajemnostjo opravijo v pravem času vse večje in težje dela na polji, v hosti in nogradih. Celu v zloglasnih Kamenicah ni tiste sebičnosti, ki prepuhava kakor mrzla burja celo mestno okolico.

Všee so mu vdove z denarji - Nek P. v Toplicah je krasen fant s kodrasto glavo, priljubljen obrazom in sladkim jezikom. ali ta fant ne mara za deklice, če prav one zanj. Raje ima stare vdove z denarji, kakor priznava sam da zato, ker se jih "ne prime"! Ali ima še en tehten vzrok. Toplice nosijo malo dohodka, lov še manj, lenoba in nesposobnost za vsaki resni posel pa naj manj, zato vabi k sebi le take babe, ki imajo kak tisoček. Ko jo oskube, jo pa zapodi in pripelje v svoj svinjak kako novo avšo. Tudi taka praktična ljubezen ne nahaja se prav redko na Dolenjskem.

ŽARA ZGODBA POLONA OTROŠKI GREH

Za našo vasjo je v nizki lešeni koči živel star mož, ki je nas, vaše otroke, razveseljeval z drobnimi lesenimi igračkami, ki jih je izrezoval sam. Ljudje so pravili, da je bil krošnjar in je s svojimi izdelki potoval po deželi, dokler mu je to dopuščala starost. Otroci smo ga imeli radi, čeprav je z nami zelo malo govoril. Poleti smo posedali pred njegovo kočico in opazovali, kako njegove stare, a še vedno spretno roke iz kosa lesa ustvarjajo močice, piščalke, petelinčke in konjičke.

Pozimi smo se stiskali v njegovi mali izbi, takrat je imel največ dela. Izdeloval je žlice, kuhaličnice in jaslice. Ljudje so mu prinašali v popravilo razne drobnarije. Med delom ni nikoli govoril. Vase zamaknjen je spretno sukal nožič in vdihoval življenje v les.

Nekoč - bilo je pred božičem - je pričel rezljati velikega konjička, večjega, kot so bile njegove igračke doslej. Šepetaje smo ugibali, kdo ga bo dobil. Konjiček je bil čudovit. Okrašena griva mu je padala po vratu in z očmi, počrnjenimi z ogljem, je živo gledal v nas. Čakali smo. Na božični večer, ko smo se

že odpravljali domov, je mož vstal in izpod klopi potegnil pisanega konjička. Otroci smo zaznali - bil je pobarvan in nebeško lep. Vsakdo izmed nas bi ga bil rad imel. Mož si nas je ogledoval, potem pa stopil k najslabotnejšemu in najrevnejšemu dečku v vasi ter mu konjička potisnil v roke. Deček ni mogel spregovoriti, le solze so se mu usipale po obrazu in hvaležno je stisnil darilce k sebi. Ostali smo poklapnani in jezni odšli. Razočarani smo stiskali pesti.

Na lepo božično jutro, ko smo se igrali na vasi, se nam je pridružil tudi deček s konjičem. Preden ga je utegnil odložiti, smo mu ga izrgali iz rok in stekli z njim po vasi. Tekel je v solzah za nami in zaman stegoval ročice proti konjičku. Vreščali smo na ves glas v svoji hudobiji, dokler konjička nismo strli in uničili.

Danes ostaja droben grenak spomin, ki se povrne vsako božično jutro. Žal nam je, a nihče, prav nihče izmed ne more podreti ledenega zidu, ki je nastal med nami.

Tudi stari mož je umrl v tišini in daleč od nas. Od takrat nam ni nikoli več izrezljal nobene igrače več.

MILENA

UTRINEK

Lepa sem bila tisti večer, tako deklško, žensko lepa. Črna sate-nasta obleka ima še zdaj vonj po najini noči...

Sivozelene oči so sijale v zamolkli žalosti in lesk je bil odsev pričakovanih trenutkov. V srcu in duši se je odpiralo, premikalo in plaho sem se ti predajala s pesmijo, pogledom, besedo...

Sva pozabila, kdo sva, kam odhajava jutri? Je bil ples izžarevanje čutnosti ali kaj več? Tebe sprašujem, jaz sem se prepuščala opoju večera...

Smeš in solze, le to sem ti lahko dala, prijatelj moj. Hvala ti za čudovito mavrico in toplo svetlobo, ki je zažarela, ko sem se prebudila ob tebi...

Pišem ti, ker te ni...

Vidim te, kako sloniš ob šanku in uživaš ob čebljanju svojih partnerjev. Morda misliš

na dekleta, ki si jih včasih ljubil. Morda sem tudi jaz med njimi...

Še vedno pišem tebi, ki te ni. Svinčena teža mi lega na dušo. Vrača se misel, da sem nekaj le naredila v svojem življenju. Pridi, rada bi ti povedala, rada bi se skrila v tvoj objem.

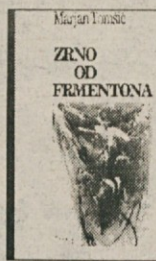
Zakaj te ni tu za samo nekaj minut, samo za en "Rada te imam!"

FOTO: M. MARKELJ

KNJIŽNA POLICA

Zrno od frmentona

V svojem najnovejšem romanu ZRNO OD FRMENTONA, ki je izšlo pri Cankarjevi založbi, Marjan Tomšič epično uprizarja zlom arhaične predrevolucijske Istre, ki so jo strli v času lumpenrevolucijske dobe, v obdobju povojnega političnega in policijskega terorja nove oblasti. Pripoved, ki se dogaja pred 40 leti, deluje sveže, pretresljivo, močno, vendar v njenem ozadju ne leži avtorjev ideološki obračun, v nji ni zaslediti literarnega maščevanja za nazaj. Lahko pritrdimo mnenju pisca obsežne spremene besede Tarasa Kermaunerja, da si težko zamišljamo "bolj mirno, dobronamerno in dobrodušno, skoraj prijazno, vsekakor pa modro in objektivno napisano prozo".

Junakinja pripovedi je potovka Tonina, ki si je kot mnoge Šavrinke služila trdi kruh z nabiranjem jajc po istrskih vaseh za prodajo v Trstu, kjer je za izkupiček nakupila raznega blaga in z njim krošnjarila. Utečena pota in opravila je pretrgala meja, ki se je zarisala med novo Jugoslavijo in Italijo, istrski ljudje pa so jo le stežka sprejeli, potovke toliko težje, ker je bilo potovanje med notranjostjo Istre in Trstom njihov način preživljanja v istrski revščini. Lepega dne so junakinja zaradi krivične obdolžitve, da je pomagala pri nezakonitem pobegu prek meje, aretirali in zaprli. Začne se njena kalvarija po povojnih istrskih ječah, kjer je nova oblast obračunavala z domnevnimi sovražniki ljudstva in protirevolucionarnimi elementi, to pa so bili zvečine navadni istrski ljudje, katerih ustaljeno življenje je temeljito zmotil nov družbeni red in meja. Na svoji zaporniški poti Tonina srečuje številne ljudi, dobre in slabe, kriminalce in poštene, nasilneže in prilizljivce, ovaduhe in breznačajne. Tonina ostane v teh jamah zla čista in globoko človečna, zlo se je ne dotakne in je tudi uniči ne. V pripovedi raste v simbol klenosti in moralne trdnosti istrskega človeka in človečnosti sploh.

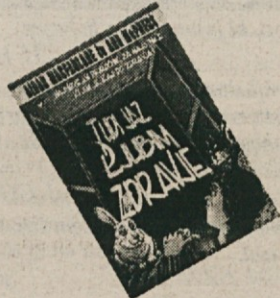
Opazna posebnost Tomšičevega romana je tudi v jeziku. Veliko, še več kot sicer v svojih istrskih pripovedih, uporablja slovensko

istrščino, zato je priloženi slovarček narečnih izrazov dobrodošel.

MILAN MARKELJ

Tudi jaz ljubim zdravje

Fiktivni dnevniki najstnikov so že nekaj let zelo priljubljeno branje tako med najstniki kot med odraslimi, le tako si lahko razlagamo velik uspeh knjig, kot so denimo trije skrivni dnevniki Jadrana Krta in Skrivni dnevnik mladega hipohondra. Omenjene knjige, ki so jih napisali britanski pisatelji s krepko mero angleškega humorja, imamo že prevedene v slovensčino, izšle pa so v zbirki Sinji galeb, ki jo izdaja Mladinska knjiga. Ni se torej bati, da tudi zadnja novost v tej zbirki, v obliki najstniškega dnevnika napisana knjiga TUDI JAZ LJUBIM ZDRAVJE Aidana Macfarlanea in Anne Mcpherson, ne bi imela dovolj bralcev.

Avtorja tega izmišljenega dnevnika šestnajstletne sestre glavnega junaka iz njune prejšnje knjige Skrivni dnevnik mladega hipohondra, ki je postala svetovna uspešnica, sta po preizkušenem receptu napisala zabavno knjigo, ki pa je ob tem tudi poučna, in to v več pogledih. Govori o različnih stvareh in težavah, s katerimi se srečujejo najstniki, naj gre za zdravstvena, učna ali družbena vprašanja, za spolnost, aids, prehlad, ločitve, kontracepcijo, živalske pravice, učenje, maturitetne izpite, depresivnost, smrt itd. Vse to je podano z doživetji mlade junakinje, pripovedmi, ki jih sliši, in z izrezki iz časopisov in knjig. Tako se lepo prepletajo in dopolnjujejo najstniški pogledi in predsodki z medicinskimi preverjenimi dejstvi in raziskavami, zato knjiga nudi mladim bralcem, staršem in učiteljem ob zabavnem branju tudi zanesljivo pomoč pri iskanju odgovorov na številna vprašanja o zdravju in odraslanju najstnikov. K privlačnosti knjige je prispeval tudi Zvonko Čoh, ki je poskrbel za ilustracije.

MILAN MARKELJ

Na natečaj za gradnjo 70 km proge Ljubljana-Grosuplje-Kočevje se je do razpisanega roka 2. maja 1892 prijavilo 11 gradbenih podjetij. Izvajalca je izbral upravni odbor Delniške družbe dolenjske železnice in generalna direkcija avstrijskih državnih železnic. Razpisana predračunska vrednost gradbenih del je bila 2 105.396 gold. Največji popust, to je 332.653 goldinarjev, je ponudilo podjetje bratov Redlich in Berger, zato sta bila izbrana za izvajalca gradbenih del. Znana sta bila že po gradnji arlberške železnice pa tudi po tem, da sta slabo plačevala delavce, ki so morali delati po 14 ur dnevno.

Podjetje Redlich in Berger je celotno gradbišče razdelilo na 7 odsekov in na njih odstopilo gradnjo podizvajalcem: Antonu Kisu in Henriku Rabasu, Emilu Malbergu, G. Ceconiju, I. Gajšku in J. Radlu, Francu Hofmanu in Fr. Ricolettiju.

Začetek gradnje 1. junija 1892

Prva lopata za progo Ljubljana-Grosuplje-Kočevje je bila slovesno zasajena ob navzočnosti številnih ljudi 1. junija 1892. Posebno slovesno so začetek izvedli v Velikih Laščah, kjer je župnik delavcem blagoslovil orodje, okrajni sodnik pa je slovesno otvoril delo. Pričetek gradnje je spremljalo petje in praznično pokanje topičev.

Gradnjo proge Ljubljana-Grosuplje-Kočevje je oviralo pomanjkanje delovne sile. Do gradnje je prišlo prepozno, saj se jih je veliko ljudi že prej odselilo s trebuhom za kruhom. Tako je bilo med zaposlenimi veliko delavcev iz Primorske. Gradbena podjetja so si pomagala tudi z zaporniki iz Maribora, Celja in Ljubljane. Jeseni leta 1892 je bilo na gradbišču zaposlenih okrog 3000 delavcev, 300 obrtnikov in 170 glav vprežne živine.

Med odkupnimi pogodbami za zemljo, je mogoče najti tudi mnogo pritožb, v katerih se kmetje pritožujejo, da plačilo za zemljo ne ustreza dejanski škodi, da ostaja kmetija z železniško progo ločena od gozda, da je bilo vzeto več zemlje, kot je bilo prvotno dogovorjeno, da so

Karel Rustja

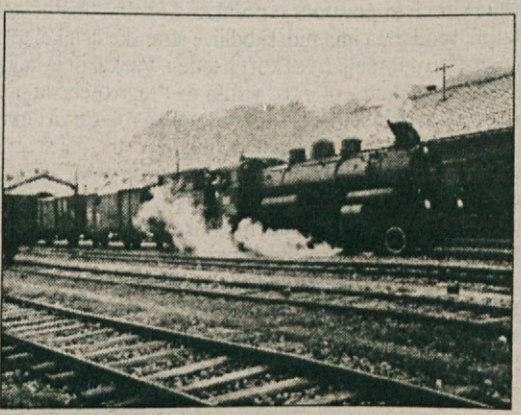
DOLENJSKE ŽELEZNICE

postale stare dovozne poti s progo neuporabne in nove niso bile zgrajene in podobno. Železniška uprava je zelo počasi izpolnjevala svoje obljube in obveznosti glede poti in prehodov preko proge, kar je povzročilo mnogo hude krvi.

Kmetje iz Hrovače pri Ribnici so v svojem dopisu aprila 1894 zahtevali natančno označitev poljskih poti in se hudovali, da železnica reže najlepša polja.

Slovesna otvoritev proge

Prvi vlak je peljal iz Ljubljane v Kočevje 24. julija 1893: iz Ljubljane je odpeljal ob 7.16 in prispel v Kočevje ob 10.49. Konec avgusta 1893 je komisija pregledala postajna poslopja in ostale zgradbe. Izdano je bilo dovoljenje za zasedbo in nastanitev prometnega, gradbe-

Kočevska proga, ko so po nji še vozile pame lokomotive.

nega in strojnega osebja.

Slavnostna otvoritev proge je bila kasneje, 27. septembra 1893. Postaje so bile okrašene s cvetjem in slavloloki. Vlak je bil okrašen s slovenskimi in cesarskimi zastavami. Trgovinskega ministra, deželnega glavarja, poslance in druge goste so župani slovensko pozdravljali. Po prihodu slavnostnega vlaka v Kočevje so se slovesnosti nadaljevale v rudniški upravi.

Slovenski narod je 28. septembra 1893 zapisal: "Hej, kako je pokalo včeraj po Dolenjskem, doli proti Kočevski zemlji. In prav je bilo tako. Saj takega narodnogospodarskega praznika ne bo slavila izlepa tamkajšnja generacija, sedanja in prihodna, kakršne je bil včerajšnji dan, ko se je otvorila železna cesta. Vesel dan je bil to za celo deželo Kranjsko, a še posebej vesel za tiste kraje, katerim prinaša urni hlapec - to dal Bog in sreča slovenska! - boljše prihodnost, kakor jo bo prinašal čez leto osorej tudi drugemu širnemu ozemlju naše domovine..."

Za slovensko meščansko politiko otvoritev železnice proti Kočevju ni bila le narodnogospodarska, temveč tudi narodnopolitična zadeva. Slovesnosti in vožnja s prvim slavnostnim vlakom trgovinskega ministra, ki se je za sprejem zahvalil tudi v slovenskem jeziku, naj bi razkrival, da pripisuje vlada dolenjski železnici velik pomen. Sprejem slavnostnega vlaka v Ribnici je imel še posebno obležje, saj je bila Ribnica zadnja postaja nove železnice na slovenski zemlji. Ob opisovanju slovesnega in toplega sprejema v Ribnici, dopisniki slovenskih časopisov skoraj niso omenili nemško obarvane slovesnosti ob sprejemu slavnostnega vlaka v Kočevju.

Že teden kasneje se je odpravil na izlet v Ribnico Sokol s pevskim zborom in predstavniki nekaterih narodnih društev, kar je spodbudilo vrsto novih, narodno obarvanih slovesnosti.

Redni promet je stekel 28. septembra 1893. Prvi redni vlak je bil potniški vlak št. 2312, ki je odpeljal iz Kočevja ob 5.12 in prispel v Ljubljano ob 8.18. V Grosuplju in Škofljici je vlak imel že križanje. Iz Kočevja je vlak odpravil Omahen, vlakovodja je bil Jožef Kopitar, sprevoznika pa Franc Lukman in Rottar. Strojevodja lokomotive 5902 je bil I. Tauscher, kurjač pa Alojz Seničnik.

Na cesti pa tihota

Z dograditvijo kočevske železnice so dobili lastniki gozdov v velikolaškem, ribniškem in kočevskem okraju možnost odvoza lesa do železniških nakladnišč po dobrih poteh na razmeroma kratke razdalje. Les, ki ga do tedaj ni bilo moč oziromase ga ni splačalo predelovati, je dobil dostop na svetovni trg. Železnica je sprožila zanimanje za graditev novih industrijskih naprav sredi neizkoriščenih gozdov in za modernizacijo parnih žag, za izpolnitev vodnih žagarskih obratov in sploh za povečanje obrtne dejavnosti.

Železnica je omogočila, da je pričel obratovati velik industrijski obrat na Rogu, kjer je bilo zgrajenih tudi 35 km ozkotirne proge. Za dovoz lesa iz Sodražice proti Ribnici so zgradili novo cesto. Koristi od gradnje so imeli okoliški kmetje že ob gradnji, saj so lahko prodajali pridelke in gradbeni material: samo v letu 1892 je bil razpis za 117 000 lesenih pragov.

Preusmeritev prometa s cest na železnico je seveda za nekatere pomenila izgubo dohodka od prometa. "Od kar se je proga Ljubljana-Kočevje izročila prometu, je na državni cesti, ki pelje od Škoflje do Kočevja, nastala precejšnja tihota," je že v oktobru 1893 zapisal Slovenec. "Gostilničarji tožijo, da ni voznikov, kateri so poprej dali marsikaj denarja gostilničarjem! Tudi vozniki vzdihujejo, da jim je železnica pobrala zaslužek."

Z delom Društva izgnancev niso vsi zadovoljni

Razhajanja ob predlogu Zakona o žrtvah vojnega nasilja

Prisilni slovenski izgnanci, organizirani v Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945, zahtevajo hitrejšo reševanje svojih zahtev, ki so jih sprejeli na 2. skupščini društva v Dobovi 11. julija lani. Izgnanci zahtevajo opredelitev pravic varstva skladno z ustavo in priznanje statusa žrtev nacističnega in fašističnega nasilja, saj je bilo po nekaterih podatkih izgnanih več kot 80.000 Slovencev.

Na seji društva 9. decembra je bil predstavljen predlog Zakona o žrtvah vojnega nasilja, ki ga je predsednik izvršnega odbora Društva izgnancev Slavko Kunej ocenil za nesprejemljivega. Proti predlogu zakona je zato, ker je v njem zapisano, da je bila žrtev vojnega nasilja tudi oseba, ki so jo okupacijske sile prisilno mobilizirale v svoje vojaške enote. Zavezal se je, naj bi prisilno mobilizirane v nemško vojsko obravnavali drug zakon kot ostale izgnance. Člani se zaradi pomanjkanja informacij, ki meri skoraj na blokadno odločanja upravnega odbora društva, niso mogli odločiti o predlogu podpredsednice upravnega odbora društva dr. Mace Jogan, kljub temu da predlog Zakona o žrtvah vojnega nasilja izloča prostovoljce in osebe, ki so pridobile častniški čin ali pa so bile pripadniki fašistične ali nacistične stranke in njunih enot.

Nadzorni odbor društva je opozoril 25-članski upravni odbor Društva izgnancev Slovenije na nezadovoljstvo, ker se sklepi 2. skupščine Društva izgnancev ne izvršujejo, saj člani niso prešli še niti zapisnika s te seje. Poudarili so, da še vedno ni izvoljena komisija za informiranje in, da prisilni slovenski mobiliziranci v nemško vojsko podpirajo zahteve društva, a jih društvo v predlogu Zakona o žrtvah vojnega nasilja hoče izločiti. Vsekakor se društvo izgnancev preveč ukvarja z organizirano, zanemarljivo pa konkretne odločitve in jih prenaša na nižje organe društva.

Član Društva izgnancev Slovenije
JANKO BLAS

• Oorožje šibkih so napake tistih, ki mislijo, da so močni. (Bidaul)

• Vladajo nam vedno napačni ljudje, ker nam ne bi vlada, če ne bi bili napačni. (Tyson)

• Bolje je biti prepotenten kot impotent. (Džirlo)

• Kot majhen narod si razkošja strankarske demokracije ne moremo privoščiti. (General Rupnik leta 1944)

Zakaj Metlika, zakaj ne Črnomelj?

Odmev na pismo ZSSS Bele krajine (Dol. list 13. januarja), ki se me je lotilo names-to z argumenti z vsemogočimi podtikanji, neresnicami in žalitvami

Namesto da bi vodstva sindikatov podjetij ZSSS Bele krajine v svojem odgovoru na moje pisanje spodbijala moje trditve, jih potvarjajo, hkrati pa se namesto mojih trditev lotijo mene z vsemogočimi podtikanji, neresnicami, žalitvami.

S Skladom Republike Slovenije nisem še nikoli sodeloval. Trditve, da me je sklad zamenjal, je neumna izmišljotina. V svojem članku nisem Skupščine občine Črnomelj, njenega Izvršnega sveta, strank in Ljubljanske banke pozval, naj kaznujejo Svobodne sindikate, kar si ponovno izmišlujejo pisci odgovora, ampak sem izrazil obžalovanje, da navedeni niso reagirali na delovanje sindikatov, kar bi kot nosilci javnih funkcij in lastniki kapitala morali. Morali bi sindikate opozoriti, da veljata v Sloveniji pravni red in demokracija. Se gre podjetju zaradi objektivnih vzrokov

VSE MANJ LJUDI

Če smo za leto 1992 zapisali, da je število prebivalcev Loškega potoka rahlo poraslo, pa je slika za leto 1993 nekoliko drugačna. Število novorojenih otrok spet strmo pada. Po podatkih Župnijskega urada Loški potok je bilo v preteklem letu rojenih 22 otrok, od tega 13 dečkov in devet deklic. Umrlo pa je 31 občanov. Ker župnik g. Franc Vidmar soupravlja tudi župnijo Draga (v kočevski občini), lahko mirno zapišemo, da je tam upadanje rojstev celo še večje. Dragarsko območje je imelo v letu 1993 skupno 547 prebivalcev (pred drugo vojno 2500) in je lani imelo samo še pet rojstev in 17 primerov smrti.

A. K.

ZA RAZVOJ KOČEVSKE

KOČEVJE - Prvega sestanka ljudi, ki so pripravljeni delati za razvoj Kočevske, se je udeležilo 18 zainteresiranih, sklical pa ga je Janez Zlindra. Udeležba je bila zadovoljiva, če upoštevamo, da je bila hkrati tudi seja zborov občinske skupščine. Janez Zlindra je po sestanku povedal, da je bilo danih kar precej dobrih predlogov, kaj vse vnesti v program razvoja Kočevske. Že na naslednjem takem sestanku, ki bo 27. januarja ob 18. uri v gostišču "Janez", bodo izvolili iniciativni odbor za razvoj Kočevske, ki ne bo deloval na strankarski osnovi, ampak bo združeval le ljudi, ki si žele napredek Kočevske in so pripravljeni za to zamisel tudi kaj narediti. Prvega sestanka so se udeležili predstavniki banke (SKB), hranilnice, šolstva, družbenih in zasebnih podjetij ter še nekateri, ki so zainteresirani za razvoj Kočevske.

slabo, ga zaradi tega ne velja uničiti. Nekdo je v Dolenjskem listu zapisal, da bi morali sindikati v teh naših prehodnih razmerah, ko so se posamezna podjetja v trenutku našla v nemo-gočih gospodarskih okolišjih, vsaj tri leta sodelovati z vodstvom zaradi skupnega cilja, da se ohranijo delovna mesta, četudi so plače 50 odst. od kolektivne pogodbe in se sanacijski program ne izpolnjuje.

Da so Svobodni sindikati v Iskri v Semiču zahtevali od takratnega direktorja protizakonita dejanja, da se niso ravnali po zakonu o stavki, sem dokazal v članku v Dolenjskem listu 31. 10. 1991. Tega mojega pisanja od sedaj ni še nihče spodbil, ker je navedeno ravnanje sindikata moč dokazati z objavljenimi dokumenti. Upravičen odbor je brez premisleka pristal na izsiljevanje.

V Beltu je Svobodni sindikat sprejel na izredni seji 1. junija 1992 naslednji sklep: "Zahtevamo, da se do petka, 3. 7. 1992, sestane Upravni odbor družbe Belt, na svoji seji oceni izvajanje sanacijskega programa in stališče sindikata do izvajanja tega. Če meni, da je stališče sindikata pravilno, zahtevamo takojšnjo zamenjavo vodstva družbe Belt."

Iz sklepa se jasno razume, da je vodstvo sindikata ocenilo, da se sanacijski program ne izvaja. Vodstvo sindikata ni niti pristojno niti kvalificirano (komaj kak član je imel srednjo slo) za presojo izvajanja sanacijskega programa. Pravkar izvoljeni novi upravni odbor Belta je že na svoji drugi seji stisnil rep med noge in pristal na izsiljevanje svobodnega sindikata.

Trenutke resnice je za vodstvo Svobodnih sindikatov Slovenije v Beltu prišel na izredni seji 13. 8. 1992. Izjava se glasi: "Sindikat ocenjuje, da je stanje v podjetju Belt po sproženju za-

htevi zamenjave vodstva še slabše, zaradi neizvajanja sanacijskega programa se agonija samo poglablja." Dovolite, da poudarim: vodstvo sindikata je zapisalo, da je sprožil zamenjavo vodstva in spoznalo, da so razmere sedaj še slabše kot pred zamenjavo. Sindikat je sam priznal svoje škodljivo delovanje.

Namesto v sanacijskem programu predvidenih slabih 200 presežnih delavcev je moralo po tem iz Belta dobrih 500 delavcev. Sindikalni zaupniki so res "marljivo" opravili svoje delo.

Škodljive postopke sindikatov je opazil in podrobno analiziral tudi dr. Janez Jerovšek v članku Definiranje kriznega menedžerstva v Slovenju 8. in 15. januarja 1994. Podobno Uroš Korže v sobotni prilogi Dela 20. 11. 1993 pravi, da so v Metalni zaradi stavke izgubili 300 delovnih mest in približe: "To tovarno sedaj dejansko vodi sindikat." Branko Vodusek pa v 1. številki Gospodarskega vestnika ugotavlja: "Togo vodeni boj za sindikalne pravice je z vztrajanjem pri nenehnih zamenjavah vodilnih ekip (v Metalni, opomba J. K.) dobro pripomogel k razsulu." Iste ocene bi veljale še za mnoga podjetja, ki so propadla tudi zaradi napačne vsebine in vloge slovenskih sindikatov v prehodnem obdobju, ker se borijo za plače in ne za delovna mesta.

Zaradi tega sprejemam pobudo vodstev sindikatov podjetij ZSSS Bele krajine, navedene v njihovem pisanju, da naj o nezakonitih dejanjih odločajo inšpekcijske službe in sodišča. Mislim, da je potrebno, da pokrene preiskavo družbeni pravobranilec samoupravljanja ali celo parlamentarna komisija. Ta čas pa naj črnomaljski sindikati naprej rušijo, če je rušiti še kaj.

Mag. JANEZ KURE

Končno priznana nasilja v naši polpreteklosti?

Ob izjavi predsednika DZ Hermana Rigelnika

Veseli me, da je slovensko levo usmerjeni politični vrh (g. Herman Rigelnik v TV Zarišču) končno le popustil in spoznal, da je za ureditev prihodnosti nujno potrebna predhodna pojasnitev in objektivizacija dogajanja v naši polpreteklosti.

Zakon o popravni krivici je v postopku obravnave in sprejetja. Zajel naj bi vse žrtve vojnega nasilja, določil potrebne varstvene pravice in statusne opredelilte oškodovancev. Poleg že znanih žrtev nacističnega in fašističnega nasilja (taboriščniki, izgnanci, ukradeni otroci, prisilni mobiliziranci...) sodijo v krog obravnave in zakonske ureditve tudi žrtve povojnega komunističnega nasilja. Tudi v teh primerih je šlo za nasilna (kriminalna) dejanja, kršenje mednarodno priznanih človekovih pravic in za svojevredni politični sistem načrtnega iztrebljanja slovenskega naroda.

V obtožnicah oškodovancev, ki so vse enake in prepisane po znanem vzorcu, ni mogoče ugotoviti njihove objektivne krivde. Po pripovedovanju preživelih so jih zapirali le zato, ker so bili drugačnega političnega prepričanja in kot taki nevarni takratni vodilni komunistični oligarhiji. Osnovna kaznivna dejanja, pri katerih so jih zalotili, pa so bila zrežirana ali zlagana, predvsem pa tako idiotsko smešna, ob katerih bi se smejali najbolj primitivni del sveta. (Če bo potrebno, jih lahko nekaj opišem.) Nobena od žrtev komunističnega nasilja, ki sem jih doslej obiskal, ne dobiva nikakršnega nadomestila za krivično trpljenje in izgubljena mladostna in delovna leta ter ugled. Potisnjeni so na sam rob preživetja; večina živi od miloščne sorodnikov ali znancev. Nanje je Republika Slovenija, ki s ponosom vsotopa v Evropo, povsem pozabila.

Člani slovenske vlade in parlamenta: žrtvujte vendar nekaj časa, odpoveste se enemu samemu običajnemu klepetu ob kavici in obiščite enega od preživelih zapornikov iz obdobja 1949-1956. Če imate le kanček čuta poštenosti, človeškega ponosa in slovenskega duha, bo vaša in naša (saj še vedno zastopate nas volilce, mar ne?) odločitev lahka, hitra in predvsem poštena.

IVE A. STANIČ

Opozicija mora biti bolečina pozicije

So združevanja konec politične opozicije?

Ob sedanjih procesih v slovenskem političnem prostoru se odpira vprašanje nadaljnjega delovanja parlamentarne opozicije.

Obstoj organizirane politične opozicije je pogoj in jamstvo za obstoj parlamentarne demokracije. Pri tem mora organizirana politična opozicija biti izraz tistega dela političnega telesa, ki sicer nima v rokah neposrednega izvajanja oblasti, pa je kljub temu soodgovorno za sprejemanje političnih odločitev.

Nosilci izvedbe slovenske različice perestrojke se ves čas načrtno trudijo zoper razvoj normalne opozicije in tako z različnimi manevri zamegljujejo vprašanje odgovornosti za razvoj političnih in gospodarskih razmer.

Po uspešnem razbitju Demosa in organiziranju črno-rdeče vladne koalicije se danes trudijo razbiti politični prostor tako, da ne bodo razvidni dejanski nosilci oblasti, političen prostor pa bo dolgoročno organiziran v tri temeljne politične opozicije: socialdemokratsko pod vodstvom g. Janše, anarholiberalno pod vodstvom g. Bavčarja in krščanskoljudsko pod vodstvom g. Peterleta. Združena lista bo izginila iz političnega prizorišča, potem, ko bo opravila svojo preobrazbo v nevidni lobi dejanske gospodarske in politične moči. Različni Jelinci, Gerlanci in podobni bodo kupčevali s političnimi drobtinami in opravljali vlogo kajzarjev v pogovorih med gruntarji.

Za Slovensko desnico:
DANIJEL MALENEŠEK

BILA JE TEMA

Ko so se Brežice prejšnji torek (11. januarja) zbudile brez elektrike, se je svetilo s svečami kot v Kremenčkovih dobi. Tudi v trgovinah, kjer so za časa teme postavili prodajalke pred vrata, da bi videli, kaj se prinaša na svetlo. Da pa bi spoznali, kako življenjsko pomembna je elektrika, ni bilo moč kupiti navadnih sendvičev, ker tehtanje na oko v temi ne pride v poštev, druge tehnike pa v času redukcije tako niso primerne. Prodajalke so spet računale z žepnimi računalniki ali peš in ni bilo videti, da tega ne bi obvladale.

Bila je tema. Elektro Celje, dežurna služba Krško, pojasnjuje: Prišlo je do okvare na kablovodu med transformatorsko postajo Center in transformatorsko postajo Prosvetni dom. Napaka je popravljena.

D. KROŠELJ

Sprenevedanje pomembnega organa banke

Odprto pismo upravnemu organu Dolenjske banke, delniške družbe, Novo mesto

Ni tako dolgo, odkar smo med še redkimi reklamami ob dolenjskih cestah vsakih nekaj kilometrov lahko prebrali "Dolenjska banka - vaša banka". Marsikaj se je od takrat spremenilo, tudi za tiste čase značilna samoupravna parola se je povsem obrnila na glavo. Nekdanje "organizacije združenega dela" so bile postopoma preimenovalne v družbena podjetja, koliko pa jih bo preživelo daljši proces lastninjenja in kdo bo potem (upravičeno) lastnik teh pravih podjetij, je vedno bolj odvisno tudi od nekdanj "vaših" bank. (V nekem smislu se ponavlja znana zgodba o banke in lisici.)

Že to je pred štirimi leti z denarjem "združenega dela" in v skladu s takrat veljavno "Markovičevno zakonodajo" (dokaj preprosto - bolj po pravilu: hokus pokus) postale delniške družbe. Kako je ta preobrazba potekala v sistemu ljubljanskih bank, spada že med finančno fantastiko. Bodoče "hčere" so najprej 54 odst. pri sebi zbrani ustanoviteljskih vlog združile pri bodoči "materi", leta pa jim je takoj vrnila 49 odst. in si s tem (sedaj že kot prava "mati") zagotovila večinski delež pri upravljanju (ima 51% glasov v skupščinah bank), vendar vse, kar se trenutno dogaja v teh kvazi "družinskih razmerjih" (na primer sanacija in javni dolg, opustitev revalorizacije vlog v korist ustanoviteljev že od leta 1990 dalje in sedaj poizkusi prodaje tako pridobljenih delnic po tržni ceni), ne bo obravnavano v tem pismu.

Povod zanj namreč ni najnovejša "finančna jugo-folklor" (po današ-

nji modi ta izraz lahko zamenjamo z "mafija"), ampak bo zaradi aktualnosti zelo konkretno in odkrito. Obravnava le 31. sejo upravnega odbora LB Dolenjske banke, d.d., Novo mesto, na kateri so člani soglasno sprejeli (vnaprej pripravljen) odgovor na sklepe Izvršnega sveta občine Novo mesto, ki se nanašajo na prisilno poravnavo obutve Novo mesto in vprašanja o še neznanih namenih banke glede usode podjetij Adria Caravan, Gorjanci in Novole.

V bistvu sploh ne gre za resen odgovor pomembnega organa upravljanja banke, ki bi bil podkrepjen z objektivnimi dejstvi, pač pa je vse skupaj nekakšno sprenevedanje. Zaradi prepričanja, da pravice (privilegirane upnika!), ki si jih je banka pridobila v izjemnih razmerah (neformalne moratorije nad stečajni), niso več ogrožene in da vsakršna moralna vprašanja lahko preprosto odmislimo, stališče banke štejem za veliko mero cinizma ali po domače povedano - za skrajno brezobzirnost. (Nekoliko celo spominja na mrhovinarstvo, ampak v najnovejši izvedbi na daljši rok!)

Trditve, da banka že ves čas podjetjem, ki so v težavah, pomaga na več načinov, na primer z znižanjem obresti, reprogramiranjem kratkoročnih terjatev v dolgoročne, z delnim moratorijem odplačevanja glavnice in s strokovnimi nasveti, so, vsaj kar se tiče obravnavanih podjetij, zelo daleč od resnične stanja. Saj so vendar na razpolago listine o naknadno urejenih hipotekah za že zapadle kratkoročne kredite, dalje: ni sledu o zni-

žanju, pač pa o obračunavanju obresti po odušerih obrestnih merah (v letu 1992 in 1993 namreč znašajo redne in zamudne obresti skupaj več kot 120 odst. letno!), o ustanovitvi "by-pass" podjetja itd. (da ne omenjam tako rekoč izsiljene valutne klavzule pri tečaju 9,00 din za DEM v januarju 1991, kar je v dobrih desetih mesecih za štirikrat povečalo dolg iz prisilne poravnave v Novole).

Priporočljivo bi bilo nekoliko več strokovnega znanja o hipotekarnih kreditih, ki so brez izjeme vedno dolgoročni in, kar je enako pomembno, brez vzporednih dodatnih oblik zavarovanja (z menicami, akceptnimi nalogi itd.). Vpis v zemljiško knjigo je najbolj zanesljivo in trajno zavarovanje (tudi ni važno, kolikokrat se bo spremenilo lastništvo nepremičnine) vse do plačila in na tej podlagi izbrisa obremenitve. V vseh pravnih državah veljajo na tem področju stroga pravila, pri nas pa nekateri upniki (še) brez učinkovitih pravnih norm dobesedno nemoteno ribarijo v kalnem.

V učbenikih ali na primer v ekonomskem leksikonu iz leta 1978 med drugim piše: "Hipotekarni krediti proti zavihali nepremičnin se dajejo z rokom vračila 10 do 30 let in običajno z nižjimi obrestmi, ker je manjše tveganje!" Šele leta 1990 so bile pri nas ponovno dovoljene hipoteke nad družbenim premoženjem, zato je pravna praksa še zelo skromna, poskusov zlorabe (na škodo drugih upnikov in na račun še preostalega "družbenega premoženja") pa veliko preveč.

Po več kot 30-letnem delu v SDK sem bil ob upokojitvi v začetku leta 1991 še kar dobro seznanjen s finančnim stanjem večine dolenjskih podjetij. Nekoliko manj finančne podatke (in vedno večje težave) spremljam še danes, posebno pojave in rezultate nepotrebnih reorganizacij (tudi nekakšnih "holdingov" z improviziranimi kapitalnimi povezavami - brez kapitala!). Zanimivi so "programirani stečaji" ter večkrat očitno pristransko reševanje posledic, ki so v vrsti podjetij nastale kmalu po osamosvojitvi Slovenije.

Verjetno še lahko verjamemo, da je končni cilj takikokrat omenjene sanacije bank (z javnim odjemem v okviru državnega proračuna, torej v breme davkoplačevalcev!) v bistvu le sanacija gospodarstva. Enako menda tudi lahko razumemo vzroke, zakaj je naša vlada (takrat še Izvršni svet Republike Slovenije) v začetku julija 1991 sprejela sklep o začasnem prekinitvi uvajanja novih stečajnih postopkov. Seveda, za vsaj delno omilitve objektivnih težav, ki so nastajale zaradi postopne prekinitev poslovnih razmerij, neplačanih računov in nato kar prisvojitve premoženja, v drugih republikah nekdanje federacije. Danes pa vedno bolj ugotavljamo, da se je dober namen - predvsem po zaslugi na nepošten način pridobljenih pravic v posameznih bankah (žal tudi neslavnega "Korzetovega sklada") - marsikje sprevrgel v skoraj, lahko rečem, sistematičen proces nekontroliranega (divjega) lastninjenja!

S predsednikom upravnega odbora Dolenjske banke sem imel konec

lanskega oktobra daljši telefonski razgovor, kdo so drugi člani (in kje so zaposleni), ne vem. Tudi ne želim zvedeti, ker bo moje razočaranje nad njihovimi odločitvami potem nedvomno še večje. Podobno kakor pozneje iz pisnega odgovora pa sem bil že takrat seznanjen s pojasnili, da bo banka vse svoje "pravice" uveljavila za vsako ceno! Najvažnejši in v bistvu edini argument (oz. opravičilo?) je - neverjetno! - bil takšen: "Tudi druge banke v Sloveniji ne delajo nič drugega..."

V ponoven razmislek in mogoče nekoliko treznejšo presojo upravnemu odboru banke, še bolj pa za obvestilo javnosti (pri tem mislim predvsem na delavce, ki so desetletja z velikim odrekamjem soustvarjali - danes po eni strani problematiko, po drugi pa brez predsodkov kar zanimivo - družbeno premoženje) bom na kratko povzel nekaj resničnih dejstev za posamezna v odgovoru banke obravnavana podjetja.

Očitek upravnega odbora, da nobeno vodstvo Tovarne obutve Novo mesto vključno s sedanjim, ni bilo sposobno dojeti katastrofalnega stanja in sprejeti ponujeno pomoč banke, je več kot norčevanje. Do leta 1990 je podjetje poslovalo z dobičkom in brez kreditov. Zaradi znanih razlogov so se težave pričele šele v drugi polovici leta 1991, in to v prvi vrsti zaradi izvoza v Rusijo (prek podjetja v Beogradu v času od oktobra do decembra 1991!). Pri takratnem vodstvu podjetja in pri naslednjem v.d. direktorja banka ni "naletele na gluha ušesa", saj so brez zadržkov pristali na dobesedno samomirski pogoje. Vrsta kratkoročnih kreditov z rednimi in zamudnimi obrestmi vred je bila spremenjena v nov kredit (s še višjimi obrestmi itd.), podjetje je celo samo "ponudilo" za dodatno jamstvo še hipoteke nad celotno tovarno! Strategija banke je

bila vsekakor že takrat jasna: visoke obresti, blokada žiro računa z akceptnimi nalogi (in s tem omejitve poslovanja na neke vrste naturalno gospodarstvo - menjava proizvodov za reprodukcijski material) ter po preteku določenega roka uvedba stečajnega postopka, v katerem bodo uveljavili ločitveno pravico (hipoteko)! Banka naj bi v celoti poplačala svoje terjatve, drugi upniki se bodo obrisali pod nosom, za ponovno zaposlitev delavcev pa bo država (ministra Puharjeva) dala potreben denar... Šele tretji, sedanjí direktor se je banki uprl, spregledal pa so tudi drugi upniki in s sklenitvijo prisilne poravnave dejansko omogočili začetek sanacije. Poskrbeli bodo tudi, da se čimprej pravno ovržejo hipoteke, pridobljene na nepošten način v izjemnih razmerah (moratorija nad stečajni).

Za druga podjetja je v odgovoru rečeno, da banka svojih poslovnih potez ni dolžna razkrivati poslovnemu svetu. To tudi ni potrebno, saj ni nobene bistvene razlike. V pogodbah za stare terjatve so zagotovljene nena- vadno visoke obresti (kakršnih ne preneso kalkulacija v nobenem podjetju), v igri je že blokada žiro računov z akceptnimi nalogi, v ozadju pa čakajo za zdaj še skrite hipoteke! Seveda je izrecno poudarjeno, da usoda teh podjetij (med naštetimi pa spada vsaj še Novoteks) in zaposlitev delavcev ni odvisna zgolj od banke, ki si je le zavarovala svoje interese.

Ob navedbi, da banka zaradi sklepa zbora delničarjev sploh ne more in ne sme odpisovati terjatev, pa ne bo odveč pripomba, da je v tej specifični obliki upravljanja odločilen le glas "matere", torej predstavnika tiste banke, ki je v sanaciji. (Tudi sklep o nagradi v obliki delnic je bil namreč sprejet z enim glasom, ker je le-ta "težak" 51 odst.!)
TONE GOLOBIČ

Dražgoški kruhki iz Mokronoga

Če moraš celo uro gnesti testo, potem prsti kar sami od sebe zmo delirajo parkeljna, ki je presenetljivo podoben zakonskemu sopotniku. Zaskrbljujoče, če se to zgodi doma gospodinji, medtem ko čaka moža z večerjo. Veselo, če to naredi skupina žensk na tečaju za izdelovanje ročno oblikovanih medenjakov. Sploh pa je vzpodbudno, da se s tem namenom, brez posebnih marketinških itd. prijemov, zbere za dober ducat gospodinj, prinese s seboj vse potrebno in čez nekaj ur obvlada slovensko posebnost, ki se ji reče tudi dražgoški kruhek.

- Vas lahko vprašam, kajay?

- Pogledite, kako je lep, čeprav je parkelj! Navadno ima kruhek bolj ljubeznivo obliko, ampak ker se v tem mesecu vse nekako vrti okrog dobrotljivih možakarjev in njihovih spremljevalcev... ha, ha!

- Medenjaki počakajo in jih lahko narediš tudi "na zalogo". Pa še tako slovensko izgledajo! Še vam ne zdi?

- Takle kruhek lahko ponudiš še tako imenitnim gostom.

- Kar vidim otroke, kako bodo planili.

- Ni dovolj, da je tisto, kar ponudiš, užito, tudi lepo mora biti. In če je vse skupaj še domače, potem je toliko več vredno.

- Nekako bo treba pregnati kič, ki nam ga je tudi v kuhinje vrnila industrija. O spominkih pa raje nobene ne rečem.

- Še to zapišite, da je tečaj vodila Tilka Barle, organizirala Duška Peček, prostor pa odstopila gostilna Deu, in to brezplačno!

- Napačno! Je protestirala gospa Lilijana Deu, saj sem se pri tem naučila nekaj koristnega!

- Torej ne bodite presenečeni, če boste v Mokronogu postreženi z dražgoškimi kruhki. Nič zato, če bodo morda bolj mokronoške oblike, na primer kot bosa noga...

S. P.

• Pri nas bi imeli radi kapitalistično gospodarstvo in bili hkrati vsi enaki. To pa ne gre. (Mencinger)

Kočevski strani "Dolenjca" na rob

Odgovor Jožetu Ožuri iz Ljubljane - O Osilnici in sploh deželi Petra Klepca naj govore tisti, ki zanjo kaj naredijo, ne pa tisti, ki samo modrujejo, kaj bi bilo, če...

Jože Ožura iz Ljubljane, po rodu Osilničar, mi je spet napisal nekakšen odgovor, v katerem ugotavlja, če ga prav razumem, "da so težnje (verjetno najine, op.pis.) enake, pogledi in pristopi pa različni". S to ugotovitvijo se popolnoma strinjam. Verjetno misli, da ima prav on, jaz pa, da imam jaz. Kdo ima prav, bo gotovo pokazala prihodnost, morda šele takrat, ko naju več ne bo.

O "lepotni napaki", da govori njegovo, Ožurovo pisanje le o povezavi Osilnice s Slovenijo prek Kočevske Reke, kar naj ne bi bilo res, pa le toliko, da je napisal res "Razmišljanja o gradnji povsem nove ceste po levem, slovenskem bregu prepustimo prihodnosti". Če bi ljudje delali ceste to ob Kolpi po njegovem nasvetu, "naj jo prepustijo prihodnosti", je seveda gotovo ne bi imeli v tem tiščetju in zelo verjetno še precej kasneje tudi ne.

Poduk o cestah ni bil potreben, ker je to le zapravljanje časa in prostora v časopisu. Jasno pa mora biti vsakemu, da se večina ljudi na tem območju zavzema za gradnjo magistralne (republiške) ceste iz Kočevske Reke do Osilnice, vse ostale ceste, ki jih omenja tudi Ožura, pa so lokalne, ki se bodo priključile na to, glavno cesto.

Iz Ožurovega pisanja sklepam tudi, da misli, kako jaz s pisanjem rušim doseženi sporazumi z ostalimi državami z območja nekdanje Jugoslavije. Vlada je razmišljala nekoliko drugače in je predlagala v memorandumu, naj se višina izplačil določa letno na podlagi vseh zavarovalnih osnov, usklajevanje naj se spremeni, ovrednotiti bi veljalo ponovno posebno zaslugi in zaposlenost na posameznih delovnih mestih, nekatere socialne pravice, ki se sedaj pojavljajo v ZPIZ, naj se prenesejo na državni proračun. Za mnoge upokojece in upokojenke sta diktirani MDSZ in vlade nekoliko zapleteni, vendar se bomo vrnili k temu predlogom z bolj domačo govorico.

Za večino upokojenk(-cev) se je pokojninski odnos zasnova v času, ko je še obstajal samoupravni socializem. Ker je novi pokojninski zakon iz leta 1992 prevzel glavna določila iz bivše države, se je s tem država Slovenija zavezala, da bo izpolnjevala pogoje, ki so bili zasnovani v tistih časih.

Danes pa se pojavljajo pomisleki, da 26% pravic, ki jih določa zakon o pokojninskih-invalidskih zavarovanju (drugi zakoniki določajo preostalih 74%), porabi 74% vseh namenskih sredstev. In nato sledi sklep, da je zato mogoče doseči največje prihranke s spremembami v pokojninskem sistemu. V glavih tistih, ki od-

dogodivščine) tako na slovenski kot na hrvaški strani Kolpe in Čabranke. Tudi to bi moral biti zadosten dokaz še tako trdobačnim, da sem za sožitje ljudi v deželi Petra Klepca in sploh ob Kolpi.

Sicer pa menim, da pisanje Ožure

GASILCEM PRETI KRIVICA

RUDNIK PRI KOČEVJU - V sodnem sporu Industrije transportnih sredstev in opreme, p.o., Kočevje, v stečaju, je zaradi izpraznitve vseh prodanih prostorov sodišče odločilo, da je treba izročiti Podjetju Hurwits-TN, d.o.o., Štalcarji pri Kočevski reki, vse prostore, ki so bili prodani na javni dražbi. Mednje sodita tudi dve zgradbi, ki sta last in z njima razpolaga Industrijsko gasilsko društvo Itas na Rudniku. Itas Kočevje se v tem postopku ni spustil v pravdo, ker je menil, da je bila nepremičnina v celoti prodana v stečajnem postopku na javni dražbi. Sodba še ni pravomočna, ko pa bo, bodo morali rudniški gasilci izprazniti prostore, ki so jih uporabljali že vrsto let in jih sami s prostovoljnimi delom in s pomočjo delovnih organizacij ter Občinske gasilske zveze Kočevje zgradili, dozdali in obnovili. Gasilci menijo, da so s tako odločitvijo storili krivico.

- vd

(in še nekaterih) gotovo nima osnovnega namena nekakšne polemike z mano, ampak vzbujanje pozornosti, morda zaradi ustanovitve gibanja za razvoj Osilniške doline (ki naj bi uradno ne bilo politično), morda pa prav zaradi politike, saj se bližajo volitve. To je sicer delno koristno, da se malo več sliši o tem koncu Slovenije, ki je veliki večini Slovencev še vedno neznan. Vendar jaz kljub temu ne nameravam več zapravljati časa s pisanjem odgovorov. Sem pa pripravljen vedno pisati o vsem, kar bodo koristnega naredili za razvoj tega dela Kolpske doline. Ni mi znano, da bi doslej že naredili kaj takega (to so bili tudi očitki domačinov na ustanovnem sestanku "gibanja"), če pa so le naredili kaj koristnega, so to spretno skрили, da ni prišlo na ušesa novinarjem in javnosti.

Lep pozdrav in brez zamere!

JOŽE PRIMC

DOMAČE TRNJE

- Poštenost je umrla takrat, ko se je rodila politika.
- Še čudno, da ne začnejo osebnih dohodkov deliti v obliki certifikatov!
- Ne bo možno naliti čistega vina, dokler ne odstranimo "mafjskih droži".
- Zaradi visoke temperature v politiki se obeta "ledena doba" v medčloveških odnosih.
- Še tako kričeke reklame ne morejo prevpiiti "glasnosti" ekonomske krize.

MARIAN BRADAC

SREČANJE INVALIDOV - Ob nedavni letni konferenci društva invalidov občine Trebnjeje bilo tudi družabno srečanje. Z nastopi so ga popestrili ansambel Akord, Modra kronika, pletile s svojevrsnim programom, solistka Majdi Mežan in upokojenski mešani pevski zbor. Pripravili smo tudi bogat srečelov, za katerega so prispevali dobrotke sponzorji Akripol, Trimo, Unitehna, Mercator Trebnje, Mizarstvo Šentlovrenc, Greda, Tom, Kolinska Mira, KPD Dob, gostilna Vojnovič, krajevne skupnosti Trebnje, Mirna, Šentrupert in Mokronog, zavarovalnica Triglav in Komunalno podjetje Trebnje. Tako kot tem za pomoč se iskreno zahvaljujemo našim prizadevnim članom za poztvovno delo. (R. M., foto: F. Mališić)

Zavladala je TV-manija

Gospa in gospod Molčnik živita v našem bloku že nekaj let. Srečujemo se na stopnišču, izmenjamo tisti "dan", večer, jutro, pa amen!

Tako vse do letošnjih prezgodnjih desetih pod ničlo. Naš blok je star, brez centralne in od jutra do večera cepimo in znašamo drva, da nam kosti ne zmrznejo. No, in prav ta naravna katastrofa je bila vzrok, da je prišlo do neverjetnega srečanja med gospodom Molčnikom in Mojim. Meter, dva narazen sta s sekiro martrala vsak svoje tla, zlagala polenca v košaro in se smilila sama sebi.

Pa jo ureže Moj, ko se mu je že dve gredo v sivi bradi: "Letos pa ga tja do pomladi ne bo pobralo!"

Gospod Molčnik je odločil sekiro, huknil v dlani in odvrnil: "Ja, gospod sosed, huda bo in dnevi se bodo vlekli."

Moj, ki je bolj gobezdave sorte, je drezal naprej: "Ob teh cenah na smučičih se bomo morali kar zapčkat."

"Bo kar držalo, gospod sosed, trda bo!" je odvijal štrno Molčnik, tako da bi Mojemu kmalu pošla še tista uboga sapa, kar jo ob nadihu premore.

Gospod Molčnik pa še naprej. "Enkrat, takole proti večeru, bi se pa le spodobilo, da bi malo posedeli skupaj. Povabim vas na domačega, babnicam pa so tako in drugače ure minutke, ko se jim jezik razplete."

"Prima," je poprijel Moj, "kar zmeniva se, saj v copatah je prava šala stopiti v vas po kratke čas. Morda kar danes, ko ga bo naslulo vsaj

še za firkeljc, če ne več?"

Gospod Molčnik si je popravljal stekelca, tiho smrknil v robec, kar mu je dalo dovolj časa za premislek, in potem prav počasi namozgal:

"Šrno rad, gospod sosed, ampak, če na hitro preuhatam naš popoldansko-večerni umik... nikakor ne klapa. Ob prelistavanju časnika bom zbasal vase kosilo, minutko ali dve podremal, pa bo že obvezni čas za gledanje! Saj razumete, ne? Človek mora biti na tekočem, razgledan, ker sicer v družbi ne pomeni nič, no tudi tednika ne bi zamudil rad, potlej pa, saj veste, tudi s športom moramo biti na tekočem in prav zdaj je prvenstvo v tenisu najbolj vroče. Žena pa bog obvari, da bi zamudila svojo Santa Barbaro! Zenska pač! Pa bodo že kazalci čez deseto. Takrat pa, oprostite, gospod sosed, zdravje je prvo in zgodnja postelja je kot sveža studenčnica za dolgo, prijetno življenje."

Moj tokrat ni mogel ali pa ni hotel še sam nakladati.

Nacepila sta, pobrala vsak svojo sekiro in drva in jo drug za drugim odpluzila proti vhodnim vratom.

"Pa brez zamere, gospod sosed! Sem mogoče beseda in moje povabilo na požirek tistega pravega velja, kot pribito! Samo da najdem kakšno luknjico v času. Velja, kakopak!"

In zdaj se spet srečujemo s tistim, "jutro", "dan", "večer" in hitimo drug mimo drugega v svoj zaklenjeni svet...

JANJA KASTELIC

Veseli dela in skromne nagrade

Premalo prostora za delavnice, v katerih delajo prizadeti iz občin Ribnica in Kočevje - Dela ni dovolj

RIBNICA - Leta 1989 so bile v Ribnici ustanovljene delavnice pod posebnimi pogoji, v katerih se zaposlujejo prizadeti, ki so sposobni nekaj delati in so stari nad 18 let. Zdej so se te delavnice preimenovala v Varstveno-delovni center Ribnica in Kočevje (VDC) v Ribnici. Vodi ga Majda Vrh, ki je tudi vodja Centra za socialno delo Ribnica; strokovni sodelavki, s katerima smo se pogovarjali, pa sta defektologinja Nanča Mohar in delovna terapevtka Brigita Kljun.

V centru dela 14 prizadetih: 9 iz občine Ribnica in 5 iz občine Kočevje. Izdelujejo ali dokončujejo preproste izdelke pa tudi bolj zahtevne, kot so vezanje, sortiranje, zlaganje, pakiranje, lepljenje in sestavljanje. Sprejemajo naročila za izdelavo tapiserij, gobelinov, namiznih prtov, prtičev in druga ročna dela. Pred novim letom so izdelovali novoletne čestitke, sestavljali značke, izdelovali etuije za ključe in pisala itd.

Vse to naredijo za skromno mesečno nagrado; najvišja je 3.500 tolar-

jev, najnižja pa 600 tolarjev. Cene njihovih izdelkov so nizke, saj so bolj zainteresirani za delovno zaposlitev kot za zaslužek. Pridne roke varovancev opravijo delo hitro in dobro.

Delavnice so bile do konca leta 1991 oproščene davka, od leta 1992 pa ga plačujejo za svoje proizvode, in sicer 5 odst. Nagrada za delo je zelo skromna, vendar imajo varovanci še nekatere ugodnosti. Tako imajo brezplačno kosilo in prevoz na delo in domov. Poleti gredo na letovanje na morje. Udeležujejo se športnih iger VDC Dolenjske in dosegajo lepe uspehe. Pripravili so prodajno razstavo svojih izdelkov v Miklovi hiši in prvič prodajali tudi na Ribniškem sejmu.

VDC je pomemben tako za varovance kot za njihove sorodnike, saj tu delajo pod strokovnim vodstvom. Delovni čas nameravajo zdaj še podaljšati do 18. ure, medtem ko traja zdaj od 7.30 do 14.30. Prostori so premajhni in nekateri zato še ne morejo sprejeti v VDC.

J. PRIMC

Smej se danes, zakaj jutri bo slabše

Prava resnica ob nenehnem zatrzjevanju o prevelikem prispevku za pokojnine v Republiki Sloveniji

Ko se pojavi vladni proračunski memorandum, se oglase tudi razpravljalci, ki vztrajno ponavljajo svojo staro tezo, da se da "rešiti" slovensko gospodarstvo le na račun upokojenk in upokojevcev. Resno razpravljači z njimi kot tudi z vladnimi službami, ki so na podobni frekvenci, je težko, ker gre običajno za pogovor med gluhi mi, ki še ne uporabljajo vizualnega komuniciranja. Nekateri od njih ponove napol točne podatke, drugi se zatečejo k številkam, ki jih uradno ni mogoče najti, tretji uporabijo nove kazalce in še četrto so, ki nas spominjajo na obljubo vlade, dano Svetovni banki pred skoraj dvema letoma, da bo pokojnine zmanjšala za dve odstotni točki v BDP in s tem zagotovila Sloveniji posojila te banke. Številna opozorila, da ne smemo mešati jabolk in hrušk, so bila zaman.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDSZ) je v drugi polovici leta 1993 pripravilo predloge, kako zmanjšati pokojninski sklad. Zato je sugeriral omejitve upokojevanja pred 63 letom starosti; zaosttrili naj bi se pogoji pri prejemanju varstvenega dodatka; v izračun povprečne plače, s katero se določa višina povprečne pokojnine, naj bi se vključile tudi plače samostojnih zavezancev, ki sami izbirajo pokojninsko osnovo; pokojnine naj bi se določile na podlagi 20-letnega povprečja izplačanih plač. Pokojnine naj bi se valorizirale v večjih časovnih interva-

lih; upokojencem iz drugih republik naj bi se priznal le delež pokojnine, ki so ga zaslužili v Sloveniji, ko bodo doseženi sporazumi z ostalimi državami z območja nekdanje Jugoslavije. Vlada je razmišljala nekoliko drugače in je predlagala v memorandumu, naj se višina izplačil določa letno na podlagi vseh zavarovalnih osnov, usklajevanje naj se spremeni, ovrednotiti bi veljalo ponovno posebno zaslugi in zaposlenost na posameznih delovnih mestih, nekatere socialne pravice, ki se sedaj pojavljajo v ZPIZ, naj se prenesejo na državni proračun. Za mnoge upokojece in upokojenke sta diktirani MDSZ in vlade nekoliko zapleteni, vendar se bomo vrnili k temu predlogom z bolj domačo govorico.

Za večino upokojenk(-cev) se je pokojninski odnos zasnova v času, ko je še obstajal samoupravni socializem. Ker je novi pokojninski zakon iz leta 1992 prevzel glavna določila iz bivše države, se je s tem država Slovenija zavezala, da bo izpolnjevala pogoje, ki so bili zasnovani v tistih časih.

Danes pa se pojavljajo pomisleki, da 26% pravic, ki jih določa zakon o pokojninskih-invalidskih zavarovanju (drugi zakoniki določajo preostalih 74%), porabi 74% vseh namenskih sredstev. In nato sledi sklep, da je zato mogoče doseči največje prihranke s spremembami v pokojninskem sistemu. V glavih tistih, ki od-

ločajo o pokojninskem zavarovanju še vedno čvrsto sedi relikv samoupravljanja in povezava pokojnin s socialnimi transferi. Ali so se sploh sposobni odlepiti od klišejev? Večina sedanjih upokojenk(-cev) smo sklenili pogodbo z državo, da bomo skupaj z delodajalci tekoče vplačevali v pokojninski sklad, in ko bo nastopil čas, bomo tako kot naši starši sedaj iz vplačil aktivne populacije uživali svoje pokojnine. Zavarovali smo se. Novi oblastniki pa žele spremeniti pogodbo in reči "Zapik, staro ne velja!" in nam nesramežljivo ponujajo v osnutkih zakonov preživele mehanizme. Končno bi se lahko te gospe in gospodje zavedali, da morajo sitem pokojninskega sklada prilagoditi zahodnim standardom, tako, kot se vse ostalo spreminja v organizaciji te države. Njihova stališča bi mogli razumeti, če bi upokojena generacija terjala pokojnine, ki ne bi ustrezale gospodarskemu položaju, in bi lastne gospe, ki so sedaj delovno aktivni, hotela nadpovprečno obremeniti. Ali to delajo starši svojim otrokom? Ali so kdaj upokojece zase terjali več, kot je aktivna populacija jemala za svoje delo? Tega ni bilo v preteklosti, tega verjetno ne bo v prihodnosti. Upokojenke(-ci) smo tudi starši, največkrat najprej starši, in šele nato upokojena generacija. Zato so pokojnine za starostnike zavarovalna politika, katere prejemajo v vplačali in jo sedaj, po vnaprej določenih pogod-

benih pogojih, žele vnovčevati. Tako je tudi na Zahodu, kamor upiramo svoje oči. Tam se nihče ne bi mogel niti upal zastaviti takih razmišljanj, ki se pojavljajo pri nas.

O osnovnih prejemkih, ki omogočajo socialno varnost četrtini državljanov Slovenije na podlagi zavarovanja, dela, statusa (pokojnina, nadomestila, invalidnina), se ni mogoče pogajati. Višino pokojnine določa pogodba med državo in upokojeno generacijo, zasnovana je na delovni dobi in višini vplačil. Od aprila 1992, ko je stopil v veljavo Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, bi že zmogli uresničiti tudi določila o dopolnilnem zavarovanju (čl. 25), prostovoljnem zavarovanju (čl. 24) in o različnih dodatnih zavarovanjih (čl. 3, 3. odst.). Vsa ta zavarovanja še čakajo na svojo uresničitev in ni jasno, zakaj ni tu že izdelanih pobud ZPIZ. Sedanja upokojenska generacija se ni mogla poslužiti omenjenih zavarovanj, ker takšna možnost ni obstajala. Zato morajo biti določila pogodbe med nami in državo še toliko bolj spoštovana. Zavedam se, da obstajajo kategorije upokojevcev, ki ne prejemajo pokojnin na osnovi svojih vplačil, temveč so jim bile pokojnine dodeljene in določene s posebnimi predpisi (711 uveljavljenih izjemnih pokojnin, 869 spomeničarjev in španski borci; 48 poslancev; 762 akontacij pokojnin uveljavljenih pokojnih

drugih republik; 5007 akontacij vojaških pokojnin, ki le delno pripadajo tej kategoriji; dodatek k pokojninam borcev v 43.000 primerih; 23.000 kmečkih pokojnin, ki so pokrite le z 12% iz prispevkov kmetov; dodatek k pokojninam drugih republik slovenskim državljanom v 1723 primerih po stanju v oktobru 1993). Te izdatke bi v večjem delu moral pokrivati proračun, vendar jih je doslej mirno prevažal na pleča zaposlenih in hkrati razlagal, da upokojece zajedamo narodni dohodek. Tudi ob elementarnih nesrečah si vlada dovolj ukiniti prispevek kmetov za pokojninsko zavarovanje in ga solidarnostno prevrže na delojemalce in delodajalce.

O solidarnosti, socialnih elementih, izpeljanih in dopolnilnih prejemkih je mogoče razpravljati in seveda iskati nove rešitve, saj so taki prejemki le izjema ali volja zakonodajalca in niso sestavni del pogodbe o pokojnini. Ti in takšni prejemki so pravzaprav v določenih primerih znak upokojenske neenakopravnosti.

Če torej skušamo očistiti "pokojnine" socialnih dodatkov, izpeljanih in dopolnilnih prejemkov, solidarnosti, kot so npr. varstveni dodatek (uživa ga 54.000 oseb), dodatek za pomoč in postrežbo (ima ga 19.000 uveljavljenih), borčevski dodatek, otroški dodatek, prispevek za zdravstveno zavarovanje, priznavalne (občinske in republiške), dodatek za spomenico, del pokojnin, ki niso usklajene z vplačili, potem resnične pokojnine predstavljajo 10,8% BDP, kar je za 35% manjši znesek, kot ga navajajo makroekonomisti. Na Zahodu vodi tudi invalidnine pod ločeno postavko. Pri nas prejema invalidnino in denarna nadomestila plače 66.000

oseb in te se štejejo za pokojnine v celoti, ker imamo pač skupen zakon. Poleg teh je še 27.000 invalidov, ki so upokojeni, niso pa delovno aktivni. Zato je razumljivo, da pomeni predstavnikom Svetovne banke podatek o 15,1% BDP za slovenske "pokojnine" resnične pokojnine, tako kot je to na Zahodu, pri nas pa je v to številko vključeno marsikaj, kar je pri njih prikazano v drugih, nikoli pa ne v pokojninskih postavkah. Zato ni mogoče kriviti upokojevcev, nekdanjih rednih vplačnikov mesečnih premij, da bodo povzročili umik kreditov Svetovne banke. Nerazumljivo je stališče upravnega odbora ZPIZ, ki se poteguje za višji prispevek v letu 1994, ne poskrbi pa, da bi se naši podatki uresili tako, da bi bili kolkortoliko skladni s podatki v Evropi. V tem primeru ne bi potrebovali nikakršnega višanja prispevne stopnje. Če bi to naredili, potem bi videli, da nima prispevek za pokojnine v Sloveniji okoli 20% bruto plače, kar je v odnosu na Zahod srednja vrednost, saj so tam ti prispevki med 17 in 26% bruto plače. Če bi iz pokojninskega sklada izločili še delež invalidnin (le-te) variirajo med 0,5 in 1% BDP), potem bi bil pokojninski prispevek v Sloveniji blizu spodnji meji na Zahodu. To je torej prava resnica o prevelikem prispevku za pokojnine pri nas.

Pri tem primerjanju nisem upošteval privatnih pokojninskih skladov, ki so sestavni del pokojninskega zavarovanja na Zahodu (skromni v Nemčiji, približno polovica pokojnin v Franciji in prevladujoči v Angliji), kar bi seveda sliko spremenilo v našo korist.

Dr. BORIS BERCE
Ljubljana

Hvala za prispevke

Zahvala za prispevke in sodelovanje v metliškem veselem decembru

Veseli december je uspel prav zato, ker so mnogi, ki smo jih prosili za pomoč, pokazali razumevanje in naklonjenost našim otrokom. Občinska zveza prijateljev mladine Metlika se pristočno zahvaljuje za finančna sredstva, opravljene storitve, prostore, programe, za pomoč pri pripravi in izvajanju posameznih prireditev. Pomagali so nam:

Beti Metlika in Beti Preja, Trikotaža tkanin, KIP, Oblačila, Kmetijska zadruga Metlika, Izvršni svet Skupščine občine Metlika, Komet Metlika, Zavarovalnica Tilia Novo mesto, Krka, tovarna zdravil, Novo mesto; Zdravilišče Dolenjske Toplice, Zdravstveni dom Metlika, LIZ Ingeniring Ljubljana, Cestno podjetje Novo mesto, SDP, Socialistična stranka, Zeleni in Krščanski demokrati, Metlika; LB Dolenjska banka Novo mesto, Obrtna zadruga Hrast, Novo mesto; SKB banka Ljubljana, Kolpa, d.d., Metlika; Komunala Metlika, Obrtna zbornica Metlika, Dolenjske lekarne, Metlika; Dom počitka Metlika, Zavarovalnica Triglav, Novo mesto; TPV Podvzja, Suhor; Ana Štrucelj, Metlika, GP Kovačević, d.o.o., Metlika; Matija Rus, Novo mesto; GTM Metlika, Društvo upokojencev Metlika, SDK Novo mesto, Center za socialno delo Metlika, Partner, d.o.o., Zvonko Gerbec, Metlika; Branko Mežnaršič, Metlika; Jadranca Sodec, Metlika; Biserka Magovac Čokeša, Niko Strahinič, Metlika; Peter Badovinac, Jugorje; META, d.o.o., Metlika; Slavko Brunskole, Hrast; Petrol Brežice, Aquila, d.o.o., Metlika; Kamnosežstvo Dolter, Gradac; Jože Kapušin, Metlika; Tech-noshop, d.o.o., Suhor; Franc Štefanič, Metlika; Stanislav Jordan, Metlika; Liljana Polajžer, Metlika; Avtousluga Kremesec, Radovčič; Anton Pezdirc, Trnovce; Anton Černič, Križevska vas; Branko Kapušin, Metlika; Milka Barbič, Metlika; Roman Kapušin, Krasinec; Jovo Malič, Metlika; Miroslava Petkovič, Metlika; Josip Vinski, Metlika; Anton Nema-nič, Božakovo; Andrej Pečarič, Metlika; Marjan Vrboš, Metlika; Anton Težak, Dole; Franci Slobodnik, Metlika; Julij Mušič, Podzemelj; Kotra, d.o.o., Metlika; Martin Gosencina, Radovica; Alojz Kambič, Čurije; Rast, d.o.o., Suhor; Žito Metlika, Slaš-čičarna Jusufi, Metlika; Elektro Metlika, SKB Nepremičnine, Ljubljana; Alpina, Metlika; Gostilna Budački, Metlika.

H kvalitetni ponudbi programov pa so prispevali VVO Metlika, osnovne šole Metlika, Podzemelj, Suhor, Srednja tekstilna šola Beti, Nižja glasbena šola, Ljudska knjižnica in številni posamezniki.

Se posebej je vredno povedati, da so vsi člani predsedstva in komisij Občinske zveze prijateljev Metlika in domačini, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi prireditev, opravili svoje delo brezplačno in da so sodelujoči v vseh programih, od vzgojiteljev in VVO, učencev in učiteljev vseh treh osnovnih šol, Glasbene šole, vseh štirih dedkov Mrzov in gospoda Kremesca do Mateja Kolečnik, ki se je za naše otroke pripravljal iz ljubljanskega mesta, nastopali brezplačno.

Vsem in vsakemu posebej se enkrat lepa hvala pa zdravo, uspešno in prijazno 1994. leto!

Občinska zveza prijateljev mladine Metlika

O IGRI IN DOBRIH IGRAČAH

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine Metlika organizira v sodelovanju s tukajšnjim otroškim vrtem za vse starše predavanje in razgovor o vplivu igre na razvoj otrokovih sposobnosti. Predavanje bo v torek, 25. januarja, ob 14,30 v otroškem vrtem, predaval pa bo pomočnica direktorja za področje predšolske vzgoje na Zavodu RS za šolstvo in šport prof. Jurka Lepičnik iz Ljubljane. V vrtem bodo ob tej priložnosti pripravili tudi razstavo dobrih igrač. Vabljeni vsi starši, ki jih ta tematika zanima, ne glede na to, ali njihov otrok obiskuje vrtec ali ne. Med predavanjem in razgovorom bodo za otroke poskrbele vzgojiteljice, zato lahko pridejo s starši tudi otroci, ki ne obiskujejo vrtca.

• Klerikalizem je usodnejši element slovenskega življenja, kakor si predstavljamo. (Kocbek)

• Cerkev je soodgovorna za to, kar se je zgodilo z domobranskimi ujetniki. (S. Hribar)

Odgovor na očitke in podtikanja

Ker mi na televizijskem "omizju" ni bilo dopuščeno pojasniti stališč glede odvzema zemlje farmam, sem napisal to pismo - Stališča Združenja agroživlstva

Po omizju dne 6.12.1993 na prvem programu Televizije Slovenija me je klicalo presenetljivo veliko znancev in neznancev, ki so se v glavnem zgražali nad tem, da nisem dobil možnosti odgovoriti na nekatere neposredne očitke stališčem Gospodarske zbornice - Združenja agroživlstva. Mnogi so izražali tudi željo, da se še naprej zavzemamo za uresničitev naših stališč in da moramo še naprej delovati za osveščanje slovenskega prebivalstva in na te očitke odgovoriti. Odgovarjam z naslednjim:

1. Oceno ekonomskih posledic izvajanja lastninskih zakonov je izdelalo priznano podjetje ZOP - Management Consulting. Po ocenah samih

prizadetih podjetij bo škoda še bistveno večja. Gre torej nedvomno za veliko, strokovno vnaprej dokazljivo, torej zavestno narodnogospodarsko škodo. Kdorkoli misli, da ni tako, mora pripraviti na strokovno dovolj nesporen način nasprotne argumente. Tega gotovo ni možno napraviti, zato zagovorniki uničevanja kmetijskih podjetij kot argument podpore tej politiki raje poudarjajo splošne javne koristi, kot so hitrejši razvoj družinske kmetije ali boljši ekološki razvoj kmetijstva. Že večkrat pa smo jasno dokazali, da uničenje kmetijskih podjetij ne bo imelo skoraj nobenega praktičnega učinka na povečanje družinskih kmetij. Nas-

v skladu z ustavo, saj bi bilo to v popolnem nasprotju tudi s temeljnimi principi zaščite lastništva vseh sodobnih družb, niti po škandalozno dolgem reševanju zahtev po presoji skladnosti nekaterih zakonov z ustavo oz. po popolni neobčutljivosti in neodgovornosti za narodnogospodarske posledice teh spornih zakonov.

Kljub temu kmetijska podjetja vendar iščejo tudi rešitve v okviru obstoječe zakonodaje in so v zvezi s tem že posredovala pristojnim organom vrsto konstruktivnih predlogov.

3. Združenje agroživlstva ni nikoli nasprotovalo denacionalizaciji in popraviljanju storjenih krivic. Takšni očitki so navadno podtikanje. Zavzemamo se le za to, da se kupljena zemljišča v postopkih arondacije (če je znašala odkupna cena več kot 50 odst. tržne cene zemljišč v času arondacijskega odkupa) neposredno ne vračajo, za eventualno razliko v neplačanosti pa se določi odškodnina glede na sedanjo vrednost zemljišč, s katero bodo takratni oškodovanci lahko po želji tudi dokupili neplačani del zemljišča in drugače uporabili odškodnino.

Zavzemamo se tudi za to, da se v tistih primerih, kjer nastajajo v podjetjih zaradi obveze vračanja tehnološko-ekonomske težave, ne izvede fizično vračilo nepremičnin, ampak omogoči upravičenec po želji: lastninski delež v podjetju ali odškodninska obveznica z garancijo države in z možnostjo, da se ta obveznica vnovči pri Skladu Republike Slovenije za razvoj ali Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov za novo, katerokoli gospodarsko naložbo.

4. Očitek, da je aktivnost za sprejemanje predpisov prepozna, je zavajajoč. Najprej je seveda potrebno opozoriti, da je Združenje agroživlstva že v času pred sprejemom zakonov pripravilo celo vrsto opozoril in predlogov, Gospodarska zbornica Slovenije pa vložila več amandmajev, vendar so bili vsi ti predlogi zavrnjeni. Največkrat so se stališča stroke in gospodarstva zavračala z utemeljitvijo, da je potrebno te zakone sprejeti na hitro, neustrezne rešitve pa se bodo kasneje popravljale. Rezultat so izjemno nekalitni predpisi, ki so glavni zaviralec denacionalizacije, vendar pa jih je ob politični razcepjenosti izredno težko spremeniti. Kljub temu za nekatere popravke zakonov še vedno ni prepozno.

Še manj razlogov je za vztrajanje pri nacionalizaciji zemljišč podjetij v korist Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Ta sklad se šele ustanavlja in še ne posluje z odvzetimi zemljišči kmetijskih podjetij.

Začetek procesa lastninjenja vsekakor ni ovira, da se ne bi mogle izvesti določene spremembe zlasti pravno in ekonomsko najbolj spornih določil. Nereševanje je le dobrodošel izgovor, da se izognemo neprijetnim postopkom. Glavna ovira v eventualnem procesu popraviljanja spornih določil so predvsem sebične zahteve nekaterih političnih skupin, ki jim uspeva realizirati te svoje zahteve zaradi širšega interesa strank za ohranitev koalicijskih dogovorov in s tem svoje oblasti. Edino možnost vidimo v seznanjanju javnosti in njenem povečanem pritisku na politiko, da se bo le-ta zavedala svoje odgovornosti do državljanov Slovenije in da tega ne bo mogla nekaznovano počenjati na škodo življenjskega standarda slovenskega prebivalstva.

Inž. TONE MASTNAK
Ljubljana

DEJAVNOST VZAJEMNE POMOČI NI SPORNA

LJUBLJANA - Temeljno sodišče v Ljubljani, oddelek za gospodarsko sodbijo, je v zvezi z znano zahtevo Banke Slovenije za izbris dejavnosti Zavoda za organizacijo in izvajanje vzajemne pomoči članom, p.o., iz Ljubljane sklenilo, da se zahteva Banke Slovenije zavrne in se postopek ustavi. Banka Slovenije je svojo zahtevo za izbris utemeljevala s tem, da gre pri poslovanju Zavoda za poslovanje z depoziti denarnih sredstev občanov ter dajanje kreditov in potemtakem za opravljanje bančnih poslov, ki pa jih po Zakonu o bankah lahko opravljajo le banke ali hranilnice. V Zavodu smo tem utemeljitvam oporekali, ker Zavod dejansko ne opravlja bančnih poslov, temveč gre le za medsebojno pomoč in njeno izvajanje in gre dejansko za neprofitno dejavnost.

ASISTA

Zavod za organizacijo in izvajanje vzajemne pomoči članom p.o.

Bo vlada izpolnila obljubo?

O novi cerkvi v Kočevski Reki govori arhitekt - oblikovalec Janez Gomboc, ki je zmagal na natečaju

Samostojni arhitekt-oblikovalec Janez Gomboc (mladost je preživel v Kočevju) je našel svojo družinsko srečo na Primorskem. Leta 1988 se je preselil v Novo Gorico, se zaposlil v Meblu, kjer je nadaljeval delo v svojem poklicu (oblikovanje pohištva in oprema objektov). S svojimi oblikovnimi izdelki in predlogi je sodeloval na sejmih v Milanu, Kölnu, Beogradu, Zagrebu, Skopju, Budvi in nekaterih ruskih mestih. Rezultati njegovega dela so vidni tudi v Kočevju: oblikovna ureditev Trate (Corpus Christi) in tržnice. Za omenjeni deli je prejel priznanje srebrni grb mesta Kočevje. Izdelava projekta za postavitev cerkve v Kočevski

TU BO NOVA CERKEV - Arhitekt Janez Gomboc (levo) in predsednik gradbenega odbora, župnik Ivan Potrebuješ (desno), na mestu, kjer bo stala nova cerkev. (Foto: Ive A. Stanič)

• Že jeseni lanskega leta so na natečaju izbrali idejni projekt za postavitev nove cerkve v Kočevski Reki. Arhitekti-projektanti so k delu pristopili resno in z vsem strokovnim znanjem. Tudi gradbeni odbor je že zbral in uredil večji del dokumentacije. Pred dve mesecema je vlada odobrila en del finančnih sredstev, vendar premalo in prepozno, da bi lahko že pred zimo začeli z gradbenimi deli. Bodo spomladi, na griču sredi Kočevske Reke, le zapeli gradbeni stroji in tako izpolnili vladino obljubo in pričakovanja krajanov?

Reki je doslej njegovo največje delo.

Na natečaju za najboljšo idejno rešitev za izgradnjo cerkve v Kočevski Reki je bil izbran vaš projekt. Kako ste se lotili dela?

Zvedel sem za natečaj in se brez pomislekov prijavil. Mladost sem preživel na Kočevskem, zato kraj dobro poznam. Prav to mi je bistveno pripomoglo k uspehu.

Kočevska dežela je na svoj način ostala še vedno skrivnostna in polna protislovij. Kako ste je obvladali in katere vrednote so vas vodile?

Najprej je potrebno poznati namembnost objekta. Ljudje morajo razpoznavati cerkev kot cerkev. Biti mora ljudem blizu in imeti močan simbolni naboj. Dobro poznam liturgične potrebe cerkvenega prostora pa tudi proces mašnega obreda. To poznavanje je za vsakega arhitekta zelo pomembno. Menim, da ateist pri takem delu ne more biti uspešen. Seveda je za strokovno in tipološko ustreznost objekta potrebno poznati in upoštevati tudi naravne in zgodovinske zakonitosti kraja. Kolikor je bilo mogoče, sem upšteval tudi svojevrstne tradicionalne vrednote, ki so bile v tem kraju na žalost pol stoletja teptane in odrinjene.

V čem se kaže svojevrstnost tradicionalnih vrednot?

Profana in cerkvena arhitektura se med seboj razlikujeta. Bivanski objekti so bili na Kočevskem enostavni, funkcionalni in prirejeni kli-

mi, cekrvena arhitektura pa je bila polna različnih vplivov in stilov. Na Kočevskem je bilo včasih polno skromnih cerkvic, ki so jih opremljali kar sami vaški mojstri (tesarji in mizarji). V večjih krajih pa so bile cerkve večje in bogatejše. V Kočevski Reki je bila stara cerkev zgrajena z večjim umetniškim pristopom.

Ste kot ustvarjalec imeli dovolj umetniške svobode?

Svobode je bilo dovolj, le zadostiti sem moral nekaterim pogojem: graditev objekta na stari lokaciji, ohranitev grobišča in čim večjega števila dreves, vhod s strani ulice, tipološka in funkcionalna ustreznost objekta...

Kratka predstavitev vašega objekta.

Zaradi grobišča bo cerkvena ladja ozka in dolga, prezbiterij pa se bo močno razširil in tako omogočil prisotnost vernikov blizu oltarja. Dalmatinski tip zvonika, ki ga srečamo le ob Kolpi in v Istri, predstavlja največjo stilno posebnost. Notranjo opremo bomo dopolnili z nekaterimi (bolje ohranjenimi) svetniki iz stare cerkve, ki se trenutno nahajajo pri Fari. V novi cerkvi bo prostora za 370 ljudi (170 sedežev in 200 stojišč). Zgrajena bo iz klasičnih materialov (kamen, les, opeka), ki bodo nedvomno poskrbeli za prijeten videz objekta in občutek domačnosti. Poleg cerkve bomo zgradili nov župnijski dom.

Je vaše delo že končano?

Končan je idejni projekt, v končni fazi pa je izdelava projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja in izvedbeni projekt. Čaka me še oblikovna izdelava opreme in nadzorstvo nad posameznimi faznimi opravili. S svojim delom bom prisoten do konca izgradnje.

Pogovor pripravil: IVE A. STANIČ

ZMAGOVALNA MAKETA - Zmagovalna Gombočeva maketa nove cerkve, izbrana na anonimnem natečaju pod geslom Domus Ecclesiae - Dom občestva. (Foto: Janez Gomboc)

CICIBAN BO PODARIL 329 PAROV COPATK

MIREN PRI GORICI - Pred prazniki so se v tovarni obutve Ciciban international, d.o.o., iz Mirna pri Novi Gorici odločili, da bodo obdarili vse otroke, ki se bodo rodili od božiča do novega leta, s copatki Baby. V tem času se je rodilo 329 novih slovenskih državljanov, od tega 140 deklic in 189 fantkov.

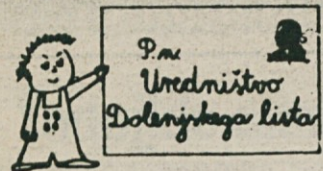
• Le če se zavedemo preteklosti, bomo razumeli sedanost. (Luethy)

• Vpliv krščanstva narašča in ni bil nikoli večji kot danes. (Latourette)

• Zgodovina ni nič drugega kot zbirka zvijač, ki jih uganjamo z mrtvimi. (Voltaire)

• Veruj, da bi razumel. (Avguštin)

• Brezdelje je sovražnik duše. (Pravilo sv. Benedikta)

MISIJSKA TOMBOLA ZA DOBRODELNE NAMENE

V župnišču so tudi letos pripravili misijonsko tombolo. Zbrali so okrog dvesto dobitkov. Srečke so otroci prodajali tudi po domovih. V nedeljo pa je bilo žrebanje. Glavna nagrada je bilo kolo. Ves dobiček od tombole je namenjen za misijone na Madagaskarju in v Angoli, kjer dela tudi Zvonka Mikec, nekdanja učenka naše šole. Morda bodo tudi po zaslugi misijonske tombole otroci v daljni Afriki manj lačni.

BRANKA AHLIN
8. r., novin. krožek
OŠ Šent Rupert

90 LET OSKRBE Z VODO

Lani je minilo 90 let, odkar je bil zgrajen prvi vodovod na Dolenjskem. Javno podjetje Komunala je ob 90-letnici oskrbe s pitno vodo v občini Novo mesto pripravilo umetniške delavnice, razstave in kulturne prireditve. Na natečaju smo sodelovale tudi učenke 5. a iz OŠ Šmarjeta. Naš plakat o vodi je bil nagrajen z zanimivo knjigo. Dijaki ekonomske in tehniške šole so pripravili kulturni program, dijaki gostinske šole pa so nas pogostili.

ANJA in JASMINA HRIBAR,
TANJA PRUDIČ in NINA VOVKO
5. a, OŠ Šmarjeta

IZDALI SMO ISKRICE

Našo šolo obiskuje kar nekaj učencev, ki zelo radi pišejo poročila, spise in pesmice. Večina teh prispevkov je kvalitetna in škoda bi bilo, da bi trud učencev kar zavrgli, zato smo obnovili šolsko glasilo "Iskrice". Tokratna tema sta sneg in zimsko veselje. Veseli smo bili, ko smo svoje prispevke lahko objavili tudi učenci, ki ne obiskujemo literarnega krožka. "Iskrice" so popestrile z lepimi risbami učenke sedmega razreda. Najprej smo se bali, da glasila ne bomo mogli prodati, a je kar dobro šlo. Članom literarnega krožka ne manjka idej in prepričana sem, da bomo s skupnimi močmi izdali še veliko glasil.

VANJA PRESKAR
OŠ Globoko

GLEDALIŠKA PREDSTAVA MLADIH ARTIČANOV

V Artičah že dolgo obstaja dramski krožek. V njem se zbira veliko mladih igralcev. Ko se naučijo igrati, gredo po vaseh in jo uprizorjajo. Tudi na Globoko niso pozabili. Pri nas so se oglasili v soboto, 8. januarja. Prikazali so igrano "Zares čuden par". Nastopilo je veliko igralcev. Igra govori predvsem o tem, kako težko je življenje tistih, ki so ločeni. Na koncu se vse srečno konča. Igra mi je bila všeč, pa tudi ostalim obiskovalcem, ki jih je bilo kar nekaj. Želim, da bi bilo pri nas veliko takšnih predstav.

TADEJA SUMRAK
6. r., OŠ Globoko

POŠKODBA NA CESTI

Obiskali smo grob našega starega očeta v Šentjanžu. Ko smo prižgali svečko, smo sklenili, da bomo obiskali še staro mamino. Mami je predlagala, da bi šli po cesti, ki pelje mimo Homa. Dolgo že ni šla po tej poti, zato ni vedela, kakšna je. Nenadoma smo na cesti zagledali kamenje. Mama je ustavila avto in začeli smo kamenje metati s ceste. Nataši je spodrsnilo, kamen ji je padel na nogo. Pri stari mami smo bili kratek čas, saj se je mami odločila, da bomo Natašo peljali v novomeško bolnišnico. Tu so ji nogo slikali in k sreči ugotovili, da ni zlomljena. Svetlovali so ji naj počiva in si daje obkladke. Če pa jo bo še bolela, bo na nogo dobila mavec.

SLAVICA STANISAVLJEVIČ
3. r., OŠ Krmelj

ŠMIHELSKI OSNOVNOŠOLCI ZA OSTARELE V DOMU

Darila, ki jih dajemo ali sami sprejemamo, so lahko zelo majhna, a vendar mnogo bogatejša kot pa veliki, dragoceni darovi. Lahko je to samo tople pogled, nasmeh, stisk roke, morda samo prijazen jutranji pozdrav prijateljev, znancev, sodelavcev. Koliko lepih trenutkov bi lahko bilo v našem vsakdanu, če bi znali prislulniti drug drugemu! 12. januarja (od 10. do 16. januarja - teden dobrih del) so oskrbovanci Doma starejših občanov prislulnili igrice učencev osnovne šole Šmihel in si ogledali njihove likovne izdelke. Morda je bil ta dan zanje lepši.

JUDITA HROVAT

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 20. 1.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.10 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 TEDENSKI IZBOR
9.10 KROKI, VELIKI KROKODIL
9.40 NAŠA PESEM 93: APZ TONE TOM-ŠIČ
10.05 ŠOLA PODJETNIŠTVA, izobraž. serija, 6/8
10.40 R & R
11.40 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 STUDIO CITY, ponovitev
15.05 TEDENSKI IZBOR
SVET POROČA, ponovitev
OSMI DAN
16.25 PORABSKI UTRINKI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.30 ČETRTRKOVE POSEBNOSTI: MR. BEAN IN LES FRERES TAQUINIS
21.25 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
22.40 HIŠA NAPRODAJ, amer. naniz., 15/21
23.05 TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 19/26

17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.30 ČETRTRKOVE POSEBNOSTI: MR. BEAN IN LES FRERES TAQUINIS
21.25 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
22.40 HIŠA NAPRODAJ, amer. naniz., 15/21
23.05 TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 19/26

SLOVENIJA 2

10.15 - 0.05 Teletekst
15.30 Video strani - 15.40 Kinoteka - James Cagney: Plesna parada (amer. film, ČB) - 17.20 Sova (ponovitev): Burleske Charlieja Chaplina; 17.45 Tekmeci Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 18/26) - 18.40 Že veste? - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Habsburžani (avstrijsko-nemška nadalj., 2/4) - 21.00 Umetniški večer: Velika obdobja evropske umetnosti: Romantika (4. del); 22.00 Ves svet je oder (zadnji del angl. dok. serije) - 22.55 EP v umetniškem drsanju (posnetek)

A KANAL

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 83. dela amer. nadalj.) - 12.00 Verdi (4. del italij. nadalj.) - 12.55 Video strani - 16.50 A shop - 17.00 Ustava (5. del dok. serije) - 18.00 Luč svetlobe (84. del amer. nadalj.) - 18.45 Rock starine (ponovitev 49. oddaje) - 19.15 Risanke - 19.25 A shop - 19.35 CMT - 20.00 Risanke - 20.10 Poročila - 20.30 Megla (amer. gozljivka) - 22.00 Rock starine (50. oddaja) - 22.35 Poročila - 23.00 Verdi (4. del italij. nadalj.) - 23.55 A shop - 0.05 CMT

PETEK, 21. 1.

SLOVENIJA 1

9.15 - 2.00 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.55 TEDENSKI IZBOR
9.55 SILAS, nemška nadalj., 3/12
10.20 KRISTOF KOLUMB, amer. film
12.20 ŽE VESTE
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
15.00 KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja TV Koper
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 JOSHUAOVO SRCE, amer. film
21.55 GLASBENI UTRINEK
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 KO SE SRCA VNAMEJO, 7. epizoda amer. naniz.
23.10 TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 20/26
0.00 SKRIVNI NAROD, kanadski film

SLOVENIJA 2

9.45 - 0.25 Teletekst
10.00 Video strani - 10.20 Maribor: svet. pokal v alpskem smučanju, slalom (ž), 1. tek; 13.25 tek - 15.35 Tedenski izbor: Pričevanja o zvestobi: Slovenci v Argentini: Meddomje; 16.30 Četrtrkove posebnosti - 17.30 Sova (ponovitev): Hiša naprodati (amer. naniz., 15/21); 17.55 Tekmeci Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 19/26) - 18.50 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Moški, ženske - 21.05 Obiski - 22.05 Andrej Šuster Drabosnjak: Komedia od zgubljenega sina (TV priredba gledal. predstave) - 23.15 EP v umetniškem drsanju (posnetek)

A KANAL

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 84. dela amer. nadalj.) - 11.50 A shop - 12.00 Verdi (5. del italij. nadalj.) - 12.40 Video strani - 16.20 A shop - 16.30 Megla (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (85. del amer. nadalj.) - 18.45 Tibet in gore (dok. film) - 19.15 Risanke - 19.25 CMT - 20.00 Risanke - 20.10 Poročila - 20.30 Teden na borzi - 20.40 Kdo tam poje (jug. komedija) - 22.10 Poročila - 22.35 Verdi (5. del italij. nadalj.) - 23.20 A shop - 23.30 Maratonci tečejo častni krog (jug. komedija) - 01.00 Eroični film - 02.30 Video strani

SOBOTA, 22. 1.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.20 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.10 TEDENSKI IZBOR:
8.10 RADOVEDNI TAČEK
8.20 LONČEK, KUHAJ!
8.35 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risanka, 4/13
9.00 KLUB KLOBUK
9.50 TOK TOK
10.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.30 PES, KI JE KONČAL VOJNO, kanadski film
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK, ponovitev
13.50 MOŠKI, ŽENSKÉ, ponovitev
15.15 JOSHUAOVO SRCE, ponovitev kanadskega filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 1/11
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 KRIZKRAŽ
21.25 TV POPER
21.35 KORENINE SLOVENSKE LIPE: PESMICE, 1. oddaja
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
22.40 TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 21/26
23.35 LOV NA ČLOVEKA, amer. film

SLOVENIJA 2

8.15 - 1.40 Teletekst
8.30 Video strani - 8.55 Sova (ponovitev): Ko se srca vnamejo (7. epizoda amer. naniz.); 9.25 Tekmeci Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 20/26) - 10.20 Športna sobota: 10.20 Maribor: svet. pokal v alpskem smučanju, veselalom (ž), 1. tek; 13.20 2. tek; 14.15 EP v umetniškem drsanju; 17.20 Žrebanje za EP v roketu; 18.00 Kri, znoj in slava (7. oddaja) - 18.55 Vodne pustolovščine (angl. poljudnoznan. serija, 9/24) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Pa ga je... (angl. nadalj., 4/4) - 20.55 Žametna šapa (angl. poljudnoznan. serija, 3/7) - 21.25 Pogled in zadnji - 22.30 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Borza dela - 7.30 Video strani - 9.00 CMT - 9.50 A shop - 10.00 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Kdo tam poje (ponovitev filma) - 12.30 A shop - 14.30 Borza dela - 18.00 Maratonci tečejo častni krog (ponovitev filma) - 19.30 Radio FM (ponovitev 6. dela amer. naniz.) - 20.00 Modna dežela (oddaja o modi) - 20.30 Radio FM (7. del amer. naniz.) - 21.00 Vojni ujetnik Garwood (amer. film) - 22.40 CMT

NEDELJA, 23. 1.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.15 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.55 OTROŠKI PROGRAM
8.55 ŽIV ŽAV, ponovitev
9.45 PRVA LJUBEZEN, ponov. švedske nadalj., 2/6
10.10 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 1/11
11.10 12 SLOVENSkih PODOB LJUDSKEGA PLESA, 3. oddaja
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 TEDENSKI IZBOR
12.00 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
12.35 VODNE PUSTOLOVŠČINE, 9/24
13.00 POROČILA
13.50 NAJVEČJI AMERIŠKI SEKSUALNI ŠKANDAL, amer. film
15.20 DEDIŠČINA SONČNIH BOGOV, ponovitev dok. serije, 6/6
16.00 CALEBOVE HČERKE, kanadska nadalj., 4/10
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA
19.10 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 SLAVA V 20. STOLETIJU, angl. dok. serija, 3/8
22.25 DNEVNIK 3, VREME
22.50 SOVA
ZADEVA SEZNEC, franc. nadalj., 3/4
TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 22/26

SLOVENIJA 2

7.45 - 23.20 Teletekst
Opomba: Maribor: slalom (ž), 10.20 1. tek, 13.20 2. tek; 12.20 supervesleslalom (m); 14.15 EP v umet. drsanju; 17.00 NBA košarka; 18.00 slalom (ž), posnetek iz Maribora
8.00 Video strani - 8.25 Pogled in zadnji - 9.30 Trgovci s sencami (novozel. nadalj., 1/3) - 11.00 Tvariet - 12.20 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Slovenski magazin - 20.35 Tex-aville (amer. film) - 22.40 Športni pregled

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.15 Ris (risanje in spoti) - 9.00 Male živali - 9.15 Vojni ujetnik Garwood (ponovitev filma) - 11.00 Ameriški deset (ponovitev) - 11.30 Dance session (ponovitev 16. oddaje) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Video strani - 14.30 Borza dela - 17.45 Izbor pop in rock zvezdnikov leta '93 - 19.05

Tropska vročica II (ponovitev 16. dela amer. nadalj.) - 20.00 Tropska vročica II (20. del) - 20.55 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.40 Američana (amer. film) - 23.10 CMT - 00.30 Borza dela

PONEDELJEK, 24. 1.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.35 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.10 TEDENSKI IZBOR
11.10 MESEČEVA URA, angl. nadalj., 1/6
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
12.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. 1/11
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK, ponovitev
13.50 MOŠKI, ŽENSKÉ, ponovitev
15.15 JOSHUAOVO SRCE, ponovitev kanadskega filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 1/11
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 KRIZKRAŽ
21.25 TV POPER
21.35 KORENINE SLOVENSKE LIPE: PESMICE, 1. oddaja
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
22.40 TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 21/26
23.35 LOV NA ČLOVEKA, amer. film

SLOVENIJA 2

12.45 - 0.20 Teletekst
13.00 Video strani - 13.35 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 14.35 Nedeljskih 60; 15.35 Obzora duha - 16.05 Sova (ponovitev): Tekmeci Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 21/26) - 17.00 Zadeva Seznec (franc. nadalj., 3/4); 17.50 Tekmeci Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 22/26) - 18.50 TV avtomagazin - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Plamenice (švedska drama), 3/3 - 22.00 Studio City - 22.40 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 85. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Verdi (6. del italij. nadalj.) - 12.45 Helena (ponovitev) - 14.30 Borza dela - 16.20 A shop - 16.30 Američana (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (86. del amer. nadalj.) - 18.45 Ameriški deset (glasbena oddaja) - 19.15 Risanke - 19.25 A shop - 19.35 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Motor smrti (amer. film) - 22.00 Otroci kot zdravniki (dok. film) - 22.30 Poročila - 22.50 Verdi (6. del italij. nadalj.) - 23.35 A shop - 23.45 CMT - 00.30 Borza dela

TOREK, 25. 1.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.25 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 TEDENSKI IZBOR
10.40 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
10.45 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 1/11
11.45 TV AVTOMAGAZIN
12.15 PLAMENICE, švedska drama, 3/3
13.00 POROČILA
13.05 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
MLADI VIRTUOZI
PRVA LJUBEZEN, švedska nadalj., 3/6
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 PARI, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 PRIČEVANJA O ZVESTOBİ - SLOVENCI V ARGENTINI: NOVI SVET OB SREBRNI REKI
21.35 OSMI DAN
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
DOBER DAN, RAZRED, angl. naniz., 4/6
TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 24/26

SLOVENIJA 2

13.45 - 23.35 Teletekst
Opomba: 14.35 - 15.25 tenis, posnetek iz Melbourn
14.00 Video strani - 15.25 Zgodbe iz školjke - 15.15 Tedenski izbor: Sedma steza; 16.35 ...; 17.15 Sova (ponovitev): Na programu (amer. naniz., 3/7); 17.45 Tekmeci Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 23/26) - 18.40 Iz življenja za življenje - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Košarka Smelt Olimpija:Taures - 21.35 Železni Gustav (nemška nadalj., 7/7) - 22.25 Videošpon

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 86. dela amer. nadalj.) - 11.50 A shop - 12.00 Verdi (7. del italij. nadalj.) - 14.30 Borza dela - 16.20 A shop - 16.30 Motor smrti (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (87. del) - 18.45 Jazzbina (ponovitev 50. oddaje) - 19.15 Risanke - 19.25 A shop - 19.35 CMT - 20.00 Risanke - 20.10 Poročila - 20.30 Nočni bojevniki (akcijski film) - 22.10 Jazzbina (51. oddaja) - 22.45 Poročila - 23.05 Verdi (7. del italij. nadalj.) - 23.55 A shop - 00.00 CMT - 00.30 Borza dela

SREDA, 26. 1.

SLOVENIJA 1

8.45 - 23.55 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.35 TEDENSKI IZBOR
9.35 TISOČ IN ENA AMERIKA, amer. risana serija, 4/26
10.00 VIDEOŠPON
11.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
11.30 ŽAMETNA ŠAPA, angl. poljudnoznan. serija, 3/7
12.00 SLAVA V 20. STOLETIJU, angl. dok. serija, 3/8
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
14.55 ŽELEZNI GUSTAV, nemška nadalj., 7/7
15.50 MERIDIANI, TARČA
ISTRŠKE PRIPOVEDI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
18.00 RPL
18.45 PARI, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 SLOVENSKE NOVELE
ŽARKO PETAN: OBŠOJEN NA SVOBODO
21.30 ORGLE NA SLOVENSKEM, 2. oddaja
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 SOVA
BURLESKE CHARLIEJA CHAPLINA, 9. epizoda
TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 25/26

SLOVENIJA 2

15.15 - 23.05 Teletekst
15.30 Video strani - 15.40 Tedenski izbor: Televizijska konferenca; 16.55 Moč in slava - 17.25 Sova (ponovitev): Dober dan, razred (angl. naniz., 4/6); 17.55 Tekmeci Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 24/26) - 18.45 Šola podjetništva (izobraž. serija, 7/8) - 19.15 TV noč - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Športna sredi - 22.20 Svet poroča

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angl.) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 87. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Verdi (8. del italij. nadalj.) - 14.30 Borza dela - 16.10 A shop - 16.20 Nočni bojevniki (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (88. del) - 18.45 Otroci kot zdravniki (ponovitev dok. filma) - 19.15 Risanke - 19.25 A shop - 19.30 CMT - 20.00 Risanke - 20.10 Poročila - 20.30 Dance session (17. oddaja o plesu) - 21.00 Verdi (8. del italij. nadalj.) - 21.40 Pozabljeni otroci (dok. oddaja) - 22.10 Poročila - 22.30 A shop - 23.00 CMT - 00.30 Borza dela

94,6 Mhz
RADIO SRAKA

ČETRTEK, 20. 1.

6.00 Domača glasba - 8.30 Občani sprašujejo - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.15 Doktor na obisku - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 16.15 Srakin TV izbor - 17.00 ODPRTI TERMIN: aktualno - 19.00 Večerni program - 22.00 ZDA skozi ljudsko pesem - 22.30 Ry Cooder - portret, 2.del

PETEK, 21. 1.

6.00 Domača glasba - 8.30 Občani sprašujejo - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 15.30 Grmski vulkan - 17.15 Srakin vikend TV izbor - 19.00 Večerni program (do 24.00)

SOBOTA, 22. 1.

6.00 Dobro jutro - 8.15 Izbor viže dneva - 10.00 Čestitke - 10.30 Godec v studiu: TONI ISKRA - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci v studiu - 14.00 Čestitke - 16.00 Lestvica 13 domačih - 17.00 Kontaktna oddaja - 18.00 Obisk: ansambel PETER FINK - 20.00 Čestitke - 21.00 Srakina veselica (do 01.00)

GLASBA JE ŽIVLJENJE

V tokratni oddaji Glasba je življenje bomo imeli v gosteh ministra za finance Mitjo Gasparija. Beseda bo tekla o slovenskih pregovorih, vezanih na glasbo in denar; ker ministra Gasparija po glasbeni plati verjetno ne poznate, ga bomo nekoliko "razkrinkali" tudi na tem področju.

Za razpito ameriško pevsko zvezdnico Madonno pravi minister Gaspari, da je to tipično ameriški projekt, kjer je posameznik znal izkoristiti publiko, kakršna je ameriška, in je na trg ponudil nekaj drugač

»TERCA« Šentrupert d.o.o.,

Baragov trg 1, Trebnje,
upravniki v blokih Ulica 1. maja št. 2, 4 in 6 v Metliki, v skladu s
sklepom kurilnega odbora z dne 10. 01. 1994 objavlja

JAVNI RAZPIS

za izbiro najugodnejšega izvajalca za zamenja-
vo peči za centralno ogrevanje.

1. NAROČNIK: »TERCA« Šentrupert d.o.o., Baragov trg 1, Trebnje
2. PREDMET RAZPISA: Zamenjava peči za centralno ogrevanje blokov št. 2, 4 in 6 v Ulici 1. maja v Metliki. Kurilnica je v bloku št. 4. Ponudbe naj vsebujejo peč na kurjenje s kurilnim oljem z vsemi elementi (rezervoarji in potrebna gradbena dela), poleg tega pa tudi varianta kombinacije ogrevanja kurilno olje — plin.
3. OBVEZNI ELEMENTI PONUDBE:
— vrednost razpisanih del po sistemu »ključ v roke«, plačilne pogoje — kredit, strokovna usposobljenost izvajalca in ostale ugodnosti, ki jih ponudnik nudi investitorju.
4. Okvirna vrednost del je 5.500.000,00 SIT, rok pričetka del je konec kurilne sezone 93/94, dokončanje v roku 60 dni od pričetka del.
5. Ogled je možen v Ulici 1. maja št. 4 v Metliki, po predhodni najavi na tel. 068-58-303, kjer se dobijo tudi ostale informacije.
6. Pisne ponudbe v zaprti kuverti z oznako »Ponudba za zamenjavo peči« — NE ODPIRAJ, je potrebno poslati do 10. februarja 1994 na naslov: »TERCA« Šentrupert d.o.o., Baragov trg 1, 68210 Trebnje.
7. Ponudniki bodo obveščeni o izbiri do 10. marca 1994.

SPREMEMBA TELEFONSKIH ŠTEVILK NAROČNIKOM BIZELJSKO IN PIŠECE

Uporabnikom telefonskih storitev sporočamo, da veljajo za telefonske naročnike Bizeljskega in Pišec nove klicne številke od 24. januarja 1994 dalje. Vzrok spremembe oštevilčenja je vključitev nove telefonske centrale na Bizeljskem. Spremenjene telefonske številke so na voljo vsem uporabnikom na službi informacij, telefon 988. Prosimo, da spremembo z razumevanjem sprejmete.

POSLOVNA ENOTA
PTT NOVO MESTO

PLESNI CENTER DOLENJSKE

vabi k vpisu v plesne tečaje za odrasle:

nedelja, 23. januarja 1994

začetni ob 16. uri
nadaljevalni ob 18. uri
izpopolnjevalni ob 20. uri

četrtek, 27. januarja 1994

začetni ob 18. uri
nadaljevalni ob 20. uri

Vabljeni!

Trgovina s kmetijsko mehanizacijo TABAKUM
iz velike Cikave 25, Novo mesto obvešča cenjene kupce, da imajo na zalogi
avtoplašče za vse tipe vozil,
po konkurenčnih cenah kmetijsko mehanizacijo, olja, maziva, sredstva proti zmrzovanju in raznovrstno avtokozmetiko.

Akumulatorska delavnica
BLAŽO TASEV Vas vabi,
da se pri njih oskrbite z akumulatorji
VESNA Maribor.
NA ZALOGI VSI TIPI AKUMULATORJEV, PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO, BREZPLAČEN PREGLED, MONTAŽA IN DEMONTAŽA AKUMULATORJA, ODKUP STARIH AKUMULATORJEV.

Ekskluzivna prodaja traktorjev SAME
Delfino, Solar in Fruteto.

Poleg teh so Vam na voljo še vsi tipi traktorjev **CARRARO, UNIVERSAL** in **TOMO VINKOVIČ.**

Za vso kmetijsko mehanizacijo pa Vam pri Tabakumu nudijo potrošniški kredit za dobo 4 ali 6 let!

Lahko jih pokličete na tel. številko **068/322 625** ali **23 826**. Še bolje pa bo, če jih obiščete. Morda boste prav pri **TABAKUMU** našli nekaj, kar že dolgo zaman iščete.
Trgovina TABAKUM Vas pričačuje.

tabakum d.o.o.
Novo mesto, Velika Cikava 25,
tel. 068/322-625

»Ljubi Dolenjci!«

Za vas in za vaše ljube smo na Trdinovem vrhu postavili oddajnik. Po 69. kanalu pridemo tudi k vam domov.

KANAL A — Televizijska postaja

Obrtna zadruga H R A S T

**Adamičeva 2
68000 NOVO MESTO**

Razpisujemo prosta dela in naloge

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA
za področje zaključnih del v gradbeništvu

Od kandidata pričakujemo:

- da ima srednjo ali višjo izobrazbo gradbene ali druge ustrezne tehnične stroke,
- zaželeno so izkušnje na področju komerciale, kar pa ni nujno - lahko je tudi pripravnik,
- da ima željo po dinamičnem delu in pravilen odnos do timskega dela,
- da obvlada vsaj en tuji jezik - po možnosti nemščino.

Delovni čas bomo sklenili za določen čas 6 mesecev z možnostjo poznejše zaposlitve za nedoločen čas.

Pisne ponudbe pričakujemo v 8 dneh na naslov zadruga.

MATURANTI

**Španija 7 dni
Španija 8 dni**

MATURANTI

**280 DEM
310 DEM**

Odhodi so iz Novega mesta.

Na voljo tudi ostali programi: Italija, Grčija, Nizozemska...

MANA
turistična agencija

Pohitite s prijavi!

Partizanska 7, Novo mesto
Tel. (068) 321-115 in 28-136

TANIN SEVNICA ODKUPUJE ZA POTREBE SVOJE PROIZVODNJE LES PRAVEGA KOSTANJA

PO NOVIH ODKUPNIH CENAH, IN SICER 2.200 SIT ZA PRM IN 2.900 SIT ZA M³. VES LES, PRIPELJAN DO 31. 1. 1994, VAM BOMO PLAČALI V 15 DNEH. VSE OSTALE INFORMACIJE LAHKO DOBITE NA TELEFONSKI ŠTEVILKI 0608/41-349 oziroma 41-044 ALI NA SEDEŽU TOVARNE.

IOK JUTRANJKA Sevnica in STILLES SEVNICA

kot solastnika razpisujeta
za SREDO, 26.1.1994, ob 9. uri

JAVNO DRAŽBO
za prodajo praznega dvosobnega stanovanja (58,71 m²)
v SEVNICI, Naselje heroja MAROKA 27/21

Izključna cena za stanovanje je 50.080,00 SIT/m².

Kupec bo poleg izključne cene (kupnine) moral plačati še davek na promet nepremičnin in stroške zemljiškoknjižnega prenosa lastninske pravice na njegovo ime.

Draži lahko vsak, kdor bo do začetka dražbe vplačal varščino v višini 5% od izključne cene.

Stanovanje si morebitni kupci lahko ogledajo do dneva javne dražbe v spremstvu pooblaščenega delavca IOK JUTRANJKA SEVNICA do uro pred pričetkom dražbe.

Dražba bo v navedenem stanovanju v Sevnici, NHM 27, št. stan. 21.

STANOVANJA PREDVSEM ZA SLUŽBENE POTREBE

TREBNJE - Komisija za stanovanjske zadeve, ki jo je imenovala trebanjski izvršni svet po uveljavitvi stanovanjskega zakona oktobra 1991, je v tem obdobju prejela 29 prošenj za dodelitev stanovanj. Občinska skup-

ščina je sklenila, da naj imajo zaradi sanacije trebanjskega gradu prednost pri dodeljevanju občinskih stanovanj prav stanovalci tega gradu; komisiji je uspelo iz gradu izseliti 5 družin, v stavbi pa so še vedno 4 družine z 11 člani. Komisija je na novo dodelila tudi štiri službena stanovanja, na predlog Centra za socialno delo pa dve socialni stanovanji.

REPUBLIKA SLOVENIJA

OBČINA ČRNOMELJ

Oddelek za lokalni razvoj

Trg svobode 3

ČRNOMELJ

Na podlagi 15. člena Pravilnika o merilih in postopkih za dodeljevanje socialnih stanovanj v najem (Ur. l. RS št. 67/93) občina Črnomelj objavlja:

JAVNI RAZPIS

za dodelitev socialnih stanovanj v najem na območju občine Črnomelj

Občina Črnomelj bo sklenila najemne pogodbe za stanovanja, ki se bodo sprostila do naslednjega razpisa.

I. SPLOŠNI POGOJI ZA ODDAJO SOCIALNEGA STANOVANJA V NAJEM

1. Na razpisu za dodelitev socialnega stanovanja v najem lahko sodelujejo državljani Republike Slovenije, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo manjši stvarni mesečni dohodek na družinskega člana, kot je dogovorjena raven socialne varnosti.

Le-ta je izražena v odstotkih od povprečne neto plače, ki je v mesecih (januar-oktober) 1993 znašal 45.479,00 SIT na zaposlenega v Republiki Sloveniji in znaša:

- za otroka do dopolnjenega 6. leta starosti 29%, to je 13.189,00 SIT,
- za otroke od 7. leta starosti do dopolnjenega 14. leta starosti 34%, to je 15.463,00 SIT,
- za otroka od 15. leta starosti do zaključka rednega šolanja 42%, to je 19.102,00 SIT,
- za odrasle osebe 52%, to je: 23.650,00 SIT;

2. da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, ni najemnik ali lastnik stanovanja oziroma je najemnik ali lastnik;

3. da imajo prosilec in njegovi ožji družinski člani, ki z njim stalno prebivajo, stalno bivališče v občini Črnomelj;

4. da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, ni lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja oziroma druge nepremičnine in o tem da pisno izjavo;

5. da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov ni lastnik premoženja, ki presega 25% vrednosti primerne stanovanja;

6. da prosilec ali njegov zakonec ni odkupil stanovanja s popustom po določenih stanovanjskega zakona in ga nato prodal;

7. da prosilec ni nezaposlen po lastni krivdi ali volji.

II. NATEČAJNI POSTOPEK

Državlani, ki želijo pridobiti socialno stanovanje v najem, morajo oddati svoje vloge vključno s prilogami na posebnih obrazcih SPN-1, ki ga dobijo v prodajalnah Državne založbe Slovenije, najkasneje v 15 dneh od objave razpisa v Dolenjskem listu.

Vlogi je potrebno priložiti naslednje:

- potrdilo o državljanstvu za prosilca;
- potrdilo o stalnem prebivališču v občini Črnomelj za prosilca in njegove ožje družinske člane, ki z njim stalno prebivajo; to potrdilo mora vsebovati tudi datum prijave o stalnem prebivališču v občini Črnomelj;
- potrdilo o zaposlitvi in potrdilo o višini plače za prosilca in njegove ožje družinske člane, ki z njim stalno prebivajo;
- potrdilo o vseh ostalih prihodkih v letu 1993 za prosilca in njegove ožje družinske člane, ki z njim stalno prebivajo;
- potrdilo o premoženjskem stanju prosilca in njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo (izda Republiška uprava za javne prihodke - Izpostava Črnomelj);
- potrdilo po predpisih o zaposlovanju o nezaposljivosti (izda Republiški zavod za zaposlovanje Območna enota Črnomelj);
- izvid zdravniške komisije 1. stopnje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije o trajnem obolenju;
- izvid in mnenje pristojne komisije o invalidnosti, zaradi katere je prosilec ali odrasli družinski član nesposoben za samostojno življenje in delo (izda Center za socialno delo);
- mnenje Centra za socialno delo za prosilčev status samohranilca;
- izvid in mnenje o zmerni, težji ali težki duševni ali težki telesni motnji, ugotovljeno po pristojni komisiji (izda Center za socialno delo);
- lastninski list oziroma potrdilo o nelastništvu nepremičnin, ki ga izda geodetska uprava;
- pisno izjavo prosilca in njegovih ožjih družinskih članov, da niso najemniki oz. lastniki stanovanja oz. najemniki ali lastniki neprimerne stanovanja, da niso lastniki počitniške hiše ali počitniškega stanovanja oz. druge nepremičnine in da niso lastniki nepremičnine, ki presega 25% vrednosti primerne stanovanja.

Vloge bo sprejemal Oddelek za lokalni razvoj - stanovanjski sektor, Trg svobode 3 - Črnomelj, soba št. 16, 15 dni po objavi. V primeru nepopolne vloge upravičenca je ta dolžan na ustrezen način vlogo dopolniti, v nasprotnem primeru se vloga zavrne.

Vse utemeljene vloge udeležencev javnega razpisa bo komisija obravnavala na podlagi Pravilnika o merilih za dodeljenje socialnih stanovanj v najem (Ur. l. RS št. 67/93).

Upravni organ bo najkasneje v 60 dneh po objavi razpisa določil listo za dodelitev socialnih stanovanj v najem, katere predlog bo objavljen na oglasni deski Skupščine občine Črnomelj.

J&M CALIMERO

Podjetje za kulturno - izobraževalno
dejavnost in prosti čas, d.o.o.,
NOVO MESTO

vabi k VPISU za TEČAJ IGRANJA NA
SYNTHESIZER,
ki se bo pričel 1. februarja 1994 v prostorih
OŠ Bršljin Novo mesto.

Pouk bo potekal po svetovno razviti metodi enkrat tedensko po
eno uro.
Cena tečaja je 38 DEM na mesec (v SIT protivednosti).
Vse podrobnejše informacije dobite na telefon 068-26-856, iz-
polnjeno prijavnico pa pošljite na naslov CALIMERO, Cesta
brigad 49, 68000 NOVO MESTO.

PRIJAVNICA

Priimek in ime
rojen-a
naslov
telefon

RSL — recording studio Luca

VABI NA
HUMANITARNO PRIREDITEV
ZA NOVO PORODNIŠNICO V NOVEM MESTU
TER ODDAJO Z DIREKTNIM PRENOSOM NA TV SLOVENIJA

»POGLEJ IN ZADENI«

ki bo V SOBOTO, 29. januarja, S PRIČETKOM OB 19.30 (točno),
V ŠPORTNI DVORANI MAROF V NOVEM MESTU

NASTOJAJOČI:
HELENA BLAGNE
POP DESIGN
JAN PLESTENJAK
DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV
LOPATIČ F. BAND
plesna skupina TERPSIHORA
in
MODNA REVIJA spomladanskih in poletnih oblačil

NACE JUNKAR
NENO BELAN
SENDI
MICHELANGELO
VIKEND

GOSTJE VEČERA: »HE MIDDLE OF THE ROAD« iz Londona

PRIREDITEV SO OMOGOČILI:
POKROVITELJ PRIREDITVE

zavarovalnica triglav d.d.
PE Novo mesto

odslej v novih prostorih na Novem trgu

SOPOKROVITELJ: VESNA MARIBOR

**Izvršni svet občine Črnomelj — Oddelek za
gospodarstvo, družbene dejavnosti in javne
finance**

razpisuje
oddajo celotne organizacije prireditve »Jurjevanje 94«

Jurjevanje je tradicionalna kulturno-zabavna prireditev. Obse-
ga nastop izvajalcev belokranjske ljudske umetnosti (plesi,
pesmi ipd.) ter zabavni del.

Prikaz ljudske umetnosti bo potrebno uskladiti s prireditvenim
odborom, ki ga je imenovala skupščina občine Črnomelj, za-
bavni del, ki zajema tudi prodajo različnega blaga v premičnih
objektih, pa pripravi izbrani organizator sam.

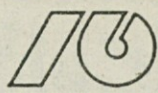
Čas prireditve: junij 1994.
Lokacija prireditve: »jurjevanjska draga« med železniško posta-
jo Črnomelj in hotelom »Lahinja«.

Ponudbe pošljite na naslov: Izvršni svet občine Črnomelj,
68340 Črnomelj, Trg svobode 1, v zaprti kuverti s pripisom: »Ne
odpiraj — ponudba Jurjevanje 1994«.

Rok: 8 dni od dneva objave.
Pisni ponudbi je treba priložiti: registracijo, reference ponud-
nika in kratek program organizacije prireditve.

Pogoj za pridobitev organizacije prireditve je tudi zagotovitev
visoke kvalitete pri ponudbi hrane in pijače belokranjskega pore-
kla in primeren izbor ostale ponudbe blaga in storitev.

Vse dodatne informacije se dobijo na občini Črnomelj osebno
ali po telefonu (068) 52-040. Kontaktna oseba: Viktor Zupanič.

Dolenjska banka d.d.
Novo mesto

**Če imate organizatorsko žilico,
če imate ideje in želje, da bi
spreminjali stvari, če vas
zanimajo nove tehnologije in če
imate potrpljenje za delo z
ljudmi — pridružite se nam!**

**Iščemo organizatorje in analitike
poslovanja z visokošolsko
izobrazbo za delo na področju
organizacije poslovanja in
uvajanja novih tehnologij.**

Ljubljanska banka
Dolenjska banka d.d.
Novo mesto
Kettejev drevored 1
68000 Novo mesto

URŠKA
več kot plesna šola

**V osnovni šoli GRM od 16. do 20.30 ure
vsak ponedeljek, torek in sredo.**

Informacije v šoli ali po tel.: 21-880.

K vpisu, ki bo od 16. do 20. ure vsak ponedeljek, torek in sredo,
ŠE POSEBEJ vabimo starše maturantov in seveda vse odrasle,
ki so negotovi v svojih plesnih korakih.
Tečaji za odrasle se bodo pričeli 1. februarja.

KOMUNALA NOVO MESTO, p.o.

Cesta komandanta Staneta 2
68000 NOVO MESTO

**OBVESTILO
O SPREMEMBI KLIČNIH
TELEFONSKIH ŠTEVILK
JAVNEGA PODJETJA**

Uporabnike storitev, poslovne partnerje in občane obveščamo,
da se nam bodo dne 24. 01. 1994 zaradi premestitve telefon-
skih števil na novo avtomatsko telefonsko centralo v Novem
mestu spremenile klične telefonske številke in telefaks številke,
ki vam jih v celoti navajamo:

DIREKTOR: N. C. 323-886
TAJNIŠTVO,
EKONOMSKI SEKTOR,
ŠPLOŠNO KADROVSKA SLUŽBA,
Cesta komandanta Staneta 2:

N.C. 321-277
321-524
321-578

TELEFAKS: 322-248

DEŽURNA SLUŽBA,
SEKTOR OSKRBE Z VODO,
SEKTOR ŠPLOŠNA KOMUNALA,
TEHNOSEKVIS,
NABAVA,
Mala Cikava 28:

N.C. 323-592
323-594
323-596
323-816

SEKTOR RAZVOJA IN INVESTICIJ,
SEKTOR OSKRBE S PLINOM,
Muzejska ulica 5:

N.C. 321-514
324-201

TELEFAKS: 324-115

SEKTOR KANALIZACIJA IN ČN,
Cesta herojev:
POGREBNA SLUŽBA,
Cesta herojev 17:

N.C. 324-486
N.C. 321-484

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža in tatija

**JANKA
BADOVINCA**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi
zadnji poti, mu darovali cvetje in sočustvovali z nami.

Žena Adela, otroci Vida, Irena in Janko z družinami

Ljubljana, 14. januarja 1994

ZAHVALA

Dotrpela je naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ANA SROVIN

rojena Kramar

iz Mirne Peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znan-
cem za izrečeno ustno ali pisno sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter sv.
maše. Prav posebna zahvala vsemu medicinskemu osebju Internega
oddelka (drugo nadstropje) za posebno nego in skrb ter g. župniku za
lepo opravljen obred, cerkvenim pevcem pa za zapete žalostinke.

Vsi njeni

V SPOMIN

22. januarja mineva žalostno leto, odkar ni
več med nami

**MARIJE
PERŠE**

iz Ulice Mirana Jarca 12

Vsem, ki se ustavljate ob njeni zadnji življenjski postaji, hvala!

Žalujoči: mož Jurij, sin Darko in hči Lidija z družinama

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je zapustila žena in mati

**IVANA
BOBIČ**

roj. Kirar

iz Stare Bučke 36

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, številnim prijateljem in znancem,
ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali
cvetje ter pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji
poti. Posebna zahvala Venetovim iz Bučke, sosedom Kovačičevim,
Zabkarjevim, Pogrebnuemu zavodu, g. Smrekarju za ganljive besede
slovesa ter g. duhovniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustila draga žena,
mama, babica in prababica

**TEREZIJA
LIBERŠAR**

iz Škocjana 25

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in
znancem, ki so nam izkazali pomoč, izrekli sožalje, darovali cvetje,
vence in sveče ter sv. maše in pokojno v tako velikem številu pospremili
k večnemu počitku. Prisrčna hvala tudi osebju Internega oddelka
Splošne bolnice Novo mesto za vsestransko pomoč v času bolezni. Za-
hvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred, g. Čelesniku za go-
vor, pevcem Sentjernejskega okteta, kolektivu TPV Treves Novo mesto
ter kolektivu OŠ Simona Jenka, Krani. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Pomlad v tvoj vinograd bo prišla
in čakala, da prideš ti,
usedla se na rožna tla
in zajokala, ker te ni.

V 65. letu starosti nas je zapustil naš oče

**ALOJZ
ŠKOPORC**

iz Pavle vasi pri Tržišču

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in pri-
jateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali. Hvala kolektivu
Inkos Krmelj, Policijski postaji vodnikov službenih psov Ljubljana,
pevcem iz Mokronoga, gasilec, govorniku za besede slovesa, Društvo
upokojencev Tržišče ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil naš mož, oče, dedek
in pradedek

**JOŽE
ŠALEHAR**

iz Breze pri Trebnjem

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za
izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem sosedom za pomoč.
Hvala dr. Čehovi, dr. Drenovcu, dr. Humerju, dr. Janežu ter vsem, ki
ste se trudili pri njegovem zdravljenju. Hvala g. župniku, pevcem, go-
vornikom in gasilec za lepo opravljen obred. Se enkrat hvala vsem, ki
ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

Dva sprejeli, dva dopolniti

Odločitve ObS Kočevje

KOČEVJE - Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji sprejela odlok o ustanovitvi sveta za varstvo pravic najemnikov in pravilnik o površinskih normativih in dodatnem točkovanju stanovanjskih razmer pri dodeljevanju socialnih stanovanj v najem.

Hkrati so delegati dali več pripomb

na osnutek pravilnika o dodeljevanju občinskih profitnih stanovanj v najem in na osnutek pravilnika o oddaji službenih stanovanj občine v najem. Oba je treba dopolniti, kot je bilo predlagano oz. zahtevano v razpravi na seji vseh treh skupščinskih zborov 13. januarja.

Za občinska profitna stanovanja so menili, da jih je najpametneje prodati, vendar dosedanja razpisi prodaje niso uspeli. Gre za 4 stanovanja na Trgu zbora odposlancev št. 12 do 18. Zdj ta stanovanja stoje prazna in se dela škoda. Formulacijo, da znaša višina najemnine najmanj 4 DEM za

kv.m stanovanja, so spremenili tako, da je izhodiščna najemnina 4 DEM, se pravi, da je dogovorjena (ali izlčitirana) najemnina lahko višja, če je večje povpraševanje, ali nižja, če ni povpraševanja.

Za pravilnik o oddaji občinskih službenih stanovanj pa je bilo rečeno, naj ne bodo do teh stanovanj upravičeni le občinski uslužbenci in uslužbenci javnih podjetij in zavodov, ki jih je ustanovila občina, ampak na primer tudi profesorji srednjih šol in uslužbenci drugih podjetij, ki so pomembna za razvoj občine.

J. P.

• Če je politika kurba, kaj so potem tisti, ki se z njo ukvarjajo? (Ringbauer)

• Ne pišem vícev. Samo spremljam delo vlade in poročam tisto, kar slišim. (Vennick, nizozemski novinar)

• Američani so zaljubljeni v rezervate. Ker že imajo izkušnje s svojimi indijanskimi, si želijo podobne rezervate še v Bosni. (Silajdžić)

• Zgodovina je preresna, da bi lahko popustili zgodovinarjem. (MacLoud)

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 67. letu zapustila

MARIJA JANKOVIČ

iz Ul. Marjana Kozine 59

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, nam stali ob strani, nas tolažili, izrekli sožalje, darovali sveče in toliko lepega cvetja, ter vsem, ki ste našo drago mamo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujemo: sin Tine, hčerki Tanja in Sonja, brata Vinko in Tine, sestre Tilka in Zalka z družinami

Novo mesto, v prosincu 1994

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, teta in tašča

JOŽEFA GERKŠIČ

rojena ŽUGELJ

iz Gor. Suhorja 21

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za pomoč, podarjeno cvetje, izraze sožalja in vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvala tudi dr. Mlačku, osebju Doma počitka Metlika, Plutovi za poslovilne besede, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Pomlad v tvoj vinograd bo prišla in čakala, da prideš ti, usedla se na rožna tla in zajokala, ker te ni.

V 62. letu starosti nas je zapustila naša ljuba

MIMI BREZOVAR

roj. Juršič

Iskrena hvala sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja Nevrološkemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto. Vsem zares iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njeni

Straža, Kostanjevica na Krki, Ljubljana, 14. januarja 1994

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni je utrujeno dotrpelo plemenito srce ljube mame in stare mame

FRANČIŠKE GRDEŠIČ

roj. 1903, iz Črnomlja

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Lepa hvala tudi dr. Pogačarju in dr. Špilerju, ki sta ji lajšala bolečine v zadnjih trenutkih, govornici Tatjani Weiss, pevkam za zapete žalostinke, g. župniku pa za lepo opravljen obred. Posebna hvala Tinki Springer za nesebično pomoč ob bolniški postelji naše drage mame.

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 58. letu starosti zapustil dragi mož, škrtini oče, sin, brat in stric

EDVARD GORŠE

iz Kočevskih Poljan 27

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za vso pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Posebna zahvala GG Podturn, g. Muhiču za poslovilne besede, Pljučnemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, Onkološkemu inštitutu v Ljubljani ter dr. Mateji Gorenc in sestrama Jelki in Erni, g. župniku pa za večerno molitev in lepo opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

Delo, trud, trpljenje — to bilo, ata, tvoje je življenje.

Za vedno nas je zapustil ljubi mož, ata, stari ata in tast

FRANC GOLOB

iz Mačkovca

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so sočustvovali z nami, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi poslednji poti. Posebna zahvala kolektivoma Novoles - Račje selo in TEM - Čatež, pevcem in duhovniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage hčerke, sestre in tete

ALEKSANDRE ERŽEN

iz Kristanove 22

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem, sostanovalcem Kristanove 22 in Društvu invalidov za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vence in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivu Novotehne za nesebično pomoč, patru Darku Žnidaršiču za lepo opravljen obred in pevcem MPZ iz Šmihela.

Žalujemo: mama Tina, brat Milan, nečakinja Saša, nečak Aleš in ostalo sorodstvo

Novo mesto, Ljubljana, Maribor, 17. januarja 1994

ZAHVALA

Pomlad v tvoj vinograd bo prišla in čakala, da prideš ti, usedla se na rožna tla in zajokala, ker te ni.

V 61. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, tast, stari ata in brat

ANTON UMEK

iz Sp. Mladetič 4

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za tolažilne besede, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem za tako številno spremstvo na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo ZD Sevnica, dr. Slapšakovi in Splošni bolnici Novo mesto, kolektivu Iskre Mokronog, obrti Meršol iz Vodal, avtošoli Riba, pevcem iz Mokronoga za zapete žalostinke, govorniku Jamšku za izrečene besede. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: žena Angela, hčerki Ani in Martina z družinama, Marjan z družino, sestra Ani ter brata Mirko in Jernej z družinami

ZAHVALA

Življenje celo si garala, vse za hišo in družino dala, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

Po hudi bolezni nas je v 41. letu starosti zapustila naša skrbna mamica, žena, hčerka, sestra in teta

MARJANA MAJHEN

rojena Fifolt

iz Soteske

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem, sorodnikom in znancem cem za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi pevskemu zboru Šmihel, DU Dolenjske Toplice, DI Novo mesto, M- KZ Krka DSSS, Zdravilišču Dolenjske Toplice, UC Cerklje, sošolcem 6.b in učiteljem OŠ Dolenjske Toplice ter gospodom župnikom za lepo opravljen obred. Posebna zahvala pa velja kolektivu tovarne BOR iz Dolenjskih Toplic.

Žalujemo: mož Ivan, sinova Janez in Marko, mama, sestra Vera in Brigita z družinama

ZAHVALA

Odzvala si se materinstvu, spočela si, rodila in v zibel položila. Hvala za življenje, za skrb in za neizmerno ljubezen.

V 70. letu starosti nas je zapustila ter odšla k Vsemogočnemu draga žena, mama, stara mama, tašča, sestra in teta

DANICA MIHELIČ

iz Vinice

Ob nenadni izgubi se zahvaljujemo za vsestransko pomoč zdravstvenemu osebju Vinice in Splošni bolnišnici Novo mesto, sosedom in sorodnikom ter vsem, ki so sočustvovali z nami. Hvala kolektivom MK Z Črnomelj, Novoteksu Vinica, Pekarne Črnomelj in vsem ostalim za podarjene vence, cvetje in sveče ter pevkam, govorniku in gospodoma duhovnikom za ganljivo opravljen obred.

V globoki žalosti: vsi njeni

ZAHVALA

O ljubezni je pel, o mukah srca, o svidenju v gajih nebeških, kjer sama je sreča brezmejna doma in ni več težav človeških. (H. Heine)

V 60. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric in svak

ANTON MALNARIČ

z Mestnih njiv 11

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sosedu Bradačevi, sodelavcem PTT, Zavarovalnici Tilja, Kremenu Novo mesto, Iskri Semič, pevcem iz Šmihela za zapete žalostinke in g. Lapu za lepo opravljen obred in poslovilne besede.

Žalujemo: žena Darinka, hčerka Edita, sin Matjaž in vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 20. januarja - Boštjan Petek, 21. januarja - Neža Sobota, 22. januarja - Vincenc Nedelja, 23. januarja - Rajko Ponedeljek, 24. januarja - Felician Torek, 25. januarja - Darko Sreda, 26. januarja - Pavla

kino

BREŽICE: 20. in 21.1. (ob 20. uri) ter 22. in 23.1. (ob 18. uri in 20.15) akcijska komedija Zadnja velika avantura. 26. in 27.1. (ob 20. uri) glas-

bena drama Tina, kaj ima ljubezen s tem?

ČRNOMELJ: 21.1. (ob 20. uri) film Orlando. 23.1. (ob 17. in 20. uri) ameriški kriminalni film Nečisti policaj.

KRŠKO: 20.1. (ob 18. uri) ameriška komedija Sam doma. 21.1. (ob 20. uri) ter 23. in 26.1. (ob 18. uri) film Veter.

METLIKA: 20. in 21.1. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Nečisti policaj. 23.1. (ob 20. uri) film Orlando.

NOVO MESTO: Od 20. do 25.1. (ob 18. in 20. uri) glasbeni film Tina. Od 21. do 24.1. (ob 16. uri) komedija Prvaki.

TRAKTOR URSUS prodam. Kordič, Koroška vas 62. 316

TRAKTOR PORSCHE JUNIOR, starejši letnik, v zelo dobrem stanju, 20 KM, prodam. Matija Ramuta, Osojnik 32, Semič. 317

PO ZELO UGODNI CENI prodam premične traktorske pluge. 52-476. 321

TRAKTOR ŠAJER 36 s koso in jermenico prodam. 60-137, zvečer. 338

NAHRBNO KOSILNICO Tanaka, japonsko, na laks, rabljeno eno sezono, prodam. (0608)69-241. 339

SEJALNICO za koruzo OLT, dvo-vrstno, in silokombajn SK 80 F prodam. 22-314. 350

KOSILNICO BCS prodam. (068)56-612. 359

TRAKTOR IMT 539, dobro ohranjen, prodam. Stane Kastelic, Dešeca vas 16, Žužemberk. 408

TRAKTOR UNIVERZAL 445, letnik 1993, prodam ali menjam za osebni avto. (068)43-564. 419

kupim

SMREKOV LES za ostreže večje stanovanjske hiše kupim. Naslov in oglasnem oddelku. 332

motorna vozila

Z 101 skupaj ali po delih, ter 201 domačih ocirkov prodam. 73-631. 221

LADO SAMARO, letnik 3/89, prodam po ugodni ceni. Jože Hrovat, Klečec 24, Žužemberk. 228

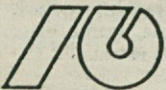
Z 101 GT 55, letnik 1985, motor avtomatik in disco opremo prodam. Ogled možen vsak dan od 12. ure v gostišču Superca (staro kegljišče). (068)22-918, 21-878. 235

Z 128, letnik 1985, registrirano do 2/95, prodam. Aleksander Udovč, Črmošnjice 35, Novo mesto. 238

TOVORNI AVTO Z 620 BL, letnik 1973, vozen, dobro ohranjen, primeren za čebelarje, prodam. (068)42-427. 243

ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 1991, prodam. Miran Krivec, Ždinja vas 3 b (pri gostilni Pugelj), Otočec. 248

SAMARO, letnik 1989, prodam. 22-428. 262

Dolenjska banka d.d.
Novo mesto

Plačevanje porabljene električne energije preko banke

Banka obvešča svoje komitente, da lahko na vseh bančnih okencih poravnava račune za porabljeno električno energijo s posebnimi plačilnimi dokumenti JP Elektra Ljubljana. Imetniki tekočih računov pri banki lahko poravnajo svoje obveznosti tudi preko trajnega pooblastila banki za poravnavo računov za porabljeno električno energijo. V ta namen se mora imetnik tekočega računa oglašiti v banki, ki vodi njegov tekoči račun in predložiti zadnje potrdilo o plačilu obveznosti. Bančnemu delavcu mora imetnik tekočega računa opredeliti dan v mesecu, za katerega želi, da naj banka poravnava obveznosti. Banka izvrši trajni nalog v naslednjem mesecu po prejemu pooblastila imetnika tekočega računa. Stroški obdelave do 5 trajnikov so vključeni v stroške vodenja tekočega računa, ki jih banka mesečno zaračunava imetniku tekočega računa. Imetnik tekočega računa pa mora skrbeti, da ima na svojem tekočem računu v času plačila zagotovljeno potrebno kritje za plačilo računov.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Posameznika), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Posameznik 100 tolarjev; naročnina za 1. trimesečje 1.300 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.600 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomsko oglašje 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.800 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarife številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

KOMBI 850 za prevoz oseb, prevoznih 65.000 km, prodam. Jože Gorenc, K Roku 62, Novo mesto. 263

LADO RIVO 1300, letnik 9/89, ugodno prodam. 49-035. 266

Z 101 GTL, letnik 1986, prodam. 85-652. 278

R 5, letnik 1990, prodam ali menjam za R 4, letnik 87/88. 22-985. 280

ZA 10.500 DM prodam Škodo favorit, staro 13 mesecev, registrirano do 12/94. (068)27-562, popoldan in zvečer. 281

TAM 110 T10 kiper, letnik 1980, prodam ali menjam za kasonar TAM 130, in tavrilo, letnik 1991, prodam. 25-846. 286

JUGO 45, letnik 1989, in citroen AX 14 TGD, letnik 1991, prodam. 42-978. 291

MERCEDES 190 D, letnik 1985, prvi lastnik, redno vzdrževan, v odličnem stanju, prodam. 44-051. 296

GOLF D, letnik 1991, izredno ohranjen, 35.000 km, bele barve, dodatna oprema, prvi lastnik, prodam. 27-088. 302

R CLIORT, letnik 1991, temnozelen kovinske barve, prodam. 22-052. 304

Z 850, lepo ohranjeno, letnik 1984, in Lado 1200 S prodam. (068)73-346. 305

GOLF JGL, letnik 1982, in Golf JX, letnik 1985, ugodno prodam. 27-434. 309

R 4, letnik 1989, za 4.500 DM in tri fliperje za 1.200 DM prodam. (068)27-762, popoldan. 310

R 5 GTL, letnik 1989, prevoženih 55.000 km, prodam. Cena po dogovoru. 27-974. 314

GOLF GL D, letnik 6/85, temnomdre barve, prevoženih 117.000 km, prodam. Cena po dogovoru. 25-909. 318

JUGO 45, letnik 1989, prodam. Jože Novak, Črmošnjice pri Stopičah 10 a. 320

UNO 45, letnik 8/88, 56.000 km, ugodno prodam. 24-393. 322

LADO RIVO 1300, letnik 1989, prodam. 24-255. 324

OPEL KADETT solza 1.6 i, letnik 89/90, nemški, registriran do 1.5.1995, prodam ali menjam. (068)78-143. 329

DOBRO OHRANJENO Z 101, letnik 1979, 80.000 km, nujno prodam za 1200 DM. (068)25-753, po 15. uri. 329

Z 750, letnik 1982, registrirano do 10/94, prodam. 26-869. 330

Z 750, letnik 1980, registrirano, prodam. (0608)33-540. 333

VW PASSAT GL limuzina, 66 KW, letnik 1992, prodam. Avtohiša Berus, (068)25-098. 334

JUGO 45 AX, letnik 1987, registriran do maja, prodam po ugodni ceni. 43-824. 335

R 4, letnik 1985, in Z 750, letnik 1980, ugodno prodam. 85-925, popoldan. 337

Z 750, letnik 1985, Štajer 18 KM in IMT 565, letnik 1990, prodam. 42-527. 340

JUGO 45 AX, letnik 1987, registriran do 11/94, prodam. 73-357. 341

JUGO KORAL 45, prevoženih 24.000 km, zelo dobro ohranjen, prvi lastnik, prodam. 49-163. 351

GOLF, letnik 1989, četvero vrat, v odličnem stanju, prodam. 50-014. 358

Z 750, letnik 1981, registriran do 7/94, v zelo dobrem stanju, prodam. Cena po dogovoru. (068)42-956. 360

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do aprila, prodam. 26-574. 361

JUGO KORAL 45, letnik 12/89, prodam. (068)45-279. 362

SUZUKI ALTO, star leto in pol, prodam po ugodni ceni (gotovina, kredit). (068)85-045. 363

JUGO 45, letnik 1981, prodam. Bobič, Dol. Maharovec 28. 368

KADETT 1.6 D, letnik 86/87, ugodno prodam. 78-408. 372

JUGO 45 KORAL, letnik 12/88, registriran do 18.1.1995, prodam. 65-685. 375

KLEPARSKO RAVNALNO MI-ZO prodam za 4.300 DM. (0608)84-151. 379

Z 101, letnik 1980, registrirano do 1/95, prodam. Franc Medic, Rakovnik 9, Novo mesto. 380

Z 128, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam. Anica Kulovec, Vaška c. 27, Uršna sela. 382

KADETT 1.6 D, letnik 1986/87, prodam. 78-408. 384

SAMARO, 3V, letnik 1989, z dodatno opremo, prodam za 5.400 DM. 22-063, popoldan. 385

OPEL KADETT SOLZA 1.3, letnik 1980, 5V, kovinske srebrne barve, prodam. (068)56-073, zvečer. 387

126 P, letnik 1982, registriran do avgusta, dobro ohranjen, prodam za 1.000 DM. (068)50-291. 388

OPEL KADETT 1.3 MS, avtomatik, letnik 1989, lepo ohranjen, prodam za 13.500 DM. (068)85-044. 389

JUGO 45 A, letnik 1987, prodam. (068)87-224. 390

BMW 316, črn, letnik 11/87, model 1988, s pomično streho, prodam za 13.500 DM. 22-516. 393

UNO 60 S, letnik 1986, registriran do 7/94, prodam. 28-164. 396

ŠKODO, letnik 1986, v zelo dobrem stanju, registrirano do 8/94, prodam. Ogled možen vsak dan od 12. do 15. ure. 85-474. 397

R 9 GTD, letnik 1984, registriran do 10.8.1994, in dve montirani gumi 145/13/70, zimski profil, prodam. Jože Kolenc, Zalog 18, 68275 Škocjan. 401

ŠKODO FAVORIT 135 LX CAT, prevoženih 2.600 km, staro 7 mesecev, prodam. 44-268. 403

ROVOKOPAC SKIP, letnik 1980, obnoven, in TAM 110 - T 10 kiper prodam. Stanka Hrastar, Belokranjska c. 77. 406

GOLF, letnik 1986, prodam. 25-589. 407

GOLF D, letnik 9/88, ugodno prodam. 56-165, popoldan. 410

FIAT 126 P, letnik 12/87, dobro ohranjen, prodam. 21-519. 417

R 5 CAMPUS, letnik 10/91, prodam. 25-556. 420

ŠKODO FAVORIT GLX, staro 8 mesecev, z dodatno opremo, prevoženih 18.000 km, redno servisirano, prodam. (068)324-200, od 6. do 14. ure. 424

JUGO 55, letnik 1991, bel, prodam. 44-394. 428

Z 101 GTL 55, letnik 1986, ugodno prodam. 85-806. 430

GOLF JX D, letnik 1986, dobro ohranjen, prevoženih 96.000 km, prodam. Cena po dogovoru. (068)49-410. 432

R 5 letnik 6/91, bel, tonirana stekla, pomična streha, prodam. Šimc, Pristava 6, Novo mesto. 434

FIAT CROMA 1.6, letnik 1988, ugodno prodam. 28-714. 435

SUBARU JUSTY 4 WD, letnik 1990, ugodno prodam. 28-714. 436

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, (0608)79-375. 252

NAROČILA ZA PIŠČANCE, enodnevne in večje, bele težke in rjave pesnice sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. 42-524. 253

NAROČILA za 8 tednov stare rjave nesnice in bele težke, ki bodo v prodaji od 5.2. do 15. 2., vsak dan sprejemamo v Šmarjeti 15. 73-058. 273

PURANE, težke 2 kg, bomo prodajali 2. aprila. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje. 44-389. 377

JARKICE in beli večji piščanci bodo v prodaji od 19.3. dalje. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje. 44-389. 378

posest

VINOGRAD, sadni vrt in njivo, cca 27 a, v Beli krajini, prodam. 26-661. 224

STARO ZIDANICO na asfaltu, s hišno številko, elektriko, vodovodom, 350 trtami (na terase) ter sadovnjakom, prodam. (068)40-008. 225

GRADBENO PARCELO (10 - 15 a), v Novem mestu kupim. (068)22-893. 249

PARCELO z zidanico na Malem Vnjem vrhu prodam. Dostop z avtomobilom. Vera Hočevar, Dobruška vas, Škocjan. 257

V MENIŠKI VASI prodam njivo, 10 a. 28-266. 265

V RODINAH PRI ČRNOMLJU prodam po zelo ugodni ceni cca 16 a mešanega gozda (hrast, bukev). 58-191. 284

VIKEND - ZIDANICO z vinogradom, skupaj 14 a, v Straži prodam. 23-562. 298

STANOVANJSKI VIKEND z dvema garažama, elektriko, vodovodom, telefonom v hiši, vinograd in velik sadovnjak, v bližini Šentjerneja (Dol. Vrhpolje), prodam. (061)347-339. 323

NJIVO v Brusnicah prodam. (068)86-277. 325

GOZD v izmeri 69 a pri Dobrušici ugodno prodam. (068)45-142. 328

GRADBENO PARCELO cca 10 - 15 a, v okolici Dolenjskih Toplic ali Novoga mesta kupim. (068)84-817. 331

NJIVO, 30 a, v Vavti vasi pri Novem mestu prodam. 27-791. 344

V KOROŠKI VASI oddam 12 a vinograda na žici. 43-895. 346

HIŠO ALI STANOVANJE v Novem mestu (Mačkovec), primerno tudi za obrt, oddam v najem. (0608)75-038. 347

VINOGRAD v Mervah pri Šmarječkih Toplicah prodam. 73-620. 348

NA DOLENJSKEM, 1 km iz Trebnje, prodam zazidljivo parcelo. Cena in velikost po dogovoru. (061)52-795. 353

NOVO HIŠO na Otočcu prodam. Fink, Dobrava 50, Otočec. 321-333. 394

VINOGRAD v Straški gori prodam. 86-128. 399

VINOGRAD z zidanico prodam. 87-196. 412

KOMFORTEN bivalni vikend menjam za dvosobno stanovanje ali prodam. 24-754. 416

PARCELO na Gor. Prekopi, na kateri stoji stara hiša z vodo in elektriko ter asfaltiranim dovozom, velikosti 16 a, prodam. (068)42-208. 418

ZIDANICO, primerno za stanovanje, in 12 a vinograda ugodno prodam. Hrastje 77. (061)852-494. 433

prodam

RDEČE VINO prodam po zelo ugodni ceni. (068)42-864. 218

PRIKOLICO za osebni avto, nosilnost 800 kg, prodam. (0608)70-376. 219

KRAVO za zakol prodam. Grabljevc, Češence, Mirna Peč. 226

KOSTANJEVO KOLJE, klano, in 300 l rdečega vina prodam. 45-193. 227

RAČUNALNIKA PC - AT 386/33 in PC - XT z diskom in monitorjem prodam. (068)21-145. 231

OTROŠKO POSTELJICO in nov avtoradio prodam. 28-545. 234

OHRANJEN pralni stroj Gorenje prodam. (068)23-868. 236

NOVO diatonično harmoniko (Železnik) prodam. Informacije na (068)45-085. 237

OTROŠKO POSTELJICO z jogijem ugodno prodam. Mira Blatnik, Stranska vas 19, Novo mesto. 43-667. 239

VIBRATORSKO MIZO za izdelovanje umetnega kamna in gumi voz, 16 col, ugodno prodam. (068)49-656. 240

PRODAJ traktor TOMO KOVIČ-523, star 9 let s frezo in obračalnim plugom. (06

Odslej brezplačni mali oglasi

Mali oglasi v obsegu do 15 besed so odslej za nedoločen čas v Dolenjskem listu za naročnike brezplačni.

POSOJLODAJALCI! Varno posredujemo vašo finančno sredstva ob dvojni garanciji. ☎ (068)20-506, (0601) 81-368. 429

službo dobi

MLADO DEKLE za strežbo v gostilni dobi službo. Stanovanje in hrana zagotovljena. ☎ (068)56-302. 233

ZAVAROVALNE ZASTOPNIKE po vsej Sloveniji iščemo. ☎ (061)372-934, med 10. in 13. uro. 271

DEKLE ali fanta za pomoč v gostilni išče gostilna Pri lovcu, Sela 3, Dragatuš, ☎ 57-491. 292

HONORARNO DELO - 120.000 SIT mesečno. Obvezen avto. Prijave v četrtek ob 18. uri v pizzeriji Grič, Brežice. 233

AVTOELEKTRIČARJI, POZOR! Iščemo sposobnega monterja avtoalarmov na območju Novega mesta, Trebnjega, Črnomlja ali Metlike. ☎ 27-905. 355

POGODBENO ZAPOSILIMO osebe, stare nad 28 let, za svetovanje na terenu. Zaželeni zdravstveni delavci, ni pa to pogoj. ☎ (0608)33-108, v petek, 21. 1. 1994, od 8. do 12. ure. 383

BIVŠI PREZENTATORJI artiklov visokega cenovnega razreda, javite se! Ekskluziven artikel. Uradne ure od 9. do 12. ure na ☎ (0608)82-180. 383

VEČ ZASTOPNIKOV za kataloško prodajo zaposlimo. Kompletno podatke z vlogo pošljite na: Stella, d.o.o., Radna 13 a, 68294 Boštanj. 414

PRODAJALCA za prodajo elektrotehničnih artiklov v naši poslovalnici v Novem mestu iščemo. Ponudbe z dokazili pošljite na naslov: Le tehnika, Hrastje 75, Kranj. 415

stanovanja

V ČRNOMLJU kupim stanovanje s centralno in telefonom. Naslov in oglasnem oddelku. 223

STANOVANJE V SEVNICI, 100 m², obnovljeno, prodam ali dam v najem za poslovne prostore. ☎ 41-411, int. 22, od 7. do 15. ure. 245

DVOSOBNO STANOVANJE v Krškem, 57 m², v četrtem nadstropju, prodam. ☎ (0608)31-524. 272

ENOSOBNO STANOVANJE, 39 m², na Senovem, Titova c. 110, tretje nadstropje, balkon, centralna, telefon, KATV, prodam. ☎ (0608)32-805, od 16. do 22. ure. 276

V ŽUŽEMBERKU prodam takoj vseljivo enosobno stanovanje velikosti 40 m². Cena 40.000 DM. Možnost kredita. ☎ (069)32-948. 293

STANOVANJE, 46 m², v prvem nadstropju, s telefonom, centralno in KATV, prodam ali oddam. ☎ (068)43-513. 297

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu, na Kristanovi ulici, prodam. ☎ 27-791. 343

V NOVEM MESTU prodam dvosobno stanovanje v pritličju. ☎ (068)27-565. 354

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu kupim. ☎ 24-647. 370

V CENTRU Novega mesta ali okolici najamemo opremljeno garsonjero. ☎ (068)21-990. 404

ENOSOBNO STANOVANJE ali garsonjero v okolici Novega mesta najamem. Sifra: »NUJNO« 437

ženitne ponudbe

SPOZNATI ŽELIM DEKLE, staro od 25 do 30 let, lahko brezposelno. Imam majhno kmetijo in službo. Sifra: »SKU-PAJ USTVARJAJVA« 246

SEM starejši železničar, upokojenec, mizar, z manjšim posestvom na deželi. Želim spoznati žensko za skupno življenje. Sifra: »V DVOJE JE LEPŠE« 255

65 - LETNI UPOKOJENEC, nealkoholik, želi spoznati sebi primerno žensko za skupno življenje. Sifra: »POLMLAD« 264

Prodamo:

- ventilator za odsesavanje zraka in žagovine iz mizarške delavnice, tip INKOT Q=2,8 m³/s
- dva ciklona za na silos
- elektromotor 22 KW
- železne ventilacijske cevi Ø 43 cm, dolžine 15 m.

Mizarsko podjetje HRASSTentlovrec
68220 Velika Loka
Tel. (068) 48-334

KERAMIČNA DELAVNICA PEGAZ VAS VABI NA TEČAJE KERAMIKE. TEČAJE ORGANIZIRAMO VSAK MESEC. PRVI TEČAJI SE PRIČNEJO FEBRUARJA. VABLJENI! PRIJAVE IN INFORMACIJE: tel.: (068) 27-262.

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

- finančno-informativni sistem
- materialno poslovanje
- veliko drugih računovodskih programov

ter prodaja, inštalacije in servisiranje računalniške opreme in prodaja programskih paketov svetovnih proizvajalcev

(Podrobne informacije na telefon: (063) 27-217 fax: (063) 28-511 (Zlatko Gruber)

Montaža

- * stavbnega pohištva
- * pohištva
- * stenskih ter stropnih oblog
- * parketarstvo
- * pleskanje
- * keramika

- z materialom ali brez njega!
Tel. (068) 27-609, 43-651.

RADIATORJI

Izdelovanje radiatorjev vseh dimenzij po 7.500 SIT za tekoči meter.
Tel.: 068/65-407.

FREECOM SAT antene

za satelite ASTRA ali vrtljive avtomatske za 5 satelitov.

Nismo najcenejši, smo najkvalitetnejši!

ANTENE
MARKO GERDEN d.o.o.
tel. (068) 44-129, Trebnje.

SATELITSKE ANTENE

že od 469 DEM
Na obroke
064-421-108
064-422-585
0609-617-778
Sat trade d.o.o.

YURENA

šola tujih jezikov

VPIS V SPOMLADANSKI SEMESTER:
tečaji
ang., nem., fran., ital.
za mladino in odrasle.

Vpis po tel.: 23-434,
vsak dan od 8. — 10. ure,
pon. in torek od 17. do 19. ure.

SATELITSKE ANTENE

Z MONTAŽO ŽE OD 420 DEM
DALJE
tel.: (068) 49-233

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodajamo:

- hiše v Novem mestu in okolici, Smolenji vasi, Prečni, Stopičah, na Otočcu, v Jurki vasi, Podborštu pri Trebnjem, Šmarjeti in Boštanju
- stanovanja v Novem mestu, Trebnjem, Krškem in Črnomlju
- trgovino z mešanim blagom v obratovanju v Novem mestu
- gostinski objekt v obratovanju v Vrčicah pri Semiču
- parcele za gradnjo v Potoku pri Novem mestu, Žužemberku, Stopičah, na Trški gori, Selih pri Dolenjskih Toplicah in v Semiču
- kmetije v Trsteniku pri Mirni, Raztezu pri Brestanici in Podborštu pri Trebnjem
- vikende na Golušniku, Gačah, Semiču, Lebstanu, pri Škocjanu, Zalogi nad Sentrupertom, Šmavru, Tančigori, Srednji vasi pri Črmošnjicah in na Brezovici pri Metliki.
- kmetijska zemljišča in gozdove v Novem mestu na Brodu, Stopičah, Gor. Težki vodi, Ravniku pri Sentrupertu, Mokronogu, Brezju pri Raki, Koritih pri Dobrniču in Šentjerneju (Stara vas)
- v najem oddamo pisarne na Glavnem trgu in na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu, poslovne prostore v Bučni vasi, Gotni vasi, Kočevskih Poljanah, Kostanjevici, Semiču in drugod.

Tel.: (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

DELIMEX d.o.o. Novo mesto

telefon/fax: 068/20557

Nudimo naslednje prevozne storitve:

- Dostava blaga bruto teže 1800 kg 10 m volumna, doma in v tujini.
- Expres dostave doma in v tujini.
- Posredovanje večjih prevozov.
- Selitveni prevozi.

SE PRIPOROČAMO

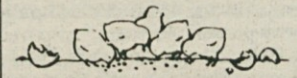
TELSAT d.o.o. ANTENSKI SISTEMI

CPB13,68280 BRESTANICA (0608)70-465
SAT.ANTENE Z MONTAŽO ŽE ZA 4390DM

VALILNICA HUMEK

Sprejemamo naročila za enodnevne piščance, bele, težke, rjave in grahaste nesnice.

Inf. po tel. (068) 24-496 ali na naslov: Valilnica HUMEK, Irča vas 18, Novo mesto.

SALON RENATA

Nega
in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA ŠTIH
tel. 068/28-138
Jedinišča 18, Novo mesto

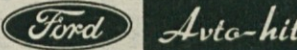
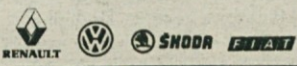
ŠOLA ZA VOZNIKE

MOTORNH VOZIL
Organizira tečaj CPP v Šentjerneju nad kmetijsko zadružno go torek, 25. 1. 94, ob 17. uri. V Škocjanu pa bo pričetek tečaja v četrtek, 27. 1. 94, ob 16. uri v osnovni šoli. Prijave po tel.: 76-222.

AVTOSERVIS

MURN

Resljeva 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

Avto-hit

Novo mesto, Vel. Cikava 22
tel./fax 068/26-077

FORD FORD FORD

FIESTA 18.250 DEM
ESCORT 22.950 DEM
MONDEO 29.650 DEM
TRANZIT 33.721 DEM

Originalni rez. deli
in dodat. oprema
Servisne storitve
Rabljeni vozila vseh znamk.
OBIŠČITE NAS!

RAČKA, d.o.o.

68000 Novo mesto
tel/fax: (068)21-058

računalniški sistem

FELIX —

knjigovodski servis
tel.: (0608) 60-194
Kostanjevica na Krki
Oražnova 19
Novo mesto, C. Herojev 27

NUDIMO:

- rač. — knjig. storitve za obrt in vse vrste pravnih oseb
- izdelavo zaključnih računov
- obračun OD in pogodb o delu
- odkup in prodaja D.O.O.
- ustanavljanje novih družb
- svetovanje pri kapitalizaciji
- finančno in pravno svetovanje

AVTOHIŠA

Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- R 5, CLIO, iz lastne zaloge, dobava takoj
- odkup in prodaja rabljenih vozil
- krediti za nakup vozil pod ugodnimi kreditnimi pogoji, obrestna mera že od 12,5% naprej

Informacije: (068) 324-533

NOVO V KRŠKEM

Andreja d.o.o., CKŽ 30.
Posredujemo pri prodaji in nakupu nepremičnin, od 9. do 17. ure.
Tel. 0608/70-416.

FOTOKOPIRANJE

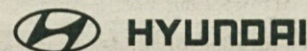
- * Tipkanje, oblikovanje, vezava
- * Pečati
- * Snemanje z video kamero

Konvikt d.o.o.
Ul. talcev 12
tel. (068) 22-278

EMINENT

Dol. Kamence 25a
Novo mesto

AVTOSALON, Partizanska 21

Kombi GRACE 2.5 D, 3 sedeži, dodatno opremljen. Cena od reg. 2.180.000 SIT.

- staro za novo
- ugodni štiriletni krediti
- leasing
- ☎ in fax (068) 23-902, 28-950

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

vsak dan

ob 19. in ob 21. uri

NOVICE,

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE

in

mladinska oddaja MKC TV

vsak ponedeljek po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

Stritarjeva 2, 68000 Novo mesto
Tel.: 068/21-134

V trenutkih, ko se srečujete z izgubo svojih najbližjih, vam stojimo ob strani mi.

Nudimo vam kompletne storitve v zvezi s pokojniki!
Dežurna služba 0.—24. ure.
068/21-134, 20-373

YSI MODELI RENAULT V ČRNOMLJU

ZA MODEL R-5 Five — CLIO DOBAVA TAKOJ

ZELO UGODNI KREDITNI POGOJI

Ob vsakem nakupu vas čaka prijetno presenečenje!
Vljudno vabljeni v prodajni salon RENAULT

S.P.C. VRTIN Črnomelj

Tel.: 068/51-638

RENAULT

Iščemo komercialiste ali organizirane skupine prodajalcev na področju Notranjske in Dolenjske. Možnost redne zaposlitve. Pokličite na mobilni (0609) 617-652 ali tel. (061) 14-09-457!

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila

KRISTINA ŠKABAR VEKEN

iz Soteske, oskrbovanka
Doma starejših občanov v Šmihelu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojni darovali cvetje, nam izrekli sožalje in jo pospremili k zadnjemu počitku.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, tast, brat, dedek in pradedek

DAKO KESERIČ - DAKIČ

Keseri 4, Žumberak

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, podarili vence, cvetje in sveče ter pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Lovski družini Lisica - Radatoviči in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujejo: vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

TEREZIJA BAJUK

z Radovice 37 pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče ter pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja osebju Pljučnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za nego in skrb, govnici za poslovilne besede, duhovnikoma za lepo opravljen obred, pevcem in g. Kapušinu za odigrano žalostinko. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujejo: vsi njeni

ZAHVALA

Ni več bolečin,
ni več trpljenja,
vse to je zela zemlja.
V domu ostala je praznina,
v naših srcih bolečina.

Zapustila nas je naša

MARIJA ZUPANČIČ

iz Rihpovca

Ob boleči izgubi drage mame se iskreno zahvaljujemo vsem vaščanom, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sodelavcem Revoza, g. kaplanu za opravljen obred, pevcem MPZ DU in g. R. Majer za poslovilne besede.

Žalujejo: vsi njeni

portret tega tedna

Alenka Mozetič

moralna prepričevati v uspeh starše, nato okolico in se nazadnje boriti proti še vedno precej zmotnemu prepričanju v družbi. Če sama ne bi bila trdno prepričana v svoj prav in to dokazala z načrti, ki so trdno na tleh, bi, še preden bi prav začela, vrgla puško v koruso, pravi iz lastnih izkušenj mlada metliška podjetnica.

Mozetičeva je imela to srečo, da se je za svolanje v Manjo odločil trebanjski rojak Drago Kvas, ki ima v Kanadi pekarno donatsov. "Ne vem, kako bi uspeli brez njega. Zagotovo bi potrebovali veliko več časa, da bi proizvodnja stekla. Meni kot začetnici je bilo nemogoče zvrzati denar. Začetniku pač ne zaupajo, nima premoženja, s katerim bi lahko dal garancijo za vračilo posojil. Pogoji za kredite pa so takšni, da pomenijo za posojiljemalca finančni samomor. A prav na začetku poslovne poti človek potrebuje največ denarja za zagon in razvoj. Žato je Kvasovo svolanje prišlo še kako prav, čeprav tudi pri tujih svolanjih ni vse tako, kot propagira naša država," pravi Alenka. Mozetičeva, zagnana in polna mladostne energije, bi bila s tem, kar je dosegla v zadnjem času, lahko kar zadovoljna. A zadala si je nalogo, od katere je očitno ne bo odvrnil nihče. Želi, da bi vsi Slovenci spoznali donatse. Ker pa jih za vse ni moč speči na enem mestu, saj mora biti peka blizu kupcem, bosta začeli čez nekaj mesecev v Novi Gorici in Ankaru obratovati Mozetičevi franšizi, kamor bodo prodali tehnologijo, znanje in surovine. Takrat bo gotovo tudi Alenka že zagovarjala diplomsko nalogo na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, v kateri se je, tudi na osnovi lastnih izkušenj, lotila družinskega podjetja. A ne zgolj proizvodnje, ampak tudi odnosov med družinskimi člani, v katere podjetje zagotovo poseže. "Pri nas se vse vrti okrog podjetja. Marsičemu se zaradi njega odpove, ne da bi se počutili žrtve. A to je moč le, če človek dela s srcem, če nikoli ne gleda na uro in mu ni žal truda, ki bo morda obrodil sadove šele čez leta," pravi optimistična Alenka.

MIRIAM BEZEK-JAKŠE

VETERANA - Na fotografiji sta mercedes-unimog in njegov lastnik Ivan Derenda iz Kočevja, ki imata skupaj 114 let.

Ivan z unimogom

Srečanje z veteranoma, starima skupaj nad 140 let, ki se še dobro držita

KOČEVJE - Vsem v Kočevju in bližnji okolici sta znana Ivan Derenda in njegovo nenavadno vozilo unimog, na katerem ima priključeno žago. Oba že 25 let žagata drva in sta že nekakšna turistična zanimivost Kočevja.

Derenda pravi, da je sicer že splošno znano, da tovarna Mercedes izdeluje vozila za eno generacijo. Njegov unimog je vlečno vozilo, ki je s priključki uporabno v kmetijstvu, gozdarstvu, gradbeništvu, komunalni in še kje. Kupil ga je pred 25 leti od Kmetijske zadruge Ribnica in ga, neuporabnega, s traktorsko vleko pripeljal iz Sodražice v Kočevje. Predtem ga je 16 let vozil šofer Tonček iz Sodražice. Z Unimogom je bil nad 900-krat na Reki.

Derenda je nato v Kočevju vozilo usposobil in mu dodal krožno žago. Tako mu je unimog pomagal, da je kar precej let preživel kot obrtnik. Medtem se je s centralnim ogrevanjem in drugimi kurivi potreba po žaganih drvih zmanjšala, poleg tega je dobil konkurenta Jožeta Jakšiča s prav takim strojem, zdaj pa ima že skoraj vsako naselje svojega žagarja. Derenda s svojim "oldtimerjem" še vedno opravi včasih uslugo svojim prijateljem in tako dokazuje, da še nista odpisana. Stroj nego in skrb dobro vrača in poplača, saj kljub svojim 41 letom še dobro deluje.

J. PRIMC

POP DESIGN V LUKNI

PREČNA - V petek zvečer bo goste tukajšnje diskotheke zabaval ansambel Pop design. Obljubljajo žur do jutranjih ur, vse, ki bodo praznovali rojstni dan, bo hiša počastila s šampanjcem, ansambel pa še s kakšno pesmijo povrhu.

"Najprej sem zagledala pištolo"

Iz brežiške menjalnice Tradetour je v ponedeljek zvečer ropar odnesel več kot 7.000 nemških mark in 600.000 tolarjev - Do torka zjutraj ga še niso odkrili

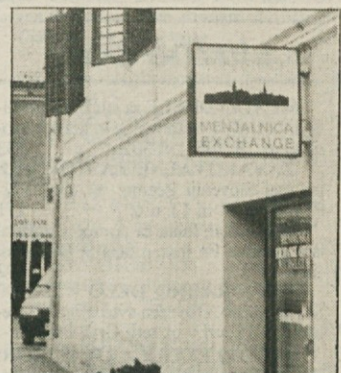
BREŽICE - V ponedeljek zvečer je ropar obiskal brežiško menjalnico Tradetour in jo tik pred zapiranjem oropal. Takrat je bila v njej le 20-letna uslužbenka Helena Pirc, doma iz Viher pri Leskovcu. V terek dopoldan smo jo obiskali na njenem delovnem mestu, potem ko smo po radiu slišali, da roparja, ki je odnesel veliko vrečo denarja, še vedno iščejo.

V poslovalnici Tradetour je zdaj tako, kot da se ni nič zgodilo. Menjalnica je v pritličju zadnje hiše na Bizeljski cesti, ki pelje na glavno brežiško ulico. "Včeraj, nekaj pred 18. uro, ko zapiramo menjalnico, je za pult stopil neznanec in za seboj zaprl vrata," pripoveduje Helena, ki je tisti čas v prazni menjalnici urejala dnevno poročilo in se ni ozrla, ko je zaslislala, da je nekdo stopil k pultu. "Ko sem dvignila pogled, sem najprej zagledala pištolo. Bila je uperjena vame. Na hitro sem se zbrala in

zdrzil in zbežal na ulico. "Ropar je bil visoke in vitke postave, star okrog 30 let. Obleden je bil v bundi in kavbojke. Starejšega moškega sem prosila, naj stopi za njim. To je tudi storil,

je z njim odšlo 7.300 nemških mark in 600.000 tolarjev.

J. PAVLIN

OROPANA MENJALNICA - Menjalnica Tradetour (na sliki) ima svoje prostore sredi Brežic, kot so sporočili uslužbenci krške UNZ, pa doslej ni imela vgrajenih alarmnih naprav.

● S krške UNZ so nam sporočili, da so se z lastnikom Tradetoura še dvakrat pogovarjali ter mu predlagali več načinov tehničnega varovanja objekta. Lastnik menjalnice predlogov ni upošteval in ni vgradil alarmne naprave. Menil je, da to ni potrebno, češ da ima menjalnico zavarovano pri zavarovalnici, ki mu povrne vsakršno škodo. Preiskovalci so ugotovili, da je dan pred ropom občan opozoril lastnika, da nekdo z ulice opazuje menjalnico. Lastnik se za to ni zmenil.

vendar je bilo že prepozno. Vzela ga je noč," še doda.

Potem je poklicala policijo, ki pa roparja do torka zjutraj še niso odkrili. Zaključek blagajne je pokazal, da

DOBRO JE VEDETI...

NOVOTEHNA
AVTOMOBIL

FIAT CINQUECENTO

Novotehna Avtomobili, pooblaščen prodajalec vozil FIAT — LANCIA, obvešča cenjene dame

SIMPATIČNI FIAT CINQUECENTO JE TU.

Idealen za vožnjo po mestu, saj boste z njim brez težav parkirale v še tako majhno luknjico, super za nakupe, saj lahko vanj enostavno vložite vse, kar ste nakupile, pa tudi do Trsta in Celovca bosta lahko z njim s prijatelji prišli sami in brez težav. FIAT CINQUECENTO si lahko ogledate in izberete v salonu avtomobilov v Novem mestu, Novi trg 6. Pokličite nas na tel. št. 068/322-006, z veseljem vam bomo postregli z vsemi željenimi informacijami. Prisrčno vabljeni!

studio
DESET NAJBOLJŠIH

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado BOSTJAN JARC iz Prečne. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (3) Urca zamujena - ANS. STOPAR
- 2 (4) Kaj mi nuca planinca - ANS. ROM POM POM
- 3 (1) Ob sanjavi Krki - ANS. RUBIN
- 4 (7) Primi se za gumb - ANS. STOPAR
- 5 (2) Beli božič - ANS. HENČEK
- 6 (5) Se spominja življenja - SLOVENSKI ODMEV
- 7 (6) Dober nasvet - ANS. MIRO KLINC
- 8 (8) Hej, šofer - ANS. VIGRED
- 9 (-) Spomin na prvo ljubezen - ŠALEŠKI FANTJE
- 10 (9) Klic kukavice - ANS. SIMONA LAGNARJA

Predlog za prihodnji teden: Polka za mlade po srcu - ANS. PETRA FINKA

KUPON ŠT. 3

Glasujem za

Moj naslov

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

"Preveč pišete o politiki!" - Smrdi v Črnomlju zaradi svinčenih časov? - Cene ogrevanja - delo za inšpektorje - Policisti kontrolirajo promet, ko ga skoraj ni

Telefonskih klicev za dežurnega novinarja je bilo tudi minuli četrtek kar precej. Prvo vprašanje, ki je bilo namenjeno črnomaljski pošti, je zastavila bralka I. M. iz Črnomlja. Zanimajo jo, zakaj je poštar v naselju Velika Lahinja nosil položnice za elektriko šele 11. januarja, saj so bile iz Novega mesta odposlane 29. decembra lani, rok plačila pa je bil 10. januar. Bralka dodaja, da so jih na Butoraju dobili en teden prej. Na pošti so nam povedali, da računi za elektriko niso prišli naenkrat in da so jih tako, kot so jih dobivali iz Novega mesta, dostavljali tudi strankam.

Bralka iz Birčne vasi je Dolenjski list najprej pohvalila, takoj za pa je dodala tudi nekaj kritik in predlogov. Pravi, da pišemo preveč o politiki in politikih, ki jih je že na televiziji, radiu in drugih časopisih in revijah preveč, v njem pa ne najde pravnih nasvetov, horoskopa, pa tudi pogovorov

z navadnimi ljudmi bi lahko bilo več, več socialnih zgodb. Pohvalila je, da pišemo o rupecrčevskem gradu, vendar bi bilo dobro, ko bi obiskali tamkajšnje starejše ljudi, ki vedo o gradu povedati še veliko, kar ni nikjer zapisano.

Črnomalčan je povedal, da imajo v občini kupe smeti, vendar za to niso krivi Vranovičani, saj jim na občini že 20 let obljubljajo, da bodo vprašanje deponije uredili. Mogoče bi problem deponije hitreje rešili, če bi smeti začeli voziti kar pred občino in Komunalno. "Nekateri pravijo, da so vsi ti zapleti posledica svinčenih časov, vendar so ti že daleč za nami," pravi bralec, ki nima rad nobenih smeti, ne materialnih ne političnih, kajti oboje hitro zasmrdi.

Stanovalce iz Turjaškega naselja v Kočevju pravi, da bi bilo dobro, če bi tržni inšpektor prekontroliral, kako je formirana njihova cena ogrevanja. Bralec pravi, da v njihovem naselju plačujejo ogrevanje od kvadratnega metra in po megavatnih urah, skratka, plačujejo toplo vodo in še energijo, ki jo segreva. Bralec pravi, da so v Ribnici stroški ogrevanja kar nekajkrat nižji. Bralka in nekdanjega kurjača z Ragovske 8 v Novem mestu zanima, zakaj se je z decembrom podražilo ogrevanje stanovanj in vode za 20 odst., saj so bile temperature za ta letni čas precej visoke, kurilno olje se ni podražilo, poleg tega stanovalci plačujejo ogrevanje vse leto. Tudi on predlaga, naj to preverijo predsedniki hišnih svetov in inšpekcijske službe.

M. L. z novomeške Ceste herojev opaža, da policisti kontrolirajo promet na tej cesti predvsem ob sobotah in nedeljah, ko prometa skoraj ni, takrat, ko pa gredo otroci v šolo in iz šole, jih ni. Menil je, da bi policisti lahko poskrbeli za več reda, pred-

vsem kar se tiče parkiranja, tudi na Glavnem trgu.

Bralec z Otočca je pred kratkim prejel našo položnico za prvo trimesečje. Izračunal je, da stane številka DL za naročnike ravno toliko kot v prodaji, in ga zanima, zakaj naročniki nimajo popusta. Naš odgovor: Glede na trenutno ceno časopisa izračun povsem drži, vendar se bo do marca časopis v prosti prodaji zagotovo podražil, ne bo pa dražji za naročnike, saj imajo ceno zagotovljeno do konca trimesečja. Isti bralec je te dni zasledil, da so pred kratkim v radovljiški občini prešli na zaračunavanje smetarine na prebivalca, pri nas plačujemo po kvadratnem metru. Meni, da bi bilo dobro, če bi na takšno plačevanje prešli tudi v Novem mestu.

Prejšnji teden smo objavili pritožbo gospe Stanke iz Trstenika, ki je obtožila radio Sraka, da so ji ob izdanem računu za čestitko grozili s sodnim pregonom, če računa ne bi plačala v določenem roku. Obiskali smo radio Sraka in zadevo preverili. Radijci - tako so zatrdili - z Valančičevega svojim računom ne prilagajajo nikakršnih dodatnih lističev niti ne omenjajo sodne izterjave dolga. Poleg tega gospe Stanke na spisku naročnikov čestitk nismo našli, zato pa je ista ženska poklicala tudi na radio Sraka in svoje obtožbe ponovila ter dodala, da so komunistični radio in da uporabljajo komunistične metode. Na ugovor predstavnika radia, da je njihov radio še premlad, da bi bil komunističen, ga je v tujem jeziku zavrnila: "Uvijek ste bili i uvijek ćete biti!" ter odložila slušalko.

J. D.

● Slovenec je pošten, ali pa ni več pravi Slovenec. (Trstenjak)

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Zveza prijateljev mladine skupaj z izkušninami strokovnjaki s področja psihologije, sociologije in pedagogike že nekaj let uspešno vodi telefon 23-304. Deluje vsak četrtek med 18. in 20. uro in je namenjen vsem otrokom in mladostnikom, ki imajo kakršnekoli težave s seboj, pri učenju, pri navezovanju stikov z drugimi, kadar ne vedo, kako bi zapolnili svoj prosti čas in podobno. Strokovnjaki bodo lahko na podoben vprašanja odgovorili tudi staršem, skrbnikom in drugim. Ob klicu se vam ni potrebno predstavljati, poveste le, kaj vas zanima, skrbi, ogroža in podobno.

RES NULIUS V ČRNOMLJU

V soboto, 22. januarja, bo ob 22. uri v Mladinskem kulturnem klubu Bele krajine v Črnomlju rock koncert skupine Res nulius iz Velenja. Vabljeni!

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Oj, ta čudni profesor!

Novomeški profesor Ivan Koštil je bil velik jezikovni purist. Kljub temu je v pogovoru, tudi z dijaki, uporabljal celo vrsto nemščizmov, čudnih izrazov in besednih kombinacij.

Tako je na primer ob koncu šolske ure naročil dijakom: "To pesem se boste naučili v zelo majhnih dozah. Vsaka doza ima tri štikelce po štiri vrstice. Vzemite torej do prihodnjici prvo porcijo te poezije!"

Če je videl, da je kdo pri šolski nalogi kaj prepisoval, je zavipl: "Bog živi pošteno rokodelstvo in Bog frdamaj ta prekleti švindl! Vsak naj piše sam zase, saj nisem zato tu, da bi vas vahtal kakor kak auszegar na turnu!"

In ko je nekdo zazehal, je zaklical: "Prosim vas, denite nežno ročico pred svoje krokodilsko žrelo. Če pa mislite spati, pójдите spat na hodnik na kolenkišto, kajti jaz ne morem gledati človeka v spečem položaju!"

In če je kdo gromklo kihnul: "Se kaj purfelna vzemite v nos, da bo bolj počilo!"

Ko bom star

Dr. Niko Županič pride v Vinico in se oglasi tudi pri upokojeni učiteljici Poldki Bavdkovi. Ko zagleda v njeni sobi starinski klečalnik, jo vpraša: "Ali kaj moliš, Poldka?"

"Seveda," mu reče Bavdkova. "Kaj ti ne?"

"I ja bom, ko bom star," ji odvrne 81-letni Županič.

Semičan gre na vojsko

"Žena, jaz grem v ogenj! Ak me zadene, sem zátren za vse življenje."

Zbral: Bojan Ajdič

- Bližnji pes je najhujši.
- Bika zgrabi za roge!
- Bolje je vabec v roki kakor golob na strehi.
- Kača z ugrizom umori tudi bika.
- Krove dežele se nihče ne ubrani.
- Molček pes rad popada.
- Med osli slavček obžaluje, da ni petelin.
- Dober pes ne naganja kur, dober mož ne tepe žene.
- Tudi slepa kokoš zmo najde.
- Volk dlako menja, čudi ne.
- Bolezen pridirja na konju in odide peš.
- Bolečina je pes-čuvaj zdravja.
- Človeška neumnost ima bikovsko čelo.
- Tudi najhujšo kačo premaga množica mravelj.
- Pes je človeku zvest prijatelj.
- Še pes ima rad pri jedi mir.
- Če krava veliko veka, ima malo mleka.
- Kjer smrdi po mrhovini, se zbirajo vrane.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.